

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

BİLGİSAYAR DESTEKLİ ÖĞRETİMİN VOLEYBOL
ÜNİTESİNİN ÖĞRENİMİ ÜZERİNE ETKİSİ

EMRE GÖCEK

BOLU
ARALIK 2009

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

BİLGİSAYAR DESTEKLİ ÖĞRETİMİN VOLEYBOL ÜNİTESİNİN
ÖĞRENİMİ ÜZERİNE ETKİSİ

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
EMRE GÖCEK

DANIŞMAN:
Yrd. Doç.Dr. Dilşad MİRZEOĞLU

BOLU
ARALIK 2009

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Emre GÖCEK' e ait “**Bilgisayar Destekli Öğretimin Voleybol Ünitesinin Öğrenimi Üzerine Etkisi**” adlı çalışma, jürimiz tarafından Beden Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.(**04.12.2009**)

Akademik Unvan ve Adı Soyadı

Üye (Tez Danışmanı) : Yrd. Doç. Dr. Dilşad MİRZEOĞLU
Üye : Yrd. Doç. Dr. Işıl AKTAĞ
Üye : Yrd. Doç. Dr. Önder ŞEMŞEK

Sosyal Bilimler Enstitüsünün Onayı

Prof. Dr. Gönül ÜLKER
Enstitü Müdürü

ÖZET

BİLGİSAYAR DESTEKLİ ÖĞRETİMİN VOLEYBOL ÜNİTESİNİN ÖĞRENİMİ ÜZERİNE ETKİSİ

Emre GÖCEK

Yüksek Lisans: Beden Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd.Doç.Dr. Dilşad MİRZEOĞLU

2009, xi+161 Sayfa

Bu araştırmanın amacı ortaöğretim 9. sınıflarda voleybol ünitesinin öğretiminde bilgisayar destekli öğretim (BDÖ) uygulamalarının öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönden erişi düzeylerine etkisinin belirlenmesidir.

Bu araştırma deneysel bir çalışma olup, deney kontrol gruplu ön test-son test modeli, araştırmanın modelini oluşturmaktadır. Bu araştırmanın bağımsız değişkenini bilgisayar destekli ve geleneksel öğretim uygulamaları, bağımlı değişkenlerini ise öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel erişi düzeyleri oluşturmaktadır. Araştırmanın evreni 2007 – 2008 eğitim-öğretim yılında Ankara ili Çubuk ilçesi merkezinde bulunan bir ortaöğretim kurumunda 9. sınıfta öğrenim görmekte olan 86 öğrenciden oluşmuştur. Örneklemi ise, aynı okuldaki bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alan ön testleri sonucunda birbirlerine benzer özellik gösteren iki şubede öğrenim görmekte olan 58 öğrenciden oluşmuştur.

Ölçme aracı olarak duyuşsal alan erişi düzeyini belirlemek amacı ile Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen beden eğitimi ve spor tutum ölçeği (BESTÖ) kullanılmıştır. Çalışmada bilişsel alan erişi düzeyini belirlemek için, 9. sınıflara ait yıllık plan ve belirtke tablosu temel alınarak hazırlanan voleybol ünitesi erişi testi kullanılmıştır. Devinişsel alan erişi düzeyini belirlemek amacı ile

araştırmacı tarafından hazırlanan parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç becerilerine yönelik gözlem formları kullanılmıştır.

Araştırmada elde edilen veriler elektronik ortama aktarılarak SPSS 11.0 istatistik paket programında çözümlenmiştir. Verilerin çözümlenmesinde bağımlı ve bağımsız gruplar t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) istatistiksel tekniklerinden yararlanılmıştır.

Geleneksel öğretim yönteminin voleybol ünitesinde uygulanması sonucu, kontrol grubundaki öğrencilerin bilişsel alan ve duyuşsal alan öntest-sontest puanları arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır. Devinişsel alanda ise alt boyutlar olan parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç boyutlarında anlamlı farklılıklar meydana gelmiştir.

Bilgisayar destekli öğretimin uygulandığı deney grubunda ise, öğrencilerin bilişsel alan puanları sontest lehine gelişme göstermiş ancak bu anlamlılık düzeyinde olmamıştır. Bilgisayar destekli öğretim öğrencilerin duyuşsal alan öntest-sontest puanlarında sontest lehine anlamlı bir fark ortaya koymuştur. Devinişsel alanı meydana getiren parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç becerilerinde ise öğrencilerin öntest-sontest puanları sontest lehine anlamlı düzeyde farklılaşmıştır.

Geleneksel öğretim yöntemi ile bilgisayar destekli öğretim yönteminin karşılaştırılması sonucunda, bilişsel alanda iki grup arasında anlamlı bir fark bulunmazken, duyuşsal alanda iki grup arasında anlamlı farka ulaşılmıştır. Ayrıca devinişsel alanı oluşturan parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç becerilerinde Bilgisayar Destekli Öğretim lehine anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar Destekli Öğretim, Geleneksel Yöntem, Voleybol.

ABSTRACT

EFFECT OF COMPUTER ASSISTED TEACHING ON THE VOLLEYBALL UNIT

Emre, Göcek

MA: Department of Physical Education

Supervisor: Asst. Prof. Dilşad MİRZEOĞLU

2009, xi+161 page

The goal of this study was to determine the effect of computer assisted teaching practices on the cognitive, affective and psycho-motor achievement levels of 9th grade secondary school students who were taking volleyball unit teaching.

This research is an experimental study and it is designed as pre-test and post-test with experimental and control groups.

58 student at 9th grade who studied at a secondary school of Çubuk town of Ankara during 2007-2008 educational year, participated this study.

Physical education and sport attitude scale created by Demirhan and Altay (2001) was used in order to determine the affective area attitude levels. Volleyball and attitude test prepared on this basis of annual plans and table of specifications for 9th grade classes in which used in order to determine the cognitive area attitude levels of students.

Observation forms based on the overhead pass, forearm pass, serve and spike skills were used in order to determine psycho-motor achievement level.

Data were analyzed by using SPSS 11.0 and One Way ANOVA were used. As a result of this study, it was found that there was no significant difference in

cognitive and affective areas for traditional teaching method. It was found a significant difference in psycho-motor area for overhead pass, forearm pass, serve and spike.

By using computer assisted instructional teaching method, it was found difference in cognitive area but it wasn't significant. In affective area there was a significant difference between groups pre-test and post-test scores. There was a significant difference between groups in psycho-motor area for overhead pass, forearm pass, serve and spike.

Finally, in order to determine whether there was a difference between two instructional methods. It was found a significant difference in affective area in favor of computer assisted instructional method. However, there was no difference in cognitive area.

For psycho-motor area, it was observed significant difference between two methods in favor of computer assisted instruction for overhead pass, forearm pass, serve and spike skills.

Key Words: Computer Assisted Instruction, Traditional Instruction, Volleyball.

ÖNSÖZ

Geçmişten günümüze insanoğlu her şeyi bilmek doğaya hâkim olmak istemiştir. Bugünkü uygarlığı da insanın öğrenme merakı yaratmıştır. İnsanoğlu her yeni gün yeni zorluklarla karşılaşmış ve bunlarla mücadele ederek yaşamını idame ettirmeye çalışmıştır. Öğrendiklerini uygulayarak daha kolayının daha basitinin arayışı içerisine girmiştir.

21. yüzyılda bireylere nitelik ve kişilik kazandıran okulların, öğrenmeyi, problem çözmeyi, yaşam güçlüklerini gidermeyi öğreten kurumlar olarak yeniden yapılandırılmaları gerekmektedir. Eğitim amaçlarının beklenen düzeyde gerçekleştirilerek okulun işlevsel bir eğitim merkezi olabilmesi için, kendine özgü koşulların varlığı gerekir. Öncelikle, öğrenme sürecinin gerçek bir yaşantıya dönüştürülmesi ve öğrencinin öğretmenle birlikte aktif olması, araştırma, inceleme ve sorgulama yaparak düşünme becerisi kazanması önem taşımaktadır. Bu bağlamda teknolojinin eğitime kattığı olanakları en iyi şekilde kullanarak eğitimin kalıcılığının artması ve kolaylaştırılması gerekliliği yadsınamaz bir gerçektir.

Bilgi çağında bilgi toplumu olma hedeflerimiz doğrultusunda yeniliklere, değişime açık ve Atatürk'ün söylediği gibi muhasır medeniyetler seviyesine yükselme çabası içerisinde olunmalıdır.

Yapılan bu araştırma ile bilgisayar destekli öğretim uygulamaları kullanılarak işlenen beden eğitimi derslerinin, öğrencilerin bilgi düzeylerinin artması, becerileri en iyi şekilde öğrenmeleri ve bunları yaparken duyuşsal anlamda kazanımların sağlanması amaçlanmıştır.

Altı bölümden oluşan bu araştırmanın birinci bölümünde, araştırmanın problem durumu, amacı, önemi, sayıltıları ve tanımlamalar, ikinci bölümünde kuramsal temeller ve ilgili literatür, üçüncü bölümünde araştırmanın yöntemi,

dördüncü bölümünde araştırma bulguları, beşinci bölümünde araştırma sonucu ve tartışmalar, altıncı bölümünde ise öneriler yer almaktadır.

Gerçekleştirilen bu araştırmanın bulgularının, beden eğitimi öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının mesleki gelişimlerine katkı sağlaması amacına hizmet etmesi en içten temennimi oluşturmaktadır.

Bolu, – 2009

Emre GÖCEK

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın hazırlanmasında çok büyük emekleri olduğunu düşündüğüm, danışmanım Yrd. Doç.Dr. Dilşad Ediş MİRZEOĞLU'na, araştırma boyunca gösterdiği anlayış ve rehberliği için sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Yrd. Doç. Dr. Zekeriya NARTGÜN hocama ölçme değerlendirme konusunda yaptığı yönlendirmeler ve desteği için derin teşekkürlerimi sunarım. Gülsen ÖZCAN hocama tezimle ilgili öneri ve yönlendirmeleri için teşekkürü bir borç bilirim. Araştırma görevlisi Aylin ÇELEN'e sağlamış olduğu katkı ve destekten ötürü teşekkür ederim. Yrd. Doç. Dr. Önder ŞEMŞEK hocama sağlamış olduğu katkılardan dolayı teşekkürü bir borç bilirim.

Çalışmamda kullandığım ölçekle ilgili desteğini esirgemeyen, Hacettepe Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Yüksekokulu öğretim elemanlarından sayın Prof. Dr. Gıyasettin DEMİRHAN'a, teşekkürlerimi sunarım. Desteğini esirgemeyen ve çalışmalarımda katkılarını unutmayacağım hocam Ayhan GÖKMEN'e teşekkür ederim.

Araştırmamda benimle birlikte hevesle ve ilgiyle çalışan 2007–2008 öğretim yılı Çubuk Anadolu Lisesi dokuzuncu sınıf öğrencilerine, katkılarından dolayı teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
ABSTRACT	v
ÖNSÖZ	vii
İÇİNDEKİLER	x
TABLolar LİSTESİ	xiv
BÖLÜM I	
GİRİŞ	
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Problem Cümlesi	5
1.3. Alt Problemler	5
1.4. Araştırmanın Amacı	5
1.5. Araştırmanın Önemi	6
1.6. Sayıtlılar	7
1.7. Sınırlılıklar	7
1.8. Tanımlar	8
1.9. Kısaltmalar	9
BÖLÜM II	10
KURAMSAL TEMELLER VE İLGİLİ LİTERATÜR	10
2.1. Kuramsal Temeller	10
2.1.1. Eğitim	10
2.1.2. Beden Eğitimi	12
2.1.3. Beden Eğitiminin Amaçları	12
2.1.4. Beden Eğitiminin İnsan Gelişimi Üzerindeki Etkileri	18

2.1.5. Beden Eğitiminde Kullanılan Öğretim Yöntemleri	22
2.1.5.1. Klasik Yöntem (Komut Yöntemi)	22
2.1.5.2. Alıştırma Yöntemi	23
2.1.5.3. Eşli Çalışma Yöntemi	23
2.1.5.4. Kendini Değerlendirme Yöntemi	23
2.1.5.5. Katılım Yöntemi	24
2.1.5.6. Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi	24
2.1.5.7. Gösteri Yöntemi	24
2.1.6. Bilgisayar Destekli Öğretim (BDÖ)	25
2.1.6.1. Bilgisayar Destekli Öğretim ile İlgili Kuramlar	26
2.1.6.2. Bilgisayar Destekli Öğretimin Okullarda Kullanımı	30
2.1.7. Bilgisayar Destekli Öğretimin Gelişimi	34
2.1.7.1. Dünya’da Bilgisayar Destekli Öğretimin Gelişimi	34
2.1.7.2. Türkiye’de Bilgisayar Destekli Öğretimin Gelişimi	36
2.1.8. Bilgisayar Destekli Öğretimde Uygulamalar	38
2.1.8.1. Öğretim Amaçlı Uygulamalar	39
2.1.8.2. Tekrar ve Alıştırma Amaçlı Uygulamalar	39
2.1.8.3. Benzeşim Amaçlı Uygulamalar	40
2.1.8.4. Oyun Amaçlı Uygulamalar	41
2.1.8.5. Başvuru Kaynağı Amaçlı Uygulamalar	42
2.1.9. Bilgisayar Destekli Öğretimin Amaçları	43
2.1.10. Bilgisayar Destekli Öğretimin Yararları	44
2.1.11. Bilgisayar Destekli Öğretimin Sınırlılıkları	45
2.1.12. BDÖ Programlarının Ortak Özellikleri	48
2.1.13. Bilgisayar Destekli Öğretime Yöneltilen Eleştiriler	49
2.1.14. Beden Eğitiminde Bilgisayar Destekli Öğretimin Önemi	50
2.2. İlgili Araştırmalar	52
2.2.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	52
2.2.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar	61

BÖLÜM III.....	73
YÖNTEM.....	73
3.1. Araştırma Modeli.....	73
3.2. Evren ve Örneklem.....	74
3.2.1. Denkleştirme.....	74
Tablo 3.1. Deney ve Kontrol grubu bilişsel alan öntest sonuçları.....	75
Tablo 3.2. Gözlemcilerin Becerilere Verdikleri Öntest Puanlarının Karşılaştırılması.....	76
3.3. Veri Toplama Araçları.....	77
3.3.1. Voleybol Başarı Testi	77
3.3.2. Gözlem Formları.....	78
3.3.3. Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği	78
Tablo 3.3: Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeğinin Olumlu ve Olumsuz Maddeleri.....	79
3.4. İşlem Süreci	79
3.4.1. Deney Grubu İşlem Süreci.....	80
3.4.2. Kontrol Grubu işlem süreci.....	81
3.5. Verilerin Toplanması	82
3.6. Verilerin Çözümlemesi.....	82
BÖLÜM IV	83
BULGULAR	83
4.1. Bulgular.....	83
Tablo 4.1: Deney grubu normalik dağılımı	84
Tablo 4.2: Kontrol grubu normalik dağılımı	84
Tablo 4.3: Levenne Testi homojenlik dağılımı	85
4.1.1. Birinci alt probleme ilişkin bulgular.....	86
Tablo 4.4. : Kontrol grubu öntest-sontest puanlarının karşılaştırılması.....	86
4.1.2. İkinci alt probleme ilişkin bulgular.....	89
Tablo 4.5. Deney grubu öntest-sontest puanlarının karşılaştırılması	89
4.1.3. Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular.....	91

Tablo 4.6. Deney grubu ve kontrol grubu erişim puanlarının karşılaştırılması	92
BÖLÜM V.....	96
TARTIŞMA VE SONUÇ	96
5.1.Tartışma.....	96
5.1.1. Birinci alt problem.....	96
5.1.2. İkinci alt problem.....	100
5.1.3. Üçüncü alt problem.....	107
5.2. Sonuçlar	115
BÖLÜM VI	117
ÖNERİLER	117
6.1.Araştırmanın sonuçlarına yönelik öneriler	117
6.2.İleride yapılacak çalışmalar için öneriler.....	118
KAYNAKÇA.....	119
EKLER	131
Ek 1: Voleybol Ünitesi Başarı Testi	132
Ek 2: Gözlem Formları	135
Ek 3: Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği.....	139
Ek 4: Başarı Testi Madde Analizi	141
Ek 5: Yıllık Belirtke Tablosu.....	142
Ek 6: Ünite Belirtke Tablosu.....	143
Ek 7: Yıllık Plan.....	144
Ek 8: Günlük Plan.....	154
Ek 9: MEB İzin Belgesi	157
Ek 10: Özgeçmiş.....	161

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 3.1: Çalışmaya Katılan Grupların Bilişsel Duyuşsal ve Devinişsel Öntest Puanlarının Karşılaştırılması

Tablo 3.2. Gözlemcilerin Becerilerine Ait Öntest Puanlarının Karşılaştırılması

Tablo 3.3. Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeğinin Olumlu ve Olumsuz Maddeleri

Tablo 4.1: Deney grubu normallik dağılımı

Tablo 4.2: Kontrol grubu normallik dağılımı

Tablo 4.3: Levenne Testi homojenlik dağılımı

Tablo 4.4: Kontrol grubu öntest-sontest puanlarının karşılaştırılması

Tablo 4.5: Deney grubu öntest-sontest puanlarının karşılaştırılması

Tablo 4.6: Deney grubu ve kontrol grubu erişim puanlarının karşılaştırılması

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Bu bölümde giriş, araştırmanın problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, sayıtlar, sınırlılıklar ve tanımlar yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

Ülkemizin kalkınması ekonomik ve sosyal şartların iyileşmesi ve yaşam kalitesinin yükseltilebilmesi, büyük önder Atatürk'ün de dediği gibi ancak muhasır medeniyetler seviyesine çıkmakla mümkün olacaktır. Çağımızda bilim ve teknoloji medeniyetin öncüleri olmuş, vardıkları her yere medeniyeti götürmüşlerdir.

Bilim ve teknolojideki hızlı gelişmeler ekonomik sistemi olduğu kadar eğitimsel ve sosyal sistemleri de etkilemektedir. Günümüzde bilgi, gelişmiş toplumlarda ekonomik gelişmelerin anahtarı haline gelmiştir. Teknoloji ise eğitim sürecinin geliştirilmesinde önemli rol oynamaktadır. Bilgi teknolojisinin hızla gelişmesi, bilgi toplumlarının ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bunun yanında toplumların yeni teknolojik gelişmeleri izlemeleri ve kendilerine uyarlamaları gerekmektedir. Bilginin ve öğrenci sayısının hızla artması bir takım sorunları da beraberinde getirmiş, eğitim sürecinin ve niteliğinin gelişmesinde önemli rol oynayan yeni teknolojilerin eğitim kurumlarına girmesi zorunlu hale gelmiştir. Söz konusu yeni teknolojik sistemlerden birisi de, en etkili iletişim ve bireysel öğretim aracı olarak nitelendirilen bilgisayarlardır (Keser, 1988:43). Bugünkü toplum, okullardan, öğrencileri teknolojik hayatta olan olayları anlayabilen, bilgili insanlar olarak yetiştirmesini bekler. Bu toplum aynı zamanda okullardan, öğrencileri kendi yaşamları sırasında yeni bilgiler elde edebilsinler ve değişen durumları araştırıp inceleyebilsinler diye gerçek dünyayla yüz yüze gelmeye hazırlanmasını ister. Okullar bu yeni bilgi teknolojisini nasıl ele alacaklarını ve nasıl plan hazırlayacaklarını bilmelidir (Güveli ve Baki, 2000).

Öğretim teknolojileri komisyonu (Commission on Instructional Technology) tarafından sunulan bir özetle öğretim teknolojilerinin amacı, eğitimi daha üretken ve daha bireysel yapmak, daha bilimsel bir öğretim sağlamak ve herkesin ulaşabildiği, eşitliği öngören, daha güçlü ve daha hızlı bir öğretime ulaşmak olarak belirtilmiştir (Tickton,1971:23).

Okullarda eğitimi daha verimli hale getirmek, yaygınlaştırmak ve bireyselleştirme çabalarımız sonucunda ortaya çıkan bu yeni uygulamalar Bilgisayar Destekli Öğretim (BDÖ) kavramını ortaya çıkarmıştır. Bilgisayar destekli öğretim Senemoğlu'na (2005:437) göre, öğrencilerin programlı öğrenme materyalleri ile bilgisayar kullanarak etkileşimde bulunduğu; diğer bir deyişle, bilgisayar programları aracılığıyla öğrenmeyi gerçekleştirdiği, öğrenmelerini izleyip kendi kendini değerlendirebildiği bir öğretim biçimidir. Mc Kethan, Everhant ve Sanders (2001), BDÖ'yü bilgisayarları kullanarak öğrencilere yönergeleri vermek ve öğrencilerin etkileşimde bulunarak yeni bilgileri öğrenmesine ya da daha önceki bilgilerini geliştirmelerine yardım etmek için tasarlanmış bir oluşum olarak tanımlamışlardır.

Billing (1983), Atkinson (1984), Kullik ve diğerleri (1984)'ne göre, bilgisayar destekli öğretim, anında pekiştirme ve dönüt sağlayarak, dikkat çekici, heyecanlı gösterilerle oyun ortamı yaratarak öğrenciyi öğrenmeye güdülemektedir. Bilgisayar destekli öğretimin öğrenmeyi, geleneksel öğretimden çok daha kısa sürede sağladığına ilişkin birçok araştırma bulgusu vardır. Ancak bilgisayar destekli öğretim, düzenli sınıf öğretimine ek olarak uygulandığında öğrenci başarısını yükselttiği, tamamen sınıf öğretmeninin yerini aldığı durumlarda ise başarıda çok az etkili olduğu ve tutarlı bir etkililik de göstermediği gözlenmektedir (Aktaran; Ergün, 1991).

Günümüzde bilgisayar kullanma ve programlara ulaşım, eskisine oranla daha ucuz ve kolay hale gelmiştir. Öğretmenler teknolojinin bize sunduğu kolaylıklara rağmen geleneksel sınıf öğretimine daha çok rağbet etmektedirler. Özellikle beden eğitiminde bilgisayarları bir öğretim aracı olarak kullanmak çok yaygın olmayan bir öğretim metodudur (Kerns, 1989).

Beden eğitimi kinesiyojoloji alanının içinde yer alan ve bu nedenle teknolojinin önemli bir kullanımı ve yeri olan bir alandır. Beden eğitime teknolojinin entegre edilmesi/kullanılması öğretmen eğitimi programlarına veya bireyin kendisine bağlıdır. Çünkü, teknolojik olarak gelişmiş bir toplumda, teknolojinin rolü yadsınamaz.

Beden eğitiminde teknoloji kullanımının çeşitli yolları vardır. Bunlar a) bilgisayar kullanımı, b) diğer elektronik aletlerin kullanımı. Bazı örneklerde (örn: BDÖ) ise, bilgisayarlar ve diğer aletler beraber kullanılırlar. Bilgisayarlar beden eğitiminde 3 alanda kullanılırlar: a. kullanım, b. değerlendirme, c. bilgisayar destekli öğretim. Kullanım amacıyla bilgisayar kullanımı, öğretmenler arasında en yaygın kullanımdır ve onları daha üretken yapar. Ders planı hazırlama, ödevler, test ve ders içeriği ile diğer öğretim materyallerinin hazırlanmasını içerir. Bilgisayara kayıtlı olan bir bilgi diğerleri ile paylaşılabılır ve her öğretmen kendi amaçları için onları düzenleyebilir.

Bilgisayarların beden eğitiminde değerlendirme için kullanımı oldukça ümit vericidir ama genellikle fiziksel uygunluğun değerlendirilmesinde kullanılırlar. Bilgisayarlar ayrıca diğer değerlendirme amaçlı da kullanılırlar. Örneğin, motor beceri gelişimi ile bilgisayar destekli öğrenme birleştirilerek vb. gibi. Bilgisayarların fiziksel uygunluk ve raporlaştırma amaçlı kullanımı ise en sık kullanım şeklidir. FITNESSGRAM çok sıkça ve yaygınca kullanılan bir bilgisayar programıdır. Bu program öğretmenlerin verileri kayıt etmesini ve öğrenci ve ailelere bunlar hakkında dönüt vermeyi sağlar. Ayrıca bu kayıtlar farklı zaman ve yıllardaki kayıtlarla da karşılaştırılabilir. Böylece boylamsal veriler elde edilir ve boylamsal olarak fiziksel uygunluğun nasıl geliştiği görülebilir. Ayrıca formatif değerlendirme (izleme amaçlı) sağlar.

Bilgisayar destekli öğretim beden eğitiminde teknolojinin kullanımını ve son zamanlarda oldukça popülerdir. Mohnsen ve ark. (1995, 1994, 1996) ve Mc Lean (1996) BDÖ programları sunmuşlardır. BDÖ bir disipline ait bilgileri için (örn: spor fiziği), aktivite için (örn: voleybol), fiziksel uygunluk için (örn: macheart monitör) ve esas gerçekliğin öğretilmesinde (örn: raket oyunları) kullanılabilir. BDÖ beden

eğitiminde gelişmekle birlikte bu konuda sınırlı sayıda araştırma vardır (Silverman, 1997).

Ancak, beden eğitiminde teknoloji kullanımı ile ilgili birtakım problemler bulunmaktadır. Bu problemler 4 kategoride toplanabilir.

1. Bilgisayarlara yeteri düzeyde sahip olma durumu: Okullarda ve beden eğitimi derslerinin yapılacağı yerlerde her öğrenci için yeterli bilgisayarın olması.

2. Teknolojiye karşı bedensel etkinlikler: Beden eğitimi derslerinde teknoloji kullanımı, öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerindeki süreyi azaltacaktır. Bunun için kullanılan teknoloji fiziksel aktiviteyi sevmeye/zevk almaya yönelik olmalı, sağlığı ve beceriyi geliştirici olmalıdır.

3. Teknoloji kullanımı en etkili yol mudur?: Pek çok eğitim teknolojisi araç-gereci hala araştırma ve uygulama evresindedir ve sıkıcıdır. Etkili öğretmenlerin video ya da bilgisayar uygulamaları ile daha az meşgul olduklarını görürüz. Halbuki etkili yazılım kullanımı arzu edilendir ve zamanla düzenleme yapılmak için kullanılmalıdır. Ayrıca geleneksel öğretmenler bilgisayar kullanımında iyi değillerdir.

4. Öğretmen eğitimcisi: Eğitim uygulamalarının tüm alanlarında teknoloji kullanımı için en büyük engellerden biri beklide öğretmen eğitimidir. Öğrenciler sürekli bilgisayarı üst düzey kullanırlar ve teknoloji öğretmen eğitimi sınıflarında sıkça kullanılmaz. Ayrıca model olarak gösterilmez. Oysaki, teknoloji mutlaka ileride öğretmen olacak adayların programlarına entegre edilmelidir. Eğer öğretmen teknoloji kullanımında kendini yeterli hissederse, teknolojiyi kendi programlarında da kullanmak isteyebilir (Silverman, 1997).

Beden eğitimi derslerinde bilgisayarların öğretime daha çok katılarak, özellikle Devinişsel alandaki öğrenme ve kalıcılığa etkisini incelemeye yönelik araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle bu çalışma ortaöğretim 9.sınıf öğrencileri üzerinde beden eğitimi dersinde bilgisayar destekli öğretimin etkisini incelemek amacıyla yapılmış olup, bu amaç doğrultusunda geleneksel yöntem ve bilgisayar destekli öğretimin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alan öğrenmelerine

etkisi karşılaştırılmıştır.

1.2. Problem Cümlesi

“Ortaöğretim 9. sınıflarda voleybol ünitesinin öğretiminde bilgisayar destekli öğretim (BDÖ) uygulamalarının öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönden erişî düzeylerine etkisi nedir?” sorusu bu araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır.

1.3. Alt Problemler

1. Geleneksel öğretim yöntemi ile voleybol ünitesini işleyen öğrencilerin; bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlardaki öntest-sontest puanları arasında anlamlı fark var mıdır?

2. Bilgisayar destekli öğretim etkinlikleri ile voleybol ünitesini işleyen öğrencilerin; bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlarda öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

3. Geleneksel öğretim yöntemi ve bilgisayar destekli öğretim ile voleybol ünitesini işleyen öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alan erişî puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu çalışma ile ortaöğretim 9. sınıf öğrencilerinde; bilgisayar destekli öğretim uygulamalarıyla işlenen voleybol ünitesinin, geleneksel sınıf öğretimine kıyasla etkisi ve bu doğrultuda belirlenen alt problemlere cevap aranacaktır.

1.5. Araştırmanın Önemi

Her çağın kendine özgü gereksinimleri bulunmaktadır. Eğitim bu gereksinimler içinde en büyük ağırlığa sahip alandır. Gelişen, çeşitlenen bilgi ve

teknoloji, bu bilgiyi öğrenenlere ve alacak olanlara farklı zorunluluklar getirmekte, yeni bilgileri öğrenmeleri sırasında o ölçüde kolaylıklar sağlamaktadır.

Günümüzde ülkeler ekonomik refah, bilgi, teknoloji, üretim gibi kavramlar üzerinde hedeflerini belirlemiş ve bu hedeflere en kısa zamanda ulaşabilmek için gereken çabayı harcamaya başlamıştır. Bu durum karşısında öğrenilen bilginin içeriğiyle seviyesi de değişim göstermiştir (Antalyalı,2004,s:14).

İçinde bulunduğumuz çağın gereksinimlerini karşılamak ve yarının dünyasına daha iyi hazırlanabilmek için öğrencilerin; nasıl öğrenecekleri, nasıl düşünecekleri ve bunlar için gerekli teknolojiyi nasıl kullanacakları konusunda bilinçli yetiştirilmesi gerekmektedir. Öğretimin gerçekleştirilmesi sırasında kullanılan teknolojiler ve materyaller öğrenmenin tam olarak gerçekleştirilmesinde yardımcı araç olurken, her geçen gün teknolojide meydana gelen yeni gelişmeleri izleyebilmek ve bunları günlük yaşamın gereği içerisinde doğru şekilde kullanabilmek etkili öğretim açısından kazanılması gereken bir beceridir. (Usal ve Albayrak, 2005)

Özellikle bilgisayarların kullanımı ve teknolojilerin hızla değişmesi sonucu öğretim sistemlerinin ve yollarının da değişmesi beklenebilir. Bunlara örnek olarak yaygınlaşan uzaktan öğretim ve eğitim teknolojileri ile öğretim tasarımları süreçleri gösterilebilir. Yeni teknolojiler ile daha çok öğretim araçları geliştirilerek kullanılmaya başlanacaktır. Birey ve teknoloji etkileşimi daha çok işlevsellik kazanarak, okullarımızda, endüstri kuruluşları ve işletmeler olmak üzere tüm sektörleri etkileyen etmenlerden biri olmaya devam edecektir. Sonuç olarak teknolojiyi öğrenme değil, teknoloji yardımıyla öğrenme yaşamımızın temel unsurlarından biri olacaktır (İpek, 2001:12).

Bu gelişmelerle birlikte yeni arayışlar içine girilmiş ve teknolojinin eğitim alanında etkili bir şekilde kullanılmasına dayanan projeler geliştirilmiştir. Okul televizyonu gibi uygulamaların yanında, üzerinde en çok durulan, tartışılan ve yaygınlaşan uygulama “bilgisayar ve internetin eğitimde kullanılması” ya da “bilgisayar destekli eğitim” olmuştur (Öğüt v.d. 2004). Bu beceriye öncelikle

eğitimciler sahip olmalı; ardından öğrencilere kazandırabilmelidirler (Kaya, 2005,s:17). Öğrencilerden istenilen bu özelliğin geliştirilmesi ise Bilgisayar Destekli Öğretimin tüm derslerde kullanımı ile mümkün olacaktır.

Bilgisayar destekli öğretim, yapısı itibari ile çok geniş bir alanda uygulanabilmektedir. Konu ile ilgili literatür taramasına gidildiğinde daha önceden yapılmış olan çalışmaların yetersiz kaldığı görülmüştür. Teknoloji ile birlikte gelişip yenilenen bilgisayar destekli öğretimin, eğitimin farklı alanlarında ve farklı sınıf düzeylerinde kullanımına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle, bu araştırma beden eğitimi alanında birazda olsa bu eksikliği gidermeye yönelik olarak yapılmıştır.

Bu çalışma, beden eğitimi öğretmenlerinin derslerinde teknoloji kullanarak öğrencilerin daha etkili ve kalıcı öğrenmeler yaşayıp yaşamayacağını öğrenmek amacı ile yapılmıştır. Ülkemizde beden eğitimi derslerinde, doğal öğrenme ortamında yapılan ilk çalışmalardan olması araştırmayı önemli kılmaktadır. Bulgularının beden eğitimi öğretmenlerine ve konu ile ilgilenenlere katkı getirmesi beklenmektedir. Ayrıca, bu alanda ileride yapılacak olan çalışmalara da ışık tutması beklenmektedir.

1.6. Sayıtlar

1. Çalışmaya katılan öğrenciler çalışmaları istekli sürdürmüşlerdir.
2. Öğrenciler tarafından ölçme araçlarına verilen cevaplar dikkatlice ve titizlikle verilmiştir.

1.7. Sınırlılıklar

Araştırmanın sınırlılıkları aşağıda belirtilmiştir.

1. Bu araştırma 2007–2008 öğretim yılı bahar döneminde Ankara’da bir ortaöğretim kurumunun 9. sınıfında öğrenim gören öğrenciler ile sınırlıdır.
2. Bu araştırma beden eğitimi derslerinde voleybol ünitesi ile sınırlıdır.
3. Bu araştırmanın uygulama süresi 10 hafta ile sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

Beden Eğitimi: Bedenin çeşitli faaliyetler ile zinde tutulması ve bunun doğrultusunda sağlıklı, güçlü ve mutlu olma hali olarak nitelenen beden eğitimi kavramı aynı zamanda organizmanın bütünlüğü ilkesine dayalı tüm kişiliğin gelişmesidir.

Devinişsel Alan (Psycho-motor Domain): İnsanın kas ve zihin koordinasyonu ile yaptığı becerilerle ve onların temel öğeleri ile ilgili olan alandır.

Bilişsel Alan (Cognitive Domain): Bu alandaki davranışlar insan bilgisi ve bilgilerden doğan zihin yetenekleriyle ilgilidir.

Duyuşsal Alan (Affective Domain): Bu alandaki davranışlar insanın geliştirdiği duygu ve değerlerle ilgilidir (ilgi, tutum, değer verme, vatan sevgisi, insanlığı sevme-sayma, düşüncelere hoşgörülü olma, çevreyi ve araç gereçleri temiz tutma v.b).

Bilgisayar Destekli Öğretim (BDÖ): Bilgisayarların, öğrenmenin meydana geldiği bir ortam olarak kullanıldığı öğretim sürecini ve öğrenme motivasyonunu güçlendiren, öğrencinin kendi öğrenme hızına göre yararlanabileceği, kendi kendine öğrenme ilkelerinin bilgisayar teknolojisiyle birleşmesinden oluşmuş bir öğretim yaklaşımıdır.

Geleneksel Sınıf Öğretimi: Komut yöntemine geleneksel sınıf öğretimi de denilmektedir. Bu yöntemde öğretmen bütün etkinliklerle ilgili kararları verir; öğrenci ise öğretmen tarafından verilen kararları izleyerek kendinden istenenleri yapar. Bir başka deyişle öğrenciler, öğretmenin vereceği komuta göre davranır. Öğrenciler dinlemek anlamak ve kendilerinden istenenleri yapma rolünü üstlenmişlerdir.

Beceri: Devinişsel davranışların doğru, birbiriyle eşyumlu, hızlı ve otomatik olarak yapılaş şeklidir.

Erişi: Öğrencinin sahip olduğu ön koşul öğrenmeleri (bilişsel, duyuşsal ve

devinişsel) ile, bir öğretim sürecinden sonra kazandırılan hedef davranışları arasındaki farkı ifade eder. Bir başka deyişle (bilişsel, duyuşsal ve devinişsel) giriş ve çıkış davranışları arasındaki farktır.

1.9. Kısaltmalar

BDÖ: Bilgisayar Destekli Öğretim

GÖ: Geleneksel Öğretim

BESTÖ: Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği

ÖSKD: Öntest-Sontest Kontrol Gruplu Desen

BÖLÜM II

KURAMSAL TEMELLER VE İLGİLİ LİTERATÜR

Bu bölümde araştırmanın problemi ile ilgili kuramsal temeller ve yapılan çeşitli araştırmalar yer almaktadır.

2.1. Kuramsal Temeller

2.1.1. Eğitim

Eğitim insanlık tarihi ile başlar. İlkel toplumlardan zamanımıza kadar nitel ve nicel bakımdan farklı tanımlar yapılmış olmasına rağmen, temel hedef hep aynı kalmıştır; o da davranış değişikliğidir. 1900'lerden zamanımıza kadar bilgi öğrenme ve bunu uygulama olarak ifade edilen eğitim; bugün, bireyin davranışlarında kendi yaşantıları yolu ile kasıtlı olarak, istenilen yönde değişiklik meydana getirme süreci olarak ifade edilmiştir (Ertürk,1979,s:21).

Eğitim batı dillerinde Latince kökeninden gelen iki çıkış noktasına sahiptir. Bunlardan ilki educare beslemek ve educarro geliştirici ortam hazırlamak; ikincisi yükseltmek, yukarı kaldırmaktır. Eğitim tanımlarında hareket noktası bu iki tanım olmuştur. Ancak eğitim tanımlanırken ekonomik, sosyal ve felsefi çeşitli dayanaklardan hareket edilmektedir. Bunlar arasında felsefi olanlar eğitim tanımlarında önemli bir yer tutmaktadır (Gündüz, 2004: 7).

Eğitimin genel ve kapsamlı diğer tanımlarına bakıldığında ise; eğitim, genel anlamda bireyde davranış değiştirme sürecidir (Alkan, 1984:56). Eğitim geniş anlamda bireyin toplum standartlarını ve yaşam yollarını kazanmasına etkili olan tüm sosyal süreçlerdir (Demirel ve Kaya, 2001:4). Yine bir başka tanımda eğitim, kişinin yaşadığı toplum içinde değeri olan, yetenek, tutum ve diğer davranış biçimlerini geliştirdiği süreçlerin tümüdür(Gündüz, 2004: 7).

Demirel ve Kaya (2001:5)'ya göre eğitim, bireyin yaşadığı toplumlarda uygulama değeri olan yetenek, yöneliş ve diğer davranış örüntülerini kazandığı süreçler toplamıdır. Eğitim, seçilmiş ve kontrollü bir çevrenin, özellikle de okulun etkisi altında sosyal yeterlik ve en iyi şekilde bireysel gelişmeyi sağlayan sosyal bir süreçtir.

Eğitim, genel anlamıyla insanoğlunun öğrenme yolu ile düşünme yeteneklerini, bilgisini, anlayışını ve becerilerini gösterme ve toplumdaki değerlerin öğretilmesi ve aktarılması sürecidir. Eğitim, aynı zamanda sosyalleşme için bir kurum ve kültürel mirasın kuşaktan kuşağa aktarılmasıyla gerçekleşen sosyal bir olgudur. Eğitim ayrıca fertlerin toplumla ilişkilerinin uyumlu biçimde oluşmasını sağlayacak nitelikleri de geliştirmekle yükümlüdür. Başka bir deyimle dürüst, hür düşünceli, sorumluluk duygusu taşıyan, bağınazlığa kapılmayan, hoşgörülü, ön yargısız, eleştiriye açık, ölçülü, insan haklarına saygılı, paylaşmayı seven, toplum menfaatlerini şahsi çıkarlarının üstünde tutan, bilgili, sosyal, demokrat ve aydın kişiler yetiştirmeyi sağlamak eğitimin vazgeçilmez görevidir (Yetim, 1999).

Eğitim tanımlarının ortak noktası, eğitimi bireyleri topluma hazırlayan sosyal bir süreç olarak açıklamalarıdır. Bu tanımlar eğitimin genel özelliklerini yansıtmaktadır. Eğitimin formal ve informal boyutları dikkate alındığında farklı tanımlarını yapmak olanaklıdır. Kısaca toplumsal yaşamın biçimlendirilmesinde eğitime önemli görevler düşmektedir. Bu tanımlara göre eğitimin üç özelliği vardır: Birincisi, bireyin davranışlarının amaçlanan yönde değiştirilmesi gerektiği, ikincisi, bireyde davranış değişikliğinin kendi yaşantısı yoluyla (düzenlenen bilgi ve çevre ile etkileşimi sonucu) gerçekleştiği, üçüncüsü eğitimin planlı ve programlı bir süreç olduğudur (Özdemir ve Yalın, 1999:2).

İstendik davranışların basitten karmaşığa kolaydan zora somuttan soyuta bir birinin ön koşulu olacak şekilde aşamalı sıralanmasına taksonomi denir. Öğrenilmiş davranışlar beyine kodlanmaktadır. Yapılan araştırmalara göre davranışlar, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel olarak sınıflanabilir. Bugünkü bilgilerimize göre insan davranışlarının eğitimle ilgili olanları bilişsel, duyuşsal ve devinişseldir. Bunlara toplumsallık ve sezgiselliği de ekleyebiliriz. Bilişsel alan zihinsel etkinliklerin baskın

olduğu davranışların kodlandığı; duyuşsal alan öğrenilmiş duyguların kodlandığı devinişsel alan becerilerin kodlandığı alan olarak ele alınabilir (Harrow,1972:38).

Hedeflerin yatay sınıflamasında ise ülkemizde son yıllarda yaygın olarak Bloom'un geliştirdiğı sınıflama (taxonomy) kullanılmaktadır. Buna göre hedefler, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alana göre üç ana gruba ayrılmakta; ve her alan da kendi içinde alt gruplara ayrılmaktadır (Demirel, ve Kaya, 2001:5).

2.1.2. Beden Eğitimi

Bedensel faaliyetlerin doğuşu ve ortaya çıkması insanlık tarihinin ortaya çıkışı kadar eskidir. İlk insanların yaşamak ve hayatlarını devam ettirmek için doğayla girdikleri çaba sonucunda insanlar avlanmak, oyunlar oynamak, savaşmak ve buna benzer yüzlerce amaç için bedensel faaliyetlerde bulunmuşlardır (Alpman,1972: s.1).

Spor, zamanla insanların sosyal ve doğal çevreleri ile ilişkilerinin yükselmesi için kullanılan bir yöntem şekline dönüştürüldü. Bu gelişim zamanla insanın temel bedensel hünerlerinin doğal gelişimi olarak görüldü. Spor, tarih içinde (bedensel) özel hünerlere sahip kişilerin önemsenmesiyle de hızlı bir gelişim sağladı. Hızlı koşan biri diğerlerinden ayrıldı ve spor, kazanma amaçlı yarışlara dönüştü. Bu mücadele kurallar ile sınırlanınca spor faaliyetleri ve yarışları farklı bir gelişim sağladı. Bu bağlamda insanlar, sportif yarışmalarda ve diğer faaliyetlerde başarıya ulaşmak adına bedensel faaliyetlerin kontrolü ve geliştirilmesi amacıyla eğitime yöneldi (Anonim,2007).

Beden eğitimi insanın fiziksel, ruhsal ve zihinsel niteliklerini bulunulan yaşın ve genetik yeterliliğin gerektirdiğı verim gücüne ulaştırmak amacıyla rekabet olmaksızın yapılan etkinlikler bütünüdür. Platon'un "zihinsel ve bedensel yetilerini birleştiren ve onları ölçülü bir şekilde ruhunun hizmetine sokan tam eğitilmiş ve uyum sağlamış insan" düşüncesi, salt bilgiye dayalı eğitimin yeterli olmadığını, bedensel yeteneklerin geliştirilerek düşünsel yeteneklerle birleştirilmesine dayanan bir eğitim sisteminin gerekliliğini çok önceleri ortaya çıkarmıştır. Çağımızın ünlü pedagoglarından Gaulhefer ise, "Bedensel eğitim, beden yoluyla gerçekleştirilen

genel bir eğitimidir, beden ise bu eğitimin etkinlik alanıdır, amaç ise insanın tümlüğüdür." kuramıyla beden eğitiminin sınırlarının yalnızca fiziksel hareketler olmadığını, insanın gelişimi için gerekli bütün alanları kapsadığını öne sürmüştür. Uzak Doğu'da yüzyıllardır uygulanan eğitim sistemleri, bedensel gelişimin içinde ve ona dayalı bir ruhsal ve düşünsel gelişim öngörür (Spor Ansiklopedisi, 2005:140).

Beden eğitimi, organizeli veya kendiliğinden olan, yarışmaya dayalı veya dayanmayan, işle ilgili ya da işin dışında, eğlence amaçlı veya zorunlu egzersiz ve oyunu içerir. Beden eğitimi bireyin optimum fiziksel, zihinsel ve sosyal becerileri geliştirmeye yönelik ve fiziksel etkinlikler aracılığıyla uygunluk kazanmasını sağlayan bir süreçtir (Lumpkin, 1990: 8). Beden eğitimi bir öğrenme sürecidir ve egzersiz, spor, oyun, dans, su aktiviteleri, doğa ve macera aktiviteleri gibi bedensel etkinliklerle ilgili davranışları, tutumları ve bilgiyi geliştirmeyi temel alır. Beden eğitimi okul içinde ve dışında olabileceği gibi resmi ve resmi olmayan şekilde de olabilir. Bir annenin çocuğuna nasıl golf oynayacağını öğretmeyi içerebileceği gibi, bir oyuncunun antrenöründen bilgi almasını da içerebilir. Bir ailenin pedometreler ile birlikte yürüyüş yapmasını da veya bir annenin çocuğunun 10 km. koşu hızı ile ilgili açıklamalarını da içerir. Bir gencin futbol oyun kurallarını dedesine anlatmasını da ya da bir eşin kocasına nasıl tenis oynayacağını öğretmesi de olabilir. Kısaca, beden eğitimi bilgilerin, tutumların ya da becerilerin bir kişiden diğerine geçmesidir (Darst ve Pangrazi, 2006:5).

Eğitim konusunda ilk farklı fikirler üreten filozoflardan sayılan ilkçağ Yunan düşünürlerinden Eflatun, eğitimi tanımlar ve açıklarken, özetle, 'beden ve ruha elverişli olduğu mükemmelliği kazandırmak', başka bir ifadeyle 'insanda beden ve ruh güzelliğini gerçekleştirmektir' demektedir. 16. yüzyılda Montaigne de, beden ve ruh bütünlüğünden hareketle eğitimdeki amacın tek yönlü bireyler yetiştirmek olmayıp, bireylerin tüm yönleriyle uyumlu olarak geliştirilmesinin gerekli olduğunu belirtmiştir (Yaka,1991).

Beden eğitiminin amacı; insanları sadece becerili ve iyi sporcular yapmak değildir. Yalçın'a göre (1995) Beden Eğitimi; "Etkinlik" demektir. Beden Eğitiminde "Beden" araç olup, amaç tüm kişiliğin eğitimidir. Beden eğitimi; sağlıklı, güçlü,

mutlu olma, kişilik, karakter, ahlaki değerler kazanma, kültürleşme, toplumsallaşma ve vatandaşlık eğitimidir (Mirzeoğlu, 2003,84).

Beden eğitimi, kişinin fiziksel hareketlere katılmak suretiyle davranışlarında kasıtlı olarak beden eğitiminin amaçlarına uygun (bedensel, duygusal, sosyal, zihinsel) değişme meydana getirme sürecidir. Beden eğitiminde, eğitimin diğer alanlarından farklı olarak “hareket öğrenme ve hareket yoluyla öğrenme” esas alınmaktadır. Bir başka deyişle beden eğitimi “fiziksel hareket” yoluyla insanın eğitilmesidir (Tamer ve Pulur, 2001,41).

Yetim (1999:4)’e göre beden eğitimi ve spor, çağdaş eğitim anlayışı içinde birbirini tamamlayan iki kavramdır. Beden eğitimi, iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmanın başlıca unsuru olan insan gücünün beden ve ruh sağlığını ve bütün yapısının dengeli olarak geliştirilmesini sağlayan faaliyetlerdir. Bir başka ifadeyle beden eğitimi, fertlerin hareket tecrübeleriyle meydana çıkarttığı bir değişim süreci ve aynı zamanda fiziki aktiviteler yoluyla insanın bütün eğitimi ile ilgili bir faaliyet ya da eğitim şeklidir. Başka bir deyişle beden eğitimi; kişinin kalıtsal, fiziki güç ve yeteneklerinin, ruhsal ve toplumsal kişiliğinin eğitimidir. Beden eğitimi ve sporun ferdin eğitimindeki yerinin çok önemli olduğu, bu yüzden de eğitim sistemi içinde daha fazla yer verilmesi gerekliliği göz ardı edilmeyecek bir gerçektir (Sönmez ve Sunay, 2004). Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olan Beden Eğitimi, aynı zamanda tüm kişiliğin eğitimidir. Öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde tutularak fert ve toplum yönünden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi; yapıcı, yaratıcı ve üretken, ulusal kültür değerlerini ve demokratik hayatın gerektirdiği davranışları kazanmış bireyler olarak yetiştirilmeleri için önemli bir araçtır (<http://orgm.meb.gov.tr>, 2009).

2.1.3. Beden Eğitiminin Amaçları

Beden Eğitimi genel amaçlarının çeşitli kaynaklarda araştırıldığında çok farklılık göstermediği söylenebilir. Genel olarak eğitimin temel amaçları doğrultusunda hareket etmeyi öğrenme amaç olarak tanımlanabilir.

Atatürk İlkeleri ve İnkılâpları, Anayasa, Milli Eğitim Temel Kanunu ve Türk Milli Eğitiminin temel amaçları doğrultusunda; öğrencilerin gelişim özellikleri de göz önünde tutularak, onların kişisel ve toplumsal yönden sağlıklı, mutlu, iyi ahlâklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı ve üretken, milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın temel ilkelerini benimsemiş fertler olarak yetiştirilmeleri genel amaçtır.

Turner ve arkadaşlarına (1971:268) göre beden eğitiminin amacı, uygun beden çalışmaları ile, duygu, akıl yönünden ve sosyal bakımdan sağlıklı vatandaşlar yetiştirmeye yöneliktir. Lupmkin (1990:9), beden eğitimi ve sporun amacını öğrencilerin motor becerileri öğrenmeleri ve onların fiziksel, psikolojik ve duyuşsal olarak kendilerini iyi hissetmelerini sağlayarak, yaşam kalitelerini artırma olarak belirtmiştir. Ayrıca, yine beden eğitimi ve sporun amaçları arasında katılan her bireyin fiziksel etkinliğin fiziksel, zihinsel ve sosyal yararlarını, sağlıklı yaşam becerileri ve tutumlarını geliştirmek olduğunu vurgulamış ve beden eğitiminin amacını uzun süreli ve eğlenceli kişisel egzersiz programı yardımı ile optimum düzeyde yaşam kalitesini en üst düzeye getirme olduğunu belirtmiştir. Darst ve Pangrazi'ye (2006:6) göre beden eğitimi programları öğrencilerin yaşantılarına dört temel katkı yapar. Birincisi, tüm öğrenciler için günlük fiziksel etkinlik yapma ihtiyacını karşılamasıdır. İkincisi, bireysel fiziksel uygunluk seviyesini arttırmadır. Üçüncüsü, yaşam boyunca fiziksel aktivitelerde başarılı görevleri gerçekleştirmek için çeşitli fiziksel becerilerdeki ustalığı geliştirmektir. Ve dördüncüsü, öğrencilerin ihtiyaç duydukları aktif olma, fiziksel uygunluk özelliklerine sahip olma ve motor becerileri yapabilme ile ilgili bilgileri sağlamadır. Eğer bu katkılar beden eğitimi sınıflarında başarılamazsa, okul programında yer alan başka hiçbir derste gerçekleştirilemez.

Pangrazi'ye (2007:5) göre, beden eğitimi psikomotor, bilişsel ve duyuşsal olmak üzere bütün öğrenme alanlarını içeren öğretimsel bir yapıdır. Lumpkin (1990) bu öğrenme alanlarına göre beden eğitiminin amaçlarını üç grupta toplamıştır:

Ülkemizde ortaöğretim kurumlarında yürütülen beden eğitimi derslerinin genel amaçları aşağıda belirtilmiştir:

- Atatürk'ün ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme,
- Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirebilme ve geliştirebilme,
- Sinir, kas ve eklem koordinasyonunu geliştirebilme,
- İyi duruş alışkanlığı edinebilme,
- Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme,
- Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme,
- Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme,
- Milli bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrayabilme, törenlere katılmaya istekli olabilme,
- Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak serbest zamanlarını spor faaliyetleriyle değerlendirmeye istekli olabilme,
- Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme,
- Tabiatı sevmek, temiz hava ve güneşten faydalanabilme,
- İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme,

- Görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapabilme,
- Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme,
- Dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme,
- Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar kazanma,
- Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme,
- Spor araç ve tesisleri hakkında bilgi sahibi olma ve bunları gereği gibi kullanabilme (www.meb.gov.tr, 2009).

Çağdaş anlayışa uygun olarak, eğitimdeki amacın gerçekleşmesi, bireyin zihinsel eğitimi yanında bedensel eğitimi ile mümkündür. Aslında beden eğitimi genel eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır. Eğitim ve beden eğitimi, aynı amaçları paylaşmalı ve amaçlar arasında hiçbir uyumsuzluk olmamalıdır. Genel olarak beden eğitimi, hareket etmeyi öğrenme ve hareket yoluyla öğrenme olarak tanımlanabilir. Hareket etmeyi öğrenme, temel hareketler, spor, cimmastik, suda yapılan etkinlikler ve dansa kadar çeşitli bedensel etkinliklerin öğrenilmesidir. Hareket yolu ile öğrenme ise; beden eğitiminin çocuklara ve gençlere zihinsel, sosyal ve duygusal açıdan olumlu katkıda bulunmasını esas alır. Amaç, her türlü beden eğitimi programları yoluyla, kişiye bedenini en verimli ve etkili biçimde nasıl kullanabileceğini öğretmektir. Her yaşta insanın bedenini nasıl daha iyi kullanabileceğini öğrenmeye ihtiyacı vardır. Özellikle çocuklara ve gençlere, doğru hareket etmeyi öğrenmeleri için destek olmak, imkân sağlamak ve sağlıklı bir eğitim vermek gerekir (Tamer ve Pulur, 2001:56).

Buraya kadar yapılan açıklamalardan da anlaşıldığı gibi genel eğitimin önemli bir parçası olan beden eğitiminin temel amacı; öğrencilerin, fiziksel etkinlikler, yani hareketler yolu ile eğitimini sağlayarak her öğrencinin hareket kapasitesinin en üst düzeyine çıkmasına yardımcı olmaktır. Beden eğitiminin temel amaçları bu şekilde belirtildikten sonra, özel amaçları da şöyle sıralanabilir:

- Öğrencilerin Fiziksel (organik) gelişimlerine, yani fizyolojik kapasite ve özelliklerinin en iyi biçimde gelişmesine yardımcı olma,
- Sağlıklı olabilmek için iyi yaşama alışkanlıkları kazandırma,
- Çok çeşitli motor becerileri (Cimnastik, atletizm vb. gibi) geliştirecek günlük fiziksel etkinliklere katılma isteği uyandırma,
- Düzgün hareket etme ve duruş alışkanlıkları kazandırma,
- Beden eğilimi ve spor etkinliklerinin önemini kavrama,
- Fiziksel hareketin yapısını anlama ve yeni hareketler yaratabilme,
- Hayal gücünü, kişisel yapıcılık ve yaratıcılığını geliştirme,
- Yaşam boyu zevk alarak yapılabilecek fiziksel etkinlikleri alışkanlık olarak kazandırma,
- Çevresine uyum sağlamasına yardımcı olma,
- İyi ve arzulanan sosyal alışkanlıklar kazanmasına yardımcı olma,
- Grup ve takım etkinlikleri yoluyla başkaları ile sosyal ilişkide bulunarak onlara anlatabilme ve dolayısıyla sağlıklı bir iş birliği yapabilmeyi geliştirme,
- İyi bir lider ve aynı zamanda iyi bir izleyici olabilme ve sorumluluklar kabul edebilme özellikleri geliştirme,
- Estetik, duygu ve moral gelişimine katkıda bulunma,
- Etkinlikler sırasında kendine güvenerek ve bilinçli olarak hareket etmesini sağlama,
- Otoriteye saygı duyma, kurallara uyma, yeni kurallar geliştirme ve duruma göre kurallarda değişiklikler yapmanın önemini kavrama,

- Başkalarının varlığını da kabul ederek onlara karşı dürüst, hoşgörülü ve saygılı davranmayı geliştirme,
- Kendini gerçekleştirme, güçlü ve zayıf yönlerini tanıyarak sınırlılıklarını bilme, kendine güven duyma ve davranışlarını kontrol edebilme,
- Demokratik bir ortamda başkaları ile yarışmak ve sonuçta yenmek ya da yenilmek gibi durumlarla karşılaşarak deneyim kazanma,
- Serbest zamanlarını yararlı bir biçimde kullanmayı aşılama.

Bu amaçların her biri, öğrencilerin eğitim düzeylerindeki ihtiyaç, ilgi ve yeteneklerine göre daha kesin ve ölçülebilir bir biçimde düzenlenebilir. Başka bir deyişle, bu amaçlar, davranış düzeyinde daha özel bir biçimde dile getirilebilir. (Tamer ve Pulur, 2001:57–58).

2.1.4. Beden Eğitiminin İnsan Gelişimi Üzerindeki Etkileri

Harrison ve Blakemore, (1996) ve Siedentop'e, (1998) göre sportif aktiviteler yoluyla fiziksel gelişimlerinin ve becerilerinin artırılması, çocukların bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimlerine de katkı sağlar (Akt.Çiçek, S.Kirazcı S., Koçak, S. 2001).

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun “Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları” bölümünün ikinci maddesinde “Bir ülkenin kalkınma ve gelişmesinde en önemli faktör olan insanı, gücü mükemmel, fizik kapasitesi yüksek, ruh sağlığı tam, çocukluk yıllarından itibaren istemli bir beden eğitimi ve sporun ömür boyu uygulaması gerektiğine inanmış, bunu alışkanlık haline getirmiş olarak yetiştirmek esastır” açıklaması yer almaktadır (Çumralıgil,1995:1). Bu amaca ulaşabilmek için okul öncesi eğitimden başlayarak, eğitimin her kademesinde beden eğitimi etkinliklerinin yeterli düzeyde yer alması gerekir. İnsan davranışlarında zihinsel ve duygusal alanlar, birbirinden sanıldığı kadar bağımsız değildir. Tersine gencin motor gelişimi ve davranışıyla bu alanlar arasında sıkı bir ilişki vardır. Beden eğitimi ve sporun amaçları genel olarak dört alanda incelenebilir:

1. Fiziksel (Organik) Gelişim.
2. Devinişsel (Devinişsel) Gelişim.
3. Zihinsel Gelişim.
4. Duygusal ve Sosyal Gelişim.

Dikkat edilecek olursa, eğitimin amaçlarıyla beden eğitimi ve sporun amaçları arasında büyük bir benzerlik vardır. Bu da gösteriyor ki beden eğitimi ve spor etkinlikleri, eğitimin önemli bir parçasıdır. O hâlde beden eğitimi ve spor etkinliklerine yer vermeyen bir eğitim düşünülemez. Beden eğitimi ve sporun gençler üzerindeki etkileri daha kapsamlı olarak aşağıdaki gibi açıklanabilir (Tamer ve Pulur, 2001:52).

1- Fiziksel (Organik) gelişim

Fizyolojik amaç organizmanın aşırı derecede yorulmadan günlük işlerini yapabilmesi için gerekli olan normal işlemesi ile ilgilidir. Fizyolojik gelişimin bileşenleri kas gücü, kas dayanıklılığı, kardiovasküler dayanıklılık, esneklik ve vücut kompozisyonudur (Kizer, Piper, Sauter, 1984:3-6). Fiziksel gelişime katkıda bulunmak, sadece beden eğitimi ve spora özgü bir amaçtır. Eğitimin başka hiçbir alanı fiziksel gelişmeye katkıda bulunmaz. Beden eğitimi ve spor, insan organik sisteminin daha iyi gelişebilmesi için imkân sağlar.

Kassal etkinlikler fiziksel uygunluk (kondisyon) ve dayanıklılığı, dolayısıyla iç organların fonksiyonlarını geliştirir. Devamlı yapılan bedensel etkinlikler, kemik özgül ağırlığını ve bağ dokuların esnekliğini arttırarak bunların baskı ve gerginliklere karşı direncini artırır. En fazla etki, becerilerin gelişmesi, kassal harekette verimlilik ve ekonominin artması dolayısıyla kassal güç ve dayanıklılığın artmasında görülür (Tamer ve Pulur, 2001:53).

Bütün bu gelişmeler neticesinde olumlu bir organik gelişme ve iyi sağlığa sahip olunur. Ayrıca insan sağlığını tehdit eden fazla kiloların atılarak ideal bir kiloya sahip olmaya katkıda bulunur. Sakatlıkları ve özellikle kalp ve dolaşım sisteminde

görülebilecek rahatsızlıkları önlemesi ve onları iyileştirmesi bakımından sportif etkinliklerin önemi tartışılmaz (Tamer ve Pulur, 2001:53).

2- Devinişsel Gelişim

Devinişsel gelişmede, beden eğitimi ve spora özgü bir amaçtır. Bu aynı zamanda spor becerileri kazanma demektir. Bu amacın çok genel ve özel uygulamaları vardır. Devinişsel gelişimin sağlanması, genel olarak vücut kontrolünün ve koordinasyonunun gelişmesi demektir. Böylece kişi daha zarif, kolay ve verimli bir şekilde hareket edebilir. Devinişsel gelişim, özel olarak çeşitli spor becerileri, dans ve cimmastik hareketleri ile ilgilidir. Bu hareketler, spor çeşidine göre çok özel becerilerdir. Sportif beceriler özelleşmiş olup branşa özgüdür. Sportif beceriler, beden eğitimi programının temelini oluştururlar. Çünkü bu beceriler araç olup, amaç kişinin bir bütün olarak gelişmesini sağlamaktır (Tamer ve Pulur, 2001:53).

Pangrazzi'ye (2004) göre, çocukların motor öğrenmelerine ve yaşam boyu aktivite becerilerine yardım etmek üzere düzenlenmiş bir müfredat başka bir yerde yoktur. Bu bütün okul müfredatında beden eğitimi gerekli bir bileşen haline getirir. Beden eğitimsiz okul müfredatı öğrencileri akademik olarak eğitmeye yeterli değildir ki çocuklar mutlaka fiziksel olarak da yetiştirilmelidir (Pangrazzi ve Stahle, 2004:93)

3- Bilişsel Gelişim

Çeşitli sportif etkinliklerin öğrenilmesi ve kavranması zihinsel gelişme olup eğitimin amacı ile yakından ilgilidir. Zihinsel gelişmenin amacı, beden eğitimi ve sporda olduğu gibi eğitimin bütün diğer branşları tarafından da paylaşılmaktadır. Bu amaç, bilgi birikimi ve kavrama ile ilgilidir. Bilgiler ve kavramalar, zihinsel gücün parçalarını oluşturur. Bunlar yorum yapabilme, değerlendirebilme, karar verme ve düşünme kabiliyetini geliştirir. Eğitilmiş kişi, düşünen kişidir ve bu beden eğitimi görmüş kişi için de geçerlidir. Bilim, şimdi düşünceye, sadece zihinsel olay yerine, bütün bedeni kapsayan bir olay olarak bakmaktadır. Böylece “sağlam kafa sağlam vücutta bulunur” sözü zihin ve vücut bütünlüğünü daha da kuvvetlendirmektedir. Bedensel etkinliklerin zihinsel gelişime katkıda bulunması, birkaç alanı kapsar

(Tamer ve Pulur, 2001,53–54).

a) Devinişsel beceriler, öğrencinin, zihni ile kasları arasında bir koordinasyon kurmayı düşünmesini gerektirir. Beceri öğrenmek otomatik olmayıp zihnin uyanık ve hazır olmasını, ayrıca eforu gerektirir. Kısaca iskelet kaslarının çok çeşitli hareketleri sırasında kas gruplarının koordine edilmesi ve istenilen hareketin amacına uygun biçimde yapılabilmesi merkezi sinir sistemine ve sinirsel merkezlere bağlıdır (Günay, 1999:120). Ayrıca, kaslar çeşitli şekillerde uyarılabilirler ise de doğal koşullarda sinirler yolu ile sinir sisteminden gelen uyarılarla uyarılırlar (Akgün, 1992:1). Bu nedenle becerileri uygularken ve öğrenirken zihin ve kaslar arasında bir iletişim olur.

b) Düşünme, sadece hareket becerilerini öğrenmekle ilgili olmayıp aynı zamanda becerilerin öğrenilmesinde gerekli bilgileri de kapsar. Bu bilgiler, kuralların, tekniklerin, strateji ve kullanılan terimlerin öğrenilmesi ile ilgilidir. Bunlar bütün hareketin iyi yapılabilmesi ve hareketin öneminin daha da iyi anlaşılması için gerekli bilgilerdir. (Tamer ve Pulur, 2001:53).

c) Sportif etkinlikler, sağlık, güzel vücut hareketleri ve egzersiz ilkelerinin hayattaki öneminin anlaşılmasını sağlar. Sağlıklı olmanın ve fiziksel uygunluğun değerini ve bunların nasıl geliştirilerek korunduğunu bilir. Ayrıca öğrenciler, sportif etkinlikler yoluyla kendilerinin sınırlı ve güçlü yönlerini daha iyi tanırlar. İşte bu bilgiler sayesinde öğrencilerin organik, devinişsel ve ruhsal gelişmelerinin başarıya ulaşması mümkün olur (Tamer ve Pulur, 2001:54).

4- Duygusal ve Sosyal Gelişim

Sosyal ve duygusal amaçlar insanların başkaları ile hem işbirliği içinde, hem de yarışma düzeyinde hareket ve spor yoluyla etkileşimini içerir. Bu bağlamda bu alanda işbirliği amacıyla bireyin gruba katılma yeteneğini, bir yere ait olma ve kabul görme hissini, toplumun bir üyesi olmak için istenen/beklenen davranışları ve diğerlerini gösterme, spor ve hareketlerin estetik değerlerini takdir etme, başarı ve başarısızlık karşısında olumlu tavır alma ve sportmenliğe uygun davranma, sporun ve

hareketin serbest zaman değerlendirme yöntemi olarak kullanılmasını takdir etme gibi özellikler yer alır (Kizer, Piper, Sauter, 1984:3-6).

Her beden eğitimi etkinliği toplumsal bir deneyimdir ve çoğunlukla duyguları içerir. Bu tür etkinliklere katılan fert, hareketler aracılığı ile duygularını ifade etme imkânı bulur. Saldırganlık, öfke, kıskançlık vb. duygularına boşalım sağlar, bunları kontrol etmesini öğrenir. Beden eğitimi etkinlikleri fertlere liderlik eğitimi içinde imkânlar sağladığı gibi, aynı zamanda iyi bir seyirci, iyi bir yarışmacı olabilme vasıflarını da kazandırır (Erkal, 1996:122).

Okul, sosyal bir kurumdur. Sportif faaliyetler sayesinde öğrencinin çevresi sosyal bir yapı kazanarak, öğrencinin kendini gerçekleştirmesine yardımcı olur. Gerek toplum ve gerekse kişisel olarak yapılan sportif etkinliklerin bedende olduğu kadar karakter üzerinde de yapıcı etkisi vardır. Oyun, müsabaka ve sportif etkinlikler yoluyla sosyalleşme çok önemlidir. Davranışlarının yani etkinliklerin demokratik bir ortamda yapılmasıyla öğrencide demokratik değerler gelişir. Bunlar;

a) Etkinlikler sırasında öğrenciler, birlikte çalışmaya teşvik edilirler.

b) Beden eğitimi dersleri, oyun ve sporlar, öğrencilerin birbirleriyle ilişki içerisinde olmalarını sağlayarak arkadaşlıkların gelişmesine katkıda bulunur.

c) Takım arkadaşlarıyla işbirliği yaparak birlikte çalışabilme yeteneği kazanır. (İnal, 1998:19).

Sportif etkinlikler, demokratik bir ortamda öğrencilerin sosyal sorumlulukları almasına katkıda bulunur. Hür toplumlarda kişilerin başkalarına ve topluma karşı sorumlulukları devamlı artmaktadır. Kişisel sorumluluklarını kabul ederek, sorumluluklarının bilincine varmalıdırlar. Sosyal sorumluluk, otoriteye saygıdan öte örf, adet ve kanunlara uyma isteği ve eğiliminde olmaktır. Sportif etkinlikler sayesinde saldırgan davranışlar yararlı işler yapmaya ve zorlukları yenmeye yöneltmiştir. Böylece öğrencilerin sorumlu birer vatandaş olma ve toplum içerisinde görevler alarak topluma daha faydalı olabilmelerine yardımcı olunur. Yarışma sporları sayesinde demokratik davranışların gelişmesi sağlanırken

yarışmada amaç mükemmelliğe ulaşmak olmaktadır. Sportif etkinlikler, sosyal yönün öğrenilmesinde özellikle liderlik eğitimi için iyi bir fırsattır. Sonuç olarak beden eğitimi derslerinde yapılan faaliyetler (cimnastik, atletizm, eşli çalışma ve grupla mücadeleler, sportif oyunlar vb. gibi) yolu ile beden eğitimi derslerine katılan öğrencilerde farklı alanlarda gelişimler sağlanmaktadır (İnal, 1998:20).

2.1.5. Beden Eğitimi Derslerinde Kullanılan Öğretim Yöntemleri

Beden eğitimi derslerinde kullanılan öğretim yöntemleri arasında en sıkça kullanılanları; klasik yöntem, alıştırma yöntemi, eşli çalışma yöntemi, kendini değerlendirme yöntemi, katılım yöntemi, yönlendirilmiş buluş yöntemi, problem çözme yöntemi ve gösteri yöntemidir. Bunların dışında ayrıca bilgisayar destekli öğretim yöntemi de beden eğitimi derslerinde kullanılabilir. Aşağıda bu yöntemlere ait kısa bilgiler sunulmuştur.

2.1.5.1. Klasik Yöntem (Komut Yöntemi)

Öğrencileri, kontrollü ve düzgün bir şekilde harekete geçirebilmek, zamanı iyi kullanabilmek ve etkinliklerin sürekliliğini sağlayabilmek amacıyla; öğrencilerin öğretmenin vereceğı komut ve uyarılara uyarak öğrenim etkinliğıne katılmasıdır.

Bu yöntemde öğretmen konuları amacına uygun olarak, öğrencinin anlayabileceğı düzeye indirerek öğrenciye tam ve eksiksiz olarak anlatmak zorundadır. Öğretmenin ders uygulamasındaki yaklaşımı, canlılığı ve öğrencilerle olan iletişimi bu yöntemin etkinliğini ve başarısını direkt olarak etkiler (Yavaş ve İlhan,1997,s:22).

2.1.5.2. Alıştırma Yöntemi

Öğrencilerin öğrendikleri bilgileri, kendi başlarına uygulama ve alıştırma yaparak kendilerini geliştirebildikleri öğretim yöntemidir.

Öğrenciler, öğretmenden gerekli bilgileri aldıktan sonra kendi yetenek ve düşüncelerini de kullanarak, hareketleri yapmaya çalışır. Bu yöntemde öğrenciler kendi sorumlulukları konusunda daha kesin bir düşünceye sahip olacaklarından,

derse olan ilgileri artacaktır. Ancak alıştırmalarda öğrencilerin tümü aynı standartta hareketi gerçekleştiremeyebilir. Öğretmen bu durumu ortadan kaldırmak amacıyla öğrenciler arasında dolaşarak, öğrencinin ritmini, hızını ve yanlışlarını düzeltmeye ve onlara durumları ile ilgili bilgiler vererek, tümünün aynı düzeye ulaşmasına yardımcı olur (Yavaş ve İlhan,1997,s:24).

2.1.5.3. Eşli Çalışma Yöntemi

Öğrenciler, öğretmenden aldıkları bilgileri, kendi arkadaşlarının kontrolünde, uygulama ve alıştırma yaparak kendilerini geliştirebildikleri ğretim etkinliğidir.

Öğrenciler bu yöntemde uygulama yaparken, eşlerden biri uygulayıcı, diğeri ise gözlemci olmaktadır. Bu görevleri öğretmenin uyarısı ile değiştirler. Bu yöntemin uygulamasında performans gözlem kartı kullanılması yöntemi daha etkin hale getirir.

2.1.5.4. Kendini Değerlendirme Yöntemi

Öğrencilerin öğretmenin belirlediği ölçütlere göre, edindikleri bilgileri, kendi başlarına uygulama ve değerlendirme yaparak kendi performanslarını geliştirebildikleri öğrenim etkinliğidir.

Öğrenciler, bu yöntemde kendi başlarına çalışır. Öğretmen alıştırma yönteminde olduğu gibi görevlerinden bazılarını öğrenciye aktarır. Öğrencinin kendi başına yapmış olduğu gözlem, (gözlem kartlarıyla) uygulama bitiminde değerlendirmek için kullanılır. Hareketi bağımsız olarak uygulayan, ğrenci hem zihinsel, hemde fiziksel performans açısından, kendisini daha fazla geliştirir. Bu yöntem aynı zamanda öğrenciye sorumluluk bilinci de aşır (Yavaş ve İlhan,1997,s:27).

2.1.5.5. Katılım Yöntemi

Öğrencilere etkinliklerde daha çok özgürlük tanımak ve onların derse ilgisini çekmek amacıyla uygulanan bir yöntemdir. Bu yöntemde öğretmen, öğrencilere bağımlı olacakları bir ölçüt öne sürmez. Performans farklılıklarını dikkate almaz. Her ğrenci kendi yetenek düzeyine göre hareketlere katılır. Bu yolla

öğrenciler, gerçek kapasitelerini öğrenerek kendilerine gerçekçi hedefler belirleyebilirler (Yavaş ve İlhan,1997,s:28).

2.1.5.6. Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi

Öğretmen, öğrencilere çevrelerini keşfedebilme, esnek olabilme, onlara uyum gösterebilme ve değerlerle ilgili kararlar verebilme gibi olanakları verir. Ancak öğretmen tüm bunlarda etkili olabilmek için öğrencinin keşfetme sınırını geçmesine yardımcı olmalıdır. Bu sınır öğrencinin konu ile ilgili kavramlara, konunun boyutlarına, sınırlılıklarına yanıt aradığı ve ilerlemesine yardımcı olacağı yeri belirtir (Yavaş ve İlhan,1997,s:32).

2.1.5.7. Gösteri Yöntemi

Öğrenim aşamasında daha fazla başarı sağlamak için, öğrencinin işitme duyusu yanında, görme duyusuna da hitap eden bir yöntemdir.

Öğrenmede görme duyusunun % 83'lük payı olduğu düşünülürse, öğretmenin görsel yolla bilgi aktarması kaçınılmazdır. Genel olarak öğretmen hareketi açıklarken aynı zamanda uygulamasını göstererek öğrencilere aktarır ve çoğu zaman komut yöntemi ile alıştırmaların yapılmasını sağlar. Ancak öğretmen gösterim yöntemini sadece kendi uygulaması veya model üzerinde uygulamalarıyla gerçekleştirmek zorunda değildir. Film, slayt, resim, şekil, diyagram, grafik, video gibi çeşitli görsel araçlarla da gerçekleştirebilir.

Beden eğitimi derslerinde kullanılan bir diğer yaklaşım da eğitimde bilgisayardan yararlanan bilgisayar destekli öğretimdir(Yavaş ve İlhan,1997,s:37).

2.1.6. Bilgisayar Destekli Öğretim (BDÖ)

Bilgisayar destekli öğretim, uygun özellikte ve sayıda donanımın belirlenmesi, bu eğitime cevap verebilecek kapasitede öğretmen ve öğrencilerin yetiştirilmesi, ders programlarının paralelinde programların hazırlanması, çağın gerektirdiği bilgilerle güncelleştirilmesi gibi çeşitli konularda uzmanlık ve çaba gerektiren oldukça pahalı bir öğretim metodudur.

Genel olarak bilgisayarların öğrenme ve öğretme ile ilgili bütün faaliyetlerde kullanılması Bilgisayar Destekli Öğretim (BDÖ) olarak tanımlanmaktadır. BDÖ’de bilgisayar, öğretmen ve öğrenciye yardımcı bir araç olarak kullanılır. Çeşitli araştırmalarda BDÖ’nün düz anlatım, soru-cevap, tartışma gibi diğer öğretim yöntemlerine göre daha etkili olduğu belirtilmektedir (Başer, 2006).

Bilgisayarlar diğer öğretim yöntemleri ile karşılaştırılmayacak derecede hızla, geribildirim, çok yönlülüğe sahiptir. Bundan dolayı bilgisayarlar, bir terzinin eğitiminden bireysel öğrenci gereksinimlerine kadar her konuda çözüm getirebilecek gizil güç olarak görülmektedir. Çünkü bilgisayarlar, öğrenci ve materyal arasında çok değişik düzeylerde ve çeşitlilikte etkileşim sağlama kapasitesine sahiptirler. Bu etkileşimin düzeyi öğrenenin tam kontrol edemediği ya da sınırlı olarak kontrol ettiği alıştırmalar ve pratiklerden, öğrenenin kontrol ettiği durumlara kadar değişebilmektedir. Bilgisayarların bütün bu faydaları araştırmacılar tarafından kabul edilmektedir. Eğitimciler ise bilgisayarların, öğrenmeyi sağlayıcı (motive edici özelliği gibi) etkilerinin olduğunu belirtmektedirler (Thompson, 1991:1).

Nasıl tanımlanırsa tanımlansın, bilgisayar destekli öğretimde, bilgisayarların öğretme sürecinde öğretmenin yerine geçecek bir seçenek olarak değil, sistemi tamamlayıcı, güçlendirici bir araç olarak girmesi esastır. Bilgisayar destekli öğretim sürecini etkileyen birçok faktör vardır. Bunlardan bazıları;

- Öğrenci motivasyonu,
- Yenilik,
- Etkileşim düzeyi,
- Bireysel öğrenme farklılıkları,
- Öğretmenin rolü,
- Ders yazılımının kapsamı ve niteliği,
- Öğretilcek materyalin ve yazılımların hazırlanması, olarak sıralanabilir

(Demirel, 2002:134).

Eğitimin amaçlarından biri de toplumun gereksinimleri doğrultusunda bireyler yetiştirmek olduğuna göre bilgi çağına uygun, bilgi toplumlarının özelliği göz önüne alınarak öğrencileri yetiştirmek zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Günde

6000–7000 civarında bilimsel makalenin yayımlandığı, bilginin 5 yılda bir ikiye katlandığı günümüzde yetiştirilen bireylerin bilgiye ulaşma, bilgiyi düzenleme, bilgiyi değerlendirme, bilgiyi sunma ve iletişim kurma becerileri ile donanık hale getirilmesi gerekir (Akkoyunlu, 1996). Alkan'a (1995) göre bilgisayarların eğitimde kullanılma gereksinimi; eğitim sistemi yükünün aşırı derecede artması, öğrenci sayısının hızla çoğalması, bilgi birikiminin artması ve içeriğin karmaşıklaşması, öğretmen yetersizliği ve bireysel kabiliyet ve farklılıkların önem kazanması gibi nedenlerden doğmaktadır. Bilgisayarlar bireysel öğrenme hızı, etkin katılım, anında düzeltme, kademeli ilerleme gibi özelliklerin kullanılmasına fırsat verdiği için diğer öğretim araçlarından farklı bir konumda yer almaktadır (Çepni, 2006,s:19).

2.1.6.1. Bilgisayar Destekli Öğretim ile İlgili Kuramlar

Bilgisayarlar eğitim öğretim ortamlarında kullanılırken çok dikkatli davranılması gerekir. İstenilen etkililiğe ulaşabilmek için eğitim kuramlarının dikkatli uygulanması gerekir. Bilgisayar destekli öğretim ile ilgili çeşitli kuramlar bulunmaktadır ve bu kuramlar bilgisayarların eğitimde nasıl kullanılabilceği konusunda uygulama yöntemleri sunmaktadır. İşman (2001) kullanılan kuramları davranışçı, bilişsel kuramlar, sistem kuramı, yapılandırmacı kuram ve kritik kuram başlıkları altında toplamıştır.

Davranışçı Kuramlar: Thorndike, Pavlov'un klasik koşullanma ve Skinner'in operant koşullanma kuramları bilgisayarlı eğitimde temel olarak kullanılmaktadır. Bu faaliyetlerde Skinner'in programlı öğrenme yaklaşımı da kullanılmaktadır. Skinner, programlı öğrenmenin klasik öğrenmeye göre daha etkili olmasını aşağıda belirtilen etkinliklere bağlamıştır:

a) Programlı öğrenmelerde anında etkiye tepki faaliyetleri yapılır. Öğrencinin yanlışlıkları anında dönüt olarak verilebilir.

b) Programlı öğrenme bireysel öğrenmeye fırsat sağlar. Bilgisayarlar sayesinde öğrenciler kendi kendine öğrenme faaliyetlerini gerçekleştirir.

c) Programlı öğrenmeler sayesinde uzmanlara dayalı öğretim ortamlarının etkili tasarımları yapılır. Uzmanlarla geliştirilen öğretim ortamlarında etkili öğrenmeler gerçekleştirilir (Maddux ve diğerleri, 1997:10).

Öğrenci bilgisayarı kullanırken doğru yaptığında bilgisayar anında ödül, yanlış yaptığında ise anında ceza vermektedir. Bu bir etkinlik ileriye gitme veya bir etkinlik geri alma şeklinde olabilir. Ayrıca öğrenci sürekli bilgisayarlarda pratik yaparak konuyu pekiştirebilir. Etki-tepki olarak ise öğrenci eğer klavyede yanlış bir tuşa bastığında bilgisayar öğrenciye anında yanlış yaptığına dair bir komut verir. Öğrenci bu yanlış davranışını görüp, anında düzeltir. Son olarak ise bütün bunların öğrenci davranışlarında gözlenmesi ve ölçülmesi gerekir. Böylece davranışçı kuramın bütün öğeleri bilgisayarlı eğitimde kullanılmış olur.

Sistem Kuramı: Bu kuram biyolog olan Otto Von Bertalanffy tarafından 1968 yılında geliştirilmiştir. Bu kuramın temeli bütünlük ilkesine dayanmaktadır. Öğrenciler bilgisayar ortamında sayısız problem çözebilir ve yaptığı yanlışları kendi başına düzeltebilirler. Bilgisayarlar öğrencinin yanlışları hakkında dönüt verir. Öğrenci bu yanlışları düzelterip doğrular konusunda karar verebilir. Davranışçı yaklaşımdan ayrıldığı noktalar şunlardır:

- Hedef kitlenin bulunması,
- Hedeflerin ve öğrencilerden beklenen davranışların önceden belirlenmesidir (Vural, 2004: 198–199).

Bilgisayarlı eğitimde yapılacak her faaliyet organize edilir. Bu organize edilmiş olan faaliyetler öğrenciler ve öğretmenler tarafından belli niteliklere göre uygulanır. Hedefler ve davranışlar tek tek belirtilerek gerçekleştirilmeye çalışılır.

Bu kuramda genel yaklaşımlar aşağıdaki gibidir:

Problem Çözme: Öğrenciler problem çözme yöntemini kullanarak bilgisayarlı öğretim faaliyetlerini gerçekleştirir. Bilgisayarlar ile binlerce problem çözülebilir.

Düzeltilme ve Karar Verme: Bilgisayarlı eğitimde düzeltme ve karar verme yaklaşımları kullanılmaktadır. Bilgisayarlı eğitimde, öğrenci kendi başına yaptığı yanlışları düzeltip doğrular konusunda karar verebilir. Bilgisayarlar, yapılan yanlışları anında öğrencilere bildiren dönütler verirler. Öğrencilerde, yanlışları düzeltici davranışları ortaya koymada karar verme faaliyetlerini gerçekleştirir.

Davranışsal Hedefler: Bilgisayarlı eğitimde, yapılacak olan her hedef ve davranış belirlenir. Belirlenen hedef ve davranışlar tek tek gerçekleştirilmeye çalışılır.

Kompleks Yapı: Kompleks organizasyon problemleri dikkate alınır. Bilgisayarlı öğretimde yapılacak olan her faaliyet organize edilir. Bu organize olmuş faaliyetler öğrenciler ve öğretmenler tarafından belli niteliklere göre uygulanır (İşman, 2001; 9).

Bilişsel Kuram: Bruner 1960'lı yıllarda bilişsel kuramı geliştirmiştir. Bilişsel kurama göre öğrenme öğrencinin fiziksel organizasyonuna göre yapılmaktadır. Bilginin öğrenilmesi için, bireyin bilgileri zihninde organize edip yapılandırması gerekmektedir. Bilgisayar öğrenimi de bireyin bilgileri organize edip yapılandırması ile gerçekleşmektedir.

Bilişsel kuramlar öğrenme esnasında, öğrencinin zihinsel bilgi işleme etkinliklerini ön plana alarak davranışçı kuramlardan farklı bir bakış açısı sergilese de, temelde bilgi ve bilmeye ilgili nesnelci görüşün varsayımları benimsenmektedir. Nesnelci görüşü temel alarak, hem davranışçı hem de bilişsel öğrenme kuramlarını benimseyen öğretim uygulamalarında, öğrencilerin hangi amaçlarla, hangi içeriği nasıl öğrenebilecekleri konusunda kendi kararlarını verme ve bu kararları uygulayabilme olanakları bulunmamaktadır. Bu tip öğretim uygulamalarında amaçlar, içerik, yöntem ve değerlendirme etkinlikleri öğrencilerin katılımı olmadan başkalarınca (program geliştiriciler, öğretim tasarımcıları ya da öğretmenler) belirlenmekte, öğrenciler bunlara uymaya yönlendirilmektedir. Bu nedenle, nesnelci kökenli öğretim uygulamaları yönlendirmeci yaklaşımlar olarak nitelendirilmekte, öte yandan öğrencilerin öğretim esnasında kendi amaçlarını oluşturmalarına, hangi

öğrenme deneyimlerini nasıl yaşayacaklarına kendilerinin karar vermelerine olanak tanıyan, öğrenme süreci üzerinde öğrenci denetimini vurgulayan yapıcı görüşe dayalı öğretim uygulamaları ise demokratik yaklaşımlar olarak nitelendirilmektedir (Schwier, 1995).

Yapılandırmacı Kuram: Yapısalcı yaklaşımın merkezinde öğrenmeyi gerçekleştiren öğrenciler bulunmaktadır. Yani öğrenciler öğrenmelerini kendileri yaparak ve yaşayarak gerçekleştirmektedirler. Öğrenilecek olan bilgilerin kalıcılığı ancak uygulamalar ile gerçekleşmektedir. Yapılandırmacı yaklaşımda iki tür yaklaşım bulunmaktadır. Bunlar bilişsel yapılandırmacılar ve sosyal yapılandırmacılarıdır.

Bilişsel yapısalcılar daha çok Piaget'in temel kavramı olan pratiği ele almışlardır. Sosyal yapısalcılar ise Piaget'in buluş yolu ile öğrenmesini kullanmaktadırlar. Bilgisayarlı öğretimde öğrencinin bilgisayarı bizzat kendisi kullanarak ve deneyimlerini kendileri yaşayarak öğrenirler. Bu kuramda kubaşık çalışma esastır. Kubaşık öğrenmede öğrenciler küçük kümelerde birbirlerine ortaklık ilişkisi ile bağlıdır ve belirlenen hedeflere ulaşmak için tüm kaynak ve çabalarını birleştirirler (Şimşek,2002,s:18). Bilgisayarlı öğretimde ise kubaşık bir çalışma öğrencilerin bir konu hakkında bilgisayarı kullanarak bir şeyler üretmeleridir. Bilgisayarlı öğretimde uygulanacak olan öğretim faaliyetleri önceden tasarlanmalıdır ve öğrencilerin önceki deneyimleri ile okulda kazanılacak deneyimler birbiri ile ilişkilendirilmelidir.

Yine bu kuramda öğrencinin yaratıcı yeteneklerinin ortaya çıkarılması hedeflenmiştir. Öğrenciler bilgisayarda merak ettikleri herhangi bir konuyu kendileri de öğrenebilirler. Yapısalcı öğrenme kuramcılarının tasarladıkları öğrencinin bilgisini test ettirici, daha sağlamlaştırıcı, yeniden inşa ettirici, daha anlamlı kılıcı ve formelleştirici bir düşünce ile öğrenmeye yaklaşan öğrenme materyallerini incelemede fayda vardır. Bilgisayar destekli öğretim alanında büyük değişimlere yol açan LOGO yaklaşımı yukarıda sözü edilen özellikler düşünülerek yaratılmış bir ortamdır (Akpınar,1999:34)

Kritik Kuram: Kritik kurama Frankfurt okulu veya Neo-Marksizm kuramları da denilmektedir. Bu kuram davranışçı kuramları kökten kabul etmez. Bu kuram eşitlik ilkesinden yola çıkarak bilgisayarların topluma eşitlik getirdiğine inanmaktadırlar. Bu kurama göre bilgisayarlar ile çeşitli nedenlerden dolayı okula gidemeyen bireylere eğitim imkanı sunulmaktadır. Bilgisayarlı öğretimi uygulayacak olan öğretmenler ya da eğitimciler bu kuramların genel özelliklerini bilip gerektiği zaman etkili olarak uygulamalar yapabilmelidir (İşman, 2001; 11).

2.1.6.2. Bilgisayar Destekli Öğretimin Okullarda Kullanımı

Bilgisayarların okullarda etkin kullanılabilmesi için gerekli yeterliliklerin olması gerekir. Bunlar okullardaki öğrenci sayılarına, kullanım araçlarına göre BDÖ yapılacak derslerin niteliğine uygun donanımların edinilmesi, ders yazılımlarının geliştirilmesi, ders yazılımlarının öğretim programları ile bütünleştirilmesi, öğretmen, yönetici ve ilgili diğer personele BDÖ konusunda eğitim verilmesi, bakım-onarım desteğinin sağlanması vb. çalışmaların özellikle gerçekleştirilmesi ile sağlanabilmektedir (Keser 1998:59).

Bilgisayarları okullarda kullanma yolları aşağıdaki şekillerde sıralanabilir:

- Ders yazılımları kullanılarak ders konularının öğretilmesinde,
- Eğitsel yazılımlar kullanılarak problem çözme yeteneklerinin geliştirilmesinde,
- Bilimsel çalışmalar için yazılımlar hazırlanmasında,
- Ödev raporlarının seçimi ve ödevlerin işlemci programlarını kullanarak hazırlanmasında,
- Günlük, yıllık ders planlarının hazırlanmasında,
- Uygulama programlarının kullanılması ile öğrencilerin sanatsal yeteneklerinin geliştirilmesinde,
- Bilgisayar okuryazarlığının öğretilmesinde,

- Ölçme ve değerlendirme işlemlerinin yapılmasında,
- Rehberlik faaliyetlerinde,
- İdari yazışmaların ve evrakların hazırlanmasında, öğrenci kayıtlarının yapılmasında ve saklanmasında,
- Öğrenci ve öğretmenlerle ilgili akademik bilgilerin toplanması ve değerlendirilmesinde,
- Eğitimle ilgili istatistiksel bilgilerin toplanması, korunması ve işlenmesi gibi durumlarda bilgisayarların kullanımı söz konusudur (Demirel vd. ,2002:25).

Türkiye’de Bilgisayar Destekli Öğretim (BDÖ) alanında -sayıları yeterli düzeyde olmasa da-çalışma ve yatırım yapan kurum ve firmalara rağmen yeterli sayıda ve çeşitlilikte ürünün ortaya çıkmamasının nedenlerini anlayabilmek için Bilgisayar Destekli Öğretimin temel bileşenlerinin incelenmesi gerekir. Bu bileşenler şu şekilde sıralanmaktadır:

1. Donanım
2. Öğrenci
3. Öğretmen
4. Yazılım

Buradaki sıralama önem sırasına göre değil, içerdiği ayrıntıların çokluğu sırasına göre yazılmış ve bu bileşenler aşağıda açıklanmıştır.

1. Donanım: Bir bilgisayarı oluşturan gözle görülebilen ve elle tutulabilen bütün fiziksel parçalardır. Bilgi teknolojilerindeki hızlı ilerlemelerin sonucu olarak bilgisayar destekli öğretimle ilgili donanım da nitelik ve kapasite olarak sürekli gelişmektedir. Bu, yazılımdan öğretmen eğitimine kadar diğer birçok konuyu da doğrudan ilgilendirmektedir. Çünkü bugün gelişmiş ve yeterli sayılan bir donanım elemanı birkaç yıl içinde kendini yenilemezse yetersiz ve demode duruma düşmektedir. Bilgisayar destekli eğitim ile ilgili donanım seçerken, standart ve

spesifikasyonları başlangıçta çok dikkatli olarak belirlemek gerektiği ve seçilecek donanımın hiç değilse temel elemanlarının uzun bir süre hizmet verebilmesi ve kolayca genişletilebilecek yapıda olması gerekmektedir (Genel, 1998: 10).

2. Öğrenci: Bu noktada herhangi bir sıkıntı görülmemekle birlikte öğrencilerin hangi sosyoekonomik çevreden olursa olsun bu konuda bilgiye ve öğrenmeye açık, hazır ve ihtiyaç sahibi oldukları yadsınamaz bir gerçektir. Yapılması gereken sadece onlara istedikleri bilgiyi vermek, fakat onların alabileceği şekilde bunu kullanmalarını sağlamaktır.

3. Öğretmen: Öğretim sistemlerinin temel bileşenlerinden biri öğretmendir. Çünkü öğretmen öğretim sisteminin öteki bileşenlerini düzenler, yönetir ve denetler. Öğrenme ortamlarını saptar, toplumsal dokuyu örgütler, öğretim donanımlarını seçer, öğretim yöntemlerini uygular ve sonuçları değerlendirir. Bilgisayarla birlikte, öğrencileri bilginin kaynağına yönlendiren, gereksinimleri olan bilgiye ulaşmaları için gerekli olan becerileri kazanmalarını sağlayarak eğitim ortamını hazırlayan kişi öğretmendir. Kısaca, bilgisayar ve yeni bilgi teknolojileri öğretmenin bilgi aktarma, amaçları saptama ve değerlendirme gibi rollerini elinden almaktadır. Diğer taraftan, öğretmene daima araştırma yapmasına olanak sağlamaktadır. Böylece, öğretmen öğretim sistemini geliştirecek tasarımlar kurma görevini üstlenebilmektedir (Gürol 1990,s:39).

BDÖ'de öğretmen konuyu işlerken sahip olduğu donanım ve yazılım olanaklarına, konunun ve öğrencilerin özelliklerine göre bilgisayarı değişik yer ve zamanlarda kullanabilmektedir. Bu kullanım biçimlerini Demirel (1996) aşağıdaki gibi açıklamaktadır:

- Öğretmen konuyu işler, dersi kaçıran ya da anlamayanlar için tekrar bir fırsat sağlar. Bilgisayar burada özel öğretmen görevi görür,
- Öğretmen konuyu işler, değerlendirme bilgisayar yardımıyla yapılır,
- Öğretmen konuyu sınıfta işler, alıştırma, uygulama ve değerlendirme çalışmaları bilgisayar yardımıyla yapılır,

- Bilgisayar kullanımının ilk yılında öğretmenler öncelikle bilgisayarı nasıl kullanacaklarını öğrenmekte ve teknolojiyi klasik eğitim programları ve öğretim yöntemlerini desteklemek için kullanmaktadırlar,

- Bilgisayar kullanımının ikinci yılında öğretmenler, bilgisayar ile geleneksel eğitim programlarını daha kısa sürede gerçekleştirmekte ve bunun sonucunda problem çözme öğretimine daha fazla zaman ayırabildiklerini fark etmektedirler,

- Üçüncü yıla gelindiğinde öğretmenlerin öğretim yöntem ve tekniklerinde köklü değişiklikler gerçekleşmektedir. Artık bilgisayar öğretme ve öğrenme süreciyle bütünleştirilmiş ve öğretmenler daha çok grupla öğretim, grupla eğitim programı geliştirme, iş birliği ile öğrenme gibi yeni yaklaşımları kullanmakta, disiplinler arası projeler gerçekleştirmektedirler,

- Araştırma sonuçlarına göre öğretmenler bu sürecin dördüncü ve son basamağında yeni öğrenme çevreleri oluşturarak teknolojiden etkin bir şekilde yararlanmaktadırlar. Öğretmenlerin, bu süreç sonunda öğrenmenin “yaratıcı ve etkileşimli bir süreç” olduğu görüşüne vardıkları gözlemlenmiştir. Öğretmenler ayrıca bilginin öğretmenden alınan bir şey olmaktan çok öğrencinin kendisi tarafından yapılandırılan bir şey olduğunu da öğrenmişlerdir (Memmedova, 2001:117),

- Öğretmenin pasif eğitim rolü ses ve görüntü içeren yazılımlarla değişmiştir. Öğretmen daha aktif, öğrenci daha başarılı olmuş, uygun yazılımla daha kolay öğrenebilir ve bilgi öğretilir hale gelmiştir (Siversten, 1997,s:42).

4. Yazılım: Belki de Bilgisayar Destekli Öğretim (BDÖ) konusunda en fazla ele alınması gerektiği halde en az ele alınan konulardan birisi yazılımdır. Bilgisayar destekli öğretimin etkinliği büyük ölçüde yazılımın niteliğine bağlıdır. İyi bir yazılım öğrenci başarısını olumlu yönde etkilerken, kötü hazırlanmış bir yazılım zaman kaybına ya da istenmedik davranışların kazanılmasına neden olabilir (Genel,1998: 5).

Erden (1994)'e göre;

- Yazılımlar öğretim programında kazandırılmak istenilen davranışların öğretilmesine hizmet edeceği için öğretim programının hedefleri ile yazılımların hedeflerinin tutarlı olması gerekir. Aksi halde program dışı davranışlar kazandırılmış olur.

- Yazılımın öğretim programına hizmet etmesi için yazılımın kapsamı ile dersin kapsamı tutarlı olmalıdır.

- Öğrenme birikimli bir süreç olduğu için yazılımla kazandırılmak istenilen bilgi ve beceriler öğrencilerin ön bilgilerine dayalı olmalıdır .

2.1.7. Bilgisayar Destekli Öğretimin Gelişimi

Bu bölümde bilgisayar destekli öğretimin gelişimine ait kısa bilgiler sunulmuştur.

2.1.7.1. Dünyada Bilgisayar Destekli Öğretim

a) Amerika Birleşik Devletleri:

ABD'de bilgisayarlar 1950 yıllarında okullarda kullanılmaya başlanılmış, kişisel bilgisayarların devreye girmesiyle 1980'lerde yaygınlaşmıştır. ABD de bilgisayar destekli öğretimin başarıyla uygulanmasında üniversitelerde yapılan çalışmalarında rolü büyüktür. Çeşitli üniversitelerde yapılan çalışmalardan bazılarını şöyle özetleyebiliriz

- Stanford Üniversitesi: Bilgisayar destekli öğretim için ilk proje Stanford Üniversitesinde yapılmıştır. Bu çalışmada Patrick Super ilk olarak bilgisayarı matematik dersinde ilkökul öğrencilerinin kullanımına sunarak projeyi uygulamaya koymuştur.

- California Üniversitesi: 1960'ların sonlarında California Üniversitesinde eğitim teknolojisi merkezi kurulmuştur. Bu merkezde fizik ve fen'e dayalı bilgisayar destekli öğretim malzemeleri geliştirilmiştir. İlk defa 1965'de başlayan ve halen

devam eden bu projede öğrenme ünitelerinin hazırlanışında esas rolü öğretmen oynamaktadır. Pek çok öğrenci her yıl bu projeden yararlanmaktadır.

- Iowa Üniversitesi: Iowa Üniversitesinde yapılan çalışmalar sayesinde bilgisayar destekli öğretim programlarında sistemler arasındaki alışverişler gerçekleştirilmektedir.

- İllinois Üniversitesi: Stanford Üniversitesindeki proje çalışmaları devam ederken 1960'lı yıllarda Illinois Üniversitesinde de PLATO projesi başlamıştır. Bu projenin amacı, bilgisayarların eğitim faaliyetlerindeki bütün rollerini kişi başına düşen maliyet açısından geleneksel eğitim sistemi ile yarışabilecek güçlü bir bilgisayar kurma imkanlarını araştırmaktadır. PLATO projesi, merkezi bir ünite ve bu üniteye telefon telleriyle bağlı olarak tüm ülkeye yayılmış olan yüzlerce terminal aracılığıyla çalışan bir sistemdir.

b) İngiltere:

- NDPCAL (The National Development Programme in Computer Assisted Learning: Bilgisayar Destekli Öğretimde Ulusal Kalkınma Programı): Bu programın amacı bilgisayar destekli öğrenme ve bilgisayarlarla yönetilen öğretim projelerini gerçekleştirmektir.

- Mikroelektronik Eğitim Projesi (MEP: Microelectronic Education Programme) Bu projenin amacı çocukların elektronik sistemlerin yaygınlıkla kullanıldığı bir topluma hazırlamada okullara yardım etmektir.

c) Japonya:

Japonya bilgisayarların devlet–özel girişim işbirliği ile okullara yerleştiği ülkelerden biridir. İlk kez üniversitelere bağlı yüksekokullarda program dahilinde olmayan bir faaliyet olarak 1960'lı yıllarda bilgisayar kullanımı başlamış, 1967'de kurulan bir komitenin çalışmaları ile resmîyet ve yaygınlık kazanmıştır.

d) Fransa:

Fransa 6. beş yıllık hükümet planı ile ilk kez 1970’li yıllarda bilgisayarların eğitime girmesine yer vermiştir.

2.1.7.2. Türkiye’de Bilgisayar Destekli Öğretimin Gelişimi

Türkiye’de örgün eğitimde bilgisayar eğitimine yönelik çalışmalar, 1984 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen “yeni enformasyon ve iletişim teknolojisi” çalışmaları çerçevesinde 1100 mikro bilgisayarın orta öğretim kurumlarına alınmasıyla başlamıştır. Daha sonra özellikle orta öğretim düzeyinde, bilgisayar eğitiminden ziyade, diğer ülkelerde olduğu gibi bilgisayarın bir eğitim aracı olarak kullanıldığı bilgisayar destekli öğretimde kullanıma çalışmaları başlatılmıştır.

1985–1986 öğretim yılından itibaren 101 orta dereceli okula, bir tanesi öğretmene 10 tanesi öğrenciye olmak üzere toplam 1111 adet bilgisayar sağlanmıştır. Her okulda iki öğretmen 5 hafta süre ile hizmet içi eğitim kurslarına alınarak yetiştirilmiştir. Ticaret, Turizm-Otelcilik okullarında başlatılan çalışmada 13 okula, 10’ar adet olmak üzere toplam 130 adet bilgisayar dağıtılmıştır. Öğretmenlerin hizmet içi eğitimi tüm okullara yaygınlaştırılmış, 3 saatlik bilgisayar dersi her okula konmuştur.

1988–1989 yılından itibaren Ticaret ve Teknik Eğitimle ilgili orta dereceli okullarda Dünya Bankası kredisiyle başlatılan “Endüstriyel Okullar Projesi” çerçevesinde 805 bilgisayar kullanılmaya başlamıştır. Bilgisayar donanımcılığı bakım ve onarım konularında yazılım kullanımı konusuna da ağırlık verilmiş ve iki önemli yazılım paketi satın alınmıştır.

1989–1991 yıllarında bilgisayarla ilgili olarak Milli Eğitim Bakanlığı’nca yapılan eğitim ve öğretim faaliyetlerini dört ana başlık altında toplamak mümkündür. Bunlar; müfredat programları, yazılım, öğretmen eğitimi, bakım-onarım ve donanımdır.

Geçmişte yapılan uygulamalarla ortaya çıkan bilgi, birikim ve deneyim göz önünde bulundurularak MEB firmaları okullarda BDÖ'yü uygulamaya davet etmiştir. Firmaların uyguladığı BDÖ projesinde pilot uygulamalar için Türkiye genelinde çeşitli illerden toplam 160 okul seçilmiştir. İlk ve ortaokullardan ise 17'si yerli 11'i yabancı olmak üzere 28 firma uygulamaya katılmak için müracaat etmişlerdir. Bu firmaların bir kısmı birkaç haftalık programlarının gösterisini yaptıktan sonra uygulamalarına son vermiş firmaların çoğunluğu ise uygulamalarını yıl sonuna kadar sürdürmüşlerdir. Diğer yandan okullarda halen mevcut bilgisayarların etkin kullanımını sağlamak için üniversiteler de bu programın içine dâhil edilmiştir.

Yapılan envanter çalışmaları ile 1993 yılına kadar Türkiye'de orta öğretim kurumlarının %11-12'sinde bilgisayar laboratuvarı bulunduğu tespit edilmiştir. Bu laboratuvarların kullanım zamanlarının %70'i bilgisayar eğitimine, %30'u BDÖ'ye ayrılmaktadır. Türkiye'de 15 yıllık geçmişi bulunan, büyük umutlarla başlayıp sürekliliği sağlanamayan BDÖ projelerinin bilançosunda yaklaşık 1000 okula bilgisayar laboratuvarı kurulmuştur. 8 yıllık eğitim çalışmaları kapsamında eğitim için kaynaklar yaratılmasıyla birlikte BDÖ projeleri hız kazanmış "Eğitimde Çağı Yakalamak 2000" adı verilen proje kapsamı içinde 1998 yılında 6200 ilköğretim okulunun bilgisayar destekli eğitime başlaması öngörülmüştür. Bu proje çerçevesinde en önemli noktalardan birisi de BDÖ yazılımı geliştirilmesidir. Öncelikle Türkçe, Matematik, Fen Bilgisi, Yabancı Dil, Sosyal Bilgiler derslerine ait yazılımların kullanıma sunulması ve ayrıca Türkiye'de 70000 okulun İnternet'e bağlanması için TTNNet projesinden yararlanılması düşünülmüştür (Usun, 2000:216).

Klasik eğitimin bu teknolojik gelişmeler sonucunda şekil değiştirmesi gerekmektedir. Çünkü alınan eğitim sonrası gerçek hayatta, eğitim sürecinde verilenden çok daha farklı bilgi, beceri ve tutum aranmaktadır. Alınan eğitim bugün için eğitim sonrasının beklentilerini karşılamamaktadır. Eğitimin bütün süreç ve kapsamlarında aynı sebeple olmasa da kriz boyutunda yetersizlik yaşanmaktadır. Bilişim teknolojilerinin kullanılmasıyla eğitimde fırsat eşitliği sağlanırken sorumluluk devletten alınarak tüketiciye yani öğrenci ve veliye verilmektedir. Bilişim teknolojilerinin eğitimde kullanılmasıyla amaçlanan öğrenme becerilerinin

ve problem çözme yeteneğinin geliştirilmesidir. Artık öğrenciden öğretmenin aktardığıyla yetinmek yerine teknolojinin sağladığı imkânlarla kendi yetenekleri doğrultusunda bilgi üretmesi beklenmektedir. Yeni binyılda geleceğe yapılacak en önemli yatırım, eğitim sistemlerine faaliyet imkanı kazandırılmasıdır. Sadece bilgi yüklenmesi ve ezbercilik, analiz ve diğer gelişkin öğrenme becerilerinin yanında yetersiz kalmaktadır. Bilgi depolamada bilgi teknolojisinde kullanılan sistem ve aygıtlar klasik sistemdekinden çok daha üstündür. Bilişim teknolojileri problemlerin çözümünde yeni imkân ve seçenekler aramaktadır. Çözümler yöresel ve kültürel niteliklerimize uygun olarak özümsemeli ve uyarlanmalıdır (Uney,2001).

Bilgisayar, ülkemizin ekonomik şartları düşünüldüğünde herkesin kolayca alabileceği, alsa bile, hızla gelişen teknolojiye ayak uydurarak kolayca değiştirebileceği bir araç değildir. Hızla ilerleyen teknoloji ortamında bir yıllık bilgisayar eski model olmaktadır. Ülkemizde evlerde çok az rastlanan bilgisayarı öğrenciler okulda görüp tanımakta ve sağladığı imkânlardan faydalanabilmektedirler.

Okullarımızda Bilgisayar Destekli Öğretim uygulamalarına başlanmış olup bilgisayarların öğrencilerce kullanıldığı görülmektedir. Bazı okullarda ise okul müdürleri bilgisayarlar bozulacak, zarar görecektir vb. nedenlerle bilgi teknolojisi laboratuvarlarını öğrencilere kullanırmamaktadır. Bu okullarda bilgisayar laboratuvarları, birkaç yıl içinde bilgisayar müzesi halini almaktadır. Bozulur diye korkulan bilgisayarlar atılacak hale gelmeden eğitim öğretim faaliyetlerinde muhakkak kullanılmalıdır. Bu açıdan bakıldığında bilgisayarlar da eğitim öğretimde kullanılan sıradan birer araç durumundadırlar. Okul yöneticileri ve öğretmenler okullarında bilgisayar müzeleri oluşmadan önce öğrencilerine bilgisayar kullanmayı muhakkak öğretmeli, bilgisayarlardan maksimum düzeyde faydalanmalıdırlar.

2.1.8. Bilgisayar Destekli Öğretimde Uygulamalar

Eğitimde bilgisayarların kullanılmasında büyük bir kavram kargaşası yaşanmaktadır. Burada Bilgisayar Destekli Öğretim adı altında anlatılan uygulamayı değişik kaynaklarda, Bilgisayarla Eğitim, Bilgisayara Dayalı Eğitim, Bilgisayarlar Aracılığıyla Öğretim vb. başlıklar altında görmemiz mümkündür. Bu kavramlar

gözden geçirildiğinde benzer görülmektedir. Ancak, içeriklerine bakıldığında çoğunun aynı anlamda kullanılmadığı görülmektedir. İşte uygulamalardaki bu farklılık kavram karmaşası doğurmaktadır. Bu nedenle eğitimde bilgisayarların kullanılmasında yaşanan kavram karmaşasında önemli rolü olan bilgisayarla öğrenme-öğretme uygulamalarının başlıca türleri beş ana başlık altında toplanmıştır;

1. Öğretim Amaçlı Uygulamalar
2. Tekrar ve Alıştırma Amaçlı Uygulamalar
3. Benzeşim Amaçlı Uygulamalar
4. Oyun Amaçlı Uygulamalar
5. Başvuru Kaynağı Amaçlı Uygulamalar

Bu uygulamaların farklılıklarının anlaşılabilmesi için her birini ayrı ayrı ele almak gerekmektedir.

2.1.8.1. Öğretim Amaçlı Uygulamalar

Bilgisayarlar bu uygulamada belirli ders içeriğini öğrenciye sunmakta kullanılmaktadır. Bu uygulama bir anlamda özenle oluşturulmuş ders kitaplarına benzer. Amaç yeni bir bilgiyi öğrencilere sunmaktır. İyi hazırlanmış bir uygulamada yeni kavramlar anlamlı parçalara ayrılır ve öğrencilerin kavramları anlayıp anlamadığı sık sık kontrol edilir. Bu tür uygulamalarda öğrencilere dönüt verilmesi ve değişik çözüm yolları önerilmesi çok önemlidir. Aksi takdirde bu uygulamaların ders kitaplarından tek farkı, öğretim materyalinin bilgisayar ekranından yansıtılması olacaktır.

Öğretim amaçlı ders yazılımlarını kullanan öğrenciler, bilgisayar başında kendi hızları ve yetenekleri doğrultusunda konuyu öğrenmektedirler. Bilgisayar destekli öğretimde, herhangi bir derste bir konu, önceden hazırlanmış olan yazılımlarla öğretilir (Tandoğan ve Akkoyunlu 1998,s.25).

2.1.8.2. Tekrar ve Alıştırma Amaçlı Uygulamalar

Bilgisayar teknolojisinin eğitimdeki uygulama alanları arasında en yaygın olanları, alıştırma ve pekiştirme programlarıdır. Tipik bir alıştırma ve pekiştirme programı öğrencilere sorular sorar, öğrenci cevaplarını kabul eder, onları değerlendirir ve pekiştirme desteği sağlar. Öğretmek amacıyla tasarılan uygulamalarına rağmen, bu türden programlar akıcılık ve ustalığı arttırmak için önemli becerileri tekrarlamada öğrenciye fırsatlar sağlar (Rattanabian, 1995).

Önceden öğrenciye verilmiş olan temel kavramların yeniden ele alınmasını sağlar. Açıklamaları, kuralları, ilkeleri, çizelgeleri, terimleri, değişik yapı ve aşamada çok sayıda alıştırmayı içerir. Bu uygulamada bilgisayar, öğretmene yardımcı bir ortam olarak hizmet verir. Alıştırma amaçlı uygulamaların en önemli sınırlılığı yeni kavramların öğretilmesinde yetersiz kalmasıdır (Çömek, 2003:55).

Akçay (1991) yapmış olduğu çalışmada, öğrencilerin %15 dinleyerek, %35 görerek, %80 bizzat uygulayarak öğrendiği sonucuna ulaşmıştır.

2.1.8.3. Benzeşim Amaçlı Uygulamalar

Uzmanlar benzeşim programlarını ‘gerçeklerden süzölmüş çalışma ve analiz amaçlarıyla basite indirgenmiş bir fiziksel ya da sosyal sürecin çalışan modeli’ olarak tanımlarlar. Öğretim teorileri açısından bakıldığında benzeşim programları, öğrenciye yeni bilgi kazandırmakla birlikte varolan bilgileriyle yeni öğrendiği bilgiler arasında ilişki kurmasını da sağlamaktadır. Böylece öğrenci öğrendiği bilgileri yorumlayarak uzun süreli belleğe depolama imkânı bulur (Şahin ve Yıldırım, 1999:67).

Simülasyonları öğretilenin “ne” ve “nasıl” olması durumuna göre iki ana gruba ayırmak mümkündür. Bir şey hakkında bilgi veren simülasyonlar, fiziksel ve tekrarlayan simülasyonlar olarak adlandırılan iki alt gruba ayrılırken, bir şeyin nasıl yapılacağını öğreten simülasyonlar ise, yöntemsel ve durumsal simülasyonlar olarak iki alt grup oluşturur. Eğitsel simülasyondan kastedilenin ne olduğunu anlamak ve ortak bir terminoloji geliştirmek açısından simülasyonları türlerine ayırmak yararlı olmakla beraber, çoğu zaman bir simülasyonu tek bir tür kapsamında düşünmek

mümkün olmamaktadır. Bu tür simülasyonlar için birden çok simülasyon türünün sentezinden oluşmuştur demek mümkündür (Alessi ve Trollip, 2001,s.23).

Simülasyonlar pek çok amaçla kullanılırlar. Bu amaçlar, eğlenceden karmaşık iklimsel değişimlerin veya savaşların sonuçlarını tahminine kadar değişir. Eğitim programlarının amacı, bütün yaş veya uzmanlık düzeyindeki öğrencileri (ilkokuldaki öğrenciden profesyonel yetişkine kadar) eğitmektir. Tasarımda eğitsel simülasyonlar (benzeşim programları) açık uçlu olabilirler ve belirli eğitsel amaçlara ulaşmayı kolaylaştırabilirler. Simülasyonlar, doğal veya sosyal fenomenlerin benzerlerini veya modellerini gerçekleştirmeyi sağlar (Steinberg, 1991: 166–167; Espinosa, 1990: 80).

McCullagh and Weiss (2001)’e göre model almanın sadece performans üzerinde değil psikolojik değişkenler (endişe, korku, istek vb) üzerinde de güçlü etkilerinin olduğu aşikârdır. Tekrarlayarak model alma, öz-yeterlik ve spor performansı arasındaki ilişki önemlidir. Gözlemsel öğrenme ve öz-yeterlik iç içedir. Gözlemsel öğrenme, sırasıyla düşünceleri, duyguları ve davranışları etkileyen yeterlik inançları için bir anahtardır. Bu yüzden güven üzerinde çalışmak önemlidir. Çünkü güven bir kişinin spor performansı üzerinde önemli etkilere sahiptir (McCullagh ve Weiss, 2002:134).

Benzetimlerin bazı avantajlarını Sarıçayır (2007; 49) şu şekilde aktarmıştır;

- Güvenlidirler ve kullanıcıya sonsuz deneme yapma imkânı tanırırlar (Faryniarz ve Lockwood, 1992).
- Her alanda strateji geliştirmede kullanılırlar (Faryniarz ve Lockwood,1992).
- Parasal açıdan çoğu zaman gerçeklerinden daha ucuzdurlar.
- Simülasyonlar, öğrencilerin problem çözme, icat etme ve alternatif düşünme yeteneklerini geliştirmelerini sağlar (Heermann, 1988; 59).

2.1.8.4. Oyun Amaçlı Uygulamalar

Oyun formatını kullanarak öğrencilerin ders konularını öğrenmelerini sağlayan ya da problem çözme yeteneklerini geliştiren yazılımlardır (Sarıçayır, 2007; 51). Öğrenciye yarışma duygusu verir. Alıştırma ve yinleme konusunda belirleyici bir görev üstlenir. Öğrencinin el becerilerini artırırken zekasını kıvraklaştırır ve reflekslerini hızlandırır. Eğitsel oyun amaçlı uygulamalarda bilgisayar daha çok bir yargı, bir yarışmacı ve sayı hakemi görevini üstlenir. Öğrenci ise becerisini ortaya koyar, stratejileri öğrenir ve seçenekleri değerlendirir (Gemici ve ark., 2001).

Eğitsel oyunları diğer oyunlardan ayıran en temel özellik, hazırlandığı konu alanına göre bazı formal bilgilerini taşımasıdır. Oyun sırasında öğrenci hoşça vakit geçirirken, bu informal etkinlik sırasında formal bilgiler de öğrenilir (Sarıçayır, 2007; 51). Eğitsel oyun amaçlı uygulamalar, daha çok matematik ve dille ilgili derslerde sayı, tanımlama, gruplama, heceleme gibi oyunlar aracılığıyla yoğun olarak kullanılmaktadır. Eğitimciler, eğitsel oyunların, bilgisayar okur-yazarlığının gelişmesinde faydalı bir amaç için hizmet edebileceğini ancak bu oyunların tek başına kullanılmaması ve diğer çalışmaların tamamlanmasında bir yardımcı olarak yararlanılması gerektiğini savunmaktadırlar (Erişen ve Çeliköz, 2007; 129).

Eğitsel oyunların avantajları ise aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

- Öğrenci normal zamandan daha fazla çalışabilir,
- Oyunlarla, kavramlar ve ilkeler daha kolay öğrenilebilir,
- Öğrencilerin karar verme ve analitik düşünme becerilerini geliştirir,
- İletişim becerilerini artırır,
- Sanal gerçeklik desteği ile bazı devinışsel becerilerin gelişmesini sağlar (Sarıçayır, 2007;51).

2.1.8.5. Başvuru Kaynağı Amaçlı Uygulamalar

Gelişen teknolojiler sayesinde bilgisayar bir ansiklopedi hatta kütüphane konumuna gelmiştir. Yeni yazılımlar ve çoklu ortamlar teknolojisi sayesinde görüntü zenginliği, hareket ve ses özellikleriyle donanan bilgisayarlardan başvuru kaynağı olarak yararlanmak olasıdır. Örneğin Kurtuluş Savaşı CD'si aracılığıyla Kurtuluş Savaşında yer alan askerlerin kıyafetleri, kullandıkları silah türlerine kadar bilgiler alınabilir. Okulların tüm yapacağı uygun donanım ve yazılımları sağlamak böylece öğrencilere bir başvuru merkezi oluşturmaktır (İpek, 2001,s:19).

2.1.9. Bilgisayar Destekli Öğretimin Amaçları

Bilgisayar destekli öğretim, ülkemiz için gerekli olan bilgi teknolojileri ağını yakalayarak gerçek insan gücü yetiştirilmesini amaçlamaktadır. Eğitimin kalitesini bilgisayar destekli öğretim sayesinde arttırmak, ülkemizi bilim ve teknoloji alanında Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) ülkelerinin seviyesine yaklaştıracak ve hatta yakalayıp geçecektir ve bu sayede hızla gelişen teknolojiyi ülkemizin de yakalamasını sağlayacaktır (Demirel, 2002).

Barker ve Yeates (1985,s:63) bilgisayar destekli öğretimin amaçlarını şöyle belirlemektedir:

- Geleneksel öğretim yöntemlerini daha etkili hale getirmek,
- Öğrenme sürecini hızlandırmak,
- Zengin bir materyal sağlamak,
- Ucuz ve etkili öğretimi gerçekleştirmek,
- Gereksinmeye dayalı öğretimi gerçekleştirmek,
- Telafi edici öğretimi sağlamak,
- Öğretimde sürekli olarak niteliğin artmasını sağlamak,

Yukarıda belirtilen amaçlar, bilgisayarın bu yaklaşımda, öğretim sistemini tamamlayıcı ve güçlendirici olarak kullanıldığını göstermektedir. Yukarıdaki amaçlar genel olarak öğretim ile ilgili olarak oluşturulmuştur.

Demirel (2002)'e göre ise BDÖ'nün öğrenciler için hedeflenen genel amaçları şöyledir:

- Öğrencinin motivasyonunu (öğrenme güdüsünü) artırmak,
- Öğrencinin bilimsel düşünme yeteneğini geliştirmek,
- Grup çalışmalarını desteklemek,
- Öğretme yöntemlerini genişletmek,
- Öğrencinin kendi kendine öğrenme yeteneklerini geliştirmek,
- Öğrencide ileri düzeyde düşünme becerisinin geliştirilmesini desteklemek,
- Mantık yolu ile problemlere çözüm bulmayı desteklemek,
- Hipotez kurmaya cesaretlendirmek.

Yukarıdaki açıklamalar dikkate alındığında bilgisayarlı öğretimin;

- Etkileşimli ve bireysel öğrenme sunması,
- Öğrencilere tekrar olanağı sağlaması,
- Sınıf ortamında güç olan öğretim yöntemlerinin kullanılabilmesi,
- Bilgisayarların renk, ses, grafik olanaklarından yararlanılması,
- Öğrencileri düşünmeye ve araştırmaya yönlendirmesi ve
- Bireyde özgüven duygusunu arttırması bakımından faydalı olduğu söylenebilir.

2.1.10. Bilgisayar Destekli Öğretimin Yararları

Bilgisayar destekli öğretimin yararları şöyle sıralanabilir (Keser, 1998,s:28);

- Anlaşılmayan noktalar öğrenci tarafından istenildiği kadar tekrar edilebilir.
- Öğrenme sırasında başkasına bağımlılık söz konusu değildir. Her öğrenci kendi öğrenme hızında öğrenim sağlar.
- Bilgisayar destekli öğretimin uygulanması sırasında öğrenci derse aktif olarak katılmak zorundadır.
- Hatalar, eksikler öğrenme sırasında anında görülür ve düzeltilir.
- Yanlış karşı hoşgörü vardır. Öğrencinin her zaman yeniden cevaplama şansı vardır.
- Öğrencilerin derse karşı olan ilgilerini her zaman canlı tutar.
- Öğretmeni dersi tekrar etme, hata, ödev düzeltme vb. işlerden kurtararak öğrencilerle daha yakından ilgilenebilme fırsatı verir.
- Tehlikeli ya da pahalı deney ya da çalışmalar bilgisayar destekli öğretimde benzetim yöntemi ile kolaylıkla yapılabilir.
- Öğretmenlerin dersleri sırasında uyguladıkları öğretim yöntemleri arasındaki farklılıklar bilgisayar destekli öğretimle en az düzeye indirilebilir.
- Öğrenciler daha kısa zamanda ve sistematik bir şekilde öğrenebilirler.
- Öğrencilerin dersi izlerken çizimler, renkler, şekiller, resimler vasıtası ile dikkat düzeyleri oldukça yüksek tutulabilir.
- Öğrenim küçük birimlere indirildiğinden, başarı bu birimler üzerinde sınanarak adım adım gerçekleştirilir.

2.1.11. Bilgisayar Destekli Öğretimin Sınırlılıkları

Bilgisayar destekli öğretimde karşılaşılan sınırlılıklar aşağıda verilmiştir (<http://bote.hacettepe.edu.tr> Erişim Tarihi: 01.03.2009).

a. Öğrencilerin Sosyo-Psikolojik Gelişimlerini Engellemesi:

Yazılımların görsel-işitsel öğeler barındırmasından dolayı çocuğun dikkatini çekmesi ve özellikle de öğretimsel oyunlarda çocuğun saatlerce bilgisayar başında vakit geçirmesi gibi özellikler sebebiyle, çocuğun yaşlılarıyla ve diğer bireylerle olan sosyal etkileşimi sekteye uğramakta ve bu durum çocuğun sosyo-psikolojik gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir. Bunun engellenmesi için öğrencinin diğer öğrencilerle ve öğretmenle olan etkileşimini pozitif yönde geliştirici öğretimsel faaliyetlerin öğretmen tarafından planlanması ve uygulanması gerekir.

b. Özel Donanım ve Beceri Gerektirmesi:

Okulların Bilgisayar Destekli Öğretim (BDÖ) için gerekli donanımlara erişimi bazen zor ve maliyeti yüksek olabilir. Bunun yanısıra, öğretimsel yazılımların kullanılabilmesi için bilgisayarlara ek olarak özel donanımlara da ihtiyaç duyulabilir. Bu yüzden, Bilgisayar Destekli Öğretim (BDÖ) için gerekli olan donanım ve yazılımın alımında ve bilgisayar okur-yazarlığı eğitimlerinde maliyet-fayda analizleri yapılmalı, eldeki kaynaklar en akılcı ve etkin şekilde kullanılmalıdır.

c. Eğitim Programını Desteklememesi:

Öğretimde kullanılan her materyalin, eğitim programını destekleyici unsurlar içermesi ve programda belirlenen amaç ve hedefleri öğrenciye kazandırıcı nitelikte olması gerekir. Bu yüzden, piyasadaki yazılımların bir çoğunun eğitim programıyla tutarlılık göstermemesi, Bilgisayar Destekli Öğretim (BDÖ) 'in sahip olduğu sınırlılıkların başında gelir.

d. Öğretimsel Niteliğin Zayıf Olması:

Program uygunluğunun yanı sıra, eğitim yazılımlarının öğretimsel olarak da etkin öğrenme ortamlarını öğrenciye sunabilmesi gerekir. Bu gerçeğe rağmen, piyasadaki yazılımların büyük bir çoğunluğu bu nitelikten yoksundur. Özellikle bazı yazılımlar, yazılı materyallerin elektronik ortama aktarılmış şeklinden öteye gidememektedir. Piyasada öğretimsel niteliği yüksek olan yazılımların az olması, Bilgisayar Destekli Öğretim (BDÖ) 'in sahip olduğu diğer bir sınırlılıktır.

Ayrıca;

- Eğitimciler Bilgisayar Destekli Öğretim (BDÖ) konusunda gerekli bilgiye ve deneyime sahip değillerse,
- Eğitimciler ile teknik elemanlar arasında uyum problemi ve organizasyon eksikliği varsa, BDÖ etkili olmayabilir.

Bilgisayar destekli öğretimin uygulanmasında yeni teknolojiler kullanılmasından dolayı farklı sorunlar ortaya çıkabilir. Bilgisayar destekli öğretimde karşılaşılan sorunları süre, yazılım, sınıf yönetimi ve diğer sorunlar olarak 4'e ayırmak mümkündür.

1) Süre ile ilgili sorunlar:

- Dersi hazırlamak için süre yetersizliği,
- Ders notlarını hazırlamak için süre yetersizliği,
- Her öğrencinin bilgisayar kullanmasını sağlamak için süre yetersizliği,
- Dersi belirlenen süre içinde bitirememe,
- Belirlenen amaçları süresi içinde gerçekleştirememe.

2) Yazılımlarla ilgili sorunlar:

- Bazı yazılımların nasıl kullanılacağını bilinememesi,

- Uygun yazılımların yetersizliği,
- Yazılımlarla gelen dokümanların yetersizliği,
- Her öğrenci için yazılımın birer kopyasının olmaması,
- Yazılımın hata vermesi,
- Yazılımın eski olması,
- Yazılımın donanıyla uyum sağlamaması.

3) Sınıf yönetimi ile ilgili sorunlar:

- Bilgisayar lâboratuvarında disiplini sağlama zorluğu,
- Öğrencilerin lâboratuarda ses/gürültü düzeyini ayarlama zorluğu,
- Öğrencilerin sorularını yanıtlayabilmedeki sıkıntılar,
- Yazılım ve donanıma verilebilecek hasar,
- Her öğrenciye uygun yazılımın sağlanamaması,
- Öğrencilerin konu üzerinde çalışmalarını sağlamadaki sıkıntılar.

4) Diğer sorunlar:

- Öğrencilerin klavye kullanabilme becerilerinin eksikliği,
- Öğrencilerin kaygıları/korkuları,
- Donanımla ilgili teknik sorunlar,
- Özürlü öğrenciler,
- Fiziksel koşulların yetersizliği (aydınlatma, ısıtma),

• Yazıcı kullanabilme (çıktı alabilme) olanaklarının azlığı (Keser 1998,s.39).

2.1.12. Bilgisayar Destekli Öğretim Programlarının Ortak Özellikleri

Bilgisayar destekli öğretimin öğrenci başarısındaki etkisini araştırmak üzere yapılan çalışmalar, genellikle bilgisayar destekli öğretimin öğrenci başarısını yükselttiğini göstermektedir. Bilgisayar destekli öğretim, özellikle ilkokul öğrencilerinin başarılarını çok etkilemekte, orta öğretim öğrencilerini orta düzeyde, üniversite öğrencilerinin başarılarını ise çok az etkilemektedir. Bilgisayar destekli öğretim en güçlü etkisini düşük başarılı öğrenciler üzerinde göstermektedir (Slavin 1986,s:73).

Senemoğlu (1997,s:37)'na göre bilgisayar destekli öğretim programları şu ortak özelliklere sahiptirler:

- Yapılandırılmış bir eğitim programını kullanırlar. Öğretimin sonunda ulaşılabacak hedefler ve hedeflerin davranış tanımlarının yapılması, öğretme-öğrenme ve ölçme-değerlendirme etkinliklerinin planlanması gerekir.
- Öğrencinin kendi öğrenme hızıyla ilerlemesine imkân verir.
- Öğrenciye anında dönüt verip pekiştirme yaparak öğrencinin öğrenmelerini kontrol etmesini sağlar.
- Öğrencinin öğrenme eksik ve yanlışlarını seçenekli yollarla anında düzeltmesini sağlar.
- Öğrencinin program sonundaki performansını hızlıca ölçüp, öğrenciye performansı hakkında kısa sürede bilgi verir.

2.1.13. Bilgisayar Destekli Öğretime Yöneltilen Eleştiriler

Bilgisayarın eğitimde kullanılması ve bilgisayar destekli öğretime yöneltilen eleştirilerin başlıcaları şunlardır (Keser, 1988,s:47):

- Bilgisayar teknolojisi öğrenci başarısını artırmanın sihirli bir aracı değildir,

- Eğitimde bilgisayar kullanımının mevcut eğitim sorunlarının hepsini çözeceğine inanmak doğru bir yaklaşım değildir,
- Eğitimciler ve bilgisayar donanım ve yazılım sanayisinde çalışanların çoğu, yeni teknolojilere halkın beklentileri doğrultusunda nasıl değerlendirilmesi gerektiğini yeterince bilmemektedirler,
- Okulların, nitelikli eğitim verip vermediğine bakılmaksızın, bilgisayarla donatılması çalışmaları sürdürülmektedir,
- Bilgisayarların eğitim-öğretim etkinliklerinde kullanılması, insanın insanla iletişimini yok etmekte, sadece makine insan ilişkisi söz konusu olmaktadır,
- Bilgisayar yazılımlarının sayısı sınırlıdır. Ders programları ile ders yazılımlarının içeriği arasında tutarlılık sağlanamamaktadır. Hazır paket yazılımların kalitesi tartışma konusudur,
- Bilgisayar sistemleri pahalıdır, eğitim sistemlerinin özellikle okullara böyle pahalı bir uygulamayı nasıl yükleyebileceği tartışma konusudur,
- Uygulamalarla ilgili velilerin kuşkuları giderilmiş değildir,
- Öğretimde öğretmene gerek kalmadığı, öğretmenin görevini bilgisayarların üstleneceği kuşkusu yaygındır.

2.1.14. Beden Eğitiminde Bilgisayar Destekli Öğretimin Önemi

Son yüzyılın en önemli buluşlarından olan bilgisayar yavaş yavaş tüm bilimsel alanları kapsamaya başlamış ve kapsadığı alanların daha hızlı ilerlemesine vesile olmuştur. Bu alanlardan bir tanesi de beden eğitimidir. Öğrenciler bilgisayar yardımı ile internet üzerinde beden eğitimi ve spor ile ilgili pek çok siteden çeşitli içeriklere ulaşabilmektedir. Öğretmenlerde yine bu sitelerden çeşitli içerikleri derslerinde öğrencileri ile paylaşabilmekte ve hatta model olarak gösterebilmektedir.

Ancak şu bir gerçektir ki beden eğitimi dersleri verimli geçmemektedir. Çoğunlukla beden eğitimi sınıfındaki öğrencilere yeteri kadar uygun fırsatlar sunulmamakta ve aktiviteler öğrencilerin kardiyovasküler olarak faydalanmaları için yeterli düzeyde olmamaktadır (Silverman, 1997).

Gençlerin her hafta istenen miktarda hafiften ağıra fiziksel aktivitelerle uğraşabilmesi için beden eğitiminin öğretim biçimi değiştirilmeli ve öğrenciler, beden eğitimi dersi haricinde daha fazla fiziksel aktiviteyle meşgul olmaları yönünde teşvik edilmelidir. Son zamanlarda hükümetlerin verdiği destekle birlikte beden eğitimi öğretmenlerinin gençliğimiz için formdalık düzeyi ve fiziksel aktivite düzeylerini geliştirmek için yeni yollar bulmaları mümkün olacaktır. Bu yollardan biri de teknoloji kullanımını içerebilir. Teknoloji, kullanıcı dostu olma yönünde gelişmeye devam etmekte ve multimedya yazılım programlarında video kapasitelerinin artışıyla grafikler geliştirilmektedir. Bu programlar ve video temelli grafikler, programların kullanımını arttırmak için yeteri kadar cazip olabilmektedir (Silverman, 1997).

Öğretim sürecinde bilgisayar, ders saatleri dışında bireysel çalışmaya olanak verir. Öğrencilerin bireysel farklılıklarından kaynaklanan dezavantajlarını ortadan kaldırır. Aynı zamanda internetin, bilgi erişimi ve paylaşımında kolaylıklar sağladığı da açıktır (Varol,1999).

Bilgisayar ve teknoloji ilk bakışta beden eğitimini ve sporun amaçlarına ters gibi görünmekle birlikte teknolojinin beden eğitimi ve sporda çok değişik şekillerde kullanıldığını görmekteyiz. Multimedya bilgisayar programlarının cazipliği sebebiyle öğrencilerin fiziksel aktivite seviyelerini ve formdalık düzeyini etkileyebilmektedir (McKethan, Everhart ve Sanders, 2001). Bilgisayarlar, öğrencilerin beceri, hareket ve teknik öğretiminden, hareket ve müsabaka analizine, konu anlatımına ve kullanılan malzemenin tanıtımına kadar geniş bir yelpazede kullanılmaktadır.

Eğitimde bilgisayarların kullanılmasının beden eğitiminde, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yeterliliklerin geliştirilebilmesi, derslere değişik ve farklı yöntemlerin sokulmasını beraberinde getirir. Beden eğitiminde öğrencilere istendik davranışları

kazandırmak için kullanılan birçok öğretim yöntemi vardır. Bu amaçla kullanılabilecek yöntemlerden biride bilgisayar destekli öğretimdir.

Bilgisayar destekli öğretim, anında pekiştirme, dönüt sağlayarak, dikkat çekici, heyecanlı gösterilerle oyun ortamı yaratarak öğrenciyi öğrenmeye güdülemektedir. Bilgisayar destekli öğretimin öğrenmeyi, geleneksel öğretimden çok daha kısa sürede sağladığına ilişkin birçok araştırma bulgusu vardır (Senemoğlu, 2005,s:39).

Ancak daha iyi teknolojik imkânların sağlanması durumunda bile sınıf ya da spor salonunda teknolojinin etkinliği tam olarak kanıtlanmamıştır. Konu ile ilgili yapılan çalışmalarda öğrenci sonuçları, akademik eğitim ve beden eğitimi öğrencilerinin bowling performansı gibi diğer alanlar üzerinde bilgisayarın etkilerini inceleyen bazı araştırmalarda istenenin altında sonuçlar elde edilmiştir (Steffen ve Hansen,1987).

2.2. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde, Bilgisayar Destekli Öğretim (BDÖ) ile ilgili yurtiçinde ve yurt dışında yapılan araştırmalara yer verilmiştir. Ülkemizde beden eğitimi alanında “Bilgisayar Destekli Öğretim” ile ilgili yapılan çalışmalar sınırlı olduğundan, var olan araştırmaların yanında genel eğitimde konu ile ilgili yapılan çalışmalardan örnekler verilmiştir. Ülkemizde beden eğitimi dışında yapılan çalışmalar ile ilgili literatür incelenmesi sonucunda ülkemizde konu ile ilgili yapılan çalışmaların büyük bir bölümünün fen bilgisi öğretimi üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

2.2.1. Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Mirzeoğlu ve ark. (2007)’nın yaptıkları çalışmanın amacı, bilgisayar destekli öğretimin basketbol öğrenimi üzerindeki etkisini tespit etmektir. Bolu ili Merkez ilçede bulunan bir ilköğretim okulunun 7. sınıf öğrencileri üzerinde yürütülen ve 6 hafta süren çalışmada deneysel modellerden deney-kontrol gruplu öntest-sontest modeli kullanılmıştır. Bu amaçla ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinden oluşan deney grubuna bilgisayar destekli öğretim uygulamaları ile hazırlanan

program uygulanırken, kontrol grubuna geleneksel öğretim yöntemleri ile hazırlanan program uygulanmıştır. Deney grubu 16 kız, 6 erkek olmak üzere toplam 21 öğrenciden oluşurken, kontrol grubu ise 11 kız ve 8 erkek olmak üzere toplam 19 öğrenciden oluşmaktadır. Basketbol ünitesinin başında ve sonunda bilişsel alan öğrenmelerini ölçmek amacıyla basketbol başarı testi, devinişsel becerileri ölçmek için ise seçilen beceriler (göğüs pas, yerden sektirmeli pas, top sürme, turnike) için geliştirilen gözlem formları kullanılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde betimsel istatistik, Mann-Whitney U testi ve Wilcoxon işaretli sıralar testi kullanılmıştır. İstatistiksel sonuçlar, kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin bilişsel alan öntest ve sontest puanları arasında anlamlı fark bulunmazken, deney gruplarını oluşturan öğrencilerin bilişsel alan öntest ve sontest puanları arasında anlamlı farka ulaşılmıştır. Deney ve kontrol gruplarının bilişsel ve devinişsel alanlar erişi düzeyleri karşılaştırıldığında ise, deney grubunda bilişsel alanda istatistiksel açıdan anlamlı bir fark elde edilirken, devinişsel alanda ise iki grup arasında anlamlı bir fark olmadığını göstermiştir.

Konukman ve ark. (2002) yaptıkları araştırmada çok yönlü görsel CD-ROM eğitiminin beden eğitimi öğretmenliği programı öğrencilerinin tenis servis beceri analizi üzerine etkilerini araştırmışlardır. Araştırmaya Orta Atlantik bölgesindeki bir üniversiteden beden eğitimi öğretmenliği lisans programı 2. sınıf öğrencileri (N=15) katılmıştır. Bilgisayar destekli öğretim (BDÖ) grubu (n=5) beceri analizi uygulamasını 50 dakikalık bir görsel tenis görev analiz CD-ROM'u (Petrakis ve Konukman, 1999) yardımıyla öğrenmişlerdir. Geleneksel anlayışla ders yapan diğer öğretim grubu (GÖ) (n=5) CD-ROM'da var olan uygulamaların aynısını öğretmen aracılığıyla öğrenmişlerdir. Kontrol grubu (KG) ise (n= 5) hiç bir uygulama yapmamıştır. Denekler beceri ve görev analiz testlerini ön ve son test olarak almışlardır. Araştırmada istatistiksel olarak guruplar arasındaki değişimi ölçmek için Kruskal-Wallis testi, grup içindeki değişimi ölçmek içinde Wilcoxon İşaretli Sıralar testi kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre BDÖ ve GÖ gurupları, beceri analiz testinde grup içinde anlamlı bir düzeyde geliştiği halde BDÖ, GÖ ve KG gurupları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bununla birlikte, görev analiz testinde guruplar arasında anlamlı fark bulunmuş ve istatistiki sonuçlar göstermiştir ki BDÖ ve

GÖ grupları anlamlı olarak gelişmişlerdir. Ayrıca BDÖ ve GÖ grupları da grup içinde anlamlı olarak gelişmişlerdir.

Akçay ve ark. (2008) yaptıkları çalışmada, Lise-1 kimya programında bulunan ve öğrencilerin kavrama gücü çektığı atom ve atom modelleri konuları kullanılarak hazırlanan bilgisayar destekli öğretim programının, uygulanan yöntemlere bağlı olarak öğrencilerin tutumlarına ve başarılarına etkisini araştırmışlardır. Bu amaçla hazırlanan ölçekler yardımıyla öğrencilerin bilgisayar ve kimya dersine yönelik tutumları ve kimya dersindeki başarıları incelenmiştir. Araştırmada iki deney grubu, geleneksel öğretim yöntemi uygulanan kontrol grubu (KG) ile karşılaştırılmıştır. Deney gruplarından birincisine (DG-1) bilgisayar tabanlı, ikincisine (DG-2) ise bilgisayar destekli öğrenme yöntemleri uygulanmıştır. Araştırma sonuçları KG'da bulunan öğrencilere kıyasla DG-1 ve DG-2'de bulunan öğrencilerin kimya dersindeki başarılarında, kimya dersine karşı olan tutumlarında ve bilgisayara karşı olan tutumlarında pozitif yönde gelişme olduğunu göstermiştir. Ayrıca bu pozitif değişimin bilgisayar destekli öğretim alan DG-2 grubunda çok daha belirgin olduğu saptanmıştır.

Hançer ve Yalçın (2007) yaptıkları araştırmada, öğrencilerin bilgisayara yönelik tutum düzeylerinin artırılmasında, öğretimin yapılandırmacı yaklaşıma dayalı bilgisayar destekli öğrenme yöntemine göre ya da geleneksel yöntemlere göre yapılmasının anlamlı bir fark oluşturup oluşturmadığını belirlemeye çalışmışlardır. Bu nedenle, araştırmada, araştırmacı tarafından, yapılandırmacı yaklaşıma dayalı bilgisayar destekli öğrenme yöntemi tanımlanmış ve araştırma kapsamında deneysel olarak uygulanmıştır. Çalışma, 2004–2005 öğretim yılı I. yarısında Ankara'da bulunan bir ilköğretim okulunun yedinci sınıfında 8 hafta süreyle uygulanmıştır. Araştırmaya 29'u deney, 29'u kontrol grubundan olmak üzere toplam 58 öğrenci katılmıştır. Araştırmada öntest-sontest kontrol gruplu desen kullanılmıştır. Araştırmada verilerin toplanmasında "Bilgisayar Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Elde edilen verilerin T-testi ile analiz edilmesi sonucunda, deney grubunun tutum puanları sontest lehine anlamlı düzeyde yükselirken, kontrol grubunun öntest-sontest tutum puanları arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Deney grubu ve kontrol grubunun

son test tutum puanları karşılaştırıldığında ise, deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.

Hançer (2007) yapmış olduğu çalışmada, ilköğretim 7.sınıf öğrencilerinin fen bilgisi dersindeki hareket ve kuvvet konusundaki kavram yanlışlarının giderilmesinde Hançer (2005) tarafından geliştirilen, yapılandırmacı yaklaşıma dayalı bilgisayar destekli öğrenme yönteminin etkisini araştırmıştır. Bunun için, 2004-2005 öğretim yılı güz döneminde Ankara il merkezindeki bir ilköğretim okulunun 7. sınıf öğrencilerinin bir şubesi deney grubu diğer şubesi kontrol grubu olarak seçilmiştir. Başlangıçta, öğrencilerin hareket ve kuvvet konusunda sahip oldukları kavram yanlışları tespit edilmiştir. Daha sonra, deney grubuna yapılandırmacı yaklaşıma dayalı bilgisayar destekli öğretim, kontrol grubuna ise geleneksel öğretim yöntemlerine göre hazırlanmış konular işlenmiştir. Çalışma sonunda, deney ve kontrol grubuna son test olarak "hareket ve kuvvet" kavram testi tekrar uygulanmış ve sonuçta; öğrencilerin, hareket ve kuvvet konusu ile ilgili olarak sahip oldukları kavram yanlışlarının giderilmesinde yapılandırmacı yaklaşıma dayalı bilgisayar destekli öğretimin, geleneksel öğretim yöntemine göre daha etkili olduğu tespit edilmiştir.

Uyar (2007) yapmış olduğu tez çalışmasında, endüstri meslek liseleri birinci sınıf öğrencilerine teknik resim dersinde temel kavramların bilgisayar destekli çizim programları (CAD) ile anlatılmasının öğrencilerin akademik başarısına ve kalıcılığa etkisini incelemiştir. Çalışma Adana ili Seyhan ilçesinde bulunan bir devlet endüstri meslek lisesinde birinci sınıf metal işleri bölümünün iki şubesinde yürütülmüştür. Yansız olarak seçilen deney grubunda 40, kontrol grubunda 40 olmak üzere 80 öğrenci ile çalışılmıştır. Deney grubunda bilgisayar destekli öğretim araştırmacı tarafından, haftada 2 gün dörder ders saat olmak üzere toplam 40 ders saatinde gerçekleştirilmiştir. Kontrol grubunda ise hiçbir işlem yapılmamış ve dersler araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Araştırmada ölçme aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan ve çoktan seçmeli sorulardan oluşan başarı testi kullanılmıştır. Araştırmada başarı testi çalışmanın başında, sonunda ve eğitimin bitiminden 3 hafta sonra kalıcılık testi olarak uygulanmıştır. Araştırma süreci sonunda elde edilen

bulgular, öğrencilerin teknik resim dersindeki akademik başarıları üzerinde bilgisayar destekli öğretim yönteminin, geleneksel öğretim yöntemine göre daha başarılı olduğu sonucunu ortaya koymuştur.

Akgün (2005) araştırmasının amacını sekizinci sınıf için hazırlanan Fen Bilgisi Deneyleri Çoklu Ortam Materyalinin (FDM) öğrencilerin fen bilgisine yönelik başarı ve tutumlarını laboratuarda yapılan gösterim deneylerine göre ne düzeyde etkilediğini karşılaştırmalı olarak incelemek şeklinde açıklamıştır. Biyoloji öğretiminde bilgisayarın; ders sunusu (canlandırma, 3 boyutlu animasyon), etkileşimli araştırma-tekrar, problem çözme ve değerlendirme aracı olarak kullanımının, geleneksel metotlara göre öğrenci başarısına etkisini ortaya koymaya çalışmışlardır. Araştırma 2x2 faktöriyel desende yürütülmüştür. Araştırmanın bağımlı değişkenleri, öğrencilerin fen bilgisi dersine yönelik başarıları ve bu derse yönelik tutumlarıdır. Bağımsız değişken ise öğretim yöntemidir. Öğretim yöntemi değişkeninin, gösterim deneylerini fen bilgisi laboratuvarında ve FDM ile çalışmak üzere iki düzeyi bulunmaktadır. Çalışma grubunu İlköğretim 8. sınıfta okuyan 37 öğrenci oluşturmaktadır. Deneysel işlemlerin öncesinde ve sonrasında öğrencilerin başarı ve tutumları Kimya Başarı Testi ve Fen Bilgisi Tutum Ölçeği kullanılarak ölçülmüştür. Elde edilen bulgular her iki yöntemde gruplar içinde öğrencilerin başarılarını anlamlı olarak artırdığını, ancak tutum puanlarını anlamlı olarak değiştirmediğini; gruplar arasında ise sözü edilen değişkenler açısından anlamlı bir farklılığın oluşmadığını göstermektedir.

Kurt (2006) yapmış olduğu yüksek lisans tezinde, anlamlı öğrenme yaklaşımına dayalı bilgisayar destekli 7. sınıf fen bilgisi dersi için hazırlanan bir ders yazılımının öğrencilerin akademik başarılarına ve kalıcılığa etkisini incelemiştir. Çalışma 2004-2005 öğretim yılında Cebesoy ilköğretim okulundaki 7. sınıf öğrencileri ile 3 hafta boyunca yürütülmüştür. Çalışmanın örneklemi otuz beşi Deney-1, otuz beşi Deney-2 ve otuz beşi kontrol grubu olmak üzere yüz beş öğrenciden rastgele seçilerek oluşturulmuştur. Kontrol grubuna geleneksel yöntem uygulanırken, Deney-1 grubuna anlamlı öğrenme yaklaşımına dayalı klasik yöntem,

Deney-2 grubuna ise bilgisayar destekli anlamlı öğrenme uygulamaları yaptırılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Fen Bilgisi başarı testi uygulanmıştır. Araştırma sonunda Deney-1 ve akademik başarıları açısından Deney-2 grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuş, öğrenilenlerin kalıcılığı açısından ise Deney-1 ve kontrol grubu arasında Deney-1 grubu lehine, Deney-1 ve Deney-2 grubu arasında ise Deney-2 grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.

Akçay ve ark. (2005) yaptıkları araştırmada, fen eğitiminde bilgisayar destekli öğretim yönteminin, anlatım yöntemine göre öğrenci başarısına etkisini belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırma 2001-2002 öğretim yılı birinci döneminde Kastamonu İli, Merkez İlçesi'ndeki iki ilköğretim okulunun 6. sınıf şubesinde öğrenim gören 50 öğrenci üzerinde uygulanmıştır. Araştırmada her iki ilköğretim okulundan, rastgele birer tane 6. sınıf şubesi seçilmiştir. Her iki okuldan seçilen şubelerden, kontrol ve deney grupları oluşturulmuştur. Araştırmacı tarafından çiçekli bitkiler konusunun öğretimi, deney grubu öğrencilerine bilgisayar destekli öğretim yöntemiyle, kontrol grubu öğrencilerine ise klasik yöntem kullanılarak yapılmıştır. Araştırmada kullanılan bilgisayar yazılımı, ilköğretim 6. sınıflarda fen bilgisi dersinde “Çiçekli Bitkiler” konusunun öğretimi amacıyla, araştırmacı tarafından Macromedia Authorware yazarlık programıyla hazırlanmıştır. Her iki gruba uygulanan öntest ve sontestlerden elde edilen verilerin analizinde, istatistik yöntemlerinden T-testi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, bilgisayar destekli öğretim ile fen eğitimi alan deney grubundaki öğrencilerin, fen bilgisi dersindeki akademik başarılarının, klasik öğretim yöntemi ile fen eğitimi alan kontrol grubundaki öğrencilere göre anlamlı bir düzeyde arttığı belirlenmiştir.

Aktümen ve Kaçar (2003) yaptıkları çalışmada ilköğretim 8. sınıflarda harfli ifadelerle işlemler konusunun bilgisayar destekli öğretim yöntemi ve geleneksel öğretim yöntemi ile işlenmesinin öğrencinin matematik başarısı üzerine etkilerini ve bilgisayar destekli öğrenim gören öğrencilerin bilgisayar destekli öğretim yöntemi üzerine görüşlerini incelemişlerdir. Araştırma, 2001-2002 öğretim yılı birinci döneminde 23 Ağustos İlköğretim Okulu'na devam eden 8. sınıf öğrencilerinden seçilen 24 kişi ile yürütülmüştür. Araştırmada deneysel desen kullanılmış olup, veri

elde etmek için konu ile ilgili başarı testi araştırmanın başında ve sonunda katılımcı öğrencilere uygulanmıştır. Araştırmanın ortaya koyduğu bulgular ışığında, bilgisayar destekli öğretim yönteminin geleneksel öğretim yöntemine göre anlamlı düzeyde daha etkili olduğu ve bilgisayar destekli öğretim gören öğrencilerin bilgisayar destekli matematik öğretimi üzerine olumlu tutum geliştirdikleri gözlenmiştir.

Yenice (2003) ilköğretim 8. sınıf düzeyinde bilgisayar destekli fen öğretiminin öğrencilerin fen ve bilgisayar tutumlarına etkisini belirlemek üzere bir çalışma yapmıştır. Araştırma Aydın ilinde, Müfredat Laboratuvar Okulu Modeli kapsamında bulunan bir ilköğretim okulunda 8. sınıf düzeyinde Fen Bilgisi dersi “GENETİK” ünitesi üzerinde deney (n=33) ve kontrol (n=33) gruplarına uygulanmıştır. Araştırma 20 ders saati süresince gerçekleştirilmiş ve araştırmada veri toplama aracı olarak, Fen Bilgisi Tutum Ölçeği ve Bilgisayar Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma bilgisayar destekli fen öğretiminin öğrencilerin fen ve bilgisayar tutumlarına etkisinin incelendiği “kontrol gruplu öntest-sontest modeline” uygun deneysel bir çalışma olarak yürütülmüştür. Deney ve kontrol gruplarının tutum puanı ortalamaları arasındaki farkın anlamlılığını belirlemek amacıyla yapılan işlemlerde ikili karşılaştırmalar için T-testi, ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında ise tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Ayrıca korelasyon katsayısı hesaplanmıştır. Araştırma sonunda, bilgisayar destekli fen öğretiminin öğrencilerin fen bilgisi dersine ve bilgisayara yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Geleneksel yöntemle ders işlenen kontrol grubu öğrencilerinin fen bilgisi dersine ve bilgisayara yönelik tutumlarında bir değişiklik olmadığı belirlenmiştir. Ayrıca, bilgisayar kullanma süresi ile bilgisayara yönelik tutumlar arasında da anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

Yiğit ve Akdeniz (2003) yaptıkları araştırmada, fizik öğretiminde bilgisayar destekli etkinliklerin öğrencilerin bilişsel başarı ve derse karşı tutumlarına etkisini incelemiştir. Araştırma, Müfredat Laboratuvar Okulları (MLO) kapsamında, 40 kişilik lise 2 fen sınıfındaki 9 öğrenci ile 4 hafta boyunca yürütülmüştür. Öğrencilere araştırma öncesi ve sonrası bilişsel ve duyuşsal yeterliklerini belirlemek için ölçekler verilmiş ve araştırma sonucunda aynı ölçekler bir kez daha uygulanmıştır. Araştırma

sonucunda, BDÖ ve elektrik devrelerine ilişkin öntest-sontest puanları karşılaştırıldığında, sontest lehine puanlarda anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Farklılığın temeli, çalışma yaprağı kapsamındaki uygulamaların bir sonucu olarak düşünülmektedir. Ayrıca, fizik dersi ile ilgili tutum puanlarında uygulama öncesi ve sonrası anlamlı bir fark görülmemiştir.

Çekbaş ve ark. (2003)'nın yaptıkları çalışmanın amacı, fen bilgisi dersinde araştırmacılar tarafından hazırlanan “Elektrostatik ve Elektrik Akımı” ile ilgili bilgisayar programın bu konunun öğretilmesi ve öğrencilerin başarısına etkisini geleneksel öğretim yöntemiyle karşılaştırmaktır. Bunun için Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Fen Bilgisi Eğitimi A.B.D öğrencilerinden oluşan 20 kişilik kontrol, 22 kişilik deney grubu oluşturulmuştur. İlk olarak her iki gruba 10’u teorik 10’u deneysel olmak üzere 20 soruluk hazırbulunuşluk testi uygulanmıştır. Daha sonra kontrol grubu olarak adlandırılan gruba geleneksel öğretim metotları uygulanırken, deney grubu olarak adlandırılan gruba araştırmacılar tarafından hazırlanan bilgisayar programı eşliğinde Bilgisayar Destekli Öğretim verilmiştir. Uygulamadan sonra yine her iki gruba 10’u teorik 10’u deneysel olmak üzere 20 soruluk başarı testi uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda; uygulamadan sonra uygulanan teorik ve deneysel başarı testinde deney grubunun kontrol grubuna göre anlamlı bir düzeyde başarılı olduğu ve grupların kendi içinde hazır bulunuşluk ve başarı düzeyleri karşılaştırıldığında ise, kontrol grubuna uygulanan geleneksel öğretim yöntemi sonucunda, öğrencilerin teorik başarılarında anlamlı bir yükselme olduğu, fakat deneysel başarılarında anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür. Buradan bilgisayar destekli öğretim yaklaşımının, fizikte teorik ve deneysel olarak başarı düzeyini artırdığı, geleneksel öğretiminin fizikte teorik başarıyı artırdığı, deneysel başarıda ise çok fazla etkili olamadığı belirtilmiştir. Yine de teorik başarıdaki artışın, bilgisayar destekli öğretim yaklaşımından sonra görülen başarıdan daha yüksek olmadığı belirtilmiştir.

Güler ve Sağlam (2002) yapmış oldukları çalışmada, Bilgisayar Destekli Öğretimin (BDÖ) geleneksel yönteme göre öğrencilerin biyoloji başarısına ve bilgisayara yönelik genel tutumlarına etkisini ortaya çıkarmayı hedeflemişlerdir. Bu

amaçla, İstanbul İli Kuleli Askeri Lisesi kapsamında bir deneysel çalışma yürütülmüştür. Çalışmanın örneklemini iki Lise 1. sınıf dahilindeki toplam 51 öğrenci oluşturmuştur. Kontrol grubuna enzimler konusunun işlenmesinin ardından geleneksel yöntem (çalışma yaprağı) ile öğrencilerin konuyu çalışması sağlanırken, deney grubuna BDÖ uygulanmış, öğrencilerin konuyu bilgisayar laboratuvarında birebir öğretici tipinde bir ders yazılımı (Vitamin Biyoloji) ile işlemeleri sağlanmıştır. Öğrencilerin enzimler konusundaki başarılarını ölçmek üzere geliştirilen başarı testi ve bilgisayara yönelik tutumlarını belirlemek üzere Bilgisayara Karşı Tutum Ölçeği, her iki sınıfta da öğretim öncesinde ve sonrasında uygulanmıştır. Uygulama sonunda her iki grup için uygulanan ön ve son test başarı ortalamaları arasındaki farklar t testi ile karşılaştırılmış ve BDÖ'nün geleneksel yöntemle göre biyoloji başarısında anlamlı bir fark sağlamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Aynı işlem grupların tutum ölçeği puanları için de yapılmış ve gruplar arasında bilgisayara yönelik tutumlar açısından da anlamlı bir fark gözlenmemiştir.

Yurdakul (1998), “Eğitimde Bilgisayar Teknolojisine İlişkin Uygulamaların Değerlendirilmesi” isimli araştırmasında, eğitimde bilgisayar teknolojisinin kullanıma yönelik işlevsel öneriler sunmak için, Bilgisayar Deneme Okullarındaki yönetici, öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerine göre Bilgisayar Deneme Okulları Projesini değerlendirmiştir. Değerlendirmeye göre, proje okullarında istenilen düzeyde bilgisayar destekli öğretim yapılmadığı belirlenmiştir. Bilgisayar destekli öğretimin istenen düzeyde yapılmamasının nedenini, öğretmenlerin bilgisayar destekli öğretim uygulamaları konusunda yeterli bilgi ve becerilerinin bulunmamasıdır. Yönetici ve öğretmenlerin önemli bir bölümünün bilgisayara ilişkin eğitim almalarına rağmen tümüyle bilgisayarı kullanabilme ve bilgisayar destekli öğretim hizmetlerini yürütebilme becerilerine sahip olmadıklarını belirlemiştir. Yönetici, öğretmen ve öğrencilere göre; yazılımların sayı ve nitelik açısından, ilerleme, geniş bilgi ihtiyacı, örnekleme ve tekrar gibi değişik eğitsel beklentiler içindeki öğrencilerin öğrenme isteklerini karşılama ve öğrenci başarısını değerlendirme gibi açılardan yetersizdir. Bilgisayar derslikleri, fiziksel açılardan yeterli olmasına rağmen, öğretim sürecinde ve öğretim saatleri dışında etkili ve verimli bir şekilde kullanılmamaktadır. Formatör öğretmenlerin alanlarında

(Bilgisayar bilgisi, teknik ve program bilgisi, bilgisayar destekli öğretim uygulamaları bilgisi vb.) kısmen yeterli olduğunu belirlemiştir. Alanında yetersizlikler yaşamalarına rağmen, branşlardaki yazılımların nasıl kullanılacağı konusunda ve bilgisayar destekli öğretim uygulamaları sırasında çıkan problemlerde öğretmenlere yeteri düzeyde yardımcı olmadıkları ancak yararlı olmak için gereken çabayı gösterdiklerini belirlemiştir. Okulda bilgisayar teknolojisine yönelik uygulamalar veliler tarafından gelişme için gerekli beklentileri karşılamada yetersiz görülmüş, bilgisayarlı çalışmaların kısmen başarıyı artırdığı belirlenmiştir. Ancak, bilgisayar kullanımı sonucu çocukların okula, derse ve öğrenmeye karşı motivasyonlarının, ilgilerinin arttığı belirlenmiştir. Yurdakul, 'Türk Eğitim Sistemin' de bilgisayarların etkili ve verimli kullanılabilmesi için; yazılım, donanım, eğitim ortamı, öğretme-öğrenme süreçlerinde kullanım biçimi, formatör öğretmen ve öğretmen eğitimi gibi çalışma alanlarında nitelikli bir alt yapının kurulması, uygulamada işe koşulacak değişkenlerin organizasyonu ve yönetiminin sağlanması gerektiğini belirtmiştir.

Sezen (1996) "Bilgisayar Destekli Bilgisayar Öğretimi" isimli araştırmasında, Türk eğitim sisteminde, mevcut koşullar içinde bilgisayar destekli öğretim yönteminin geleneksel yöntemle göre öğrenci başarısını ne ölçüde etkilediğini ortaya koymak amacıyla bir araştırma yapmıştır. Araştırma, 1994-1995 öğretim yılı ikinci yarı yılında lise ikinci sınıf öğrencileriyle bilgisayar dersinde yürütülmüştür. Birinci dönemde almış oldukları akademik başarı notları dikkate alınarak onarlı iki grup oluşturulmuştur. Deney grubunda bilgisayar destekli öğretim ve kontrol grubunda ise geleneksel öğretim yöntemi kullanılmıştır. Ön-test ve son-test puanları arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı "t" tekniği ile test edilip, çözülmüştür. Deney grubu ön-test ve son-test puanları arasında $\alpha = .01$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Elde edilen bulgulardan deney grubunun kontrol grubuna göre daha başarılı olduğu anlaşılmıştır.

2.2.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Bilgisayar destekli öğretim beden eğitiminde teknolojinin kullanımıdır ve son zamanlarda oldukça popüler bir çalışma alanıdır. Her ne kadar ülkemizde BDÖ

ile ilgili beden eğitimi alanında yapılan çalışmalar sınırlıysa da, yurt dışında daha fazla çalışmaya rastlanmaktadır. Aşağıda konu ile ilgili yurt dışında yapılan beden eğitimi ve genel eğitim alanlarından çalışma örnekleri sunulmaya çalışılmıştır.

Vernadakis ve ark. (2008) yaptıkları çalışmada basketbolda şut becerisinin öğrenilmesinde bilgisayar destekli öğretim yöntemi, geleneksel yöntem ve karma öğretim yöntemi ile öğrenmenin etkisini bulmayı hedeflemişlerdir. Ayrıca geleneksel yöntem ve bilgisayar destekli öğretim yöntemi ile öğrencilerin arasında bir karşılaştırma ortaya koymuşlardır. Çalışmaya ortaöğretim 7. ve 8. sınıflardan 75 öğrenci rastgele yöntem ile seçilerek üç farklı grup oluşturulmuştur (geleneksel, bilgisayar destekli ve karma yöntem). Her grubun 45 dakikalık ders süresi 3 bölüme ayrılmıştır; 5 dakika giriş, 30 dakika eğitim, 10 dk sorular ve yeniden gözden geçirme olarak belirlenmiştir. Öğrencilere öntest ve sontest olarak, oyun kurallarını ve teknikleri kapsayan, hatırlamaya yönelik yazılı test uygulamışlardır. Karma yöntem öğrencileri de sontestte davranış ölçümlerini, geleneksel ve bilgisayar destekli öğretim yöntemi öğrencileri gibi tamamlamışlardır. ANOVA testi ile yapılan istatistiksel işlemler, grupların tamamında yöntemin etkili olduğu belirlemişlerdir ve bilişsel ölçümlerde (öntest, sontest, tekrar test) T test analizleri sonucu öğrenci davranışlarının ölçümünde bilgisayar destekli öğretim ve geleneksel öğretim yönteminde ilerleme saptamışlardır. Sontest sonuçlarına göre yapılan karşılaştırmalarda bilişsel testte gruplar arasında anlamlı bir fark göstermemiştir. Yinede karma grup davranış testi sonuçları, BDÖ ve GÖ yönteminden daha olumlu olarak ortaya çıkmıştır. Ayrıca karma eğitim yönteminin de bilişsel öğrenmede çok etkili olduğunu saptamışlardır.

Cote ve ark. (2008) yaptıkları çalışmada, bilgi teknolojileri kullandıkları öğretim modeli ile öğrencilerin öğrenme etkinlikleri ve öğretmenlerin öğretme etkinliklerini birleştirecekleri bir köprü kurmayı hedeflemişlerdir. Araştırmacılar çalışmalarının Hong Kong eğitim enstitüsünde uygulamışlardır. Çalışmaya 54 kız ve erkek Çinli üniversite öğrencisi katılmıştır. Projenin amacı, Blackboard Öğrenme Yönetim Sistemi içine yerleştirilmiş eşzamansız çevrimiçi aktivitelerin üç tipinin

öğrencinin öğrenimini artırıp artırmadığını incelemektir. Bu aktivitelerin etkinliği çevrimiçi etkileşimlerin, araştırmanın ve seçilen röportajların sayısı ile değerlendirilmiştir. Araştırmada çevrimiçi (online) öğrenme etkinliklerinin kullanılabilirliğine ait öğrenci algısını ölçmek üzere 18 maddelik bir anket kullanılmış, ayrıca daha detaylı bilgi elde etmek için de focus grup ile çalışılmıştır. Bu grupla görüşme yapılmış ve ayrıca görüşme videoya da kayıt edilmiştir. Araştırma sonucunda, yüz yüze iletişimden daha fazla çevrimiçi iletişimin olduğu (konu başına 37 ile 132 arasında değişen etkileşim), öğrencinin teori ile uygulamayı birleştirdiğini ve çevrimiçi konuşma tipinden memnun kalan öğrenci sayısının yüksek olduğunu göstermiştir. Araştırma, Blackboard Öğrenme Yönetim Sistemi'nde alternatif öğrenme yerleri oluşturmanın, beden eğitimi sınıflarından uzaktan eğitim ve öğrenci merkezli öğrenme aktiviteleri yoluyla öğrenmeyi artırmak için etkili bir tasarı olduğunu göstermiştir.

Hastie ve Sinelnikov (2007) üniversite beden eğitimi derslerinde web tabanlı portfolyoların (öğrenci gelişim dosyası) uygulamaları ile ilgili bir çalışma yapmışlardır. Bu amaç doğrultusunda öğrenciler otantik web tabanlı digital portfolyolar geliştirmiş ve öğrencilerin dersten ne kadar zevk aldıkları, takım ruhunu yaşayıp yaşamadıkları ve web sayfalarını nasıl geliştirip, yayınlamayı öğrendikleri de araştırılmıştır. Çalışmaya üniversitede voleybol dersini alan 70 öğrenci katılmıştır. Çalışma haftada üç gün, 50 dak. süre ile 15 hafta sürmüştür. Çalışmada veriler iki şekilde toplanmıştır: öğrencilerin hazırladıkları web sayfalarının içeriğinin analizi ve bilgisayar üzerinden kullanılan bilgi formu ile. Bu formda sınıf etkinliklerinden alınan zevk, takım oluşumu ve web sayfalarının geliştirilmesi ve yayınlanması sürecinin öğrenilmesine ait sorular bulunmaktaydı. Araştırma sonucunda takım ruhunun geliştiği, beden eğitiminde öğrenme ve değerlendirmenin yeni bir yolu olduğu ve öğrencilerin teknoloji becerilerinin eksikliği ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlar, digital portfolyoların öğrencilerin öğrenmesine yardımcı olduğu ve beden eğitimi sınıflarından zevk aldıklarını kanıtlamıştır.

Konukman ve ark. (2007) beden eğitimi öğretmen eğitimi (BEÖE) programında çoklu ortam bilgisayar destekli öğretimin (BDÖ) tenis öğretiminde

içerik bilgisi ve pedagojik içerik bilgisi üzerine etkilerini araştırmışlardır. Veriler Orta Atlantik Üniversitesi'nde eğitim gören 18 beden eğitimi öğretmen adayından edinilmiştir. Öğrenciler cinsiyetleri göz önünde bulundurularak bilgisayar destekli öğretim (BDÖ) grubu (n=6), öğretmen eğitimi (ÖE) grubu (n=6) ve kontrol grubu (KG) olarak (n=6) 3 gruba rastgele ayrılmışlardır. BDÖ grubu bilgisayar laboratuvarında altmış dakikalık tenis servisi analizi hakkındaki eğitimi tamamlarken, iki çoklu ortam BDÖ dersi, İnteraktif Tenis (IT) ve Tenis Görev Analizi (TGA) ara eğitim dersi olarak kullanılmıştır. ÖE grubu BDÖ derslerinde kullanılan içerikle aynı olan altmış dakikalık öğretmen eğitimi (geleneksel yaklaşım ile) almıştır. Kontrol grubu ise hiçbir eğitim almamıştır. Çalışmada veriler video kasetleri inceleyerek ve “tenis servisi değerlendirme kağıdına” kodlayarak tenis servisi öğretme hakkında iki küçük altı dakikalık seans olan Tenis Servis İçerik Bilgisi testinden alınmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre, ÖE ve BDÖ grupları arasında önemli bir fark olmadığını, her iki grubun da tenis servis içerik bilgisinde kontrol grubundan daha iyi performans ortaya koyduğunu ve sadece ÖE grubunun kendi içerisinde gelişme gösterdiğini açığa çıkarmıştır. ÖE grubu uygun ipuçları vermede BDÖ ve kontrol grubundan önemli derecede daha iyi performans göstermiştir. Sadece ÖE grubu kendi içerisinde gelişme göstermiştir ve BDÖ ve kontrol grupları gelişme gösterememiştir. Ancak, hem ÖE, hem de BDÖ grupları kontrol grubundan daha iyi performans göstermişlerdir. Kontrol grubu hiç ilerleme kaydedememiştir. Bu çalışmanın sonuçları BDÖ'nün bazı belli başlı alanlarda verimli bir eğitim yöntemi olabileceğini ortaya çıkarmıştır.

Suminski ve Petosa (2006) yaptıkları çalışmada 9 haftalık web tabanlı sağlık ve iyilik dersi programın üniversite öğrencilerinde, bedensel etkinliği desteklemek için sosyal destek, yeterlik ve kendini düzenlemenin kullanımında ve fiziksel etkinliğe ait bilgi düzeyi üzerindeki etkisini araştırmışlardır. Çalışmaya üniversitede “sağlık ve iyilik” dersini alan kadın ve erkek öğrenciler katılmıştır. Çalışma 20 hafta sürmüş, 6 haftası kontrol durumu için, 7 haftası deney durumu için ve 7 haftası da karşılaştırma durumu için kullanılmıştır. Kontrol grubunda (178 kişi) sağlıkla ilgili-kanserden korunma, cinsellik ve AİDS'in farkına varma ve korunma yolları- konular işlenmiş, karşılaştırma grubunda (118 kişi) fiziksel uygunluk ve egzersiz konusu

işlenmiş ve deney grubunda ise (127 kişi) yine fiziksel uygunluk ve egzersiz konusu web tabanlı program ile işlenmiştir. Araştırmada katılımcılara kendini düzenleme ile ilgili 43 maddelik bir ölçek, sosyal destek için “Egzersiz için sosyal destek ölçeği” ve yeterlik için 16 maddelik “Egzersiz yeterliği ölçeği” kullanılmıştır. Ayrıca öğrencilere son gün bilgi formu da uygulanmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin % 68’i web’de yapılan ödevleri bedensel aktiviteleri anlamak için yardımcı bulduklarını ifade etmişlerdir. Yine aynı oranda öğrenci, web ödevlerinde yapılan etkinlikleri gelecekte kullanacaklarını ifade etmişlerdir. Beceriler ve onların nasıl kullanılacağı bilgisi deney grubunda, karşılaştırma grubundan daha yüksek bulunmuştur. Deney grubunda kendini düzenleme stratejilerinin kullanımı yükselirken, arkadaşlarından sosyal destek görme puanları düşmüştür. Kontrol grubunda ise kendini düzenleme, aile ve arkadaşlardan sosyal destek görme puanlarında düşüş görülmüştür. Karşılaştırma grubunda ise farka rastlanmamıştır. Sonuç olarak, web tabanlı öğretim uygulamalarının fiziksel etkinliğe katılmayı destekleyen kendini düzenleme stratejilerini kullanmayı yükselttiği belirlenmiştir. Ayrıca kullanılan web tabanlı öğretim programı bedensel etkinlik davranışlarının değiştirilmesi için sosyal ve kendini düzenleme stratejileri ile ilişkili bilgi ve becerilerde olumlu etkiye sahip olduğu belirlenmiştir.

Konukman ve ark. (2005) beden eğitimi öğretmen eğitimi programında (BEÖE) çoklu ortam bilgisayar destekli talimatların tenis yeteneği ve görev analizi üzerine etkisini araştırmışlardır. Yetenek analizi bir beden eğitimi öğretmenin sahip olması gereken önemli ve hayati bir beceridir, çünkü beden eğitimi öğretmenleri çabuk geri bildirim sağlayabilmek için bir yeteneğin veya hareketin kritik özelliklerini bilmek zorundadırlar. Veriler Orta Atlantik Üniversitesi’nde eğitim görmekte olan 18 beden eğitimi öğretmen adayından elde edinilmiştir. Çalışmaya katılan öğrenciler bilgisayar destekli öğretim grubu (n=6), öğretmen eğitimi (ÖE) grubu (n=6) ve kontrol grubu (n=6) olarak 3 gruba rastgele dağıtılmıştır. BDÖ grubu bilgisayar laboratuvarında altmış dakikalık tenis servisi analizi hakkındaki eğitimi tamamlamıştır. İki çoklu ortam BDÖ dersi, interaktif tenis (IT) ve tenis görev analizi (TGA) ara eğitim olarak kullanılmıştır. ÖE grubu BDÖ derslerinde kullanılan içerikle aynı olan altmış dakikalık öğretmen eğitimi (geleneksel yaklaşım) almıştır.

Kontrol grubu ise hiçbir eğitim almamıştır. Çalışmada veri toplamak için “Tenis Servis Yetenek Analizi” ve “Tenis Servis Görev Analizi” testleri kullanılmıştır. Çalışmanın sonuçları, tenis servis yetenek analizi testinde gruplar arasında önemli bir fark olmadığını açığa çıkarmıştır. Bu yüzden, belli başlı kalıpları bulma analizi uygulanmamıştır. Buna ek olarak, tenis servis yetenek analizinde hiçbir grup test öncesi ve sonrasında gelişme kaydedememiştir. Bununla beraber, tenis servis görev analizinde gruplar arasında önemli farklar bulunmuştur. Sonuçlar tenis servisi görev analizinde ÖE grubunun, BDÖ ve kontrol gruplarından önemli derecede iyi bir performans gösterdiğini ortaya koymuştur. Buna ek olarak, ÖE ve kontrol grupları grup içerisinde gelişme kaydetmişlerdir. Fakat literatüre benzer olarak, bu çalışma belli bir dersin veya antrenman yönteminin tamamlanmasının BEÖE Yetenek Analizi üzerinde verimli olamayacağını, ama belli başlı kısımlarının direk olarak öğretilbileceğini vurgulamıştır.

Mathury ve ark. (2005), Kanadalı Fizyoterapistlerin İnternet Temelli ve Bilgisayar Destekli Öğrenime (BDÖ) olan ilgisini araştırmışlardır. Bu çalışmanın sonuçları Kanadalı terapistlerin büyük çoğunluğunun devam eden profesyonel eğitim için BDÖ kullanmayla ilgilendiklerini göstermektedir. Bu ilgi büyük ve olumlu yöndedir. Bilgisayar destekli öğretimin fizik tedavisinde devam eden eğitimin daha fazla gelişmesini desteklediğini göstermektedir. BDÖ’ye katılım konusunda artan ilgiyle ilgili faktörler, temel olarak, tek yere karşı evde ve işte bilgisayar erişimi; daha az erişime karşı her hafta internet erişimi; hiç beceri olmamasına karşı başlangıç seviyesinde bireyle alakalı bilgisayar becerileri; mezuniyet belgesine karşı lisans, yüksek lisans veya doktora derecesi dâhil olmak üzere bilgisayar erişimi ve becerileri ile alakalıdır. Yeni bilgi ve beceriler edinmeye ek olarak, teknolojik ilerlemeler daha fazla internet temelli eğitim fırsatı tanıdığına, BDÖ konusunda uzmanlaşmış fizyoterapistler her ikisi de yaşam boyu öğrenme için dönüştürülebilir kaynaklar olan günümüz bilgisayar teknolojisine aşina olacaklar ve “sanal sınıf” deneyimini yaşama fırsatı bulacaklardır.

Vernadakis ve ark. (2004) basketbolda şut becerisinin öğretiminde üç farklı öğretim metodunun- geleneksel, bilgisayar destekli ve karma- etkisini ortaya

koymayı amaçlamışlardır. Çalışmaya 7. ve 8. sınıftan yaşları 12 ile 14 arasında değişen 48 ortaokul öğrencisi katılmış ve gruplara rastgele atanmışlardır. Her grupta 45 dakikalık 10 ders işlenmiştir. Geleneksel yöntem ile ders alan grupta direkt method, demonstrasyonlar, soru-cevap tekniği ile ders işlenirken, BDÖ grubunda basketbola ait geliştirilmiş bilgisayar programı, karma grupta ise 5 hafta geleneksel, 5 hafta BDÖ uygulamaları yapılmıştır. Araştırmada AAHPERD tarafından belirlenen basketbol testi, 10 soruluk çoktan seçmeli bilgi testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, her üç grupta da öntest-sontest beceri ve bilgi testlerinde, sontest lehine anlamlı farka ulaşılırken, gruplar karşılaştırıldığında beceri ve bilgi testlerinde anlamlı farka ulaşılmamıştır. Araştırma sonuçlarına göre, karma metot ile öğretimin bilişsel öğrenme ve beceri gelişimi için en etkili öğretim aracı olduğu söylenebilir.

Uzunboylu (2004) yaptığı çalışmada web destekli İngilizce dil öğretiminin öğrencilerin başarı ve tutumlarına etkisini incelemiştir. Araştırma deneysel desende bir araştırmadır. Deney grubunda dersler bir web sitesi kullanılarak yapılmıştır ve öğrenciler bu sitede İngilizce gramere ait egzersizler (chat, tartışma grubuna mesaj yazma, web’de oyun oynama ve sorulara cevap verme) yapmışlardır. Kontrol grubunda ise benzer öğrenme etkinlikleri geleneksel öğretim yaklaşımı ile işlenmiştir. Araştırma sonucunda, web destekli İngilizce öğrenen deney grubundaki öğrencilerin İngilizce gramer başarıları, geleneksel anlayışla ders işleyen kontrol grubuna göre daha yüksek bulunmuştur.

Vernadakis ve ark. (2003) bilgisayar destekli öğretimin voleybolda pas/set kurma becerisinin öğrenilmesinde etkisini açıklamaya çalışmışlardır. Araştırmaya yaşları 12-14 arasında değişen 17 kız, 15 erkek toplam 32 ortaokul öğrencisi katılmıştır. Öğrenciler rastgele olarak deney ve kontrol grubuna atanmışlardır. Her grup haftada 2 kez, 40’ar dakika, 8 hafta ders almışlardır. Deney grubunda dersler bilgisayar destekli öğretim ile işlenirken (15 dk. Bilgisayar uygulaması, 15 dk uygulama), kontrol grubunda ise geleneksel öğretim ile işlenmiştir. Kontrol grubunda derslerde pas becerisi alıştırmalarla, sözel dönütler verilerek, tek başına veya eşli çalışmalarla 15 dak. Teorik, 15 dakika uygulama yapılarak işlenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak 10 soruluk çoktan seçmeli tipinde hazırlanmış başarı testi

ve AAHPERD voleybol beceri testleri kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, deney ve kontrol grupları arasında başarı ve beceri testinde anlamlı farklılıklar bulunmamıştır. Her iki grupta da hem başarı, hem de beceri testinde sontest puanları, öntest puanlarına göre daha yüksek bulunmuştur. Bu sonuca göre, bilgisayar destekli öğretim de voleybolda pas becerisinin öğretiminde, geleneksel yöntem kadar etkili ve faydalı bulunduğu söylenebilir.

Antoniou ve ark. (2003) “beden eğitimi öğrencilerinin basketbol kuralları bilgilerini geliştirmek için bilgisayar destekli öğretim uygulaması” adıyla bir çalışma yapmışlardır. Bu çalışmanın amacı, basketbolda kural ihlalleri öğrenmede bilgisayar destekli öğretimin (BDÖ), geleneksel öğretimin (GÖ) ve karma öğretimin (KÖ) etkilerini incelemektir. Üniversiteye yeni başlamış 70 kız öğrenci üç gruba ayrılmış: BDÖ grubu, GÖ grubu ve KÖ grubu ve her biri 5'er saatlik eğitim almıştır. Bu çalışma amacıyla bir de bilgisayar yazılımı oluşturulmuştur. Bütün öğrenciler kural ihlalleri konusundaki bilgilerini değerlendirmek için ön-test, sontest ve tekrar testi tamamlamıştır. Öğrencilere uygulanan testte 25 maddelik kural ihlalleri ile ilgili sorular ve 10 adet de görüntülü basketbol sorusu (video test) bulunmaktaydı. Her bir testteki skorlar eklenerek toplam skor elde edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, bütün gruptaki öğrenciler kural ihlalleri konusunda gelişme göstermiş, aynı zamanda GÖ ve KÖ gruplarının sontest puanları öntest puanlarından çok daha yüksek olduğu ve öğrendiklerini akılda daha iyi tutabildikleri göstermiştir. Ayrıca GÖ grubu hem yazılı testte hem de toplam performansta, BDÖ grubundan daha etkileyici bir sonuç almışlardır. Buna karşılık öğrencilere uygulanan eğitim tipinin video test performansını etkilemediği görülmüş ve öğrencilerin gelişiminin geçici olduğu anlaşılmıştır. Araştırma sonucunda, beden eğitimi öğrencilerinin basketbol kurallarını GÖ ve KÖ yöntemleriyle öğrenebilecekleri belirlenmiştir. Fakat araştırmacılar, öğrenilen bilgilerin kullanılacağı gerçek durumlarda, hangi yöntemin daha etkili olduğunu tespit etmek için daha kapsamlı araştırmalara ihtiyaç olduğunu ifade etmişlerdir.

Everhart ve ark. (2002) yaptıkları araştırmanın amacı lisede teknoloji desteği ile verilen beden eğitimi dersinde, öğrencilerin beslenme ve fiziksel

aktivitelerle ilgili bilgileri üzerindeki etkisini incelemektir. Araştırmaya tüm yıl boyunca beden eğitimi dersi alan 78 lise öğrencisi katılmıştır. Çalışmada 39 öğrenci deney grubunu, 39 öğrenci kontrol grubunu oluşturmuştur. Araştırmanın başında ve sonunda tüm öğrencilere fiziksel uygunluk testleri ve beslenme ile ilgili anket uygulanmıştır. Deney grubu için bilgisayarda software programı hazırlanmış ve bu programda eğitim yılında 4 kez öğrenciler bilgisayarda beslenme ile ilgili bilgiler ve öğütler almış, ayrıca bireysel egzersiz planları onlara sunulmuştur. Araştırma sonucunda geleneksel anlayışla ders alan öğrencilerin fiziksel aktivitelere katılımlarının arttığı görülmüştür. Multimedya uygulamaları ile ders alan deney grubundaki öğrencilerin beslenme alışkanlıklarında ve fiziksel aktiviteye katılımlarında önemli değişiklik görülmemiştir.

Kilb ve ark. (2001) Antrenörlükte Teknolojinin Rolü: Eğitim, veritabanı, idman planlama ile idmanları çoğaltmak isimli çalışmalarında antrenörlerin teknoloji kullandıklarını araştırmışlardır. Calgary Üniversitesi Spor Teknolojisi Araştırma Merkezinde eğitim görmekte olan 11 bayan 13 erkek, 24 antrenör bu araştırmaya katılmıştır. Antrenörler 23 ile 51 yaşları arasında, ortalama yaşları 36,1'dir. Bütün antrenörler lisans mezunu ve 23 tanesi okullarda öğretmenlik yapmaktadır. Araştırmacılar ve antrenörler antrenman planlama, eğitim veritabanı ve eğitim ile bağlantılı olan bir eğitim bileşenini de içeren bir interaktif antrenörlük modeli geliştirmişlerdir ve bu modelleme kullanılarak interaktif voleybol CD'si geliştirmişlerdir. Programda 400'den fazla eğitim videosu, 130 voleybolla ilgili terim içeren terimler sözlüğü, 250 eğitsel idman notu ve kişiselleştirilebilir planlama aracı kullanmışlardır. Programın verimliliğini ortaya koymak amacıyla, çeşitli seviyelerde 24 antrenör eğitim programına alınmıştır. Seminer öncesi ve sonrasında uygulanan testlerde antrenörlerin, planlamalarında bilgisayar ve diğer araçları kullanma eğilimlerine yönelik anketler yer almıştır. Antrenörlerin teknolojiye yönelik eğilimleri de bu araştırmada ele alınmıştır. Modeli test etmek amacıyla, potansiyel kullanıcılar için (voleybol antrenörleri, beden eğitimi öğretmenleri) 2 saatlik uygulamalar içeren bir çalışma tasarlamışlardır. İlk analizler bütün antrenörlerin programa büyük ilgi duyduklarını ve programı antrenmanlarında kullanmak ve denemek için istekli olduklarını göstermiştir. Ayrıca yapılan çalışma ile antrenörlerin

uygulamalarında teknoloji desteğini kullanmalarının antrenmanları kolaylaştırdığı ve sporcuların ilgilerini artırdığını ortaya koymuşlardır.

McKethan ve ark. (2001) Bilgisayar destekli ve geleneksel anlayışla verilen derslerin, beden eğitimi öğretmen adaylarının nesne kontrolü gerektiren becerileri öğretimi ve öğrenme ipuçlarına etkisini incelemişlerdir. Araştırmaya toplam 44 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmada 3 grup bulunmaktadır: kontrol grubu (13 kişi), bilgisayar destekli öğretim grubu (13 kişi) ve geleneksel öğretim grubu (18 kişi). Çalışmada bilgisayar destekli öğretimle ders alan öğretmen adayları nesne kontrolü gerektiren becerilerden baş üstü atma, yakalama ve vurmanın bileşenleri ile ilgili bilgisayar programı ile, geleneksel yöntem ile ders alan grup sunum ile ders alırken, kontrol grubu ise her hangi bir ders almamıştır. Katılımcıların tümü çalışma öncesi ve sonrası bileşenlere ait bilgi formu ve nesne kontrolü gerektiren becerilerin ipucu tanımlaması testine ait ölçmeye tabii tutulmuşlardır. Araştırma sonuçlarına göre, her üç grupta da öntest ve sontest puanları arasında anlamlı farka ulaşılmıştır. Bilgisayar destekli ve geleneksel anlayışla ders işleyen gruplar, kontrol grubuna göre daha fazla ilerleme göstermişlerdir. Ancak, geleneksel anlayışla ders işleyen grup ile bilgisayar destekli öğretim ile ders işleyen gruplar arasında her iki testte de anlamlı fark bulunmamıştır.

McKethan ve ark. (2000) ilkökul beden eğitimi öğretmen adaylarının hareket becerilerinin bilişsel bileşenlere ait bilgilerinde multimedya bilgisayar programlarının etkisini araştırmışlardır. Araştırmaya 97 öğretmen adayı katılmış ve bunlardan 52 kişi geleneksel yaklaşım ile ders alan kontrol grubunu, 45 kişi ise multimedya merkezli bilgisayar ile ders alan deney grubunu oluşturmuştur. Deney ve kontrol grubunda baş üstü atış, yakalama ve vuruş becerilerine ait bilgiler işlenmiştir. Tüm katılımcılarda işlenen beceriler ile ilgili bilgiler araştırmanın başında ve sonunda ölçülmüştür. Araştırma 3 hafta sürmüş, her katılımcı ile çalışma süresince her hafta 10'ar dakika buluşulmuştur. Araştırma sonucunda, kontrol grubundaki öğrencilerin yakalama, atma ve tüm bileşenlere ait sontest puanları BDÖ grubuna göre, anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. Bununla birlikte, özel ipucu tanımlamasında iki grup arasında anlamlı farka ulaşamamıştır ve her iki grubun

ipucu tanımlama puanları oldukça düşük bulunmuştur.

Ignico (1997) yaptığı çalışmada üniversite öğrencilerinin spor becerilerine ait bilgileri, performansları ve değerlendirmelerinde interaktif video kullanımının etkisini incelemiştir. Çalışmaya 27 üniversite öğrencisi katılmıştır. Öğrencilere 15 hafta boyunca haftada 2 kez 50 dakika ders verilmiştir. Öğrenciler voleybol, basketbol ve softbol ile ilgili sekiz spor becerisini etkili olarak uygulamak ve değerlendirmek için ders almışlardır. Araştırmaya katılan öğrencilere öntestte ve sontestte spor becerilerinin bilgisi için yazılı teste, performans ve değerlendirme için ise performans testine tabii tutulmuşlardır. Araştırmada deney grubunda interaktif video ile, kontrol grubunda ise öğretmen merkezli yaklaşım ile dersler işlenmiştir. Araştırma sonucunda, motor beceri bilgisinde, performansında ve becerilerin değerlendirilmesinde deney ve kontrol grupları arasında anlamlı farka ulaşılmamıştır.

Adams ve ark. (1991) üniversitede golfe yeni başlayan öğrencilerde golfte kuralların öğretiminde bilgisayar destekli öğretim ile geleneksel yaklaşımı karşılaştırdıkları bir araştırma yapmışlardır. Yarı deneysel desenin kullanıldığı bu çalışmaya 94 üniversite öğrencisi gönüllü olarak katılmıştır. Çalışmada alanı golf olan 2 öğretim elamanı görev almış, her bir öğretim elemanı birer kontrol ve deney grubuna ders vermiştir. Hem deney, hem de kontrol gruplarına araştırma öncesi doğru-yanlış türü 20 soruluk golf kuralları hakkında test uygulanmıştır. Son test olarak uygulanan final sınavında ise 50 soruluk kural bilgisi, golf tarihi, araç gereçleri ve stratejileri ile ilgili test uygulanmıştır. Deney gruplarında golf kuralları BDÖ modülü ile işlenirken, kontrol gruplarında ise geleneksel yaklaşım ile işlenmiştir. Araştırma sonucunda, golfe ait kural bilgisinde her iki grup (deney/kontrol) arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin golf kurallarını öğrenmede harcadıkları süre karşılaştırıldığında ise, BDÖ grubu, kontrol grubuna göre % 50 daha az zaman harcadığı belirlenmiştir. Bu sonuca göre, BDÖ'nün golf kurallarını öğrenmede geleneksel yaklaşıma göre etkili bir alternatif yaklaşım olduğu söylenebilir.

Kerns (1989) tenis kuralları ve stratejilerinin öğretimde bilgisayar destekli öğretimin etkisini araştırmıştır. Araştırmaya katılanlar, USA'da bir üniversitede tenise

yeni başlayan 43 öğrencidir. Araştırmada öğrenciler geleneksel yaklaşım ile ders işleyen kontrol grubuna (24 kişi) ve BDÖ ile ders işleyen deney grubuna (19 kişi) ayrılmışlardır. Öğrencilerin tenis kuralları ve stratejilerini ölçmek üzere çoktan seçmeli tipinde hazırlanmış 25 maddelik test öntest-sontest ve kalıcılık testi olarak uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, her iki grup da tenis kuralları ve stratejilerini anlamlı derecede öğrenmişlerdir. Kalıcılık testindeki öğrenme performansları öntest puanlarına göre anlamlı derecede farklıyken, sontest ile kalıcılık test puanları arasında fark bulunmamıştır. Ancak her iki grubun başarı testindeki puanları karşılaştırıldığında ise iki grup arasında farka rastlanmamıştır.

Steffen ve Hansen (1987) bowling becerilerinin öğretiminde (bilişsel ve psikomotor) geleneksel öğretim yöntemleri ile bilgisayar destekli öğretimi karşılaştırmışlardır. Araştırmaya 90 üniversite öğrencisi katılmıştır. 49 öğrenci kontrol grubunu, 41 öğrenci ise deney grubunu oluşturmuştur. Araştırmada üç tür veri analiz edilmiştir: bowling becerisi, bowling bilgisi ve sınıfta uygulanan öğretim yaklaşımına yönelik algılar. Çalışmanın bulgularına göre, her iki grubun bilişsel ve devinişsel sontest puanları öntestten anlamlı düzeyde yüksek bulunmuş; BDÖ ile ders alan deney grubundaki öğrencilerin bowling beceri puanları, geleneksel grup puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksek bulunurken, bilişsel başarı testinde iki grup arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Ayrıca BDÖ ile bowling dersi alan deney grubu kendi öğrenim sürecini kontrol grubuna göre daha olumlu ve memnuniyet verici olarak bulmuşlardır. Ayrıca erkek öğrencilerin bowling puanları, kız öğrencilerden daha yüksek bulunmuştur.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, evren ve örneklem, işlem süreci, verilerin toplanması ve çözümlenmesi konularında bilgi verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma deneysel bir çalışma olup, deney kontrol gruplu ön test-son test modeli, araştırmanın modelini oluşturmaktadır. Öntest- son test kontrol gruplu desen (ÖSKD) karışık bir desendir. Katılımcılar, deneysel işlemden önce ve sonra bağımlı değişkenle ilgili olarak ölçülürler. ÖSKD, bir ilişkili desendir. Çünkü aynı kişiler bağımlı değişken üzerinde iki kez ölçülürler. Bununla birlikte, farklı deneklerden oluşan deney ve kontrol gruplarının ölçümlerinin karşılaştırılması nedeniyle de bu desen, ilişkisizdir. Bundan dolayı öntest-son test kontrol gruplu desen karışık bir desendir (Büyüköztürk, 2001:114).

Araştırmanın bağımsız değişkenini Bilgisayar Destekli ve Geleneksel Öğretim uygulamaları, bağımlı değişkenlerini ise öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinışsel erişim düzeyleri oluşturmaktadır. Modelin simgesel görünümü aşağıdaki gibidir.

G1	T1	D	T2
G2	T3		T4

G1= Deney Grubu

G2= Kontrol Grubu

T1, T3= Öntest Puanları

T2, T4= Son test Puanları

D= Deneysel İşlem (Karasar,2005:76).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni 2007 – 2008 eğitim-öğretim yılında Ankara ili Çubuk ilçesi merkezinde bulunan bir ortaöğretim kurumunda 9. sınıfta öğrenim görmekte olan 86 öğrenciden oluşmuştur.

Örnekleme ise, aynı okuldaki bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alan ön testleri sonucunda birbirlerine benzer özellik gösteren iki şubede öğrenim görmekte olan 58 öğrenciden oluşmuştur. Deney ve kontrol gruplarının belirlenmesinde, yansız atama yöntemi benimsenmiş ve bu amaçla 9-A ve 9-C sınıfları arasında kura çekilmiştir. Çekilen kura sonunda, 9-A sınıfı deney grubu, 9-C sınıfı da kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Deney grubu 18 kız, 12 erkek toplam 30 kişiden oluşmakta iken, kontrol grubu 13 kız, 15 erkek toplam 28 kişiden oluşmaktadır.

Araştırmaya ilişkin uygulamanın Ankara ili Çubuk ilçesinde bulunan bir ortaöğretim kurumunda yapılmasında, okul yönetiminin ve öğretmenlerin araştırmacıyla işbirliği yapmada istekli olmaları, öğretmenlerin ve okul yönetiminin bilimsel araştırmalara ilgi duyması, okulun teknolojik olanaklara sahip olması ve yeterli bir kütüphaneye sahip olması gibi nedenler etkili olmuştur.

3.2.1. Denkleştirme Çalışmaları

Bu araştırma deneysel araştırma deseniyle gerçekleştirildiğinden deney ve kontrol gruplarındaki denekler belirli özellikleri bakımından birbirleriyle denkleştirilmeye çalışılmıştır. Bu amaçla, öğrencilerin voleybol ünitesi başarı testi, devinişsel alan gözlem formları ve Demirhan ve Altay (2001)'a ait beden eğitimi ve spor tutum ölçeklerinden aldıkları puanlardan elde edilen verilerden yararlanılmıştır. Voleybol başarı testi ve Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği, 9. sınıfta öğrenim gören 86 öğrenciye çalışmanın başında uygulanmıştır. Ayrıca tüm öğrencilerin parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç becerilerine ait performansları kameraya kayıt edilmiş ve daha sonra 3 uzman tarafından (araştırmacı, beden eğitimi öğretmeni ve voleybol antrenörü), videodan izlenerek, araştırmacının geliştirdiği gözlem formları yardımı ile performansları puanlanmıştır.

86 öğrenciye ait elde edilen bilişsel, duyuşsal ve devinişsel verilerin normal dağılım gösterip göstermediği ve homojen olup olmadığını belirlemek amacı ile verilere Kolmogorov-Smirnov ve Levenne testleri uygulanmış ve verilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlarda normal dağılım gösterdikleri ve puanların homojen dağıldığı belirlenmiştir (Tablolar: 4.1., 4.2., 4.3.).

Bu sonuç sonrasında araştırmada parametrik testler kullanılmasına karar verilmiştir. Deney ve kontrol gruplarını belirlemek için araştırmaya katılan öğrencilerin sınıflarına göre (9-A, 9-B, 9-C), bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlarda öntest puanlarını karşılaştırmak için, tek yönlü varyansa analizi (ANOVA) yapılmış ve sonuçları Tablo 3.1.'de verilmiştir.

Tablo 3.1. Çalışmaya Katılan Grupların Bilişsel Duyuşsal ve Devinişsel Öntest Puanlarının Karşılaştırılması

		Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ort.	F	p
DUYUŞSAL ALAN		Gruplararası	970,665	2	485,332	2,096	,129
		Gruplariçi	19220,824	83	231,576		
		Toplam	20191,488	85			
BİLİŞSEL ALAN		Gruplararası	1183,257	2	591,629	2,393	,098
		Gruplariçi	20520,045	83	247,229		
		Toplam	21703,302	85			
DEVİNİŞSEL ALAN	PARMAK PAS	Gruplararası	,402	2	,201	,887	,416
		Gruplariçi	18,794	83	,226		
		Toplam	19,195	85			
	MANŞET PAS	Gruplararası	,130	2	,065	,223	,801
		Gruplariçi	24,254	83	,292		
		Toplam	24,384	85			
	SERVİS	Gruplararası	1,468	2	,734	2,467	,091
		Gruplariçi	24,699	83	,298		
		Toplam	26,168	85			
	SMAÇ	Gruplararası	,208	2	,104	,316	,730
		Gruplariçi	27,300	83	,329		
		Toplam	27,507	85			
	TOPLAM	Gruplararası	,128	2	,064	,358	,700
		Gruplariçi	14,817	83	,179		
		Toplam	14,944	85			

Tablo 3.1 incelendiğinde, 9-A; 9-B; 9-C sınıflarındaki öğrencilerin bilişsel alan ($F_{(2-83)}=2.393, p=.098$), duyuşsal alan ($F_{(2-83)}=2.096, p=.129$), ve devinişsel alanı meydana getiren beceriler ve devinişsel alan toplam puanının ($F_{(2-83)}=.358, p=.70$), 0.05 düzeyinde anlamlı farklılığa sahip olmadıkları belirlenmiştir. Bu sonuca göre, her üç sınıfta hem bilişsel, hem duyuşsal, hem de devinişsel alanda birbirine benzerdir. Bu sonuç doğrultusunda her üç sınıftaki öğrencilere evlerindeki bilgisayar ve internet olanakları ile sorular sorulmuş ve elde edilen sonuçlarda göz önünde bulundurularak, rastgele seçimle 9/A sınıfı deney grubu, 9/C sınıfı ise kontrol grubu olarak belirlenmiştir.

Deney ve kontrol gruplarını belirledikten sonra, katılımcı öğrencilerin devinişsel alandaki becerilere ait puanlarını değerlendiren üç uzmanın verdiği puanlar arasındaki güvenilirliğini test etmek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmış ve sonuçları Tablo 3.2.'de verilmiştir.

Tablo 3.2. Gözlemcilerin Becerilere Verdikleri Öntest Puanlarının Karşılaştırılması

DEVİNİŞSEL ALAN	Varyansın kaynağı	Kareler toplamı	Serbestlik derecesi	Kareler ort.	F	p
PARMAK PAS	Gruplar arası	,034	2	,017	,042	,959
	Gruplar içi	70,103	171	,410		
	Toplam	70,138	173			
MANŞET PAS	Gruplar arası	1,598	2	,799	1,516	,223
	Gruplar içi	90,103	171	,527		
	Toplam	91,701	173			
SERVİS	Gruplar arası	1,736	2	,868	1,837	,162
	Gruplar içi	80,793	171	,472		
	Toplam	82,529	173			
SMAÇ	Gruplar arası	1,115	2	,557	1,166	,314
	Gruplar içi	81,759	171	,478		
	Toplam	82,874	173			
TOPLAM	Gruplar arası	1,276	2	,638	1,828	,164
	Gruplar içi	59,672	171	,349		
	Toplam	60,948	173			

Tablo 3.2. incelendiğinde, hem deney hem de kontrol grubundaki öğrencilere ait devinişsel alanı oluşturan becerilerde (parmak pas: ($F_{(z-171)}=.042, p=.959$; manşet pas: $F_{(z-171)}=1.516, p=.223$; tenis servis: $F_{(z-171)}=1.837, p=.162$; smaç: $F_{(z-171)}=1.166, p=.314$) ve devinişsel alan toplamında ($F_{(z-171)}=1.828, p=.164$;) üç gözlemcinin verdiği puanlar arasında anlamlı farka ulaşılmamıştır. Bu sonuca göre, üç gözlemcinin devinişsel alandaki gözlemlerini benzer, yani güvenilir olduğu söylenebilir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada bilgisayar destekli öğretimin 9. sınıf öğrencilerinin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel erişî düzeylerine etkisini incelemek amacı ile araştırmada voleybol başarı testi, gözlem formları ve beden eğitimi dersine yönelik Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği (BESTÖ) kullanılmıştır. Aşağıda bu araçlara ait bilgiler yer almaktadır.

3.3.1. Voleybol Başarı Testi:

Çalışma için M.E.B. müfredatına göre hazırlanan ortaöğretilere ait 9. sınıf Beden Eğitimi dersi yıllık planından voleybol ünitesi seçilmiştir. Yıllık belirtke tablosu (Ek: 5) hazırlanarak, seçilen ünitenin ünite belirtke (Ek: 6) tablosu yapılmıştır.

Ünite belirtke tablosu doğrultusunda, voleybol ve ölçme değerlendirme alanında uzman kişilerin görüşleri alınarak voleybol ünitesi için denemelik bir form hazırlanmıştır. Ünite belirtke tablosunda yer alan hedeflerden her biri için 4'er adet soru hazırlanmıştır. Hazırlanan sorular alan uzmanlarının ve ölçme değerlendirme uzmanlarının kanısı alınarak yeniden düzenlenmiştir. Belirlenen 30 soruluk test 10 ve 11. sınıflarda öğrenim gören 111 öğrenciye uygulanmıştır. Uygulama sonucu elde edilen veriler üzerinde tüm madde analizleri yapılmış, orta güçlük düzeyinde ve 0.30'un üzerindeki ayırt edici maddeler seçilerek 14 maddelik nihai test oluşturulmuştur (Ek:1). Oluşturulan 14 maddelik teste 111 kişilik aynı gurubun verdiği cevaplarla tekrar bakıldığında testin aritmetik ortalaması 9.09, standart sapması 3.033, KR-20 güvenirlik katsayısı 0.725, testin ortalama güçlüğü ise 0.649

olarak bulunmuştur.

Bu sonuçlara göre voleybol için hazırlanan başarı testinin orta güçlük düzeyinde ve güvenilir bir test olduğu söylenebilir. Voleybol ünitesi için oluşturulan 5 seçenekli 14 maddelik nihai test, araştırmanın yapıldığı deney ve kontrol gruplarına uygulandıktan sonra da aynı hesaplamalar yapılmış olup neticede testin aritmetik ortalaması 10.28, standart sapması 2.205, KR-20 güvenirlik katsayısı 0.508, testin ortalama güçlüğü ise 0.734 olarak bulunmuştur. Bu sonuçlara göre testin araştırma amacına uygun düzeyde güvenilir olduğu söylenebilir (Ek: 4).

3.3.2. Gözlem Formları

Çalışmada devinişsel alandaki becerileri ölçmek üzere Milli Eğitim Bakanlığı'nın müfredatına uygun olarak voleybol ünitesine ait devinişsel alan hedef ve hedef davranışları belirlenmiştir. Bu veriler ışığında belirlenen beceriler için (parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç becerileri) devinişsel alan gözlem formları hazırlanmıştır. Voleybol ünitesinin gözlem formları hazırlanırken alanında uzman kişilerin (bir voleybol antrenörü ve voleybol derslerini okutan iki öğretim üyesi) görüşleri alınmıştır. Uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Hazırlanan gözlem formları dereceleme ölçeği tipinde olup, 1=Hiç gözlenmedi, 5=Her zaman gözlendi şeklinde puanlanmaktadır (Ek:2).

3.3.3. Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği (BESTÖ)

Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını belirlemek amacı ile Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi ve Sporda Tutum Ölçeği (BESTÖ) kullanılmıştır. 5'li Likert tipi olarak geliştirilen bu ölçekte 12 olumlu ve 12 olumsuz olmak üzere toplam 24 madde vardır. Bu maddelere ilişkin bilgiler tabloda verilmiştir.

Tablo 3.3: Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeğinin Olumlu ve Olumsuz Maddeleri

Maddeler	Madde Numaraları
Olumlu Maddeler	6, 7, 9, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 23
Olumsuz Maddeler	1, 2, 3, 4, 5, 8, 11, 13, 19, 20, 22, 24

Ölçekten alınabilecek en düşük puan 24, en yüksek puan ise 120'dir. Ölçeğin puanlamasında 5- tamamen katılıyorum, 4- katılıyorum, 3-kararsızım, 2- katılmıyorum, 1-tamamen katılmıyorum şeklinde değerlendirilmiştir. Ölçekten alınacak 1- 24 arası puan en olumsuz tutumu, 25 – 48 arası puan olumsuz tutumu, 49 – 72 arası puan nötr durumu, 73 – 94 arası puan olumlu tutumu, 95 – 120 arası puan ise en olumlu tutumu ifade etmektedir. Ölçeği cevaplama süresi 20 dakika olarak verilmiştir. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0.93, sınıf içi korelasyon katsayısı 0.85, ölçüt geçerliği korelasyon katsayısı ise, 0.83 olarak bulunmuştur (Demirhan ve Altay, 2001).

3.4. İşlem Süreci

Beden eğitimi dersine ait yıllık plan (Ek: 7), ünite planı ve günlük planların (Ek: 8) hazırlanması ve veri toplama araçları ile çalışmada kullanılacak materyallerin (İnteraktif CD, web sayfası) (Ek:10) tamamlanmasına müteakip, araştırmanın yapılabilmesi için okul yönetiminden ve MEB'e bağlı ilgili makamlardan gereken izinler alınmıştır (Ek: 9)

Deney ve kontrol gruplarının belirlenmesi sonrasında araştırmada geleneksel anlayışla kontrol grubunda ders işleyecek beden eğitimi öğretmenine ve öğrencilere çalışma ile ilgili bir sunum yapılmıştır. Sunumda Bilgisayar Destekli Öğretim ile ilgili temel bilgiler verilerek, sorumluluklar ve yapılması gerekenlerle ilgili bilgilere yer verilmiştir. Daha sonra her iki gruba, bilişsel alan başarı testi, beden eğitimi ve spor tutum ölçeği ön test olarak uygulanmış, voleybola ait beceriler kameraya kayıt edilmiştir.

Öğretmen ve öğrencilere araştırmanın niteliği ayrıntılı olarak açıklandıktan sonra, haftada 2 ders saati (40+40=80 dak.) olmak üzere, iki haftası öntest-sontest, 8

haftası ise uygulama bölümü olarak toplamda 10 hafta süreli bir öğretim uygulamasına geçilmiştir. Öğretim uygulaması her iki grup için 11.02.2008 ile 25.04.2008 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Beden eğitimi dersi, deney grubunda bilgisayar destekli öğretim ilkelerine göre hazırlanan öğretim materyalleri aracılığıyla, kontrol grubunda ise geleneksel öğretimle işlenmiştir. Deney grubunda dersler araştırmacı tarafından yürütülmüştür. Kontrol grubunun dersleri ise normal müfredata uygun şekilde okul beden eğitimi öğretmeni tarafından sürdürülmüştür. Uygulamalar sonunda her iki gruba da bilişsel alan testi, gözlem formları ve beden eğitimi ve spor tutum ölçeği son test olarak uygulanmıştır.

Deney grubundaki öğretim, hazırlanan yönerge doğrultusunda yürütülmüştür. Buna göre, araştırmacı dersin amaçlarını ve konusunu belirttikten sonra yine araştırmacı tarafından önceden hazırlanarak öğrencilere dağıtılan materyaldeki etkinlikler doğrultusunda dersleri yürütmüştür. Materyalde öncelikle konuyla ilgili olarak öğrencilerin bildiklerini ve bilmek istediklerini ortaya çıkaracak etkinliklere yer verilmiş ve bunlar sınıfla paylaşılmıştır.

3.4.1. Deney Grubu İşlem Süreci

Deney grubunda dersleri araştırmacı işlemiştir. İki ders saati (80 dak.) süresi içerisinde araştırmacı öğretim materyalinin kullanımı ve rehberlik görevini yürütmüştür. Ayrıca alıştırmaların uygulanmasında öğrencilerle birebir etkileşim içerisinde bulunmuştur. Bilgisayar destekli öğretim için hazırlanan materyal içerisinde voleybol ile ilgili oyun kuralları, tarihsel gelişimi, çeşitli uygulamalar ve teknik bilgiler yer almaktadır. Derslerin işlenmesi sırasında materyal üzerinden sadece teknikle ilgili bölümler ele alınmıştır. Sırası ile parmak pas, manşet pas, tenis servisi ve smaç konuları işlenmiştir. (8 hafta boyunca, haftada bir gün ve 80 dak.)

Deney grubundaki öğrenciler ilk olarak materyal yardımı ile beceri ile ilgili temel bilgileri okumuş ardından beceriye ait basamaklamaları ve beceri formunu çeşitli resim ve video içerikleri yardımı ile çalışmışlardır. Ayrıca sınıf ortamında beceriyi videolara bakarak hayali olarak uygulamaya çalışmışlardır. 80 dakikalık ders süresinin 20 dakikası materyal üzerinden bilgisayar laboratuvarında işlenmiştir. Kalan

sürede ise öğrenciler o güne ait konu ile ilgili alıştırmaları uygulamak üzere sahaya (okul bahçesi) inmişlerdir. Günlük planda belirlenen alıştırmaların uygulanmasında öğretmen yine rehber görevinde öğrencilere neler yapmaları gerektiğini anlatmış ve alıştırmaların uygulanması sırasında gerekli dönütleri vermiştir. Verilen dönütler genel anlamda sözel dönütler olmakla birlikte, becerileri uygulamakta çok güçlük çeken öğrencilere görsel dönütler video kamera ve laptop yardımı ile verilmiştir. Beceriler için her hafta 20 dakikalık bir süre BDÖ için ayrılmıştır. Dolayısıyla becerilerin her biri için iki haftalık öğretim süresi içerisinde toplamda 40 dakikalık bir süre ayrılmıştır, Araştırmanın bilgisayar başında geçen toplam süresi 160 dakika sürmüştür. 480 dakikası ise okul bahçesinde alıştırmalara ayrılmıştır. Alıştırmalar basitten zora doğru sıralanmış olup öğrencilerin uygulamalardaki yapabilirliğine göre sonraki aşamaya geçilmiştir.

Dersin son bölümünde öğrenilen becerinin maç içerisinde uygulanması istenmiştir. Bu amaçla her ders sonrası kısa voleybol maçları yapılarak öğrencinin öğrenilen beceriyi maç içerisinde uygulayış biçimi izlenmiştir. Maç sonrası öğrencilerle birebir soru cevap yapılarak anlaşılmayan noktalara değinilmiştir. Sonraki hafta yapılacaklar belirtilip, materyalde yer alan voleybola ait diğer bilgilerin takip edilmesi ayrıca e-posta adreslerine gönderilen o günkü konuya ait soruların cevaplanarak geri gönderilmesi istenmiştir. E-posta yolu ile verilen cevapların puanları bir sonraki derste açıklanarak öğrencilerin güdülenmesi sağlanmıştır. Ayrıca hazırlanan CD'ler öğrencilere dağıtılmış ve evlerinde de istedikleri zaman çalışma imkanı sunulmuştur.

3.4.2. Kontrol Grubu İşlem Süreci

Kontrol grubu ile dersleri okul beden eğitimi öğretmeni işlemiştir. O yıl için belirlenmiş olan yıllık ve günlük planlara uygun olarak geleneksel yaklaşım (komut, düz anlatım, demonstrasyon, alıştırma yöntemi) ile dersler işlenmiştir. Öğrenciler 80 dakikalık dersin tamamını sahada (okul bahçesi) uygulamalar yaparak işlemişlerdir. Araştırmanın 8 haftalık ve 640 dakikalık toplam süresi içinde her beceri için 80 dakikalık bir zaman ayrılmıştır. Her beceri için 8 haftalık süre içerisinde iki hafta ve dört ders saati, yani toplam 160 dakikalık bir zaman ayrılmıştır. Derslerde konu

anlatımı için 15 dakika, alıştırmaların uygulanması için ise 45 dakikalık süre ayrılmıştır. Ders öğretmeni komut yöntemi kullanarak o güne ait konu ile ilgili çeşitli alıştırmalar yaptırmıştır. Dersin son bölümlerinde voleybol maçı yapılarak öğrencilerin bir sonraki derse güdülenmeleri ve öğrenilen becerileri maç içerisinde uygulamaları sağlanmıştır.

3.5. Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması aşamasında bilişsel alan için başarı testi kullanılmıştır. Öğrencilerin testte verdikleri cevaplar doğrultusunda puanlama yapılmış ve bilişsel alan erişim düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Duyuşsal alan için Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği (BESTÖ) kullanılmıştır. Öğrencilerin sorulara verdikleri cevaplar olumlu ve olumsuz bölümlere göre değerlendirilmiş ve duyuşsal alan erişim düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Devinişsel alanda erişimi belirlemek amacı ile gözlem formlarından yararlanılmıştır. Öğrencinin davranışları üç gözlemci tarafından gözlenmiş ve verilen puanların ortalamaları kullanılmıştır. Devinişsel alanda ölçülecek olan beceriler parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç olarak belirlenmiştir.

Bahsi geçen veri toplama araçları ile çalışmanın başında (1.hafta) ve sonunda (10.hafta) deney ve kontrol gruplarından toplanan veriler, öğrencilerin öntest ve sontest puanlarını oluşturmuştur.

3.6. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada elde edilen verilerin çözümünde parametrik veya nonparametrik istatistiksel tekniklerinin hangisinin kullanılacağını belirlemek için Kolmogorov-Smirnov testi ve Levene testi kullanılmıştır. Deney ve kontrol gruplarının denkleştirilmesinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Deney ve kontrol gruplarının kendi içinde fark olup olmadığını öğrenmek için bağımlı gruplar T-testi, gruplar arasında fark olup olmadığını belirlemek için ise bağımsız gruplar T-testi kullanılmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi 0.05 olarak belirlenmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu araştırmanın problemini, beden eğitimi dersinde bilgisayar destekli öğretim yaklaşımının kullanılmasının öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel erişilerinde anlamlı bir farklılık oluşturup oluşturmadığının araştırılması oluşturmaktadır.

Araştırmanın problemine ilişkin bilgiler, araştırmacı tarafından geliştirilen beden eğitimi dersine ait bilişsel alan başarı testi, devinişsel alan gözlem formları ve Demirhan ve Altay (2001)'a ait beden eğitimi ve spor tutum ölçeğinden elde edilen verilerden elde edilmiştir.

Bu bölümde, deney ve kontrol grubunu oluşturan deneklerden bilişsel alan başarı testi, devinişsel alan gözlem formları ve beden eğitimi ve spor tutum ölçeği verilerinden elde edilen bulgular yer almaktadır.

4.1. Bulgular

Bu bölümde grupların özellikleri ile ilgili bulgulara ve araştırmanın temel problemi doğrultusunda yanıt bulmaya çalışılan alt problemlere ait bulgulara sırasıyla yer verilmiştir. Ancak, öncelikle grupların normal dağılım gösterip göstermediğine ve varyansların homojen dağılıp dağılmadığına bakılmıştır. Bunun için gruplardan elde edilen bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alana ait öntest verilerine Kolmogorov Smirnov testi ile Levenne Testi uygulanmıştır.

Deney grubunda yer alan öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alandaki öntest puanlarının normal dağılım özelliği gösterip göstermediğine Kolmogorov Smirnov testi ile bakılmış ve Tablo 4.1'de sonuçları verilmiştir.

Tablo 4.1: Deney grubu normallik dağılımı

ALANLAR	N	Kolmogorov-Smirnov Z	p
BİLİŞSEL	30	.923	.362
DUYUŞSAL	30	1.187	.119
DEVİNİŞSEL	Parmak	.937	.344
	Manşet	1.109	.171
	Servis	.997	.273
	Smaç	.790	.561
	Toplam	.685	.736

Tablo 4.1'e bakıldığında deney grubundaki öğrencilerin bilişsel alan ($p=.362$, $p>0.05$), duyuşsal alan ($p=.119$, $p>0.05$), devinişsel alana ait parmak pas ($p=.344$, $p>0.05$), manşet pas ($p=.171$, $p>0.05$), tenis servis ($p=.273$, $p>0.05$), smaç ($p=.561$, $p>0.05$) ve devinişsel alan toplamında ise ($p=.736$, $p>0.05$) olarak bulunmuştur. Bu sonuçlara göre alanlara ait verilerde deney grubu için $p>0.05$ durumuna göre normal dağılım gözlenmiştir.

Tablo 4.2: Kontrol grubu normallik dağılımı

ALANLAR	N	Kolmogorov-Smirnov Z	p
BİLİŞSEL	28	1.034	.235
DUYUŞSAL	28	1.020	.249
DEVİNİŞSEL	Parmak	1.022	.247
	Manşet	.662	.774
	Servis	1.037	.233
	Smaç	.920	.365
	Toplam	.919	.367

Tablo 4.2'ye bakıldığında kontrol grubundaki öğrencilerin bilişsel alan ($p=.235$, $p>0.05$), duyuşsal alan ($p=.249$, $p>0.05$), devinişsel alan alt boyutlarına ait parmak pas ($p=.247$, $p>0.05$), manşet pas ($p=.774$, $p>0.05$), tenis servis ($p=.233$, $p>0.05$) ve smaç ($p=.365$, $p>0.05$) ve devinişsel alan toplamında ise ($p=.367$, $p>0.05$) olarak bulunmuştur. Bu sonuçlara göre, farklı alanlara ait verilerde kontrol grubu için $p>0.05$ durumuna göre normal dağılım gözlenmiştir.

Ayrıca deney ve kontrol gruplarını oluşturan tüm öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlardaki puanlarının varyanslarının homojen (eşit) olup olmadığını belirlemek için Levene Testi yapılmış ve sonuçları Tablo 4.3'te gösterilmiştir.

Tablo 4.3: Levene Testi homojenlik dağılımı

ALANLAR		Levene İstatistik	SD1	SD2	p.
BİLİŞSEL		2.321	1	56	.133
DUYUŞSAL		.707	1	56	.404
DEVİNİŞSEL	Parmak	.105	1	56	.747
	Manşet	1.763	1	56	.190
	Servis	.365	1	56	.548
	Smaç	.106	1	56	.746
	Toplam	2.649	1	56	.109

Tablo 4.3'e göre deney ve kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin bilişsel ($p=.133$, $p>0.05$), duyuşsal alan ($p=.404$, $p>0.05$), devinişsel alan alt boyutlarına ait parmak pas ($p=.747$, $p>0.05$), manşet pas ($p=.190$, $p>0.05$), tenis servis ($p=.548$, $p>0.05$), smaç ($p=.746$, $p>0.05$), devinişsel alan toplamında ise ($p=.109$, $p>0.05$) olarak bulunmuştur. Bu sonuçlara göre öğrencilerin her üç alanda elde ettikleri puanlara ilişkin varyansların $p>0.05$ durumuna göre homojen olduğu söylenebilir. Bu sonuçlara dayanarak, araştırmada parametrik istatistiksel teknikleri kullanılmıştır.

4.1.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt probleminde “Geleneksel öğretim yöntemi ile voleybol ünitesini alan öğrencilerin; bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlardaki öntest-sontest puanları arasında anlamlı fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmaktadır.

Geleneksel yöntem ile voleybol ünitesi alan 9. sınıf öğrencilerinin farklı alanlardaki öntest-sontest puanlarını karşılaştırmak için bağımlı gruplar t-testi yapılmış ve sonuçları Tablo 4.4’te verilmiştir.

Tablo 4.4: Kontrol grubu öntest-sontest puanlarının karşılaştırılması

ALANLAR		ÖNTEST		SONTEST					
		N	$\bar{x}$	SS	$\bar{x}$				SS
BİLİŞSEL		28	67.96	15.15	75.61	15.24	27	-1.865	.073
DUYUŞSAL		28	100.11	14.57	97.61	17.23	27	.652	.520
DEVİNİŞSEL	Parmak	28	2.17	.51	2.29	.36	27	-2.423	.022*
	Manşet	28	1.81	.65	2.19	.36	27	-5.004	.000**
	Servis	28	1.79	.53	2.13	.26	27	-5.291	.000**
	Smaç	28	1.73	.60	2.14	.28	27	-5.486	.000**
	Toplam	28	1.87	.50	2.19	.27	27	-6.023	.000**

*p<0.05

**p<0.01

Geleneksel öğretim yöntemleri ile voleybol ünitesini işleyen kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin, voleybol başarı testine ait öntest puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x}= 67.96 \pm 15.15$ iken, sontest puanlarının ortalaması $\bar{x}= 75.61 \pm 15.24$ olarak bulunmuştur. Kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin voleybol başarı testi puanlarının öntest-sontest aritmetik ortalamaları karşılaştırıldığında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($t_{(27)}= -1.865$, $p= 0.073$). Bu sonuca göre geleneksel yöntemlerle voleybol ünitesini alan öğrencilerin voleybol bilgileri sontestte önteste göre biraz yükselmekle birlikte 0.05 anlamlılık düzeyinde bir fark yaratmamıştır.

Geleneksel öğretim yöntemi ile voleybol ünitesini işleyen kontrol grubunda

yer alan öğrencilerin, beden eğitimi dersine ait tutum ölçeği öntest puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 100.11 \pm 14.57$ iken, sontest puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 97.61 \pm 17.23$ olarak bulunmuştur. Kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin beden eğitimi dersine ait tutum ölçeği puanlarının öntest sontest aritmetik ortalamaları karşılaştırıldığında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($t_{(27)} = 0.652$, $p = 0.520$). Bu sonuç ışığında, geleneksel yöntem ile voleybol ünitesi alan öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının sontestte düşüş göstermekle birlikte 0.05 düzeyinde anlamlı bir fark ortaya koymadığı görülmektedir.

Kontrol grubu öğrencilerin devinişsel alanı meydana getiren becerilerden olan parmak pas becerisine ait gözlem formları ile elde edilen öntest puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 2.17 \pm 0.51$ iken, sontest puanlarına ait aritmetik ortalaması $\bar{x} = 2.29 \pm 0.36$ olarak belirlenmiştir. Kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin parmak pasa ait öntest sontest puanlarının aritmetik ortalamaları karşılaştırıldığında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($t_{(27)} = -2.423$, $p = 0.022$). Bu sonuçlar ışığında, geleneksel yöntem ile işlenen voleybol ünitesini alan kontrol grubu öğrencilerinin parmak pas becerileri, çalışma süresince olumlu yönde gelişme göstermiştir.

Kontrol grubunda devinişsel alan alt boyutunda yer alan manşet pas becerisine ait öntest puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 1.81 \pm 0.65$ iken, sontest puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 2.19 \pm 0.36$ olarak bulunmuştur. Kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin manşet pasa ait öntest-sontest puanlarının aritmetik ortalamaları karşılaştırıldığında anlamlı farklılık ortaya çıktığı görülmektedir ($t_{(27)} = -5.004$, $p = 0.000$). Bu sonuca göre, kontrol grubu öğrencilerinin devinişsel alan alt boyutta yer alan manşet pas becerilerinin anlamlı düzeyde olumlu yönde gelişme gösterdiği söylenebilir.

Devinişsel alan alt boyutunda yer alan servis becerisi öntest-sontest puanlarını ele alındığında, öntest puanlarına ait aritmetik ortalama $\bar{x} = 1.79 \pm 0.53$ iken, sontest puanlarına ait aritmetik ortalama $\bar{x} = 2.13 \pm 0.26$ olarak bulunmuştur. Kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin servis becerisine ait öntest sontest puanları aritmetik ortalaması karşılaştırıldığında anlamlı bir fark ortaya çıktığı görülmüştür.

($t_{(27)} = -5.291$, $p = 0.000$). Bu sonuçlar ışığında, voleybol ünitesini alan kontrol grubu öğrencilerinin devinışsel alan alt boyutunda yer alan servis becerilerinin sontest lehine anlamlı düzeyde olumlu yönde geliştiği söylenebilir.

Devinışsel alan alt boyutunda yer alan bir başka beceri ise smaç becerisidir. Kontrol grubu öğrencilerinin smaç becerisine ait öntest puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 1.73 \pm 0.60$ iken, sontest puanlarına ait aritmetik ortalamalarının $\bar{x} = 2.14 \pm 0.28$ olduğu görülmüştür. Kontrol grubu öğrencilerinin smaç becerilerine ait öntest-sontest puanlarının aritmetik ortalamaları karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ($t_{(27)} = -5.486$, $p = 0.000$). Bu sonuç ışığında, kontrol grubunda voleybol ünitesi alan öğrencilerin devinışsel alana ait becerilerin olan smaç becerilerinin sontest lehine olumlu yönde geliştiği söylenebilir.

Geleneksel öğretim yöntemi ile voleybol ünitesini alan kontrol grubu öğrencilerinin, gözlem formları ile elde edilen devinışsel alan toplam ön test puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 1.87 \pm 0.50$ iken, sontest puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 2.19 \pm 0.27$ olarak bulunmuştur. Kontrol grubu öğrencilerinin devinışsel alana ait öntest-sontest puanlarının aritmetik ortalamaları karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ($t_{(27)} = -6.023$, $p = 0.000$). Elde edilen bu sonuç ışığında, kontrol grubu öğrencilerinin on hafta boyunca geleneksel yöntemle almış olduğu voleybol ünitesinde devinışsel alana ait becerilerinin sontest lehine anlamlı derecede olumlu yönde geliştiği görülmektedir.

Sonuç olarak geleneksel yöntem ile voleybol ünitesini işleyen kontrol grubu öğrencilerinin bilişsel alana ait öğrenmelerinin anlamlı düzeyde gelişmediği, duyuşsal alanla ilgili olarak beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının gelişme kaydetmediği, aksine bir miktar gerilediği ancak bu gerilemenin anlamlı bir fark ifade etmediği söylenebilir. Devinışsel alan ve alt boyutlarında ise izlenen yöntemin anlamlı bir fark ortaya koyduğu görülmektedir. Yani bilişsel ve duyuşsal alanda olumlu yönde anlamlı bir gelişme olmazken, devinışsel alanda anlamlı bir farklılık ortaya çıktığı görülmüştür.

4.1.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemini “Bilgisayar destekli öğretim etkinlikleri ile voleybol ünitesini alan öğrencilerin; bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlarda öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusu oluşturmaktadır.

Deney grubunu oluşturan öğrencilerin voleybol ünitesine ait bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlarda öntest-sontest puanları arasında anlamlı fark olup olmadığına bağımlı gruplar t testi ile bakılmış ve sonuçları Tablo 4.5’te verilmiştir.

Tablo 4.5. Deney grubu öntest-sontest puanlarının karşılaştırılması

ALANLAR	N	ÖNTEST		SONTEST		Sd	t	p	
		$\bar{x}$	SS	$\bar{x}$	SS				
BİLİŞSEL	30	92.13	13.74	94.03	18.28	29	-0.434	.667	
DUYUŞSAL	30	75.43	16.94	88.93	15.02	29	-3.322	.002**	
DEVİNİŞSEL	Parmak	30	2.04	.47	3.68	.56	29	-14.697	.000**
	Manşet	30	1.76	.51	3.63	.77	29	-14.519	.000**
	Servis	30	2.02	.49	3.70	.59	29	-14.222	.000**
	Smaç	30	1.77	.58	3.43	.86	29	-15.376	.000**
	Toplam	30	1.90	.36	3.61	.62	29	-21.956	.000**

**p<0.01

Bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı ile voleybol ünitesini işleyen deney grubundaki öğrencilerin bilişsel alan başarı testindeki öntest puanlarına ait aritmetik ortalama $\bar{x}= 92.13 \pm 13.74$ iken, sontest puanlarının ortalaması $\bar{x}= 94.03 \pm 18.28$ olarak bulunmuştur. Deney grubunu oluşturan öğrencilerin voleybol başarı testi öntest-sontest puanlarının aritmetik ortalamaları karşılaştırıldığında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($t_{(29)}= -0.434$, $p= 0.667$). Bu sonuçlara göre, bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı ile voleybol ünitesini alan öğrencilerin voleybol bilgileri sontestte artış göstermekle birlikte öntest puanları ile karşılaştırıldığında 0.05 anlamlılık düzeyinde bir fark yaratmamıştır.

Bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı ile voleybol ünitesinin işleyen deney grubundaki öğrencilerin duyuşsal alan öntest puanlarına ait aritmetik ortalama $\bar{x}=$

75.43 $\pm$ 16.94 iken, sontest puanlarına ilişkin aritmetik ortalama $\bar{x}$ = 88.93 $\pm$ 15.02 olarak bulunmuştur. Deney grubunu oluşturan öğrencilerin beden eğitimi dersine ait tutumlarının öntest-sontest puanlarının aritmetik ortalamaları karşılaştırıldığında anlamlı bir fark ortaya çıktığı görülmüştür ($t_{(29)} = -3.322$, $p = 0.002$). Bu sonuca göre bilgisayar destekli öğretim yaklaşımının, deney grubunu oluşturan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarında istatistiksel anlamda olumlu gelişmeye neden olduğu söylenebilir.

Bilgisayar destekli öğretim yöntemi ile voleybol ünitesini alan öğrencilerin devinışsel alan alt boyutlarından parmak pas becerisine ait gözlem formlarıyla elde edilen öntest puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x}$ = 2.04 $\pm$ 0.47 iken, sontest puanlarına ait aritmetik ortalaması $\bar{x}$ = 3.68 $\pm$ 0.56 bulunmuştur. Deney grubu öğrencilerinin parmak pasa ait öntest-sontest puanlarının aritmetik ortalamalarını karşılaştırdığımızda anlamlı bir fark ortaya çıktığı görülmektedir ($t_{(29)} = -14.697$, $p = 0.000$). Elde edilen bu sonuca göre, bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı uygulanan deney grubu öğrencilerinin parmak pas becerisinde verilen eğitim ile istatistiksel açıdan anlamlı gelişme gösterdiği söylenebilir.

Devinışsel alan alt boyutlarından olan manşet pas becerisine ait öntest puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x}$ = 1.76 $\pm$ 0.51 iken, sontest puanları aritmetik ortalaması $\bar{x}$ = 3.63 $\pm$ 0.77 olarak bulunmuştur. Deney grubu öğrencilerinin manşet pasa ait öntest-sontest puanlarına ilişkin aritmetik ortalamaları karşılaştırıldığında anlamlı bir fark ortaya çıktığı görülmektedir ($t_{(29)} = -14.519$, $p = 0.000$). Elde edilen bu sonuca göre, deney grubu öğrencilerinin manşet pas becerilerinin sontest lehine istatistiksel anlamda olumlu geliştiği söylenebilir.

Çalışmada devinışsel alan becerilerinden olan servis becerisinde deney grubunun öntest puanları aritmetik ortalaması $\bar{x}$ = 2.02 $\pm$ 0.49 iken, sontest puanlarına ait aritmetik ortalaması $\bar{x}$ = 3.70 $\pm$ 0.59 olarak bulunmuştur. Deney grubu öğrencilerinin servis becerisine ait öntest-sontest puanlarının aritmetik ortalamalarını karşılaştırıldığında sontest lehine olumlu yönde bir gelişim ortaya çıktığı görülmektedir ($t_{(29)} = -14.222$, $p = 0.000$). Dolayısıyla bilgisayar destekli öğretim

yaklaşımının deney grubunu oluşturan öğrencilerin servis becerilerini anlamlı düzeyde olumlu yönde geliştiği görülmektedir.

Deney grubunu oluşturan öğrencilerde bir başka alt boyut olan smaç becerisine ait öntest puanları aritmetik ortalaması $\bar{x} = 1.77 \pm 0.58$ iken, sontest puanları ortalaması $\bar{x} = 3.43 \pm 0.86$ olarak bulunmuştur. Deney grubu öğrencilerinin smaç becerisine ait öntest-sontest puanlarının aritmetik ortalamaları karşılaştırıldığında anlamlı bir fark ortaya çıktığı görülmektedir ($t_{(29)} = -15.376$, $p = 0.000$). Bu bilgiler ışığında bilgisayar destekli öğretim yaklaşımının deney grubu öğrencilerinin smaç becerilerini olumlu yönde geliştiği ve 0.01 düzeyinde anlamlı bir fark ortaya koyduğu görülmektedir.

Sonuç olarak bilgisayar destekli öğretim yaklaşımının deney grubu öğrencilerinin devinişsel alana ait toplam becerilerini anlamlı düzeyde olumlu yönde geliştirdiğini ($t_{(29)} = -21.956$, $p = 0.000$) söyleyebiliriz. Bir başka deyişle, bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı ile voleybol ünitesi alan deney grubu öğrencilerinin bilişsel alana ait öğrenmelerinin sontest lehine gelişme gösterdiği, ancak bunun istatistiksel olarak anlamlı olmadığı; duyuşsal alanla ilgili olarak ise, beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarında anlamlı düzeyde olumlu bir fark oluşturduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca devinişsel alan toplamı ve alt boyutlarına baktığımızda, BDÖ yaklaşımının tüm becerilerde ve toplam devinişsel alanda sontest lehine anlamlı bir fark ortaya koyduğu söylenebilir.

4.1.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemini “Geleneksel öğretim yöntemi ve bilgisayar destekli öğretim ile voleybol ünitesini alan öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alan erişim puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusu oluşturmaktadır.

Deney ve kontrol gruplarının bilişsel, duyuşsal ve devinişsel erişim düzeylerini karşılaştırmak için bağımsız gruplar t testi yapılmış ve sonuçları Tablo 4.6.'da verilmiştir

Tablo 4.6. Deney grubu ve kontrol grubu erişim puanlarının karşılaştırılması

ALANLAR	Gruplar	N	$\bar{x}_2-\bar{x}_1$	SS	Sd	t	p	
BİLİŞSEL	Deney	30	1.90	23.97	56	-0.954	0.344	
	Kontrol	28	7.64	21.69				
DUYUŞSAL	Deney	30	13.50	22.26	56	2.855	0.006**	
	Kontrol	28	-2.50	20.28				
DEVİNİŞSEL	Parmak	Deney	30	1.63	0.61	56	12.164	0.000**
		Kontrol	28	0.12	0.26			
	Manşet	Deney	30	1.88	0.71	56	9.80	0.000**
		Kontrol	28	0.38	0.40			
	Servis	Deney	30	1.68	0.65	56	9.69	0.000**
		Kontrol	28	0.35	0.35			
	Smaç	Deney	30	1.67	0.59	56	9.32	0.000**
		Kontrol	28	0.42	0.40			
	Toplam	Deney	30	1.71	0.43	56	14.664	0.000**
		Kontrol	28	0.32	0.28			

**p<0,01

Bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı ile ders alan öğrencilerin bilişsel alandaki voleybol başarı testi erişim puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 1.90 \pm 23.97$ iken, geleneksel yöntemle ders işleyen kontrol grubundaki öğrencilerin başarı testi erişim puanları ortalaması $\bar{x} = 7.64 \pm 21.69$ olarak bulunmuştur. Deney ve kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin bilişsel alandaki voleybol başarı testi erişim puanları karşılaştırıldığında, iki grubun puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($t_{(56)} = -0.954$, $p = 0.344$). Bu sonuca göre bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı ile voleybol ünitesi alan deney grubu öğrencileri ile geleneksel yöntem ile voleybol ünitesi alan kontrol grubu öğrencileri arasında voleybol sporunu öğrenmede anlamlı düzeyde farklılık olmadığı söylenebilir.

Bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı ile voleybol ünitesi alan öğrencilerin duyuşsal alandaki beden eğitimi ve spor tutum ölçeği erişiş puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 13.50 \pm 22.26$ iken, geleneksel yöntem ile voleybol ünitesi alan öğrencilerin aritmetik ortalaması $\bar{x} = -2.50 \pm 20.28$ 'dir. Deney ve kontrol grubunu oluşturan öğrencilerin duyuşsal alana ait beden eğitimi ve spor tutum ölçeği erişiş puanları karşılaştırıldığında, iki grubun puanları arasında anlamlı bir fark ortaya çıktığı görülmektedir ($t_{(56)} = 2.855$, $p = 0.006$). Bu sonuca göre, bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı, geleneksel yöntemle göre duyuşsal alanda daha başarılı bir sonuç ortaya koymuştur. Deney grubu öğrencileri, kontrol grubu öğrencilerine göre beden eğitimi dersine daha olumlu tutum geliştirmişlerdir.

Deney grubu öğrencilerinin devinişsel alan alt boyutunda yer alan parmak pas becerilerine ait erişiş puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 1.63 \pm 0.61$ iken, kontrol grubu öğrencilerinin parmak pas becerilerine ait gözlem formu erişiş puanları aritmetik ortalaması ise $\bar{x} = 0.12 \pm 0.26$ olarak bulunmuştur. Deney ve kontrol gruplarını oluşturan öğrencilerin parmak pas becerilerine ait erişiş puanları karşılaştırıldığında, her iki grubun puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($t_{(56)} = 12.164$, $p = 0.000$). Buna göre, deney grubu öğrencileri, kontrol grubu öğrencilerine kıyasla devinişsel alan alt boyutu olan parmak pas becerisinde daha başarılı bir sonuç ortaya koymuşlardır. Bir başka değişle, bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı ile ders alan öğrencilerin, geleneksel yöntem ile ders alan öğrencilere nazaran devinişsel alan alt boyutu olan parmak pas becerisinde daha çok gelişme kaydettiği söylenebilir.

Devinişsel alana ait bir başka beceri olan manşet pas becerisinde deney grubu öğrencilerinin erişiş puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 1.88 \pm 0.71$ iken, kontrol grubu öğrencilerinin manşet pas erişiş puanları aritmetik ortalaması $\bar{x} = 0.38 \pm 0.40$ olarak bulunmuştur. Deney ve kontrol gruplarını oluşturan öğrencilerin manşet pas becerilerine ait erişiş puanları ortalamaları karşılaştırıldığında, her iki grubun puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($t_{(56)} = 9.80$, $p = 0.000$). Buna göre deney grubu öğrencileri, kontrol grubu öğrencilerine kıyasla devinişsel alan alt boyutu olan manşet pas becerisinde daha başarılı bir sonuç ortaya

koymuşlardır. Sonuç farklı bir şekilde ifade edilirse, bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı ile ders alan öğrencilerin, geleneksel yöntem ile ders alan öğrencilere nazaran devinişsel alan alt boyutu olan manşet pas becerisinde daha çok gelişme kaydettiği söylenebilir.

Deney grubu öğrencilerinin devinişsel alan alt boyutunda yer alan servis becerileri erişim puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 1.68 \pm 0.65$ iken, kontrol grubu öğrencilerinin servis becerileri erişim puanları aritmetik ortalaması $\bar{x} = 0.35 \pm 0.35$ olarak bulunmuştur. Deney ve kontrol gruplarını oluşturan öğrencilerin servis becerilerine ait erişim puanları ortalamaları karşılaştırıldığında, her iki grubun puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($t_{(56)} = 9.69$, $p = 0.000$). Elde edilen bu sonuca göre, deney grubu öğrencileri, kontrol grubu öğrencilerine kıyasla devinişsel alan alt boyutu olan servis becerisinde daha başarılı bir sonuç ortaya koymuşlardır. Farklı bir ifadeyle, bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı, servis becerisinde geleneksel yöntemle göre anlamlı düzeyde gelişmeye neden olmuştur.

Deney grubu öğrencilerinin devinişsel alan alt boyutunda yer alan smaç becerisine ait erişim puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 1.67 \pm 0.59$ iken, kontrol grubu öğrencilerinin smaç becerisine ait erişim puanları aritmetik ortalaması $\bar{x} = 0.42 \pm 0.40$ olarak bulunmuştur. Deney ve kontrol gruplarını oluşturan öğrencilerin smaç becerisine ait erişim puanları ortalamaları karşılaştırıldığında, her iki grubun puanları arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir ($t_{(56)} = 9.32$, $p = 0.000$). Buna göre, bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı ile ders alan öğrencilerin, geleneksel yöntem ile ders alan öğrencilere nazaran devinişsel alan alt boyutu olan smaç becerisinde anlamlı düzeyde daha çok gelişme kaydettiği söylenebilir.

Deney grubu öğrencilerinin devinişsel becerilerine ait toplam erişim puanlarının aritmetik ortalaması $\bar{x} = 1.71 \pm 0.43$ iken, kontrol grubu öğrencilerinin becerilerine ait toplam erişim puanları aritmetik ortalaması $\bar{x} = 0.32 \pm 0.28$ olarak bulunmuştur. Deney ve kontrol gruplarını oluşturan öğrencilerin devinişsel alana ait toplam erişim puanları karşılaştırıldığında, her iki grubun puanları arasında anlamlı bir

fark oluştuğu görülmektedir ($t_{(56)}= 14.664$, $p= 0.000$). Buna göre, deney grubu öğrencileri, kontrol grubu öğrencilerine kıyasla devinişsel alanı oluşturan becerilerin toplamında daha başarılı bir sonuç ortaya koymuşlardır. Bir başka değişle, bilgisayar destekli  ğretim yaklaşımının devinişsel alanda, geleneksel yönteme kıyasla daha başarılı sonuçlar ortaya koyduğu ve öğrencilerin anlamlı düzeyde gelişme gösterdiği söylenebilir.

Özetle, bilgisayar destekli  ğretim yaklaşımı ile voleybol  nitesi alan deney grubu  ğrencilerinin bilişsel alan erişi puanlarının, geleneksel yöntem ile voleybol  nitesi alan kontrol grubu  ğrencilerinin erişi puanlarına nazaran anlamlı bir fark ifade etmediği söylenebilir. Duyuşsal alanda ise, bilgisayar destekli  ğretim yaklaşımı geleneksel yönteme göre beden eğitimi dersine yönelik tutumlarda anlamlı düzeyde bir fark oluşturmuştur. Ayrıca devinişsel alanın toplamına ve alt boyutlarına baktığımızda deney grubu ile işlenen yaklaşımın, kontrol grubu ile işlenen yönteme kıyasla istatistiksel olarak anlamlı bir fark ortaya koyduğu ve bilgisayar destekli  ğretim yöntemi ile voleybol  nitesi alan öğrencilerin daha başarılı sonuçlar elde ettiği görülmektedir. Netice itibariyle bilgisayar destekli  ğretim yönteminin, voleybol becerilerinin öğrenilmesi konusunda geleneksel yönteme nazaran daha etkili ve başarılı bir yaklaşım olduğu söylenebilir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu bölümde, araştırma bulgularına dayanarak ulaşılan sonuçlar ile ilgili tartışma ve sonuçlar kısmı yer almaktadır.

Bu araştırmada, beden eğitimi dersinde, bilgisayar destekli öğretim yöntemi ile ders işlemenin, öğrencilerin derse ait bilgileri, becerileri daha kolay ve kalıcı öğrenmesine ve duyuşsal yönden gelişimlerine olumlu etkisi araştırılmaya çalışılmıştır. Araştırmada, öğrencilerin bilişsel alan başarılarını ölçmek için araştırmacı tarafından hazırlanan başarı testi, öğrencilerin duyuşsal alan gelişimlerini ölçmek amacıyla Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği ile öğrencilerin devinişsel alan başarılarını ölçmek için yine araştırmacı tarafından geliştirilen gözlem formları kullanılmıştır. Toplanan veriler üzerinde uygulanan istatistiksel analizler sonucunda ulaşılan bulgularla ilgili tartışma aşağıda verilmiştir.

5.1. Tartışma

5.1.1. Birinci Alt Problem

Araştırmanın birinci alt problemini “Geleneksel öğretim yöntemi ile voleybol ünitesini işleyen öğrencilerin; bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlardaki öntest-sontest puanları arasında anlamlı fark var mıdır?” sorusu oluşturmaktadır.

Geleneksel öğretim yönteminin voleybol ünitesine etkisinin araştırıldığı birinci alt probleme ilişkin yapılan analiz sonucuna göre geleneksel yöntemin, öğrencilerin voleybol ünitesine ait bilişsel alan bilgisinde anlamlı bir değişiklik sağlamadığı söylenebilir. Duyuşsal alanla ilgili olarak ise öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarında gelişme kaydetmediği ve öntest-sontest tutum puanları farkına ait sonuçların anlamlı bir fark ifade etmediği söylenebilir.

Araştırmanın bilişsel ve duyuşsal alanla ilgili bulguları, Mirzeoğlu ve ark.

(2007), Hançer ve Yalçın (2007), Akgün (2005), Yenice (2003) ve Konukman ve ark. (2007)'nin yapmış oldukları araştırma bulguları ile paralellik göstermektedir. Mirzeoğlu ve ark. (2007) 7.sınıf öğrencileri üzerinde yaptıkları bilgisayar destekli öğretimin basketbol öğrenimi üzerine etkisi isimli çalışmalarında kontrol grubunun bilişsel alanda kendi içerisinde anlamlı gelişim göstermediğini belirtmişlerdir. Hançer ve Yalçın (2007)'in bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin bilgisayara yönelik tutumlarına etkisini araştırdıkları çalışmalarında kontrol grubunun öntest ve sontest tutum puanları arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir. Akgün (2005) hazırladığı fen bilgisi çoklu ortam materyalinin öğrencilerin tutumlarına etkisini araştırdığı çalışmasında, verilen eğitimin öğrencilerin tutum puanlarını anlamlı ölçüde etkilemediğini ortaya koymuştur. Yenice (2003), 8. sınıf düzeyinde bilgisayar destekli fen öğretiminin öğrencilerin fen bilgisi ve bilgisayar tutumlarına etkisini araştırmış ve geleneksel yöntemle ders işlenen kontrol grubu öğrencilerinin fen bilgisi dersine ya da bilgisayara yönelik tutumlarında değişiklik olmadığını saptamıştır. Ayrıca Konukman ve ark. (2007)'nin üniversite eğitimi gören 18 beden eğitimi öğretmen adayı üzerinde yaptığı çoklu ortam bilgisayar destekli öğretimin tenis öğretiminde içerik bilgisi ve pedagojik içerik bilgisi üzerine etkilerini araştırdığı çalışmasında, geleneksel yaklaşım ile eğitim gören kontrol grubunun bilişsel alanda öntest ve sontest değerlerinde anlamlı fark olmadığı saptanmıştır.

Ancak araştırma bulguları, bilişsel alanda Çekbaş ve ark. (2003), Vernedakis ve ark. (2004), Antoniou ve ark. (2003) McKethan ve ark. (2001) ve duyuşsal alanda Everhart ve ark. (2002)'nin yaptıkları çalışmaların bulguları ile paralellik göstermemektedir. Çekbaş ve ark. (2003) yaptıkları çalışmada fen bilgisi dersi için hazırladıkları materyalin konunun öğretilmesi ve öğrencilerin başarısına etkisini geleneksel yöntemi ile karşılaştırmışlardır. Araştırmacılar grupların kendi içerisinde hazır bulunuşluk ve başarı düzeylerini karşılaştırdıklarında kontrol grubunda öğrencilerin teorik başarılarında anlamlı bir yükselme olduğunu ortaya koymuşlardır. Vernedakis ve ark. (2004) yaptıkları çalışmada basketbolda şut becerisinin öğretiminde bilgisayar destekli öğretim, geleneksel öğretim ve karma öğretim modelini kıyaslamışlardır. Araştırma sonucunda kontrol grubunun kendi içerisinde öntest-sontest başarı ve bilgi testlerinde anlamlı farka ulaştığı saptanmıştır.

Antoniou ve ark. (2003) beden eğitimi öğrencilerinin basketbol kural bilgilerini geliştirmek için bilgisayar destekli öğretim uygulaması adıyla hazırladıkları çalışmada, kontrol grubu öğrencilerinin kural ihlalleri konusunda gelişme gösterdiklerini, aynı zamanda sınav puanlarının ön test puanlarından çok daha yüksek olduğunu ve öğrendiklerini akılda daha iyi tutabildiklerini ortaya koymuşlardır. McKethan ve ark. (2001) bilgisayar destekli ve geleneksel anlayışla verilen derslerin beden eğitimi öğretmen adaylarının nesne kontrolü gerektiren becerilerin öğretim ve öğrenme ipuçlarına etkisini incelemişler ve kontrol grubunda ön test sınav puanları arasında anlamlı farka ulaşmışlardır. Yine, Everhart ve ark. (2002) liselerde teknoloji desteği ile verilen beden eğitimi dersinin, öğrencilerin beslenme ve fiziksel aktivitelerle ilgili bilgileri üzerine etkisini araştırmışlar ve araştırma sonucunda öğrencilerin olumlu tutum geliştirdiğini ve fiziksel aktivitelere katılımlarının arttığını gözlemlemişlerdir.

Bu bilgiler ışığında kontrol gruplarındaki öğrencilerin derste aktif değil de öğretmenin merkezde olduğu bir anlayışla (anlatım, demonstrasyon ve sözel dönüt) katılmalarının, derslerde daha çok teorik anlatımların yapılması ve öğrencilerin sadece izleyip dinlemeleri, öğrenme için verilen etkinliklerin sıradanlığının ve öğrenilen konuların yapısının, öğrencilerin davranışlarında yeterince değişiklik yapmadığı söylenebilir. Yine derslerde 15 dk. sunum ve demonstrasyonların olması ve çalışmaların 8 hafta sürmesi bilişsel gelişimin yeterince olmamasına neden olmuş olabilir. Ayrıca geleneksel yaklaşımla ders yapılan kontrol grubunda voleybol ünitesine ait derslerin okul bahçesinde işlenmesi, öğrencilerin anlatılan konuyla ilgili not almalarını engellemiştir. Böylece öğrenciler sadece dinlemiş ve belirli bir zaman sonra ise dinlediklerini unutmuş olabilirler. Bu nedenle kontrol grubundaki bilişsel alana ait öğrenmeler yukarıda sayılan faktörlere bağlı olarak gelişmemiş olabilir.

Programda yer alan her ders gibi beden eğitimi dersine ilişkin olarak da öğrenciler olumlu veya olumsuz tutum geliştirebilirler. Tutumun olumlu olması dersin verimli işlenmesini sağlayıp öğretmeni güdüleyebilir (Demirhan ve Altay, 2001). Aicinena (1991)'ya göre öğrencilerin beden eğitimine ilişkin olumlu tutum geliştirmelerinde öğretmen davranışı, sınıf çevresi, aile ve okul yönetimi önem

taşımaktadır. Yani tutum davranışa tek başına doğrudan etki etmemekte, bazı etkenlerle birlikte etki etmektedir. Bu etkenlerden biriside derste kullanılan yöntemler ve etkinliklerdir. Nitekim Figley (1985) yaptığı araştırmada, olumlu ve olumsuz tutumlarla ilgili en çok sözü edilen etkenlerin öğretmen ve öğretim programı olduğunu belirtmektedir. Çalışmada kontrol grubu öğrencileri beden eğitimi dersini daha önceki beden eğitimi derslerinde işledikleri gibi işlemişler, etkinlikler sıradan ve hep benzer şekilde verilmiştir. Bu nedenle öğrencilerin derse karşı tutumları gelişmemiş, aksine az da olsa azalma olmuş olabilir. Ayrıca tutumların gelişmesinin uzun zaman alması, sürenin çok yeterli olmaması, etkinliklerin sıradan ve farklı olmaması derse karşı olan tutumda değişikliğe neden olmamış olabilir. Bundan başka, bilişsel ve duyuşsal alanda ulaşılan literatür ile yapılan bu araştırmanın sonuçlarının farklı olmasının nedenleri arasında araştırmaların farklı yaş düzeylerinde yapılması, farklı derslerde yapılması, farklı sürelerde uygulanması, uygulanan geleneksel yöntemlerin farklı olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Geleneksel öğretim yönteminin devinişsel alan alt boyutlarında anlamlı farklılık yaratıp yaratmadığını belirleyen analiz ile parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç becerilerindeki gelişim incelenmiştir. Geleneksel öğretim yöntemi uygulanan kontrol grubunun devinişsel alan öntest-sontest puanları karşılaştırıldığında, sontest lehine anlamlı farklılıklar ortaya çıktığı görülmüştür. Bu sonuca göre geleneksel öğretim ile (anlatım, demonstrasyon, komut yöntemi ve sözel dönüt sunma) 8 hafta işlenen derslerin öğrencilerin parmak pas, manşet pas, servis ve smaç becerilerini anlamlı düzeyde öğrenmelerine neden olduğu söylenebilir.

Araştırmanın devinişsel alan ile ilgili bulguları Vernedakis (2008), Vernedakis (2003) ve Steffen ve Hansen (1987)'in yapmış oldukları araştırma bulguları ile paralellik göstermektedir. Vernedakis ve diğerleri (2008) yaptıkları çalışmada basketbolda şut becerisinin öğreniminde bilgisayar destekli öğretim yöntemi, geleneksel öğretim yöntemi ve karma öğretim yöntemi ile öğrenmenin etkisini bulmayı hedeflemişlerdir. Elde edilen sonuçlara göre grupların tamamında yöntemin etkili olduğunu belirlemişlerdir. Yine Vernedakis ve ark. (2003) yapmış oldukları

çalışmada bilgisayar destekli öğretimin voleybolda pas/set kurma becerisinin öğrenilmesinde etkisini açıklamaya çalışmışlardır. Buna göre hem kontrol hem de deney gruplarında, beceri testinde son test puanları ön test puanlarına göre daha yüksek bulunmuştur. Steffen ve Hansen (1987) ise yaptıkları çalışmada 90 üniversite öğrencisi üzerinde bowling becerilerinin öğretiminde bilgisayar destekli öğretim ile geleneksel öğretim yöntemini karşılaştırmışlar ve çalışma sonuçlarına göre her iki grubunda devinışsel alana ait son test puanları ön test puanlarından anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Ancak araştırma bulguları devinışsel alanda Konukman ve diğerleri (2005)'nin yapmış oldukları araştırma bulguları ile paralellik göstermemektedir. Konukman ve ark. (2005) beden eğitimi öğretmen eğitimi programında bilgisayar destekli talimatların tenis yeteneği ve görev analizinde test öncesinde ve sonrasında gelişme kaydedemediğini vurgulamışlardır. Ortaya çıkan farklılığın nedeni olarak Konukman ve ark. (2005)'nin yaptığı çalışmanın lisans düzeyinde olması söylenebilir.

Bu bilgiler ışığında, voleyboldaki temel becerilerin öğretiminde geleneksel öğretimin etkili bir yöntem olduğu, öğrenme süresinin yeterli olduğu (her ders için 50 dk. uygulama) ve öğretmenin verdiği sözel dönütlerin becerilerin geliştirilmesinde etkili olduğu söylenebilir.

5.1.2. İkinci Alt Problem

Araştırmanın ikinci alt problemini “Bilgisayar destekli öğretim etkinlikleri ile voleybol ünitesini alan öğrencilerin; bilişsel, duyuşsal ve devinışsel alanlarda ön test-son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusu oluşturmaktadır.

Probleme ilişkin analizlerin yapılması sonucu bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı ile voleybol ünitesi alan öğrencilerin bilişsel alana ait öğrenmelerinin son test lehine gelişme gösterdiği, ancak bunun istatistiksel olarak anlamlı olmadığı söylenebilir. Duyuşsal alana ait analiz sonuçlarına göre, bilgisayar destekli öğretim yaklaşımının deney grubu öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarında anlamlı düzeyde bir fark oluşturduğu söylenebilir.

Bilgisayar destekli öğretim uygulamalarının devinışsel alan alt boyutları olan parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç becerilerinde oluşturduğu farklılıklara bakıldığında, sontest değerlerinin, öntest değerlerine nazaran anlamlı olarak artış gösterdiği görülmektedir. Buna göre bilgisayar destekli öğretim yaklaşımının voleybol ünitesi devinışsel alan öğrenmeleri üzerine olumlu etkisi olduğu söylenebilir.

Araştırmanın bilişsel alanla ilgili bulguları, Güler ve Sağlam (2002) ve Everhart ve ark. (2002)'nin yapmış oldukları çalışmalarla; duyuşsal alanla ilgili bulguları ise, Akçay ve ark. (2008), Hançer ve Yalçın (2007), Yenice (2003), Yurdakul (1998), Hastie ve Sinelnikov (2007), Mathury ve ark. (2005), Kilb ve ark. (2001) ve Steffen ve Hansen (1987)'nin yapmış olduğu araştırmaların bulguları ile paralellik göstermektedir.

Güler ve Sağlam (2002) yaptıkları çalışmada bilgisayar destekli öğretimin, geleneksel yönteme göre öğrencilerin biyoloji başarısına ve bilgisayara yönelik genel tutumlarına etkisini ortaya koymaya çalışmıştır. Araştırma sonucunda BDÖ'nün geleneksel yönteme göre biyoloji başarısında anlamlı bir fark sağlamadığı sonucuna ulaşmışlardır. Everhart ve ark. (2002) yaptıkları araştırmada liselerde teknoloji desteği ile verilen beden eğitimi dersinde, öğrencilerin beslenme ve fiziksel aktivitelerle ilgili bilgileri üzerine etkisini incelemişlerdir. Araştırma sonucunda BDÖ'nün öğrencilerin beslenme alışkanlıkları ve fiziksel aktivite bilgileri üzerine önemli değişiklik sağlamadığı görülmüştür.

Duyuşsal alanla ilgili bulgularda ise, Akçay ve ark. (2008), yaptıkları çalışmada bilgisayar destekli öğretim programının uygulanan yöntemlere bağlı olarak öğrencilerin tutumlarına etkisini incelemişlerdir. Araştırma sonucunda öğrencilerin kimya dersine karşı olan tutumlarında pozitif yönde gelişme olduğu saptanmıştır. Hançer ve Yalçın (2007), bilgisayar destekli öğretim yöntemi ve geleneksel öğretim yönteminin öğrencilerin bilgisayara yönelik tutumlarını arttırıp arttırmadığını incelemişlerdir. Araştırma sonucunda deney grubunun tutum puanlarının sontest lehine anlamlı düzeyde geliştiği saptanmıştır. Yenice (2003), bilgisayar destekli fen öğretiminin öğrencilerin fen ve bilgisayar tutumlarına etkisini

araştırmıştır. Çalışma sonucunda bilgisayar destekli fen öğretiminin öğrencilerin fen bilgisi dersine ve bilgisayara yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediği saptanmıştır. Yurdakul (1998), eğitimde bilgisayar destekli uygulamaların değerlendirilmesi isimli çalışmasında bilgisayar teknolojilerinin kullanımının çocukların okula, derse ve öğrenmeye karşı motivasyonlarını artırdığını belirlemiştir. Hastie ve Sinelnikov (2007), üniversite beden eğitimi dersinde web tabanlı öğrenci gelişim dosyalarının uygulamaları ile ilgili yaptıkları çalışmada, dijital öğrenci gelişim dosyalarının öğrencilerin öğrenmelerine yardımcı olduğu ve öğrencilerin beden eğitimi derslerinde tutumlarının geliştiğini ortaya koymuşlardır. Mathury ve ark. (2005), Kanada’lı fizyoterapistlerin internet tabanlı ve bilgisayar destekli öğrenime olan ilgisini araştırmışlardır. Araştırma sonucu deney grubunun büyük çoğunluğunun uzmanlık eğitimi için bilgisayar destekli öğretim yöntemini kullanma ile ilgilendiklerini göstermektedir. Kilb ve ark. (2001), antrenörlükte teknolojinin rolü isimli çalışmalarında, antrenörlerin teknolojik programa büyük ilgi duyduklarını ve programı antrenmanlarında kullanmak ve denemek için istekli olduklarını ortaya koymuşlardır. Steffen ve Hansen (1987), bowling becerilerinin öğreniminde geleneksel yöntem ile bilgisayar destekli öğretim modelini karşılaştırmışlardır. Araştırma sonucunda deney grubu kendi öğrenim sürecini kontrol grubuna göre daha olumlu ve memnuniyet verici olarak bulmuşlardır.

Ancak araştırma bulguları, bilişsel alanda. Akçay ve ark. (2008), Hançer (2007), Uyar (2007), Kurt (2006), Akçay ve ark. (2005), Yiğit ve Akdeniz (2003), Çekbaş ve ark. (2003), Sezen (1996), Cote ve ark. (2008), Hastie ve Sinelnikov (2007), Konukman ve ark. (2007), Suminski ve Petosa (2006), VERNEDAKIS ve ark. (2004), Uzunboylu (2004), McKethan ve ark. (2001), Adams ve ark. (1991), duyuşsal alanda Akgün (2005), Yiğit ve Akdeniz (2003), Güler ve Sağlam (2002)’in yaptıkları çalışmaların bulguları ile paralellik göstermemektedir.

Akçay ve ark. (2008), yaptıkları çalışmada bilgisayar destekli öğretim programının uygulanan yöntemlere bağlı olarak öğrencilerin tutumlarına etkisini incelemişlerdir. Araştırma sonuçları deney grubundaki öğrencilerin kimya dersindeki başarılarının pozitif yönde geliştiğini göstermiştir. Hançer (2007), yapmış olduğu

çalışmada, ilköğretim 7.sınıf öğrencilerinin fen bilgisi dersindeki hareket ve kuvvet konusundaki kavram yanlışlarının giderilmesinde yapılandırmacı yaklaşıma dayalı bilgisayar destekli öğrenme yönteminin etkisini araştırmışlar ve araştırma sonunda bilgisayar destekli öğretimin, geleneksel öğretim yöntemine göre daha etkili olduğunu tespit etmişlerdir. Uyar (2007) yapmış olduğu çalışmada, endüstri meslek liseleri birinci sınıf öğrencilerine teknik resim dersinde temel kavramların bilgisayar destekli çizim programları (CAD) ile anlatılmasının öğrencilerin akademik başarılarını geliştirdiğini belirtmiştir. Kurt (2006), 7. sınıflar üzerinde yapmış olduğu araştırmada, fen bilgisi dersi için anlamlı öğrenme yaklaşımına dayalı bilgisayar destekli hazırlanan bir ders yazılımının öğrencilerin akademik başarılarına ve kalıcılığa etkisini incelemiştir. Araştırma sonucunda deney grubu lehine anlamlı fark elde edilmiştir. Akçay ve arkadaşları (2005), yaptıkları araştırmada, fen eğitiminde bilgisayar destekli öğretim yönteminin, anlatım yöntemine göre öğrenci başarısına etkisini belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırma sonucunda öğrencilerin, fen bilgisi dersindeki akademik başarılarının, klasik öğretim yöntemi ile fen eğitimi alan kontrol grubundaki öğrencilere göre anlamlı düzeyde arttığı belirlenmiştir. Yiğit ve Akdeniz (2003), yaptıkları araştırmada, fizik öğretiminde bilgisayar destekli etkinliklerin öğrencilerin bilişsel başarı ve derse karşı tutumlarına etkisini incelemiştir. Çalışma sonucunda bilişsel alana ilişkin öntest-sontest puanları karşılaştırıldığında, sontest lehine puanlarda anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Çekbaş ve ark. (2003), yaptıkları çalışmada fen bilgisi dersi için hazırladıkları materyalin konunun öğretilmesi ve öğrencilerin başarısına etkisini geleneksel yöntem ile karşılaştırmışlardır. Çalışmanın sonucunda, uygulanan teorik ve deneysel başarı testinde deney grubunun kontrol grubuna göre anlamlı bir düzeyde başarılı olduğu görülmüştür. Sezen (1996), “bilgisayar destekli bilgisayar öğretimi” isimli araştırmasında, Türk eğitim sisteminde, mevcut koşullar içinde bilgisayar destekli öğretim yönteminin geleneksel yöntemine göre öğrenci başarısını ne ölçüde etkilediğini ortaya koymak amacıyla bir araştırma yapmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulardan deney grubunun kontrol grubuna göre daha başarılı olduğu saptanmıştır. Cote ve ark.(2008), yaptıkları çalışmada bilgi teknolojileri kullandıkları öğretim modeli ile öğrencilerin öğrenme etkinlikleri ve öğretmenlerin öğretme etkinliklerini birleştirecekleri bir köprü kurmayı hedeflemişlerdir. Araştırma

sonucunda, uygulanan yöntemin öğrenmeyi artırmak için etkili bir tasarı olduğu saptanmıştır. Hastie ve Sinelnikov (2007), üniversite beden eğitimi dersinde web tabanlı öğrenci gelişim dosyalarının uygulamaları ile ilgili yaptıkları çalışmada, dijital öğrenci gelişim dosyalarının öğrencilerin öğrenmesine yardımcı olduğunu ortaya koymuşlardır. Konukman ve ark. (2007)'nın üniversite eğitimi gören 18 beden eğitimi öğretmen adayı üzerinde yaptığı çoklu ortam bilgisayar destekli öğretimin tenis öğretiminde içerik bilgisi ve pedagojik içerik bilgisi üzerine etkilerini araştırdığı çalışmasında, BDÖ'nün belli başlı alanlarda verimli bir eğitim yöntemi olabileceğini ortaya koymuşlardır. Suminski ve Petosa (2006) yaptıkları çalışmada 9 haftalık web tabanlı sağlık ve iyilik dersi programının üniversite öğrencilerinde, bedensel etkinliği desteklemek için sosyal destek, yeterli ve kendini düzenlemenin kullanımında ve fiziksel etkinliğe ait bilgi düzeyinde etkisini araştırmışlardır ve beceriler ve onların nasıl kullanılacağı bilgisi deney grubunda, kontrol grubundan daha yüksek bulunmuştur. Venedakis ve ark. (2004), yaptıkları çalışmada basketbolda şut becerisinin öğretiminde bilgisayar destekli öğretim, geleneksel öğretim ve karma öğretim modelini kıyaslamışlardır. Araştırma sonucunda deney grubunun öntest-sontest başarı ve bilgi testlerinde anlamlı fark saptanmıştır. Uzunboylu (2004), yaptığı çalışmada web destekli İngilizce dil öğretiminin öğrencilerin başarı ve tutumlarına etkisini incelemiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin gramer başarıları, geleneksel anlayışla ders işleyen kontrol grubuna göre daha yüksek bulunmuştur. McKethan ve ark. (2001), bilgisayar destekli ve geleneksel anlayışla verilen derslerin beden eğitimi öğretmen adaylarının nesne kontrolü gerektiren becerilerin öğretim ve öğrenme ipuçlarına etkisini incelemişlerdir. Çalışma sonucunda bilişsel alanda anlamlı fark olduğu saptanmıştır. Adams ve ark. (1991), üniversitede golfe yeni başlayan öğrenciler üzerinde, golfte kuralların öğretiminde bilgisayar destekli öğretim ile geleneksel yaklaşımı karşılaştırdıkları bir araştırma yapmışlardır. Araştırma sonucunda BDÖ'nün golf kurallarını öğrenmede geleneksel yaklaşıma göre etkili bir alternatif yaklaşım olduğu tespit etmişlerdir.

Duyuşsal alanda ise Akgün (2005), hazırladığı fen bilgisi çoklu ortam materyalinin öğrencilerin tutumlarına etkisini araştırdığı çalışmasında, uygulanan

yöntemin gruplar içinde öğrencilerin tutum puanlarını anlamlı düzeyde geliştirmediğini saptamıştır. Yiğit ve Akdeniz (2003), yaptıkları araştırmada, fizik öğretiminde bilgisayar destekli etkinliklerin öğrencilerin bilişsel başarı ve derse karşı tutumlarına etkisini incelemişlerdir. Araştırma sonucunda öğrencilerin ders ile ilgili tutum puanlarında uygulama öncesi ve sonrası anlamlı bir fark görülmemiştir. Güler ve Sağlam (2002), yaptıkları çalışmada bilgisayar destekli öğretimin, geleneksel yöntemle göre öğrencilerin biyoloji başarısına ve bilgisayara yönelik genel tutumlarına etkisini incelemişlerdir. Çalışma sonucunda gruplar arasında bilgisayara yönelik tutumlar açısından anlamlı bir fark gözlenmemiştir.

Bu bilgiler ışığında yapılan çalışmalarda deney gruplarındaki öğrencilerin bilişsel alan öğrenmelerinin gelişme gösterdiği görülmektedir. Yeniliklere her zaman açık olan öğrencilerin farklı öğretim uygulamalarında derse karşı ilgilerinin arttığı ve buna paralel olarak bilişsel alan öğrenmelerinin gelişim gösterdiği söylenebilir. Ayrıca bu durum öğrencilerin teknoloji kullanımlarında birebir bilgisayar ile etkileşim içerisinde bulunması ve anlamadığı noktalarda bilgisayar üzerinden tekrar yapabilmesi ile de açıklanabilir. Dahası bilgisayar destekli öğretimde, öğretmenin etkili materyal kullanımı öğrenci başarısını olumlu etkileyecekken, bu araçların kullanımı konusunda yaşanan sıkıntılar ise olumsuz ya da istenmeyen sonuçlara da sebep olabilir.

Öğrenciler beden eğitimi derslerinde geçmiş alışkanlıklarından dolayı sürekli uygulama yapmak istemektedirler. Halbuki yapılan çalışmada dersin 20-25 dakikası BDÖ etkinlikleri ile işlenmekte ve bu sürede öğrenciler her ne kadar bilgisayarlarla çalışsalar da uygulama yapamamaktan dolayı derse yeterince motive olamamış olabilirler. Son olarak, yapılan çalışmanın, öğrencilerin bilişsel öğrenmelerine katkı sağladığı ancak anlamlılık düzeyinde fark oluşturmadığı göz önüne alındığında tartışılan bilgilerin doğruluğu desteklenmektedir. Beden eğitimi dersinin uygulama ağırlıklı bir ders oluşu, dersin belirli bir bölümünde BDÖ etkinlikleri ile ders işlenen deney grubunda öğrencilerin bilgisayarlarla 8 hafta boyunca her ders 20-25 dk. etkileşim içerisinde olmaları, bilişsel alanda anlamlı bir farkın ortaya çıkmamasının nedeni olabilir. Konu ile ilgili yapılan çalışmaların pek

çoğu, özellikle ülkemizde gerçekleştirilenler çoğunlukla bilişsel derslerde (fen bilgisi, bilgisayar, yabancı dil dersleri) gerçekleşmiştir. Bu derslerde öğrenciler daha fazla süre ile bilgisayarlarla etkileşmişlerdir. Bu nedenle yapılan bu çalışma ile diğer çalışma bulguları arasında farklılıklar olmuş olabilir. Buradan hareketle deney grubunda kullanılan BDÖ etkinlikleri için hazırlanan Voleybol CD'si bu ilk uygulamanın sonucunda öğrenciden gelen görüşler doğrultusunda daha da geliştirilerek ve sınıf ortamının dışında belirli sürelerle ev ortamında da kullanılırsa bilişsel ve duyuşsal alandaki öğrencilerin öğrenmesini etkileyeceği düşünülebilir.

Yapılan çalışmada BDÖ'nün öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını geliştirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum tüm beden eğitimi öğretmenleri için istenilen bir sonuçtur. Çünkü derslerinde yaptırdıkları etkinlikler ve işledikleri derslerle o dersi ve alanı sevdirmek, o alanın öğretmenleri için son derece önemlidir. Bunu sağlayabilmek için de öğretmenler farklı, zevkli ve öğrenci ilgi, ihtiyaç ve beklentisine hitap edecek etkinlik ve uygulamalar ile derslerini işlemelidirler. İşte BDÖ deney grubundaki öğrencilere farklı geldiğinden dolayı ve bilgisayarlarla etkileşerek ders işlemek onların ilgisini çektiği için derse karşı olumlu tutum geliştirmiş olabilirler.

Bilgisayar destekli öğretim yaklaşımının devinışsel alana ait becerilerde anlamlı farklılık yaratıp yaratmadığını belirleyen analiz ile parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç becerilerindeki gelişim incelenmiştir. Bilgisayar destekli öğretim uygulanan deney gurubunun voleybol becerilerinden parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaçta öntest-sontest puanları karşılaştırıldığında sontest lehine anlamlı farklılıklar ortaya çıktığı görülmüştür. Bu sonuç, voleyboldaki becerilerin öğreniminde BDÖ'nün pozitif etkisi olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın devinışsel alan ile ilgili bulguları Vernedakis ve ark. (2008), Vernedakis ve ark. (2003) ve Steffen ve Hansen (1987)'in yapmış olduğu araştırma bulguları ile paralellik göstermektedir. Vernedakis ve ark. (2008), yaptıkları çalışmada basketbolda şut becerisinin öğreniminde bilgisayar destekli öğretim yöntemi, geleneksel öğretim yöntemi ve karma öğretim yöntemi ile öğrenmenin etkisini bulmayı hedeflemişlerdir. Çalışma sonucunda bilgisayar destekli öğretim

yönteminin grupların tamamında etkili olduğunu belirlemişlerdir. Yine Vernedakis ve ark. (2003), yapmış oldukları çalışmada bilgisayar destekli öğretimin voleybolda pas/set kurma becerisinin öğrenilmesinde etkisini açıklamaya çalışmışlar ve araştırma sonucunda beceri testinde sontest puanlarının, öntest puanlarına göre daha yüksek olduğunu saptamışlardır. Steffen ve Hansen (1987), yaptıkları çalışmada 90 üniversite öğrencisi üzerinde bowling becerilerinin öğretiminde bilgisayar destekli öğretim ile geleneksel öğretim yöntemini karşılaştırmışlardır. Çalışma sonucunda BDÖ ile ders alan deney grubundaki öğrencilerin bowling beceri puanları, geleneksel grup puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur.

Ancak, araştırmanın devinişsel alan ile ilgili bulguları Mirzeoğlu ve ark. (2007) ve Konukman ve ark. (2005)'nin yapmış oldukları araştırma bulguları ile paralellik göstermemektedir. Mirzeoğlu ve ark. (2007) 7.sınıf öğrencileri üzerinde yaptıkları bilgisayar destekli öğretimin basketbol öğrenimi üzerine etkisi isimli çalışmalarında deney grubunun devinişsel alanda kendi içerisinde anlamlı gelişim göstermediğini belirtmişlerdir. Konukman ve ark. (2005), beden eğitimi öğretmen eğitimi programında bilgisayar destekli talimatların tenis yeteneği ve görev analizi üzerine etkisini araştırmışlardır. Araştırma sonucunda BDÖ'nün kullanılan diğer yöntemlere kıyasla etkisine rastlayamamışlardır.

Sonuç olarak, BDÖ etkinlikleri ile desenlenen derslerin, voleybolu oluşturan temel becerilerden parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç becerilerinin öğrenilmesinde etkili olan bir yaklaşım olduğu ortaya çıkmaktadır. Motorik becerilerin öğrenilmesi tekrarlara bağlıdır. Yapılan uygulama ve tekrarlar o becerinin öğrenilmesini ve otomatikleşmesini sağlar. Deney grubunda da öğrenciler 20-25 dak. Bilgisayarlarla konuları çalıştıktan sonra 40 dakika boyunca çalıştıkları becerileri alıştırmalarla uygulamışlar ve devinişsel olarak gelişme imkanı bulmuşlardır. Bu noktada öğrencilerin bilgisayarlarda becerilere ait bilgileri ve gösterimleri bireysel olarak çalışma fırsatlarının olmasının ve dersin uygulama kısmında yaptıkları hataların kameraya çekilip ders içinde ve internet aracılığıyla dersten sonra öğrenciye sunulmasının ve yeterli tekrar süresinin olmasının (görsel dönüt sunma), devinişsel özelliklerin anlamlı düzeyde gelişmesini sağladığı söylenebilir.

5.1.3. Üçüncü Alt Problem

Araştırmanın üçüncü alt probleminde “Geleneksel öğretim yaklaşımı ve bilgisayar destekli öğretim ile voleybol ünitesini alan öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alan erişi puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusuna cevap aranmaktadır.

Bunun için öncelikle bilişsel alanda geleneksel yöntem ve bilgisayar destekli yöntem uygulanan grupların erişilerindeki farklılık saptanmaya çalışılmıştır. Bilişsel alanda bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı uygulanan grup ile geleneksel öğretim yöntemi uygulanan grup arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir (Tablo:4.6). Bu sonucu göre beden eğitimi derslerinde bilgisayar destekli öğretim yaklaşımının kullanılmasının geleneksel öğretim yöntemi kadar etkili olduğu söylenebilir. Kontrol grubundaki öğrencilerin başarı testindeki öntest puanlarının ortalaması $\bar{x}=67.96\pm15.15$ ve deney grubundaki öğrencilerin öntest puanlarının ortalaması $\bar{x}=92.13\pm13.74$ olduğu göz önüne alınırsa, deney grubunun, çalışmanın başında voleybola ait daha fazla bilgiye sahip olmaları bu sonuca etki etmiş olabilir. Ancak her ne kadar deney ve kontrol gruplarının erişi puanları karşılaştırıldığında, kontrol grubundaki öğrencilerin erişi düzeyleri daha yüksekse de, iki grup arasında anlamlı farkın olmaması, her iki yaklaşımında beden eğitimi derslerinde bilişsel alan öğrenmelerinde kullanılacağının göstergesidir.

Duyuşsal alanda iki grup arasındaki farklılığın tespit edilmesine yönelik analiz sonucunda ise, bilgisayar destekli öğretim yaklaşımının, geleneksel yöntemle kıyasla daha başarılı olduğu ve deney grubu öğrencilerinin, kontrol grubu öğrencilerine göre beden eğitimi dersine karşı daha olumlu tutum geliştirdikleri söylenebilir.

Bu sonuç arzu edilen bir sonuçtur. Çünkü öğretmenin merkezde olduğu, dersle ilgili kararların öğretmen tarafından alınan, öğrencinin çok fazla söz sahibi ve aktif olamadığı ve topluca derslerin işlendiği derslerde öğrencilerin derse karşı olumlu tutum geliştirmesi zordur. Bu durumun aksine, öğrencinin aktif ve bireysel hızda katılımının sağlandığı dersler ve uygulamalar öğrencinin o derse ve öğretmene

karşı olumlu tutum geliştirmesine katkı sağlamaktadır. Bu nedenle BDÖ etkinliklerinin deney grubundaki öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı daha yüksek oranda olumlu tutum geliştirmeleri ve beden eğitimi dersine karşı kendilerini yakın hissetmeleri normal bir sonuç olarak düşünülmelidir.

Bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı ve geleneksel yöntem ile işlenen voleybol ünitesinde, devinişsel alana ait toplam erişim puanında ve devinişsel alanı oluşturan becerilerden olan parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç becerilerinin gruplardaki gelişimine bakıldığında, bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı ile işlenen derslerin, geleneksel yöntemle kıyasla daha başarılı sonuçlar ortaya koyduğu ve öğrencilerin bu becerilerde anlamlı düzeyde gelişmeler gösterdiği söylenebilir (Tablo: 4.6.). Ancak bu noktada, deney grubundaki öğrencilerin, dersin 20-25 dakikalık kısmını bilgisayar çalışmaları ile geçirdikten sonra 40 dakika gibi bir sürede dersteki beceri ile ilgili olarak alıştırmalar veya maç yaparak uygulamalı olarak derse katılmaları göz önünde bulundurulması gereken önemli bir husustur.

Araştırmanın bilişsel alanla ilgili bulguları Akgün (2005), Güler ve Sağlam (2002), VERNEDAKIS ve ark. (2008), KONUKMAN ve ark. (2007), VERNEDAKIS ve ark. (2004), VERNEDAKIS ve ark. (2003), McKETHAN ve ark. (2001), İgnico (1997), Kerns (1989), Steffen ve Hansen (1987)'in yaptıkları çalışmalar ile paralellik göstermektedir.

Akgün (2005), hazırladığı fen bilgisi çoklu ortam materyalinin öğrencilerin başarılarına etkisini araştırdığı çalışmada, gruplar arasında anlamlı bir farklılığın oluşmadığını belirtmiştir. Güler ve Sağlam (2002), yaptıkları çalışmada bilgisayar destekli öğretimin, geleneksel yöntemle göre öğrencilerin biyoloji başarısına etkisini ortaya koymaya çalışmışlar ve araştırma sonucunda BDÖ'nün geleneksel yöntemle göre biyoloji başarısında anlamlı bir fark sağlamadığı sonucuna ulaşmıştır. VERNEDAKIS ve ark. (2008), yaptıkları çalışmada basketbolda şut becerisinin öğreniminde bilgisayar destekli öğretim yöntemi, geleneksel öğretim yöntemi ve karma öğretim yöntemi ile öğrenmenin etkisini bulmayı hedeflemişlerdir. Araştırma sonucunda son test sonuçları, başarı testinin gruplar arasında anlamlı bir fark ortaya koymadığını göstermemiştir. KONUKMAN ve ark. (2007)'nin üniversite eğitimi gören

18 beden eğitimi öğretmen adayı üzerinde yaptığı çoklu ortam bilgisayar destekli öğretimin tenis öğretiminde içerik bilgisi ve pedagojik içerik bilgisi üzerine etkilerini araştırdığı çalışmada, gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığını saptamışlardır. VERNEDAKIS ve ark. (2004), yaptıkları çalışmada basketbolda şut becerisinin öğretiminde bilgisayar destekli öğretim, geleneksel öğretim ve karma öğretim modelini kıyaslamışlardır. Araştırma sonucunda gruplar karşılaştırıldığında başarı ve bilgi testlerinde anlamlı farka ulaşılmamıştır. Yine, VERNEDAKIS ve ark. (2003), yapmış oldukları çalışmada bilgisayar destekli öğretimin voleybolda pas/set kurma becerisinin öğrenilmesinde etkisini açıklamaya çalışmışlardır. Araştırma sonucuna göre, deney ve kontrol grupları arasında başarı ve beceri testinde anlamlı farklılıklar bulunmamıştır. McKETHAN ve ark. (2001), bilgisayar destekli ve geleneksel anlayışla verilen derslerin beden eğitimi öğretmen adaylarının nesne kontrolü gerektiren becerilerin öğretim ve öğrenme ipuçlarına etkisini incelemişler ve araştırma sonucunda gruplar arasında her iki testte de anlamlı fark bulunmamıştır. IGNICO (1997), yaptığı çalışmada üniversite öğrencilerinin spor becerilerine ait bilgileri, performansları ve değerlendirmelerinde interaktif video kullanımının etkisini incelemiştir. Araştırma sonucunda, deney ve kontrol grupları arasında anlamlı farka ulaşılmamıştır. KERNS (1989) tenis kuralları ve stratejilerinin öğretimde bilgisayar destekli öğretimin etkisini araştırmıştır. Araştırma sonucunda grupların başarı testindeki puanları karşılaştırıldığında farka rastlanmamıştır. STEFFEN ve HANSEN (1987), yaptıkları çalışmada 90 üniversite öğrencisi üzerinde bowling becerilerinin öğretiminde bilgisayar destekli öğretim ile geleneksel öğretim yöntemini karşılaştırmışlardır. Araştırma sonucunda bilişsel başarı testinde iki grup arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Araştırmanın duyuşsal alan ile ilgili bulguları ise AKÇAY ve ark. (2008), HANÇER ve YALÇIN (2007), AKTÜMEN ve KAÇAR (2003), YENİCE (2003), YURDAKUL (1998), SUMINSKI ve PETOSA (2006), STEFFEN ve HANSEN (1987)'in yapmış oldukları araştırma bulguları ile paralellik göstermektedir.

Duyuşsal alan ile ilgili bulgulara bakıldığında ise AKÇAY ve ark. (2008), yaptıkları çalışmada bilgisayar destekli öğretim programının uygulanan yöntemlere

bağlı olarak öğrencilerin tutumlarına etkisini incelemişler ve öğrencilerin kimya dersine karşı olan tutumlarında ve bilgisayara karşı olan tutumlarında pozitif yönde gelişme olduğunu göstermiştir. Hançer ve Yalçın (2007), bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin bilgisayara yönelik tutumlarına etkisini araştırmışlar ve çalışma sonucunda öğrencilerin tutumlarının deney grubu lehine anlamlı fark ortaya koyduğunu belirtmişlerdir. Aktümen ve Kaçar (2003), yaptıkları çalışmada ilköğretim 8. sınıflarda harfli ifadelerle işlemler konusunun bilgisayar destekli öğretim yöntemi ve geleneksel öğretim yöntemi ile işlenmesinin öğrencinin matematik başarısı üzerine etkilerini ve bilgisayar destekli öğrenim gören öğrencilerin bilgisayar destekli öğretim yöntemi üzerine görüşlerini incelemişlerdir. Araştırma sonucunda bilgisayar destekli öğretim gören öğrencilerin bilgisayar destekli matematik öğrenimi üzerine olumlu tutum geliştirdikleri gözlenmiştir. Yenice (2003), 8. sınıf düzeyinde bilgisayar destekli fen öğretiminin öğrencilerin fen bilgisi ve bilgisayar tutumlarına etkisini araştırmış ve gruplar arasında anlamlı fark olduğunu, bilgisayar destekli fen öğretiminin öğrencilerin fen bilgisi dersine ve bilgisayara yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediğini tespit etmişlerdir. Yurdakul (1998), “Eğitimde bilgisayar destekli uygulamaların değerlendirilmesi” isimli çalışmasında, bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin tutumlarını olumlu yönde geliştirdiğini belirtmiştir. Suminski ve Petosa (2006) yaptıkları çalışmada 9 haftalık web tabanlı sağlık ve iyilik dersi programın üniversite öğrencilerinde, bedensel etkinliği desteklemek için sosyal destek, yeterlik ve kendini düzenlemenin kullanımında ve fiziksel etkinliğe ait bilgi düzeyinde etkisini araştırmışlardır. Araştırma sonucunda gruplar arasında deney grubu lehine anlamlı farka ulaşmışlardır. Steffen ve Hansen (1987), yaptıkları çalışmada 90 üniversite öğrencisi üzerinde bowling becerilerinin öğretiminde bilgisayar destekli öğretim ile geleneksel öğretim yöntemini karşılaştırmışlardır. Araştırma sonucunda BDÖ ile bowling dersi alan deney grubu öğrencilerinin kontrol grubuna kıyasla daha etkili tutum geliştirdikleri görülmüştür.

Ancak araştırma bulgularının paralellik göstermediği çalışmalarda bulunmaktadır. Bilişsel alanda Mirzeoğlu ve ark. (2007), Akçay ve ark. (2008), Hançer (2007), Uyar (2007), Akçay ve ark. (2005), Aktümen ve Kaçar (2003), Sezen

(1996), Suminski ve Petosa (2006), Uzunboyly (2004), McKethan ve ark. (2000), Kerns (1989)'in çalışmaları ve duyuşsal alanda ise Akgün (2005), Yiğit ve Akdeniz (2003), Güler ve Sağlam (2002)'in yaptıkları çalışmalar bu araştırmada elde edilen bulguları desteklemektedir.

Mirzeoğlu ve ark. (2007), 7.sınıf öğrencileri üzerinde yaptıkları bilgisayar destekli öğretimin basketbol öğrenimi üzerine etkisini araştırmışlar ve gruplar arasında bilişsel alanda deney grubu lehine anlamlı fark olduğunu ortaya koymuşlardır. Akçay ve ark. (2008), yaptıkları çalışmada bilgisayar destekli ğretim programının uygulanan yöntemlere bağlı olarak öğrencilerin başarı ve tutumlarına etkisini incelemişlerdir. Araştırma sonuçları öğrencilerin kimya dersindeki başarılarında pozitif yönde gelişme olduğunu göstermiştir. Hançer (2007) yapmış olduğu çalışmada, ilköğretim 7.sınıf ğrencilerinin fen bilgisi dersindeki hareket ve kuvvet konusundaki kavram yanılgılarının giderilmesinde yapılandırmacı yaklaşıma dayalı bilgisayar destekli öğrenme yönteminin etkisini araştırmıştır. Araştırma sonucunda gruplar arasında anlamlı fark olduğu ve bilgisayar destekli öğretimin, geleneksel ğretim yöntemine göre daha etkili olduğu tespit edilmiştir. Uyar (2007), yapmış olduğu tez çalışmasında, endüstri meslek liseleri birinci sınıf öğrencilerine teknik resim dersinde temel kavramların bilgisayar destekli çizim programları (CAD) ile anlatılmasının öğrencilerin akademik başarısına ve kalıcılığa etkisini incelemiştir. Araştırma sonuçları, bilgisayar destekli ğretim yönteminin, geleneksel ğretim yöntemine göre daha başarılı olduğu sonucunu ortaya koymuştur. Akçay ve arkadaşları (2005) yaptıkları araştırmada, fen eğitiminde bilgisayar destekli ğretim yönteminin, anlatım yöntemine göre ğrenci başarısına etkisini belirlemeyi amaçlamışlar ve araştırmanın sonucunda, bilgisayar destekli ğretim ile fen eğitimi alan deney grubundaki öğrencilerin, fen bilgisi dersindeki akademik başarılarının, klasik ğretim yöntemi ile fen eğitimi alan kontrol grubundaki öğrencilere göre anlamlı bir düzeyde arttığı belirlenmiştir. Aktümen ve Kaçar (2003) yaptıkları çalışmada ilköğretim 8. sınıflarda harfli ifadelerle işlemler konusunun bilgisayar destekli ğretim yöntemi ve geleneksel ğretim yöntemi ile işlenmesinin öğrencinin matematik başarısı üzerine etkilerini ve bilgisayar destekli öğrenim gören öğrencilerin bilgisayar destekli ğretim yöntemi üzerine görüşlerini incelemişlerdir.

Araştırma sonucuna göre bilgisayar destekli öğretim yönteminin geleneksel öğretim yöntemine göre anlamlı düzeyde daha etkili olduğu belirlenmiştir. Sezen (1996) “Bilgisayar destekli bilgisayar öğretimi” isimli araştırmasında, Türk eğitim sisteminde, mevcut koşullar içinde bilgisayar destekli öğretim yönteminin geleneksel yöntemine göre öğrenci başarısını ne ölçüde etkilediğini ortaya koymak amacıyla bir araştırma yapmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulardan deney grubunun kontrol grubuna göre daha başarılı olduğu anlaşılmıştır. Suminski ve Petosa (2006), yaptıkları çalışmada 9 haftalık web tabanlı sağlık ve iyilik dersi programının üniversite öğrencilerinde, bedensel etkinliği desteklemek için sosyal destek, yeterli ve kendini düzenlemenin kullanımında ve fiziksel etkinliğe ait bilgi düzeyinde etkisini araştırmışlardır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulardan deney grubunun kontrol grubuna göre daha başarılı olduğu anlaşılmıştır. Uzunboylu (2004) yaptığı çalışmada web destekli İngilizce dil öğretiminin öğrencilerin başarı ve tutumlarına etkisini incelemiştir. Araştırma sonucunda, web destekli İngilizce öğrenen deney grubundaki öğrencilerin İngilizce gramer başarıları, geleneksel anlayışla ders işleyen kontrol grubuna göre daha yüksek bulunmuştur.

BDÖ'nün öğrencilerin derse karşı olan tutumlarının karşılaştırıldığı çalışmalarda ise, bazı çalışmaların olumlu tutum gelişimine etki etmediği vurgulanmıştır. Örneğin Akgün (2005), hazırladığı fen bilgisi çoklu ortam materyalinin öğrencilerin tutumlarına etkisini araştırdığı çalışmasında, sözü edilen değişkenler açısından öğrencilerin tutumlarında anlamlı bir farklılığın oluşmadığını belirtmektedir. Yiğit ve Akdeniz (2003) yaptığı araştırmada, fizik öğretiminde bilgisayar destekli etkinliklerin öğrencilerin bilişsel başarı ve derse karşı tutumlarına etkisini incelemişlerdir. Araştırma sonucunda fizik dersi ile ilgili tutum puanlarında uygulama öncesi ve sonrası anlamlı bir fark görülmemiştir. Güler ve Sağlam (2002), yaptıkları çalışmada bilgisayar destekli öğretimin, geleneksel yöntemine göre öğrencilerin bilgisayara yönelik genel tutumlarına etkisini ortaya koymaya çalışmıştır. Araştırma sonucunda gruplar arasında bilgisayara yönelik tutumlar açısından anlamlı bir fark gözlenmemiştir.

Bu bilgiler ışığında, yapılan araştırmalar ile bu çalışma sonuçları arasında

farklılıklar olmasının nedenleri arasında, önceki çalışmalarda araştırma yapılan derslerin daha çok teorik dersler oluşu, ağırlıklı olarak nazari bilgilerin işlenmesi ve ders süresinin teorik bilgilerin öğretilmesi için kullanılması, öğrenci başarılarını artırıcı bir etken olarak görülebilir. Öğreticilerin derslere teorik anlamda iyi hazırlanmaları, materyalleri daha etkili ve verimli kullanmaları ve teknolojiyi etkili kullanım konusunda bilgili olmaları ile bu derslerle ilgili (özellikle fen bilgisi, yabancı dil, matematik gibi) yazılımların bulunması öğretmenlere kolaylık sağlamış olabilir. Dolayısı ile yukarıda belirttiğimiz hususlar ortaya çıkan sonucun sebepleri arasında gösterilebilir. Ayrıca öğretim uygulamalarının alışılanın (geleneksel anlayış) dışında oluşu öğrencileri derse karşı motive etmiş ve buna paralel olarak da farklı sonuçlar çıkmış olabilir. Son olarak araştırmaların yapıldığı bölgelerde öğrenci özelliklerinin ve sınıf düzeylerinin farklı olması bilgisayar destekli öğretimin farklı sonuçlar ortaya koymasında neden olmuş olabilir.

Bilgisayar destekli öğretim yaklaşımının devinişsel alanı oluşturan becerilerde anlamlı farklılık yaratıp yaratmadığını belirleyen analiz ile öğrencilerin parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç becerilerindeki gelişim incelenmiştir. Bilgisayar destekli öğretim yöntemi uygulanan deney gurubunun voleybola ait beceriler olan parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç alt boyutlarında öntest-sontest puanları karşılaştırıldığında sontest lehine anlamlı farklılıklar ortaya çıkardığı görülmüştür (Tablo:4.6).

Araştırmanın devinişsel alan ile ilgili bulguları bazı araştırma sonuçları ile desteklenirken (Vernedakis ve ark., 2003; Steffen ve Hansen, 1987), bazı araştırma sonuçları ile desteklenmemektedir (Mirzeoğlu ve ark., 2007; Konukman ve ark., 2002 ve Konukman ve ark., 2005).

Vernedakis ve ark. (2003), yapmış oldukları çalışmada bilgisayar destekli öğretimin voleybolda pas/set kurma becerisinin öğrenilmesinde etkisini açıklamaya çalışmışlardır. Her iki grupta da beceri testinde sontest puanları, öntest puanlarına göre daha yüksek bulunmuştur. Bu sonuca göre, bilgisayar destekli öğretimin, voleybolda pas becerisinin öğretiminde, geleneksel yöntem kadar etkili ve faydalı olduğunu belirtmişlerdir. Yani BDÖ, geleneksel yöntemle nazaran daha iyi bir sonuç

ortaya koymuştur. Steffen ve Hansen (1987) ise yaptıkları çalışmada 90 üniversite öğrencisi üzerinde bowling becerilerinin öğretiminde bilgisayar destekli öğretim ile geleneksel öğretim yöntemini karşılaştırmışlardır. BDÖ ile ders alan deney grubundaki öğrencilerin bowling beceri puanları, geleneksel grup puanlarına göre anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur.

Ancak, Mirzeoğlu ve ark. (2007), 7.sınıf öğrencileri üzerinde yaptıkları bilgisayar destekli öğretimin basketbol öğrenimi üzerine etkisini araştırmışlardır. Araştırma sonucunda BDÖ'nün devinışsel alanda geleneksel öğretime kıyasla anlamlı bir fark oluşturmadığını saptamışlardır. Konukman ve ark. (2002), yaptıkları araştırmada çok yönlü görsel CD-ROM eğitiminin beden eğitimi öğretmenliği programı öğrencilerinin tenis servis beceri analizi üzerine etkilerini araştırmışlardır. Araştırma sonucunda deney ve kontrol gurupları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Yine, Konukman ve ark. (2005), beden eğitimi öğretmen eğitimi programında bilgisayar destekli talimatların tenis yeteneği ve görev analizi üzerine etkisini araştırmışlardır. Çalışmanın sonuçları, tenis servis yetenek analizi testinde gruplar arasında önemli bir fark olmadığını açığa çıkarmıştır.

Bu bilgiler ışığında yapılan çalışmalarda gruplar arasında devinışsel alan davranışlarının deney grubu lehine gelişme göstermediği görülmektedir. Teknolojinin her öğretim kurumuna eşit oranda ulaşmamış olması, araştırmaların yapıldığı bölgelerdeki farklılıklar ve araştırmaya katılanların teknolojiye karşı tutumlarının farklı olması sayılabilir. Ayrıca çalışmaların farklı spor branşlarında, farklı sınıf düzeylerinde ve farklı sürelerde gerçekleştirilmesi, öğrenci sayılarının farklılığı, bu farka etki eden diğer faktörler olabilir.

Özetle, bu çalışmanın sonuçlarına göre BDÖ'nün, voleybol becerilerini oluşturan teknikleri ve önemlerini anlama ve bu tekniklerde yapılan hataları kavrama, voleybolu oluşturan becerileri uygulama ve yapılan uygulamalarla ilgili beden eğitimi dersine yönelik tutum geliştirmede hem devinışsel alanda, hem de duyuşsal alanda etkili bir yaklaşım olduğu söylenebilir. Konu ile ilgili ileride yapılacak farklı spor branşlarına yönelik çalışmalarda da benzer sonuçların bulunması, bu çalışmada ulaşılan sonuçların kuvvetlenmesine katkıda bulunacaktır.

5.2. Sonuçlar

Çalışmada elde edilen bulgulara dayalı sonuçlar aşağıda listelenmiştir.

1. Geleneksel öğretim yönteminin 9. sınıf voleybol ünitesinde uygulanması sonucu bilişsel alan başarı testi ve duyuşsal alan tutum puanları öntest-sontest sonuçları arasında anlamlı bir farklılık meydana gelmemiştir (Tablo: 4.4).

2. Geleneksel öğretim yönteminin uygulandığı kontrol grubunda devinişsel alanı meydana getiren becerilerden olan parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç becerilerinin öntest-sontest ortalamaları arasında sontest lehine anlamlı bir fark meydana gelmiştir (Tablo: 4.4).

3. Voleybol ünitesinde bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı ile ders alan deney grubunda voleybol ünitesinin işlenmesindeki verimin tespitine yönelik analizde, bilişsel alan başarı testi öntest-sontest puanları arasında anlamlı bir farklılık saptanmazken, duyuşsal alandaki tutum puanları arasında sontest lehine anlamlı farklılık bulunmuştur (Tablo: 4.5).

4. Bilgisayar destekli öğretim yaklaşımının uygulandığı deney grubunda devinişsel alan becerileri olan parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç becerilerinin öntest-sontest puanları arasında sontest lehine anlamlı farklılıklar belirlenmiştir (Tablo:4.5).

5. Geleneksel öğretim yöntemi ve bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı ile voleybol ünitesi işleyen deney ve kontrol grupları arasındaki erişim puanlarının karşılaştırılması sonucu, bilişsel alanda iki grup arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir.

6. Duyuşsal alanda iki grup arasında anlamlı farka ulaşılmıştır.

7. Geleneksel öğretim yöntemi ve bilgisayar destekli öğretim yaklaşımının devinişsel becerilerde farklılık yaratıp yaratmadığını belirlemeye yönelik yapılan karşılaştırmada, parmak pas, manşet pas, tenis servis ve smaç becerilerinin öğreniminde deney grubu lehine anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

BÖLÜM VI

ÖNERİLER

Okullarda bilgisayar donanımlarının ve programlarının hazır hale gelmesi, bilgisayarın öğretimde kullanılması konusunda atılmış ilk adım, yani başlangıç çalışmalarıdır. Bilgisayardan eğitim alanında yararlanabilmek için öğretmenlerin hazırlığı, öğrencilerin hazırlığı ve deneyim birikimi gereklidir. Bu görüş ışığında, bu bölümde araştırma bulgularından çıkan sonuçlara göre ve ileride yapılacak çalışmalara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

6.1. Araştırmanın Sonuçlarına Yönelik Öneriler

1. Bu çalışma ortaöğretim 9. sınıf öğrencileri üzerinde yürütülmüştür. Çalışmanın bulguları genellenirken, çalışma grubunun bu özelliği dikkate alınmalı ve bu gruba göre genelleme yapılmalıdır.

2. Beden eğitimi öğretmenleri özellikle derse karşı olumlu tutum geliştirebilmek için BDÖ gibi farklı yaklaşım ve yöntemleri derslerinde kullanmalıdırlar.

3. Beden eğitimi derslerinde yer alan sportif becerilerin öğretiminde yine BDÖ gibi farklı yaklaşım ve yöntemlerle dersler çeşitlendirilmeli, böylece farklı yollarla öğrenen öğrenciler için zengin öğrenme ortamları oluşturulmalıdır.

4. Beden eğitimi derslerinde dersin doğası gereği öğrencilerin uygulama yapmayı daha çok istemelerinden dolayı, BDÖ uygulamalarının süresi iyi ayarlanmalı ve öğrencilerin konu öğrenimine yönelik bilgisayarlarla etkileşimleri ders dışı etkinlik ve ödevlerle de sağlanmalıdır. Böylece ders içerisinde uygulama için daha fazla zaman harcanabilir.

5. Okullarda BDÖ uygulamalarının yapılması için yeterli bilgisayar donanımı olan laboratuvarlar olmalı ve bu laboratuvarların beden eğitimi derslerinde kullanılmasının gerekliliği okul idarecilerine açıklanmalıdır.

6. Beden eğitimi öğretmenlerinin gerek bilgisayar kullanımı gerekse

BDÖ'ye yönelik derslerine ilişkin materyaller hazırlamaları için hizmet içi eğitim seminerleri düzenlenmelidir.

7. Beden eğitimi öğretmenlerine farklı yaklaşım ve modellerle öğrencilerin beden eğitimi ve spor alanına ait olumlu tutum geliştirebilecekleri ile ilgili ve bu yaklaşım ve modelleri tanıtıcı hizmet içi eğitim seminerleri verilmelidir.

8. BDÖ'yü içeren çalışmalara başlamadan önce maddi yönden iyi bir planlama yapılmalıdır. Tüm detaylar hesaplanarak çalışmanın toplam mali yükü belirlenmelidir.

9. Çalışmalar sırasında sabırlı olunmalıdır. Malzemelerin ve ders araç gereçlerinin kullanımı öğrencilere en iyi şekilde anlatılmalıdır. Zira çalışmayan materyaller veya bilgisayarlar çalışmaları aksatabilmektedir.

10. Hazırlanan voleybol CD'si çalışmadaki gözlemler sonucunda belirlenen eksiklik ve aksaklıklar giderilerek gözden geçirilmeli yeni çalışmalarda bu sonuçlardan yararlanılarak CD'ler hazırlanmalıdır.

11. BDÖ'nün uygulanacağı beden eğitimi derslerinde gerekli CD'ler olmadığı için beden eğitimi öğretmenlerinin bu materyalleri hazırlarken uzman yardımı almaları gerekmektedir.

6.2. İleride Yapılacak Çalışmalar İçin Öneriler

1. Ülkemizde beden eğitimi dersleri için yeni bir bakış açısı olan bilgisayar destekli öğretimin (BDÖ) farklı beden eğitimi ünitelerinde uygulanmasını içeren çalışmalar yapılmalıdır.

2. Her sınıf düzeyi ve her ünite için daha gelişmiş materyaller hazırlamayı içeren çalışmalar planlanabilir.

3. Benzer bir çalışma farklı sınıf düzeylerinde uygulanarak (ilköğretim, ortaöğretim ve üniversite), farklı yaş gruplarındaki öğrencilerde, BDÖ'nün etkisine bakılabilir.

4. Bundan sonra beden eğitiminde BDÖ'nün kullanımıyla ilgili yapılacak çalışmalarda öğrenme süreleri ve cinsiyetin etkisine de bakılabilir.

5. Beden eğitimi alanında BDÖ etkinlikleri kullanmanın beden eğitimi öğretmenlerinin mesleğe yönelik tutumları üzerindeki etkisine bakılabilir.

6. Aynı zamanda benzer çalışmalar idareci, öğretmen, veli ve öğrenci görüşlerini içerecek şekilde nitel çalışmalar ile desteklenebilir.

7. Yapılacak yeni çalışmalarda BDÖ, geleneksel öğretim ve karma öğretim yöntemi etkisi karşılaştırılabilir.

KAYNAKÇA

- ADAMS, T.M., KANDT, G.K., THROGMANTIN, D. and WOLRUP, P. B. “Computer-Assisted Instruction vs Lecture Methods in Teaching The Rules Of Golf”, **Physical Educator**, Vol 48, (3), 1991.
- AICINENA, T., W. “ The Teacher and Students” Attitudes Towards Physical Education, **The Physical Educator**, Late Winter, cilt:48, sayı:1, 1991, s:28-32
- AKÇAY, H., “Türkiye’de Kimya Eğitiminin Gelişimi ve Sorunları”, **İzmir I. Eğitim Kongresi Bildirileri**, İzmir, 1991, s.27-35,
- AKÇAY, C., C. TÜYSÜZ; B. FEYZİOĞLU ve B. OĞUZ., “Bilgisayar Tabanlı ve Bilgisayar Destekli Kimya Öğretiminin Öğrenci Tutum ve Başarısına Etkisi”, **Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 4(2), Aralık 2008, s:169-181.
- AKÇAY, S.; M. AYDOĞDU; H.İ. YILDIRIM ve Ö. ŞENSOY., “Fen Eğitiminde İlköğretim 6. Sınıflarda Çiçekli Bitkiler Konusunun Öğretiminde Bilgisayar Destekli Öğretimin Öğrenci Başarısına Etkisi”, **Kastamonu Eğitim Dergisi**, Cilt:13, No:1, Mart 2005, s: 103-116.
- AKGÜN, N., “**Egzersiz Fizyolojisi**”, Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir, 1992.
- AKGÜN, Ö. A., “Bilgisayar Destekli ve Fen Bilgisi Laboratuvarında Yapılan Gösterim Deneylerinin Öğrencilerin Fen Bilgisi Başarısı ve Tutumları Üzerindeki Etkisi”, Yüzüncüyıl Üniversitesi, Elektronik Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:2 Sayı:1, Van, 2005.
- AKKOYUNLU, B. ; “Bilgisayar Okuryazarlığı Yeterlilikleri İle Mevcut Ders Programlarının Kaynaştırılmasının Öğrenci Başarısı ve Tutumlarına Etkisi,” **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Sayı 12, 1996, s. 127–134.
- AKPINAR, Y. “**Bilgisayar Destekli Öğrenme ve Uygulama**”, Anı Yayıncılık, Ankara, 1999.

- AKPINAR, Y., Öğretmenlerin Yeni Bilgi Teknolojileri Kullanımında Yükseköğretimin etkisi: İstanbul Okulları Örneği, **The Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET** Volume 2, Issue 2, Article 11, 2003, April 2003,
- AKTÜMEN, M. ve A. KAÇAR., “İlköğretim 8.Sınıflarda Harfli İfadelerle İşlemlerin Öğretiminde Bilgisayar Destekli Öğretimin Rolü ve Bilgisayar Destekli Öğretim Üzerine Öğrenci Görüşlerinin Değerlendirilmesi”, **Kastamonu Eğitim Dergisi**, Cilt:11, No:2, Ekim 2003, s:339-358.
- ALESSI, S. M. and TROLLIP, S. R., “**Computer Based Instruction:Methods and Development**”, Englewood, NJ:Prentice Hall, Inc, 2001.
- ALKAN,C. “**Eğitim Teknolojisi**”, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Ankara, 1984.
- ANONİM, “Antik Mısırda Spor-İlk Olimpiyatların Başlangıcı”, **Aktüel Arkeoloji Dergisi**, 1. sayı, Temmuz–2007.
- ALPMAN, C., “**Eğitimin Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Çağlar Boyunca Gelişimi**”. GSB Yayını. AÜSBF Yayını, Ankara, 1972.
- ANTALYALI, Ö. L., “**Uzaktan Eğitim Algısı ve Yöneylem Araştırması Dersinin Uzaktan Eğitim ile Verilebilirliği**”, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Isparta, 2004.
- ANTONIOU, P., DERRI, V., KIOUMOURTZOGLOU, E., and MOUROUTSOS, S., “Applying Multimedia Computer - Assisted Instruction to Enhance Physical Education Students’ Knowledge of Basketball Rules”. **European Journal of Physical Education**, vol:1, 2003. p:33-36
- BARKER, P., and YEATES H., “**Introducing Computer Assisted Learning**”, Prentice/Hall International, England, 1985.
- BAŞER, M., “Fostering Conceptual Change by Cognitive Conflict Based Instruction on Student’s Understanding of Heat And Temperature Concepts”, **Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education**, Cilt 2, Sayı 2, 2006, s:14

- BENGÜ, M., **Voleybol**, Adam Yayıncılık, İstanbul, 1983, s.16-17.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. “**Deneyisel Desenler**”, Pegema Yayıncılık, Ankara, 2001.
- CLEMENTS, D., H. “**Computers in Early and Primary Education**”, Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, New Jersey, 1985.
- COTE, D., CHEN S., and KEPPELL M. “**New Perspectives in Physical Education: Using Online Learning to Promote Critical Thinking and Collaborative Skills**”, Asian Journal of Exercise and Sports Science, vol:2, 2008, s:71
- ÇEKBAŞ, Y.; H. YAKAR; B. YILDIRIM ve A. SAVRAN., “Bilgisayar Destekli Eğitimin Öğrenciler Üzerine Etkisi”, **The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET**, Volume 2, Issue 4, Article 11, October 2003. (www.tojet.net/articles/2411.htm -erişim tarihi:15.11.1009).
- ÇEPNİ, S., “**Kuramdan Uygulamaya Fen ve Teknoloji Öğretimi**”, Pegema Yayıncılık, Ankara, 2006.
- ÇİÇEK, S., KİRAZCI, S., ve KOÇAK, S. “**Türkiye’de İlköğretimin İkinci Kademesinde Beden Eğitimi Öğretiminin Analizi.**” Milli Eğitim Bakanlığı, Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi (EARGED) Yayınları, Yayın No: 117, Ankara, 2001.
- ÇÖMEK A. , “**Fen Bilgisi Öğretiminde – Isı ve Isının Maddedeki Yolculuğu Ünitesinin Bilgisayar Destekli Öğretim Materyalleri İle Öğretilmesinin Öğrenci Başarısına Etkisi**”, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2003.
- ÇUMRALIGİL, B., “**Seçilmiş Bazı İllerdeki Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi Öğretiminin Yapısı ve Sorunları**”, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara, 1995.
- DARST, W. P AND P. R. PANGRAZI., “**Dynamic Physical Education For Secondary School Students**”, Pearson Benjamin Cummings, 2006, San Francisco.

- DEMİRHAN, G., ve ALTAY F., “Lise Birinci Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutum Ölçeği II” **Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi**, cilt:12 sayı.2, 2001, s:9-20.
- DEMİRHAN, G., “**Spor Eğitiminin Temelleri**”, Spor Yayın Evi Ve Kitapevi – Bağırhan Yayınevi. Ankara, 2006.
- DEMİREL, Ö., **Genel Öğretim Yöntemleri**, USEM Yayınları. Ankara, 1996.
- DEMİREL, Ö., ve KAYA, Z., **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**. Pegema Yayıncılık, Ankara, 2001.
- DEMİREL, Ö., **Eğitimde Program Geliştirme**, Pegema Yayıncılık, Ankara, 2002.
- DEMİREL, Ö., SEFEROĞLU, S. S., ve YAĞCI, E., **Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**, Pegema Yayınları, 2. Baskı, Ankara, 2002.
- DERYAKULU, D., **Sınıfta Demokrasi**, Eğitim Sen Yayınları, Ankara, 2001.
- EKER, M., “**Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Bilgisayar Öğretmenlerinin Çalışma Ortamlarına İlişkin Görüşleri ve Beklentileri: Bir Durum Çalışması, Eskişehir İli Örneği**”, Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir, 2002.
- ERDEN, M., “Bilgisayar Destekli Öğretimde Öğretmenin Rolü”, **Çağdaş Eğitim Dergisi**, Sayı:33, Ankara, 1994, s:14
- ERGÜN, M., “**Eğitimde Bilgisayar Kullanımı**”, Anadolu Üniversitesi Eğitim Teknolojisi ve Bilgisayar Destekli Eğitim 1. Sempozyumu, 1991.
<http://www.egitim.aku.edu.tr/otmg.htm> (Erişim 22.09.2007)
- ERİŞEN, Y., ve ÇELİKÖZ N., (Ed. Ö. Demirel ve E. Altun), “**Eğitimde Bilgisayar Kullanımı**”, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı, 2.Baskı, Pegema Yayıncılık, Ankara, 2007.
- ERKAL, M., “**Sosyolojik Açıdan SPOR**”, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1996.
- ERTÜRK, S. **Eğitimde Program Geliştirme**, Yelkentepe Yayınları, Ankara, 1979
- ESPINOSA, L. J. “**Microcomputer Facilities in Schools**”, Libraries Unlimited Inc., Englewood, Colorado, 1990.
- EVERHART, B., HARSHAW, C., KEMODLE, M., and STUBBLEFIELD, E., “Multimedia Software’s Effects on High School Physical Education

Students Fitness Patterns”, **The Physical Educator**, Vol:59 Issue:3, 2002, p:151-157.

FARYNIARZ, J., V. and LOCKWOOD, L., G., “Effectiveness of Microcomputer Simulations in Stimulating Environmental Problem Solving by Community College Students”, **Journal of Research in Science Teaching**, vol:4,1992, s:43

FIGLEY, G. E., “Determinants of Attitudes Toward Physical Education” **Journal of Teaching Physical Education**, Sayı:4, 1985, ss:229-240

FRUHNER, B., **International Volleytech**, p.25, (3), New York, 1995.

GEMİCİ, K., KORKUSUZ, E. , BOZAN, M. ve SARIKAYA, A. , “Bilgisayar Destekli Fen Eğitimi ve Bir Örnek Uygulama”, **Yeni Bin Yılın Basında Türkiye’de Fen Bilimleri Eğitimi Sempozyumu, Bildiriler Kitabı**, 7-8 Eylül, İstanbul, 2001, s. 255- 259.

GENEL, T. “Ortaöğretimde İkinci Dereceden Fonksiyonların Grafiği Konusunun Öğretiminde Bilgisayar Desteğinin Rolü”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1998.

GRAVELLE, L., SEARLE, L. and JEAN, P.ST., “Personality Profiles of the Canadian Women’s National Volleyball Team”, **Canadian Volleyball Association Technical Journal**, , Canada, 1983, p.13-17.

GÜLER, M. H. ve N. SAĞLAM., “Biyoloji Öğretiminde Bilgisayar Destekli Öğretimin ve Çalışma Yapraklarının Öğrencilerin Başarısı ve Bilgisayara Karşı Tutumlarına Etkileri”, **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 23, 2002, s: 117-126.

GÜNAY, M., “**Egzersiz Fizyolojisi**”, Bağırhan Yayınevi, Ankara, 1999.

GÜNDÜZ, H., (Ed. Şule Çetin ve M. Çağatay Özdemir), “Eğitim Okul ve Sınıf Yönetimi”, **Sınıf Yönetimi**, Asil Yayın, Ankara, 2004,

GÜROL, M. “**Eğitim Aracı Olarak Bilgisayara İlişkin Öğretmen Görüş ve Tutumları**”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ, 1990.

- GÜVELİ, E. BAKİ, A. “Bilgisayar Destekli Matematik Eğitiminde Matematik Öğretmenlerinin Deneyimleri”, **D.E.Ü.Buca Eğitim Fakültesi Dergisi**, sayı:17, İzmir, 2000, s: 12-23.
- HANÇER, A. H. ve N. YALÇIN., “ Fen Eğitiminde Yapılandırmacı Yaklaşım Dayalı Bilgisayar Destekli Öğrenmenin Bilgisayara Yönelik Tutuma Etkisi”, **Kastamonu Eğitim Dergisi**, Cilt:15 No:2, Ekim 2007, s: 549-560.
- HANÇER, A., “Fen Eğitiminde Yapılandırmacı Yaklaşım Dayalı Bilgisayar Destekli Öğrenmenin Kavram Yanılgıları Üzerine Etkisi”, **Cumhuriyet Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi**,31(1), 2007, s: 69-81.
- HARROW, A., “**A Taxonomy of The Psychomotor Domain**”, A Guide for Developing Behavior, New York, 1972.
- HASTIE, P. A., and SINELNIKOV, O. A., “The Use of Web-Based Portfolios in College Physical Education Activity Courses”, **The Physical Educator**, Vol:64, 2007 p:21-28
- HEERMAN. B., “**Teaching and Learning with Computers**”, Jossey-Bass Publishers, San Francisco, 1988.
- HOTOMAROĞLU T.A., “**Bilgisayar Destekli Öğretim için Uzman Sistem Tabanlı bir Kabuk Programın Geliştirilmesi ve Etkililiğinin Değerlendirilmesi**”, Yayınlanmış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2002.
- <http://ttkb.meb.gov.tr/indir/ttkb/programlar/lise/bedenegitimi1.Pdf>, 2009.
- http://bote.hacettepe.edu.tr/wiki/index.php/Bilgisayar_Destekli_Egitimin_Sinirliliklari Erişim Tarihi: 01.03.2009
- <http://orgm.meb.gov.tr> Erişim Tarihi: 07.06.2009
- <http://www.meb.gov.tr> Erişim Tarihi: 09.06.2009
- IGNICO, A. “ The Effects of Interactive Videotape Instruction on Knowledge, Performance and Assessment of Sport Skills”, **The Physical Educator**, Vol:54, Issue:2, 1997, p:58-63.
- İNAL, A.N., “**Beden Eğitimi ve Spor Bilimine Giriş**”, Atlas Kitapevi, II. Baskı,

- Konya, 1998.
- İPEK, İ., **Bilgisayarla Öğretim, Tasarım, Geliştirme ve Yöntemler**, Tıp Teknik, Ankara, 2001.
- İŞMAN, A. "Bilgisayar ve Eğitim", **Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Sayı:2, Sakarya, 2001, s: 1-34
- KAÇMAZ, Ö., "MLO Ve Teknoloji Okullarında Başarılı Bilgisayar Entegrasyonunu Etkileyen Etkenler", Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir, 2002.
- KARASAR N., "Bilimsel Araştırma Yöntemi", Nobel Yayınevi, 14.Baskı, Ankara, 2005.
- KAYA, Z. "Öğretim Teknikleri ve Materyal Geliştirme", Pegema Yayınları, Ankara, 2005.
- KERNS, M. M. "The Effectiveness of Computer Assisted Instruction in Teaching Tennis Rules and Strategies", **Journal of Teaching in Physical Education**, 1989, vol:3, p:170-176.
- KESER, H. "Bilgisayar Destekli Eğitim için Bir Model Önerisi" Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara, 1988.
- KILB. B., RAZ-LIEBERMANN T., ve KATZ, L., "The Role of Technology in Coaching: Enhancing The Practice Through Education, Drills Databases, and Practice Planning", The Sports Technology Research Center, Faculty of Kinesiology, University of Calgary, Canada, 2001.
- KIZER, D. L, SAUTER, W.E., and PIPER, D. L., "A Practical Approach to Teaching Physical Education", The Media Attic, Pueblo, CO, USA, 1984.
- KONUKMAN, F., STRATTON, R., GRAHAM, G., KROUSCAS, J., YANG, S., VASIL. J., AGBUGA, B., YILMAZ, İ., and COSKUN, B. "The Effects of Multimedia Computer Assisted Instruction (CAI) on Teaching Tennis Content Knowledge and Pedagogical Content Knowledge (PCK) in a Physical Education Teacher Education Program

(PETE)", Research Quarterly for Exercise and Sport, 78 (1), (Supplement), A-64. 2007.

KONUKMAN, F., STRATTON, R., GRAHAM, G., PETRAKIS, E., KROUSCAS, J., YANG, S., VASIL, J., AGBUGA, B., YILMAZ, İ., ve ZORBA, E. **The Effects of Multimedia Computer Assisted Instruction (CAI) on Tennis Skill and Task Analysis in a Physical Education Teacher Education (PETE) Program.**, Research Quarterly for Exercise & Sport, 76 (1), (Supplement), A-79. 2005.

KONUKMAN, F., ZORBA, E., ÇİÇEK, Ş. ve AĞBUGA, B., "Beceri Analizi ve Beden Eğitimi Öğretmenliği Çok Yönlü Görsel CD-Rom Uygulaması", **7. Spor Bilimleri Kongre Kitapçığı**, 27-29 Ekim, Antalya, 2002.

KORUÇ, Z., BAYAR, P., "Hentbolcu, Voleybolcu, Atlet ve Taekwondo'cuların Kişilik Örüntüleri Üzerine Bir Araştırma", **Spor Bilimleri II. Ulusal Kongre Bildirisi**, Ankara, 1992, s.20-23.

KURT, A. İ., "Anlamlı Öğrenme Yaklaşımına Dayalı Bilgisayar Destekli 7. Sınıf Fen Bilgisi Dersi İçin Hazırlanan Bir Ders Yazılımının Öğrencilerin Akademik Başarılarına ve Kalıcılığa Etkisi", Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana, 2006.

LUMPKIN, A. "Physical Education and Sport: A Contemporary Introduction", Times Mirror/ Mosby College Publishing, USA, 1990.

MADDUX, C. ve diğ., "Educational Computing: Learning With Tomorrow's Technologies", Vol:2, Allyn And Bacon, Boston, 1997.

MATHURY S., STANTON S., and REID D." Canadian Physical Therapists' Interest in Web-Based and Computer-Assisted Continuing Education", **Physical Therapy**, Volume 85, Number 3, March, 2005, p:20-23.

McKETHAN, R., EVERHART, B. and R. SANDERS. "The Effects of Multimedia Software Instruction and Lecture-Based Instruction on Learning and Teaching Cues of Manipulative Skills on Preservice Physical Education Teachers", The Physical Educator, Vol:58, No:1, 2001, p:2-13.

- McKETHAN, R., EVERHART, B., and STUBBLEFIELD, E., “The Effect of a Multimedia Computer Program on Presevice Elementary Teachers Knowledge of Cognitive Components of Movement Skills, **The Physical Educator**, Vol:57, Issue:2, 2000, p:58-68
- McCULLAGH, P. and WEISS, M.R. “**Modeling: Considerations for Motor Skill Performance and Psychological Responses**”, In R. N. Singer, H.A. Hausenblas and C.M. Janelle (Eds.), *Handbook for sport psychology*, Wiley and Sons, New York, 2001.
- McCULLAGH, P. and WEISS, M.R., “**Observational Learning: The Forgotten Psychological Method in Sport Psychology**”. In J. L. Van Raalte & B.W. Brewer (Eds.), *Exploring sport and exercise psychology*, D.C.: American Psychological Association, Washington, 2002, p: 131-149.
- MEMMEDOVA, A., “**Bilgisayar Destekli Eğitim (BDE)’de Rol Alan Formatör Öğretmenlerin Görevlerini Gerçekleştirme Düzeylerine ve BDE Uygulamalarına İlişkin Görüşleri**”, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2001.
- Milli Eğitim Temel Kanunu, T.C. Anayasası, No.1739.
- MİRZEOĞLU, D., (Editör: Nevzat Mirzeoğlu), **Spor Bilimlerinin Pedagojik Temelleri**, Spor yayınevi, Ankara, 2003.
- MİRZEOĞLU, D; AKTAĞ, İ; GÖCEK, E. ve BOŞNAK. M., “**Bilgisayar Destekli Öğretimin Basketbol Becerilerinin Öğrenimi Üzerine Etkisi**”, Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi, Cilt:1, Sayı: 2, 2007 (Elektronik Dergi [Http://www.sporyonetimi.com/0128.html](http://www.sporyonetimi.com/0128.html))
- NORTON, P. and WIBURG K., **Teaching With Technology**, Harcourt Brace & Company, New York, 1998.
- ÖĞRETİCİ, H., “Spor Ansiklopedisi”, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2005
- ÖĞÜT, H., ALTUN, A. A., SULAK, S. A. ve KOÇER, H. E., “Bilgisayar Destekli, İnternet Erişimli İnteraktif Eğitim CD’ si ile E-Eğitim”, **The Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET**, January, Volume 3, Issue 1, Article 10, 2004. <http://www.tojet.net/articles/3110.htm>
- ÖZDEMİR, S ve YALIN İ., “**Öğretmenlik Mesleğine Giriş**”, Nobel Yayın Dağıtım,

- Ankara, 1999.
- PANGRAZI R.P., and STAHL A., “**Physical Activity Level and Body Mass Index Among School Children in South-Eastern**”, Sweden, 2004.
- RATTANABIAN, V. W., “Computerized Drill and Practice: Design Options and Learner Characteristics”, **International Journal of Instructional Media**, Vol. 22, 1995.
- SARIÇAYIR, H., “**Kimya Eğitiminde Kimyasal Tepkimelerde Denge Konusunun Bilgisayar Destekli ve Laboratuvar Temelli Öğretimin Öğrencilerin Kimya Başarılarına, Hatırlama Düzeylerine ve Tutumlarına Etkisi**”, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2007.
- SAYAN, H., “**İlköğretimde İnternetin Kullanılmasına İlişkin Yönetici Ve Öğretmen Görüşleri**”, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara, 2002.
- SCHWIER, R. A., “**Issues in Emerging Interactive Technologies. in G. Anglin (Ed.), Instructional Technology: Past, Present, and Future**”, CO: Libraries Unlimited, Denver, 1995.
- SENEMOĞLU, N., **Gelişim Öğrenme ve Öğretim Kuramdan Uygulamaya**, Spot Matbaacılık, Ankara, 1997.
- SENEMOĞLU, N., “**Gelişim Öğrenme Ve Öğretim**”, Gazi Kitabevi, 12. Baskı, Ankara, 2005.
- SEZEN, F., “**Bilgisayar Destekli Bilgisayar Öğretimi**”, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim (Program Geliştirme) Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1996
- SILVERMAN, S. “Present, Possibilities, and Potential Problems”. **Technology and Physical Education**, 1997.
- SIVERSTEN, M., “**Teaching Science in Elementary School**”, Florida Book Store, Custin Publishing Series, U.S.A., 1997.
- SLAVIN, R.E., “**Using Student Team Learning**” Johns Hopkins University, Center

- for Research on Elementary and Middle Schools, Baltimore, Vol:3, 1986.
- SÖNMEZ, T. ve SUNAY, H., “Ankara’daki Ortaöğretim Kurumlarında Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Sorunlarına İlişkin Bir İnceleme”. **Milli Eğitim Dergisi**. Sayı. 162, Ankara, 2004, s: 270–279
- STEFFEN, J. and HANSEN, G. “Effect of Computer Assisted Instruction on Development of Cognitive and Psychomotor Learning in Bowling”, **Journal of Teaching in Physical Education**, 1987, p:183-191.
- STEINBERG E.R., “**Computer-Assisted Instruction-A Synthesis Of Theory, Practice and Technology**”, Lawrence Erbaum Associates Publishers, London, 1991.
- SUMINSKI, R.R., and PETOSA, R., “Web-Assisted Instruction for Changing Social Cognitive Variables Related to Physical Activity”, **Journal of American College Health**, Vol:54, No:4, 2006.
- ŞAHİN, T ve YILDIRIM, S., “**Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**”, Anı Yayıncılık, Ankara, 1999.
- ŞİMŞEK, A., “**Sınıfta Demokrasi**”, 3. Basım, Eğitim-Sen Sendikası Yayıncılık, Ankara, 2002.
- TANDOĞAN, M. ve AKKOYUNLU, B., “**Çağdaş Eğitimde Yeni Teknolojiler**”, Anadolu Üniversitesi Yayınları, No:1021, Eskişehir, 1998.
- TAMER, K., ve PULUR, A. “**Beden Eğitimi ve Sporda Öğretim Yöntemleri**”, Ada Matbaacılık, Ankara, 2001.
- TICKTON, S. G. (Ed.). “**To Improve Learning and Evaluation of Instructional Technology**”, Vol.1, NewYork, R.R.Bowker, 1971.
<http://www.bote.odtu.edu.tr/ot/all.htm> (Erişim 22.09.2007)
- THOMPSON, N. “Computers Curriculum and the Learning Environment”, **Computers And Education**, Vol. 16, No:1, 1991, p:1-5.
- USAL, M. R. ve ALBAYRAK, M., “E-Öğrenmede Bilgisayar / Ağ Alt Yapısı Bakımından Etkili Parametreler ve Türkiye’nin E-Öğrenmeye Hazır Bulunuşluğu”, **The Turkish Online Journal of Educational Technology- TOJET**, Volume 4, Issue 2, Article 6, 2005, s:102
- USUN, S., “**Dünyada ve Türkiye’de Bilgisayar Destekli Öğretim**”, Pegema Yayıncılık, Ankara, 2000.

- UYAR, A., “**Endüstri Meslek Liseleri Birinci Sınıf Öğrencilerine Teknik Resim Dersinde Temel Kavramların Bilgisayar Destekli Çizim Programları (CAD) İle Anlatılmasının Akademik Başarıya Ve Kalıcılığa Etkisi**”, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana, 2007.
- UZUNBOYLU, H., “The Effectiveness of Web Assisted English Language Instruction on the Achievement and Attitude of the Students”, **Proocedings of World Congress on Educational Multimedia, Hypermedia and Telecominications**, Lugano, Switzerland, 2004, p: 727-733.
- ÜNEY, T. “Bilgisayar Kullanımı Öğrenciyi Yeniliyor”, **Eğitim Bilimleri Dergisi**, sayı:19, 2001. s: 21
- VAROL, A., “**Bilişim Alanındaki Eğitimcilerin Eğitimi, Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim Konferansı Bildirileri**”, 13–15 Mayıs, Ankara, 1999, s:99–104.
- VERNADAKIS, N., ZETOU, E., TSITSKARI, E., GIANNOUSI, M, and KIOUMOURTZOGLOU E., “**Student Attitude and Learning Outcomes of Multimedia Computer-Assisted Versus Traditional Instruction in Basketball**”, Published online: 6 July 2008, Springer Science Business Media, 2008.
- VERNADAKIS, N., P. ANTONIOU, H. KELLIS and E. KIOUMOURTZOGLOU. “**Comparison of Direct Instruction and Computer-Assisted Instruction on Learning the Skill of Setting in Volleyball**”, *Inquiries in Sport and Physical Education*, Vol:1(1), 2003, p: 36–42.
- VERNADAKIS, N., P. ANTONIOU, E. ZETOU and E. KIOUMOURTZOGLOU. “**Comparison of Three Different Instructional Methods on Teaching the Skill of Shooting in Basketball**”, **Journal of Human Movement Studies**, 2004, p: 421-440.
- VURAL B., “**Eğitim Öğretimde Teknoloji ve Materyal Kullanımı**”, Hayat Yayıncılık, İstanbul, 2004.

- YAKA, A., “**Eğitimde Bütünlük Kavramı Açısından Okullarda Beden Eğitiminin Yeri ve Önemi**”, I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, MEB Yayınları, İzmir, 1991, s:44
- YAVAŞ, M., İLHAN, A., “**Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri**”, Melisa Matbaacılık, Bursa, 1997.
- YENİCE, N., “Bilgisayar Destekli Fen Bilgisi Öğretiminin Öğrencilerin Fen Ve Bilgisayar Tutumlarına Etkisi” **The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET**, Volume 2, Issue 4, Article 12, 2003.
- YETİM, A. “Öğretmenlik Mesleği ve Beden Eğitimi Öğretmeninin Sosyal Görevleri”, **Türkiye Sosyal Araştırma Dergisi**, Cilt 3, Sayı 3, Ankara, 1999, s: 222–234
- YİĞİT, N. ve A. R. AKDENİZ., “Fizik Öğretiminde Bilgisayar Destekli Etkinliklerin Öğrenci Kazanımları Üzerine Etkisi: Elektrik Devreleri Örneği”, **Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt 23, Sayı 3, Ankara, 2003, s: 99-113.
- YURDAKUL, B., “**Eğitimde Bilgisayar Teknolojisine İlişkin Uygulamaların Değerlendirilmesi**”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Teknolojisi Anabilim Dalı, Ankara, 1998.

EKLER

Ek 1: Voleybol Ünitesi Başarı Testi

Ek 2: Gözlem Formaları

Ek 3: Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği

Ek 4: Madde Analizleri

Ek 5: Beden Eğitimi Dersi Yıllık Belirtke Tablosu

Ek 6: Beden Eğitimi Dersi Ünite Belirtke Tablosu

Ek 7: Beden Eğitimi Dersi Yıllık Plan

Ek 8: Beden Eğitimi Dersi Günlük Plan Örneği

Ek 9: MEB İzin Belgesi

Ek 10: Özgeçmiş

VOLEYBOL TESTİ**Adı Soyadı:****Sınıfı:****No:**

Açıklama; Aşağıdaki sorular sizlerin voleybol ile ilgili başarınızı ölçmek amacıyla hazırlanmıştır. Lütfen soruları dikkatle okuyup; cevapları cevap anahtarına çarpı (X) işareti koyarak işaretleyiniz. Hiçbir soruyu boş bırakmayınız. Yanlış doğruyu götürmemektedir. İlginiz için teşekkürler...

1. Aşağıdakilerden hangisi smaç basamaklamaları arasında yer almaz?

- a) Yaklaşma koşusu
- b) Topu yukarı atma
- c) Sıçrama ve açılma
- d) Topa vuruş
- e) Yere konuş

2. Aşağıdakilerden hangisi voleybolda smaç esnasında uygulanmaz?

- a) Yaklaşma koşusu
- b) Topa gergin kolla temas etmek
- c) Topa parmakların ilk boğumları ile temas etmek
- d) Topa en yüksek noktada vurmak
- e) Topa vuruşla birlikte çift ayakla yere düşmek

3. Voleybol saha ölçüleri hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- a) 9-18m. b) 10-20m. c) 10-18m. d) 20-40m. e) 12-24m.

4. Aşağıdakilerden hangisi voleybolda tenis servis esnasında uygulanmaz?

- a) Vuruş kolunun ters ayağını önde tutmak
- b) Vuruş elinin aksi kolla, topu bir kol boyu yukarı atmak
- c) Topa bel seviyesinin altında temas etmek
- d) Topa en yüksek noktada vurmak
- e) Topa vuruşla birlikte ağırlık aktarımı yapmak

5. Aşağıdaki durumların hangisinde parmak pas becerisi kullanılmaz?

- a) Oyunu yavaşlatmak
- b) Üç pas yapmak
- c) Sayı kazanmak
- d) Hızlı hücum kurmak
- e) Oyunu başlatmak

6. Alçak gelen topın kollar yardımı ile takım arkadaşına aktarılmasına denir.

- a) Manşet Pas b) Parmak Pas c) Kısa Pas d) Alçak Pas e) Yüksek Pas

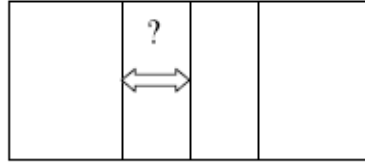
7., kazanılan sayı sonrasında topu oyuna dahil eden ilk vuruştur.

- a) Parmak Pas b) Manşet Pas c) Smaç d) Servis e) Blok

8. Yüksekten gelen topun parmaklar yardımı ile takım arkadaşına aktarılma becerisine denir.

- a) Manşet Pas b) Parmak Pas c) Kısa Pas d) Alçak Pas e) Yüksek Pas

9. Voleybol sahasında orta çizgi ile hücum çizgisi arası kaç metredir?

- a) 1m. b) 2m. c) 3m. d) 4 m. e) 5m.

10. Voleybolda teknik molalar kaçınıcı sayılarda verilir?

- a) 4. ve 8. sayılarda
b) 6. ve 12. sayılarda
c) 6. ve 16. sayılarda
d) 12. ve 16. sayılarda
e) 8. ve 16. sayılarda

11. Voleybolda genellikle smaç ve servis karşılamak için kullanılan pas çeşidi aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Manşet Pas b) Parmak Pas c) Kısa Pas d) Alçak Pas e) Yüksek Pas

12. Voleybol oyununda topun savunma tarafından karşılanmasından sonra hücumla sokulabilmesi için kullanılan pas türü aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Manşet Pas b) Parmak Pas c) Kısa Pas d) Alçak Pas e) Yüksek Pas

13. Aşağıdakilerden hangisi voleybolda sayı kazanma amaçlı kullanılan **en etkili** beceridir?

- a) Manşet Pas b) Smaç c) Parmak Pas d) Blok e) Servis

14. Bir voleybol takımı yedekler dahil kaç kişiden oluşur?

- a) 16 b) 14 c) 13 d) 12 e) 10

Soru	A	B	C	D	E
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					

Soru	A	B	C	D	E
1		x			
2			x		
3	x				
4			x		
5					x
6	x				
7				x	
8		x			
9			x		
10					x
11	x				
12		x			
13		x			
14				x	

GÖZLEM FORMU

Ek 2

ÜNİTE:VOLEYBOL**KONU:VOLEYBOL'DA PARMAK PAS****HEDEF: PARMAK PAS BECERİSİNİ YAPABİLME**

HEDEF DAVRANIŞLAR	1 Hiç	2 Nadiren	3 Bazen	4 Sık sık	5 Hep
1. DİZLER BÜKÜLÜ ŞEKİLDE TEMEL DURUŞ POZİSYONUNU ALMA					
2. BAŞ PARMAKLAR VE İŞARET PARMAKLARI İLE ÜÇGEN ŞEKLİNİ OLUŞTURMA					
3. TOPU İZLEME					
4. TOPA VURUŞ İÇİN ELLERİ ALNIN ÜZERİNDE TUTMA					
5. TOPA PARMAKLARIN İLK BOĞUMLARI İLE TEMAS ETME					
6. TOPA TEMAS ESNASINDA BİLEKLERİ VE DİRSEKLERİ HAFİFÇE BÜKME					
7. TOPU GÖNDERME ESNASINDA VÜCUTLA YAPILAN BİR AÇILMA İLE TOPU YOLLAMA					
8. TOPUN İLERLEYİŞİNİ KOLLARLA İZLEME					

DEĞERLENDİRME

1-8	1	Çok zayıf
9-16	2	Zayıf
17-24	3	Orta
25-32	4	İyi
33-40	5	Çok iyi

Toplam:**Not:**

GÖZLEM FORMU

ÜNİTE:VOLEYBOL

KONU: VOLEYBOL'DA MANŞET PAS

HEDEF:VOLEYBOL'DA MANŞET PAS BECERİSİNİ YAPABİLME

HEDEF DAVRANIŞLAR	1 Hiç	2 Nadiren	3 Bazen	4 Sık sık	5 Hep
1. AYAKLAR OMUZ GENİŞLİĞİNDE AÇIK, DİZLER HAFİF BÜKÜLÜ ŞEKİLDE POZİSYON ALMA.					
2. VÜCUDUN ÜST KISMINI DİK TUTMA					
3. KOLLARI DİZLERE PARALEL VE GERGİN ŞEKİLDE TUTMA					
4. TOPA VURUŞLA BİRLİKTE DİZLERDEN YUKARIYA DOĞRU YAYLANMA HAREKETİNİ YAPMA					
5. TOPA BİLEK VE DİRSEK ARASINDA KALAN BÖLGEYLE VURMA					
6. VURUŞ ANINDAN SONRA TOPU VÜCUTLA TAKİP ETME					
7. TOPU İSTENİLEN BÖLGEYE ATMA					

DEĞERLENDİRME

1-7	1	Çok zayıf
8-14	2	Zayıf
15-21	3	Orta
22-28	4	İyi
29-35	5	Çok iyi

Toplam:

Not:

GÖZLEM FORMU

ÜNİTE:VOLEYBOL

KONU:VOLEYBOL'DA TENİS SERVİS

HEDEF: VOLEYBOL'DA TENİS SERVİS BECERİSİNİ YAPABİLME

HEDEF DAVRANIŞLAR	1 Hiç	2 Nadiren	3 Bazen	4 Sık sık	5 Hep
1. VÜCUDU FİLEYE DÖNDÜRME.					
2. TOPA VURACAK ELİN TERSİNDEKİ AYAĞI BİR ADIM ÖNE ALMA.					
3. TOPU SOL ELDE TUTMA(SAĞ ELİNİ KULLANANLAR İÇİN)SOL KOLU GERGİN OLARAK YUKARI KALDIRMA.					
4. TOPU YERE DİK OLARAK,İSTENİLEN YÜKSEKLİKTE HAVA ATMA.					
5. VURUŞ ANINDA TOP İLE EN YÜKSEK NOKTADA ELİ BULUŞTURMA VE GERGİN KOL İLE VURUŞ YAPMA.					
6. VURUŞ ANINDA ARKADAKİ AYAĞI ÖNE GETİREREK AĞIRLIK AKTARIMINI YAPMA.					
7. TOPU İSTENİLEN BÖLGEYE ATMA					

DEĞERLENDİRME

1-7	1	Çok zayıf
8-14	2	Zayıf
15-21	3	Orta
22-28	4	İyi
29-35	5	Çok iyi

Toplam:

Not:

GÖZLEM FORMU

ÜNİTE:VOLEYBOL

KONU:VOLEYBOL'DA SMAÇ

HEDEF: VOLEYBOL'DA SMAÇ BECERİSİNİ YAPABİLME

HEDEF DAVRANIŞLAR	1 Hiç	2 Nadiren	3 Bazen	4 Sık sık	5 Hep
1. SOL, SAĞ, SOL + ÇİFT, YAKLAŞMA KOŞUSUNU YAPABİLME,					
2. SON ADIMDA SOL AYAK ÖNDE KOLLAR GERİDE POZİSYON ALMA,					
3. SIÇRAMAYI ÇİFT AYAKLA YAPMA VE KOLLARI GERİDEN ÇEKEREK SIÇRAMA,					
4. SIÇRAMA İLE BELİ ÖNE DOĞRU VURMA (BELİ YAYA SOKMADAN),					
5. KOLU VE OMUZU GERİYE DOĞRU ÇEKME,					
6. TOPA MAKSİMUM YÜKSEKLİKTE GERGİN KOL İLE VURMA,					
7. TOPUN ÜST ORTA NOKTASINA VURMA VE BİLEĞİ HAFİF BÜKME,					
8. ÇİFT AYAKLA VE DENGELİ BİR ŞEKİLDE DÜŞME.					

DEĞERLENDİRME

1-8	1	Çok zayıf
9-16	2	Zayıf
17-24	3	Orta
25-32	4	İyi
33-40	5	Çok iyi

Toplam:

Not:

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR TUTUM ÖLÇEĞİ

AÇIKLAMA: Aşağıda sizlerin beden eğitimi ve spora ilişkin görüşlerinizi ifade eden cümlelere yer verilmiştir. Her cümleyi dikkatlice okuyarak sizin için hangi düzeyde bir anlam ifade ediyorsa bu durumu aşağıdaki ölçütlere göre cümlelerin karşısındaki kutucuğu karalayarak belirtiniz. Anketi lütfen 20 dakika içerisinde tamamlayınız ve üzerine isim yazmayınız. Anket soruları sadece araştırma amaçlı kullanılacaktır. Zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz.

- (5) Tamamen katılıyorum
 (4) Katılıyorum
 (3) Kararsızım
 (2) Katılmıyorum
 (1) Tamamen katılmıyorum

Maddeler	5	4	3	2	1
1. Beden eğitimi ve spor derslerinde hep korku hissine kapılırım.	0	0	0	0	0
2. Beden eğitimi ve spor etkinliklerinde çok sıkılırım.	0	0	0	0	0
3. Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmaktan daima çekinirim.	0	0	0	0	0
4. Beden eğitimi ve spor dersinde başarılı olmak için çaba sarfetmem.	0	0	0	0	0
5. Beden eğitimi ve spor dersine diğer dersler gibi zorunlu olduğu için katılırım.	0	0	0	0	0
6. Beden eğitimi ve sporla ilgili konuşmak zevklidir.	0	0	0	0	0
7. Beden eğitimi ve spordan çok zevk aldığım için dersi özlemle beklerim.	0	0	0	0	0
8. Beden eğitimi dersinde ön plana çıkmaktan sakınırım.	0	0	0	0	0
9. Beden eğitimi dersinde işbirliği duygularım gelişir.	0	0	0	0	0
10. Beden eğitimi ve spor dersi sağlıklı ve temiz olmayı öğretir.	0	0	0	0	0
11. Gelecekteki öğrencilik yaşantımda beden eğitimi ve spor dersi almak istemem.	0	0	0	0	0
12. Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin insanın sağlıklı gelişmesine katkı sağladığına inanırım.	0	0	0	0	0
13. Okul ders programlarına beden eğitimi ve spor dersi koymak gerekli değildir.	0	0	0	0	0
14. Beden eğitimi ve spor uğraşının gelecek yaşamımda önemli yarar sağlayacağına inanırım.	0	0	0	0	0
15. Okul ders programlarının her yılında beden eğitimi ve spor olmalıdır.	0	0	0	0	0
16. Beden eğitimi ve spor etkinliklerini katılmak beni dinlendirir.	0	0	0	0	0

17. Beden eğitimi ve sporla ilgili etkinliklerin dürüstlük ve demokratik yaşam davranışları kazandırdığına inanırım.	0	0	0	0	0
18. Egzersiz ve spor yaparak serbest zamanların daha iyi değerlendirildiğine inanırım.	0	0	0	0	0
19. Beden eğitimi ve spor etkinlikleri ile uğraşmanın zaman kaybı olduğuna inanırım.	0	0	0	0	0
20. Serbest zamanlarımda egzersiz ve spor yapmak içimden gelmez.	0	0	0	0	0
21. Beden eğitimi ve spor etkinliklerine önemli bir zamanımı ayırırım.	0	0	0	0	0
22. Beden eğitimi ve sporla ilgili hiçbir şeye ilgi duymam.	0	0	0	0	0
23. Beden eğitimi ve spor etkinlikleri her zaman ilgimi çeker.	0	0	0	0	0
24. Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmayı başkalarına önermem.	0	0	0	0	0

BAŞARI TESTİ MADDE ANALİZİ

MicroCAT (tm) Testing System Copyright (c) 1982 - 1995 by Assessment Systems Corporation Item and Test Analysis Program -- ITEMAN (tm) for Windows Version 3.50

Item analysis for data from file

D:\YUKLIS~1\25B30~1.DNE\SEMINER\SEMINER1\GULSEN\EMREG.DAT

Date: 18 Feb 2008

Time: 12,38

There were 85 examinees in the data file.

Scale Statistics

Scale: 1

SCALE # 1

Score Distribution Table

N of Items 14
N of Examinees 85
Mean 10.282
Variance 4.861
Std. Dev. 2.205
Skew -0.287
Kurtosis -0.968
Minimum 5.000
Maximum 14.000
Median 11.000
Alpha 0.508
SEM 1.546
Mean P 0.734
Mean Item-Tot. 0.363
Mean Biserial 0.498
Max Score (Low) 8
N (Low Group) 23
Min Score (High) 12
N (High Group) 29

Number Correct	Freq- uency	Cum Freq	PR	PCT
... No examinees below this score ...				
4	0	0	1	0
5	1	1	1	1
6	1	2	2	1
7	11	13	15	13
8	10	23	27	12
9	7	30	35	8
10	10	40	47	12
11	16	56	66	19
12	13	69	81	15
13	13	82	96	15
14	3	85	99	4

+#####

|-----+-----+-----+-----+
5 10 15 20 25
Percentage of Examinees

9. SINIF BEDEN EĞİTİMİ DERSİ YILLIK BELİRTKE TABLOSU

HEDEFLER																									
	Bed eğt dersi ile ilgili başlıca kavramlar bilgisi	Bed eğt dersi ile ilgili teknikleri kavrayabilme	Bed eğt dersi ile ilgili başlı sıra, dizi ve yönelimler bilgisi	Bed eğt dersi ile ilgili alan ölçütleri bilgisi	Bed eğt dersi ile ilgili belli başlı yarışma ve oyun kuralları bilgisi	Bed eğt dersi ile ilgili becerilerin işlevlerini açıklayabilme	TOPLAM	Bed eğt dersine demokratik ilkelere razı oluş	Beden eğitimi ve spor için isteklilik	Bed eğt ve spor ile ilgili etkinliklere katılmaktan zevk alış	Bed eğt ve sporda kendine güven duygusu geliştirebilme	Bed eğt dersinde arkadaşlarıyla yardımlaşma ve işbirliği yapabilme	TOPLAM	Bed eğt dersinde temel beceriler için vücudu hazır konuma getirebilme	Bed eğt dersi ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme	Bed eğt ve sporda kuvveti geliştirebilme	Bed eğt dersi ile ilgili sürat ve çabukluğu geliştirebilme	Bed eğt ve sporda temel becerileri gösterene bakarak yapabilme	Bed eğt ve sporda temel becerileri deneme yanılma yoluyla yapabilme	Bed eğt dersi ile ilgili temel beceriler edinebilme	Bed dersi ile ilgili becerileri istenilen nitelikte yapabilme	Bed eğt dersi ile ilgili bazı becerileri eş ve grupla bağlantılı olarak yapabilme	Bed eğt dersi ile ilgili oyunları kurallarıyla oynayabilme	TOPLAM	GENEL TOPLAM
ATLETİZM	1	1	1	1	1	1	6	1	1				2	2	1		2	1		6				12	20
GİMNASTİK	1	1	1	1	1	1	6		1			1	2	1	1	1	1	1	1	4	1		1	12	20
VOLEYBOL	2	2		1	1	1	7		1	1			2		1			1	1	3	2	2	1	11	20
FUTBOL	1				1	2	4		1		1		2	1	1		1			3	1	1		8	14
BASKETBOL	1				1	2	4		1	1			2	1	1		1			3	1		1	8	14
HENTBOL	1				1	2	4		1				1	1	1	1	1			2	1			7	12
GENEL TOPLAM	7	4	2	3	6	9	31	1	6	2	1	1	11	6	6	2	6	3	2	21	6	3	3	58	100

VOLEYBOL ÜNİTESİ BELİRTKE TABLOSU

HEDEFLER	Voleybol ile ilgili başlıca kavramlar bilgisi	Voleybol ile ilgili alan ölçütleri bilgisi	Voleybol ile ilgili oyun kuralları bilgisi	Voleybol ile ilgili becerilerin işlevlerini açıklayabilme	Voleybol becerileri ile ilgili teknikleri kavrayabilme	TOPLAM	Erkinliklere katılmaya istekli oluş	İşbirliği içinde çalışmaya istekli oluş	TOPLAM	Voleybolda temel becerileri taklit ederek yapabilme	Voleybolda temel becerileri deneme yamıma yoluyla yapabilme	Voleybol ile ilgili temel becerileri uygulayabilme	Voleybol ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme	Voleybol ile ilgili becerileri istenilen nitelikte yapabilme	Voleybol ile ilgili bazı becerileri eş ve grupla bağlantılı olarak yapabilme	Voleybol ile ilgili becerileri maç içinde kullanabilme	TOPLAM	GENEL TOPLAM
VOLEYBOL OYUN KURALLARI		1	1			2			0							1	1	3
VOLEYBOLDA PARMAS PAS	1			1		2	1		1	1		1		1	1		4	7
VOLEYBOLDA MANŞET	1					1		1	1		1				1		2	4
VOLEYBOLDA SERVİS (Tenis servis)					1	1			0			1		1			2	3
VOLEYBOLDA SMAÇ					1	1			0			1	1				2	3
GENEL TOPLAM	2	1	1	1	2	7	1	1	2	1	1	3	1	2	2	1	11	20

**ÇUBUK ANADOLU LİSESİ BEDEN EĞİTİMİ DERSİ 9. SINIF
ÜNİTELENDİRİLMİŞ YILLIK DERS PLANI**

EK 7

AY	TARİH	HAFTA	DERS	HEDEF VE DAVRANIŞLAR	KONULAR	ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ VE TEKNİKLERİ	DEĞERLENDİRME HEDEF VE DAVRANIŞLARA ULAŞILMA DÜZEYİ
SÜRE				ÜNİTE: ATLETİZM, DÜZEN ALIŞTIRMALARI				
EYLÜL	17-21	2. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Dersin işleniş bilgisi. Atatürk'ün spora verdiği önemi kavrayabilme. Davranışlar: 1-Beden Eğitimi dersine uygun kıyafet ile zamanında hazır olarak katılma 2-Beden Eğitimi dersinde, başlama devresi kurallarını sıralama 3-Beden Eğitimi dersinde, bitiriş devresi kurallarını sıralama. 4-Atatürk'ün spora dair sözlerine örnekler verme. 5-Atatürk'ün spora dair sözlerini açıklama.	1. Beden Eğitimi ders konuları ve araçları hakkında bilgi. 2. Spor Kolu Seçimi 3. Giyinme bilgisi,dersin işleniş hakkında bilgi 4. Atatürk ve Eğitim	Anlatım, Soru-cevap	Beden Eğitimi kaynak kitabının kullanımı	Beden Eğitimi ve Spor ayrıntısını yapıyor mu?
SÜRE								
EYLÜL	24-28	3. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Düzen alıştırmaları ile ilgili çeşitli şekillerde dizilme ve sıralanabilme Davranışlar: 1- Derin ve geniş kolda ikişerli, dörderli üçer, altışarlı olma. Amaç: Koşularla ilgili temel becerileri edinebilme. Davranışlar: 1-Yerinde kol çekme hareketi ile birlikte, vücut gergin olarak ağırlık merkezini öne verirken aniden hızlı koşma. 2-Ayak uçları yerde, ayak topuklarını kaldırarak yerinde ve hareket halinde dizleri değişik seviyede çekme. 3- 20-30m' lik koşu içerisinde, kolları ve bacakları abartılı şekilde çekerek çalıştırma.	1- Dizilme ve sıralanmalar. 2- İyi duruş alışkanlığı edinebilme.	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir. Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Teorik konuların uygulama esnasında sözlü olarak yapılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır ve kontrollü istek grupları yaptırılır.	* Spor alanı * Antrenman şapkaları * Kuleler * Düdük	İstenilen şekilde ve zamanında sıra olabiliyor mu? Koşularda yarışma mesafelerini bilme
SÜRE								
EKİM	01-05	4. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Düzen alıştırmaları ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme Davranışlar: 1- Sekizinci sınıf davranışlarını tekrar etme, 2-Yerinde sağa, sola ve geriye dönme, 3-Tempo ile yürüme, 4-Yürürken çark etme, 5-Tempo ve ritme uyarak koşma, 6-Koşarken ve yürürken yön değiştirme. Amaç: Koşularla ilgili koordinasyonu geliştirebilme Davranışlar: 1-Çeşitli şekillerde ip atlama. 2-“S” çizerek koşma. 3-Koşu yolu üzerinde dizilen araçların üzerinden ve altından geçerek koşma. 4- Koşu içerisinde verilen uyarılar ile kendi ekseninde çeyrek, yarım ve tam dönerek koşma. 5-Çevrilen ipin altından koşarak geçme. 6-Seksek veya sıçrama koşudan sonra düz koşma. 7-Ayak uçları yerde, ayak topuklarını kaldırarak yerinde ve hafif tempoda koşudan hızlı tempoda koşuya geçme 8-Alçak ve yüksek çıkıştan 50-60 m hızlı koşma.	1- Hız koşuları 2- Çeşitli koordinasyon geliştirici çalışmalar 3- İstanbul'un kurtuluşu	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir. Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Teorik konuların uygulama esnasında sözlü olarak yapılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır ve kontrollü istek grupları yaptırılır.	* Spor alanı * Antrenman şapkaları * Düdük	Gruba uyum sağlayabiliyor mu? Koşarken tek bir kulvarda koşabiliyor mu? Sürat değişikliklerinde tempo ayarlayabiliyor mu?
SÜRE								
EKİM	08-12	1. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Verilen komutlara uyma, yerleşme, çabuk karar verebilme. Davranışlar: 1.Tempo ile yürüme. 2. Yürürken çark etme Amaç: Koşularla ilgili sürat ve çabukluğu geliştirebilme. Davranışlar: 1-Hafif tempoda koşarken, uyarı ile hızlı koşma 2-Yerinde koşarken veya çeşitli şekilde sıçrarken uyarı ile hızlı koşma. 3- Belirli mesafeyi değişik hız ve tempoda koşma. 4- Alçak ve yüksek çıkıştan 50-60 m hızlı koşma. 6-Çeşitli duruşlardan verilen uyarılarla 20-30 m hızlı koşma 7-Dizleri kalça yüksekliğine çekerek hızlı koşma. 8-40-60 m hız artırarak koşma.	1- Takoz çıkışı 2-Yürüyüşler ve dönüşler 3- Konuyla uyumlu eğitsel oyunlar 4- Ankara'nın Başkent oluşu ve Atatürk	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir. Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Teorik konuların uygulama esnasında sözlü olarak yapılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır ve kontrollü istek grupları yaptırılır.	* Çıkış takozları * Sağlık topları * Antrenman şapkaları * Kuleler * Düdük	RAMAZAN BAYRAMI Zamanında ve kurallara uygun çıkış becerisi değerlendirilir

**ÇUBUK ANADOLU LİSESİ BEDEN EĞİTİMİ DERSİ 9.SINIF
ÜNİTELENDİRİLMİŞ YILLIK DERS PLANI**

Ek 7

AY	TARİH	HAFTA	DERS	HEDEF VE DAVRANIŞLAR	KONULAR	ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ VE TEKNİKLERİ	DEĞERLENDİRME HEDEF VE DAVRANIŞLARA ULAŞILMA DÜZEYİ
SÜRE				ÜNİTE: ATLETİZM				
E K İ M	15-19	2. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Atlamalarla ilgili temel becerileri edinebilme. Davranışlar:1-Ritimli olarak artan bir hızla düz ve kavisli koşarak, işaretlenen alana basma. 3-Hız koşusundan sonra uzağa ve yükseğe sıçrayarak ve ekseninde yarım dönme. 4-Üç adım atlama hareketini hafif sıçramalarla yapma (Sol, sol, sağ, çift veya sağ, sağ, sol, çift) 5- 3-5 koşu adımından sonra üç adım atlama hareketini daha büyük sıçramalarla yapma. 6-Hız alarak sağlık topu vs. araçlar üzerinden atlama. Amaç: Atlamalarla ilgili koordinasyonu geliştirebilme. Davranışlar:1-Koşarken belirli aralıklarla dizili araçlar üzerinden sıçrayarak geçme. 2-Dairede ve araçlar arasında (S) çizerek koşma. 3-Hız koşusundan sonra sıçrayarak kendi ekseninde çeyrek, yarım ve tam dönme. 5-Belli aralıklarla konulan minderler veya yere çizilen çizgiler üzerinden durarak ve hız alarak bir bacak, çift bacak ve kanguru gibi sıçrama. 6-Çeşitli şekillerde ip atlama. 8-Hız koşusundan sonra belirlenen alana basarak uzağa atlama. 9-Hız koşusundan sonra belirlenen alana basarak üç adım atlama	1- Hız koşuları 2- Üç adım atlama 3- Konuyla ilgili eğitsel oyun	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Teorik konuların uygulama esnasında sözlü olarak yapılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır ve kontrollü istek grupları yaptırılır.	* Spor salonu * Sağlık topları * Antrenman şapkaları * Kuleler * İp * Düdük	Hızlanma ve yaklaşma koşusunu yapabiliyor mu? Tempo ayarlayabiliyor mu?
SÜRE								
E K İ M	22-26	3. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Atmalarla ilgili temel becerileri edinebilme. Davranışlar:2-Atıştan sonra, adım değiştirme hareketini yapma. 3-Hız alma hareketlerini belirli ritimlere göre yapma. 4- Araçları belirlenen hedeflere atma. Amaç: Atmalar ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme. Davranışlar:1-Disk atma Amaç: Atmalar ile ilgili çevikliği geliştirebilme Davranışlar: Gülle atma	1- Atatürk ve 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı 2- Disk atma 3- Gülle atma	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Teorik konuların uygulama esnasında sözlü olarak yapılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır ve kontrollü istek grupları yaptırılır.	* Spor salonu * Disk * Gülle * Düdük	Araçları belirlenen hedefe atabiliyor mu?
SÜRE				ÜNİTE: ÖLÇME DEĞERLENDİRME				
E K İ M	29-02	4. HAFTA	2 SAAT	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 1-Ölçme ve değerlendirme Düzen alıştırımlarında sıralanmalar ve dizilmeler ile yürüyüşler ve dönüşlerden yapılacaktır. 2-Ölçme ve değerlendirme atletizmde kısa mesafe koşuları yapılacaktır. 3-Ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinden kalan sürede yetersiz görülen konuların tekrarı yapılacaktır. 4- Raporlu öğrencilere ayrıca sınav yapılacaktır.				CUMHURİYET BAYRAMI
SÜRE				ÜNİTE: CİMNASTİK				
K A S İ M	05-09	1. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Serbest cimmastikte iyi duruş alışkanlığı edinebilme Davranışlar: 1- Omurgayı dik tutarak; kolları yukarıda, yanda ve önde yere paralel yürüme. 2- Kitap vb. araçları baş üzerinde taşıyarak yürüme.3-Eller ensede kenetli, dirsekler yana açık olarak yürüme.4- Ayakta duruşta, sırt duvara dayalı iken omurgayı bükme, germe.5- Ayakta duruşta eller ensede kenetli, gövde dik, sırt duvara dayalı çömelme, doğrulma.6- Ayakta duruşta; kollar omuz hizasında önde, yanlarda açık veya yukarıda; gövde dik çömelme, doğrulma. Amaç: Serbest cimmastik ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme Davranışlar: Sekizinci sınıf davranışlarını tekrarlama. 2-Art arda açık bacak öne-geriye yuvarlanma. 3-Hız alarak art arda çember yapma. 4- Çemberle bağlantılı hareketler yapma.	1- 10 Kasın Atatürk'ü anma haftası 2- Serbest Cimmastikte duruş	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Teorik konuların uygulama esnasında sözlü olarak yapılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır ve kontrollü istek grupları yaptırılır.	* Spor salonu * Minder *Düdük	Sekizinci sınıf davranışlarını yapabiliyor mu?

**ÇUBUK ANADOLU LİSESİ BEDEN EĞİTİMİ DERSİ 9.SINIF
ÜNİTELENDİRİLMİŞ YILLIK DERS PLANI**

EK 7

AY	TARİH	HAFTA	DERS	HEDEF VE DAVRANIŞLAR	KONULAR	ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ VE TEKNİKLERİ	DEĞERLENDİRME HEDEF VE DAVRANIŞLARA ULAŞILMA DÜZEYİ
SÜRE				ÜNİTE: CİMNASTİK				
K A S I M	12-16	2. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Serbest cimnastikte kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme Davranışlar: 1-Çeşitli duruşlarda; bütün kas ve eklemeleri bükme, germe ve esnetme 2- Çeşitli şekillerde, yuvarlanma. 3- Çeşitli duruşlarda, değişik şekillerde yürüme. 4- Ayakta ve çömelik duruşlarda, çeşitli şekillerde sekme ve sıçrama. Amaç: Ritim ve müzik eşlinde serbest cimnastik hareketlerini yapabilme Davranışlar: 1- Ritim eşliğinde; değişik adım şekilleriyle yürüme, sekme, sıçrama, kayma ve koşma. 2-Gösterilen hareketleri ritme uyarak yapma. 3-Verilen ritme hareket uyarlama. 4-El ve Ayaklarla ritim vererek hareket yapma	1- Atatürk ve Spor 2- Ritm ve müzikle seri	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Teorik konuların uygulama esnasında sözlü olarak yapılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır ve kontrollü istek grupları yaptırılır.	* Spor salonu * Minder * Müzik seti * Düdük	Çeşitli duruşları farklı formlarda yapabiliyor mu?
SÜRE								
K A S I M	19-23	3. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Serbest cimnastik hareketlerinde kendine güven duygusunu geliştirebilme Davranışlar: 1-Çember yapma, 2-El baş amudu yapma Amaç: Aletli cimnastik ile ilgili temel beceriler edinebilme Davranışlar: 1- Kartvil yapma 2- Çember, kartvil ve Amut ile seri yapma	1- Çember yapma 2- El baş amudu yapma 3- Kartvil yapma	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Teorik konuların uygulama esnasında sözlü olarak yapılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır ve kontrollü istek grupları yaptırılır.	* Spor salonu * Minder *Düdük	Çember yapabiliyor mu? Kartvil yapabiliyor mu? El baş amudu yapabiliyor mu?
SÜRE								
K A S I M	26-30	4. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Aletli cimnastik ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme Davranışlar: 1- Çeşitli temel cimnastik duruşlarında atlama ipleri sağlık topları cimnastik sıraları ve diğer toplar kullanılarak istasyon çalışması yapma. Amaç: Aletli cimnastikte kas kuvveti ve esnekliği ile eklem hareketliliğini geliştirebilme Davranışlar: 1- Art arda açık bacak öne geriye yuvarlanmalar 2 –El baş dengesi 3- El dengesi yapma	1- İstasyon çalışmaları 2- Aletli cimnastik seri	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Teorik konuların uygulama esnasında sözlü olarak yapılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır ve kontrollü istek grupları yaptırılır.	* Spor salonu * Minder * İp * Sağlık Topu * Sıra * Düdük	El baş dengesi kurabiliyor mu?
SÜRE								
A R A L I K	03-07	1. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Aletli cimnastik hareketlerinde güvenlik tedbirleri alabilme Davranışlar: 1- Hareketleri uygularken arkadaşlarına yardım etme 2- Alan içerisinde zarar verebilecek etmenleri ortadan kaldırma Amaç: Aletli cimnastik ile ilgili araçları doğru kullanma ve koruyabilme Davranışlar: 1- Cimnastik malzemelerini dersin başında düzenleme. 3- Malzemeleri ders sonunda toplama ve düzenli kullanma Amaç: Aletli cimnastik hareketlerinde kendine güven duygusu geliştirebilme Davranışlar: 1- Kartvil yapma 2- Çember, kartvil ve Amut ile seri yapma	1- Güvenlik önlemleri 2- Araç kullanımı 3- Kendine güven	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Teorik konuların uygulama esnasında sözlü olarak yapılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır ve kontrollü istek grupları yaptırılır.	* Spor salonu * Minder * İp * Sağlık Topu * Sıra * Düdük	Kendine güven duyabiliyor mu? Güvenlik tedbiri alabiliyor mu? Araçları koruyabiliyor mu?

**ÇUBUK ANADOLU LİSESİ BEDEN EĞİTİMİ DERSİ 9.SINIF
ÜNİTELENDİRİLMİŞ YILLIK DERS PLANI**

EK 7

AY	TARİ	HAFT	DERS	HEDEF VE DAVRANIŞLAR	KONULAR	ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ VE TEKNİKLERİŞ	DEĞERLENDİRME HEDEF VE DAVRANIŞLARA ULAŞILMA DÜZEYİ
SÜRE				ÜNİTE: CİMNASTİK				
A R A L I K	10-14	2. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Aletli cimnastik hareketlerinde güvenlik tedbirleri alabilme Davranışlar: 1- Hareketleri uygularken arkadaşlarına yardım etme 2- Alan içerisinde zarar verebilecek etmenleri ortadan kaldırma Amaç: Aletli cimnastik ile ilgili araçları doğru kullanma ve koruyabilme Davranışlar: 1- Cimnastik malzemelerini dersin başında düzenleme. 3- Malzemeleri ders sonunda toparlama ve düzenli kullanma Amaç: Aletli cimnastik hareketlerinde kendine güven duygusu geliştirebilme Davranışlar: 1- Kartvil yapma 2- Çember, kartvil ve Amut ile seri yapma	1- Güvenlik önlemleri 2- Araç kullanımı 3- Kendine güven	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir. Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Teorik konuların uygulama esnasında sözlü olarak yapılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır ve kontrollü istek grupları yaptırılır.	* Spor salonu * Minder * İp * Sağlık Topu * Sıra * Düdük	Kendine güven duyabiliyor mu? Güvenlik tedbiri alabiliyor mu? Araçları koruyabiliyor mu?
SÜRE				ÜNİTE: ÖLÇME DEĞERLENDİRME				
A R A L I K	17-21	3. HAFTA	2 SAAT	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 1-Ölçme ve değerlendirme cimnastikte ritim ve müzik eşliğinde serbest cimnastik hareketlerinden seri yapmadan yapılacaktır. 2-Ölçme ve değerlendirme cimnastikte çember, kartvil ve amut ile seri yapmadan yapılacaktır. 3-Ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinden kalan sürede yetersiz görülen konuların tekrarı yapılacaktır. 4- Raporlu öğrencilere ayrıca sınav yapılacaktır.				KURBAN BAYRAMI
SÜRE				ÜNİTE: FUTBOL				
A R A L I K	24-28	4. HAFTA	2 SAAT	Amaç:Futbol, yarışma ve oyun kuralları bilgisi. Davranışlar: 1-Oyuncuların kıyafetini söyleme. 2- Oyuna nasıl başlandığını söyleme. 3-Golü tanımlama. 4-Oyun süresini söyleme. Amaç:Futbol, saha ölçüleri bilgisi. Davranışlar: 1- Oyun alanı ölçülerini söyleme 2- Malzeme ölçülerini söyleme.	1- 27 Aralık Atatürk koşusu anlam ve önemi 2- Yarışma ve oyun kuralları 2- Saha Ölçüleri	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir. Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Teorik konuların uygulama esnasında sözlü olarak yapılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır ve kontrollü istek grupları yaptırılır.	* Spor salonu * Futbol topu * Düdük	Yarışma ve oyun kuralları söyleyebiliyor mu? Saha ölçülerini söyleyebiliyor mu?
SÜRE								
O C A K	31-04	1. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Futbol ile ilgili temel beceriler edinebilme Davranışlar: 1-Ayağın değişik bölümleriyle topa vurma. 2-Çeşitli şekillerde paslaşma. 3-Kafa ile vuruş. 4-Vücudun değişik bölümleriyle topu kontrol etme. 5-Top sürme. 6-Çeşitli şekillerde rakibi aldatma.	1- Topa vuruş ve kontrol 2- Aldatma 3- Kombine çalışmalar	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir. Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Teorik konuların uygulama esnasında sözlü olarak yapılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır ve kontrollü istek grupları yaptırılır.	* Spor salonu * Futbol topu * Düdük	YILBAŞI Topu kontrol edebiliyor mu? Aldatma yapabiliyor mu?

**ÇUBUK ANADOLU LİSESİ BEDEN EĞİTİMİ DERSİ 9.SINIF
ÜNİTELENDİRİLMİŞ YILLIK DERS PLANI**

EK 7

SÜRE				ÜNİTE: FUTBOL				
O C A K	07-11	2. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Futbol ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme Davranışlar: 1-Değişik seviye ve yönlerden gelen topları kontrol ederek, çeşitli şekillerde top sürme ve kaleye vuruş. 2- Çeşitli şekillerde top sürme ve aldatma hareketlerinden sonra kaleye vuruş. 3- Atılan toplara sıra ile kafa ve ayak vurma 4-25x30 m'lik alan içerisinde 4:4, 5:5 çift kale oyun oynama. (Süre 6 dakika.)	2- Top kontrolü 3- Kafa vuruşu ve oyun	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Teorik konuların uygulama esnasında sözlü olarak yapılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır ve kontrollü istek grupları yaptırılır.	* Spor salonu * Futbol topu * Antrenman şapkası * Düdük	Topu kontrol edebiliyor mu? Biraz beceriyi bir arada yapabiliyor mu?
SÜRE								
O C A K	14-18	3. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Futbol ile ilgili temel beceriler edinebilme Davranışlar: 1- Kombine çalışmalar sonrası şut atma 2- Şut atmadan önce aldatma yapma Amaç: Futbolu dostça oynama, kazananı kutlama, kaybetmeyi kabullenebilme. Davranışlar: 1-Grupla oynamaya istekli olma. 2- Oyun içerisinde kendi ve rakip takım oyuncularına saygılı olma. 3-Yöneticilerin uyarılarına ve hakem kararlarına saygılı olma. 4-Başarılı olduğunda aşırı öğünmeme. 5-Oyun ve yarışmalarda kaybettiğinde ileride başarılı olmak için daha çok çalışmaya istekli olma. 6-Kazanmak için kural dışı yollara başvurmama. 7-Oyun ve yarışmalarda başarının sevincini, kaybetmenin üzüntüsünü arkadaşları ile paylaşma.	1- Müsabaka 2- Kazanama ve kaybetme	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Teorik konuların uygulama esnasında sözlü olarak yapılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır ve kontrollü istek grupları yaptırılır.	* Spor salonu * Futbol topu * Antrenman şapkası * Düdük	Topu kontrol edebiliyor mu? Biraz beceriyi bir arada yapabiliyor mu?
SÜRE								
O C A K	21-25	4. HAFTA	2 SAAT	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 1-Ölçme ve değerlendirme Futbol temel becerilerden yapılacaktır. 2-Ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinden kalan sürede yetersiz görülen konuların tekrarı yapılacaktır. 3- Raporlu öğrencilere ayrıca sınav yapılacaktır. Amaç: Futbolu dostça oynama kazananı kutlama kaybetmeyi kabullenme Davranışlar: 1-Grupla oynamaya istekli olma. 2-Oyun içerisinde kendi ve rakip takım oyuncularına, hakemlere saygılı olma. 3-Başarılı olduğunda aşırı öğünmeme. 4-Oyun ve yarışmalarda kaybettiğinde, ileride başarılı olmak için daha çok çalışmaya istekli olma. 5-Kazanmak için kural dışı yollara başvurmama. 6-Oyun ve yarışmalarda başarının sevincini, kaybetmenin üzüntüsünü arkadaşları ile paylaşma.				

**ÇUBUK ANADOLU LİSESİ BEDEN EĞİTİMİ DERSİ 9.SINIF
ÜNİTELENDİRİLMİŞ YILLIK DERS PLANI**

EK 7

AY	TARİ	HAFT	DERS	HEDEF VE DAVRANIŞLAR	KONULAR	ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ VE TEKNİKLERİ	DEĞERLENDİRME HEDEF VE DAVRANIŞLARA ULAŞILMA DÜZEYİ
SÜRE				ÜNİTE: VOLEYBOL				
SUBAT	11-15	2. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Voleybolda parmak pas becerisini uygulayabilme. Davranışlar: 1. Dizler bükülü şekilde temel duruş pozisyonunu alma 2. Baş parmaklar ve işaret parmakları ile üçgen şeklini oluşturma 3. Topu izleme 4. Topa vuruş için elleri alnın üzerinde tutma 5. Topa parmakların ilk boğumları ile temas etme 6. Topa temas esnasında bilekleri ve dirsekleri hafifçe bükme 7. Topu gönderme esnasında vücutla yapılan bir açılma ile topu yollama 8. Topun ilerleyişini kollarla izleme. Amaç: Voleybol Yarışma ve Oyun Kuralları Bilgisi Davranışlar: 1. Saha içerisinde bulunduğu bölgenin numarasını söyleme 2. Kazanılan servisten sonra yer değiştirmenin saat yelkovanı yönünde yapılacağını söyleme 3. Oyun içerisinde servis karşılamaya hazırlanırken; arkadaki oyuncuların öndeki oyuncuların önünde; yine her oyuncunun solundaki oyuncuların sol yanında, sağındaki oyuncuların sağ yanında bulunamayacağını söyleme 4. File ve çizgi hatalarını söyleme 5. Vuruş hatalarını söyleme 6. Bir takımın hangi durumlarda sayı kazanacağını söyleme 7. Bir setin kaç sayıdan ibaret olduğunu söyleme 8. Oyuncu değişimi kurallarını söyleme 9. Kaç set kazanıldığında oyunun sona ereceğini söyleme Amaç: Arkadaşlarına güven duymayı alışkanlık haline getiriş Davranışlar: 1. Verilen dönütleri dikkatlice dinleme 2. Arkadaşına gerekli dönütleri verebilme 3. Arkadaşını objektif olarak değerlendirebilme	1. Parmak pas 2. Oyun kuralları ve saha ölçülere 3. Eğitsel oyun	Anlatım, bilgisayar yardımı ile becerilerle ilgili hazırlanan power point sunuları gösterilir. Videolar izletilir. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir. Amaç anlatılır, hareket açıkları gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Soru – cevap yolu ile sorular cevaplandırılır. Ev ödevleri verilir. Konunun hazırlanan internet sitesinden takip edilmesi hatırlatılır. Teorik konular uygulama esnasında sözlü olarak anlatılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır.	* Bilgisayar * Projeksiyon * Voleybol topu * Antrenman şapkası * File * Düdük	Uzun ve kısa pas yapabiliyor mu? 3m çizgisi gerisinden servis kullanabiliyor mu?
SÜRE								
SUBAT	18-22	3. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Voleybolda manşet pas becerisini analiz edebilme Davranışlar : 1. Manşet pas becerisini evrelere ayırma. 2. Manşet pas becerisinde görülebilecek hataları söyleme 3. Manşet pas becerisinde dikkat edilmesi gereken kritik davranışları söyleme. Amaç: Voleybol da manşet pas becerisini yapmaya istekli oluş Davranışlar: 1. Öğretmenin açıklamalarını dinleme 2. Başkalarının çalışma hakkını engellememe 3.Sırası geldiğinde beceriyi yaparken zevk alma Amaç: Voleybolda manşet pas becerisini uygulayabilme Davranışlar: 1.Ayaklar omuz genişliğinde açık, dizler hafif bükülü şekilde pozisyon alma 2. Vücutun üst kısmını dik tutma 3. Kolları dizlere paralel ve gergin şekilde tutma 4. Topa bilek ve dirsek arasında kalan bölgeyle vurma 5. Topa vuruşla birlikte dizlerden yukarıya doğru yaylanma hareketini yapma. 6.Vuruş anından sonra topu vücutla takip etme. 7. Topu istenilen bölgeye atma.	1. Manşet pas 2. Tekrar 3. Eğitsel oyun	Anlatım, bilgisayar yardımı ile becerilerle ilgili hazırlanan power point sunuları gösterilir. Videolar izletilir. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir. Amaç anlatılır, hareket açıkları gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Soru – cevap yolu ile sorular cevaplandırılır. Ev ödevleri verilir. Konunun hazırlanan internet sitesinden takip edilmesi hatırlatılır. Teorik konular uygulama esnasında sözlü olarak anlatılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır.	* Bilgisayar * Projeksiyon * Voleybol topu * Antrenman şapkası * File * Düdük	File üzerinde engelleme yapabiliyor mu? Servis karşılayabiliyor mu?
SÜRE								
SUBAT	25-29	4. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Voleybol da manşet pas becerisini yapmaya istekli oluş Davranışlar: 1. Öğretmenin açıklamalarını dinleme 2. Başkalarının çalışma hakkını engellememe 3.Sırası geldiğinde beceriyi yaparken zevk alma Amaç: Voleybol oynamaya istekli olabilme. Davranışlar: 1-Çeşitli yerleşme düzenlerinde top tutmayı kapsayan oyunlar oynama. 2-Paslaşmayı kapsayan oyunlar oynama. 3-Servis atmayı kapsayan oyunlar oynama. 4-Paslaşma ve servis atmayı pekiştirici eğlenceli yarışmalar yapma. Amaç: Arkadaşlarına güven duymayı alışkanlık haline getiriş Davranışlar: 1. Verilen dönütleri dikkatlice dinleme 2. Arkadaşına gerekli dönütleri verebilme 3. Arkadaşını objektif olarak değerlendirebilme	1. Kombine paslar 2. Parmak pas 3.Manşet pas 4. Eğitsel oyun	Anlatım, bilgisayar yardımı ile becerilerle ilgili hazırlanan power point sunuları gösterilir. Videolar izletilir. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir. Amaç anlatılır, hareket açıkları gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Soru – cevap yolu ile sorular cevaplandırılır. Ev ödevleri verilir. Konunun hazırlanan internet sitesinden takip edilmesi hatırlatılır. Teorik konular uygulama esnasında sözlü olarak anlatılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır.	* Bilgisayar * Projeksiyon * Voleybol topu * Antrenman şapkası * File * Düdük	Çeşitli becerileri farklı oyun formlarında uygulayabiliyor mu?

ÇUBUK ANADOLU LİSESİ BEDEN EĞİTİMİ DERSİ 9.SINIF
ÜNİTELENDİRİLMİŞ YILLIK DERS PLANI

EK 7

AY	TARİH	HAFTA	DERS	HEDEF VE DAVRANIŞLAR	KONULAR	ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ VE TEKNİKLERİ	DEĞERLENDİRME HEDEF VE DAVRANIŞLARA ULAŞILMA DÜZEYİ
SÜRE				ÜNİTE: VOLEYBOL				
M A R T	03-07	1. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Voleybolda tenis servisi becerisini analiz edebilme Davranışlar : 1. Voleybolda tenis servisi becerisinde evrelere ayırma. 2. Voleybolda tenis servisi becerisinde görülebilecek hataları söyleme 3. Voleybolda tenis servisi becerisinde dikkat edilmesi gereken kritik davranışları söyleme. Amaç: Voleybolu dostça oynama, kazanana kutlama, kaybetmeyi kabullenebilme. Davranışlar: 1-Grupla oynamaya istekli olma. 2- Oyun içinde kendi ve rakip takım oyuncularına saygılı olma. 3-Yöneticilerin ikazlarına ve hakem kararlarına saygılı olma. 4-Başarılı olduğunda aşırı öğünmeme. 5-Kazanmak için kural dışı yollara başvurmama. 6-Oyun ve yarışmalarda kaybettiğinde ileride başarılı olmak için daha çok çalışmaya istekli olma. 7-Oyun ve yarışmalarda başarının sevincini, kaybetmenin üzüntüsünü arkadaşları ile paylaşma	1. Tenis Servisi 2. Kombine çalışmalar 3. Eğitsel oyun	Anlatım, bilgisayar yardımı ile becerilerle ilgili hazırlanan power point sunuları gösterilir. Videolar izletilir. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir. Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Soru – cevap yolu ile sorular cevaplandırılır. Ev ödevleri verilir. Konunun hazırlanan internet sitesinden takip edilmesi hatırlatılır. Teorik konular uygulama esnasında sözlü olarak anlatılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır.	* Bilgisayar * Projeksiyon * Voleybol topu * Antrenman şapkası * File * Düdük	Voleybol oyununda kazanmayı ve kaybetmeyi kabullenebiliyor mu?
SÜRE								
M A R T	10-14	2. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Voleybolda tenis servisi becerisini analiz edebilme Davranışlar : 1. Voleybolda tenis servisi becerisinde evrelere ayırma. 2. Voleybolda tenis servisi becerisinde görülebilecek hataları söyleme 3. Voleybolda tenis servisi becerisinde dikkat edilmesi gereken kritik davranışları söyleme. Amaç: Voleybolu dostça oynama, kazanana kutlama, kaybetmeyi kabullenebilme. Davranışlar: 1-Grupla oynamaya istekli olma. 2- Oyun içinde kendi ve rakip takım oyuncularına saygılı olma. 3-Yöneticilerin ikazlarına ve hakem kararlarına saygılı olma. 4-Başarılı olduğunda aşırı öğünmeme. 5-Kazanmak için kural dışı yollara başvurmama. 6-Oyun ve yarışmalarda kaybettiğinde ileride başarılı olmak için daha çok çalışmaya istekli olma. 7-Oyun ve yarışmalarda başarının sevincini, kaybetmenin üzüntüsünü arkadaşları ile paylaşma	1. İstiklal Marşının Kabulü 2. Çanakkale Şehitlerini Anma 3. Tenis Servisi 4. Kombine çalışmalar 5. Eğitsel oyun	Anlatım, bilgisayar yardımı ile becerilerle ilgili hazırlanan power point sunuları gösterilir. Videolar izletilir. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir. Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Soru – cevap yolu ile sorular cevaplandırılır. Ev ödevleri verilir. Konunun hazırlanan internet sitesinden takip edilmesi hatırlatılır. Teorik konular uygulama esnasında sözlü olarak anlatılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır.	* Bilgisayar * Projeksiyon * Voleybol topu * Antrenman şapkası * File * Düdük	Voleybol oyununda kazanmayı ve kaybetmeyi kabullenebiliyor mu?
SÜRE								
M A R T	17-21	3. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Voleybolda smaç becerisini uygulayabilme. Davranışlar: 1. Sol, sağ, sol + çift, yaklaşma koşusunu yapma 2. Son adımda sol ayak önde kollar geride pozisyon alma 3. Sıçramayı çift ayakla yapma ve kolları geriden çekerek sıçrama 4. Sıçrama ile beli öne doğru vurma (beli yaya sokmadan) 5. Kolu ve omuzu geriye doğru çekme 6. Topa maksimum yükseklikte gergin kol ile vurma 7. Topun üst orta noktasına vurma ve bileği hafif bükme 8. Çift ayakla ve dengeli bir şekilde düşme. Amaç: Voleybol derslerinde çalışmalarını yapmaya istekli oluş Davranışlar: 1. Öğretmenin açıklamalarını dinleme 2. Öğretmen komutlarına uyma 3. Çalışmaları belirlenen alan içinde yapma 4. Çalışmaları istenilen sayıda yapma 5. Hareketleri istenilen nitelikte yapma	1. Smaç 2. Eğitsel oyun	Anlatım, bilgisayar yardımı ile becerilerle ilgili hazırlanan power point sunuları gösterilir. Videolar izletilir. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir. Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Soru – cevap yolu ile sorular cevaplandırılır. Ev ödevleri verilir. Konunun hazırlanan internet sitesinden takip edilmesi hatırlatılır. Teorik konular uygulama esnasında sözlü olarak anlatılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır.	* Bilgisayar * Projeksiyon * Voleybol topu * Antrenman şapkası * File * Düdük	

**ÇUBUK ANADOLU LİSESİ BEDEN EĞİTİMİ DERSİ 9.SINIF
ÜNİTELENDİRİLMİŞ YILLIK DERS PLANI**

Ek 7

AY	TARİH	HAFTA	DERS	HEDEF VE DAVRANIŞLAR	KONULAR	ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ VE TEKNİKLERİ	DEĞERLENDİRME HEDEF VE DAVRANIŞLARA ULAŞILMA DÜZEYİ
SÜRE				ÜNİTE: VOLEYBOL				
M A R T	24-28	4. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Voleybolda smaç becerisini uygulayabilme. Davranışlar: 1. Sol, sağ, sol + çift, yaklaşma koşusunu yapma 2. Son adımda sol ayak önde kollar geride pozisyon alma 3. Sıçramayı çift ayakla yapma ve kolları geriden çekerek sıçrama 4. Sıçrama ile beli öne doğru vurma (beli yaya sokmadan) 5. Kolu ve omuzu geriye doğru çekme 6. Topa maksimum yükseklikte gergin kol ile vurma 7. Topun üst orta noktasına vurma ve bileği hafif bükme 8. Çift ayakla ve dengeli bir şekilde düşme. Amaç: Voleybol derslerinde çalışmalarını yapmaya istekli oluş Davranışlar: 1. Öğretmenin açıklamalarını dinleme 2. Öğretmen komutlarına uyma 3. Çalışmaları belirlenen alan içinde yapma 4. Çalışmaları istenilen sayıda yapma 5. Hareketleri istenilen nitelikte yapma	1. Smaç 2. Eğitsel oyun	Anlatım, bilgisayar yardımı ile becerilerle ilgili hazırlanan power point sunuları gösterilir. Videolar izletilir. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir. Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Soru – cevap yolu ile sorular cevaplandırılır. Ev ödevleri verilir. Konunun hazırlanan internet sitesinden takip edilmesi hatırlatılır. Teorik konular uygulama esnasında sözlü olarak anlatılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır.	* Bilgisayar * Projeksiyon * Voleybol topu * Antrenman şapkası * File * Düdük	
SÜRE								
N İ S A N	31-04	1. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Voleybolda smaç becerisini uygulayabilme. Davranışlar: 1. Sol, sağ, sol + çift, yaklaşma koşusunu yapma 2. Son adımda sol ayak önde kollar geride pozisyon alma 3. Sıçramayı çift ayakla yapma ve kolları geriden çekerek sıçrama 4. Sıçrama ile beli öne doğru vurma (beli yaya sokmadan) 5. Kolu ve omuzu geriye doğru çekme 6. Topa maksimum yükseklikte gergin kol ile vurma 7. Topun üst orta noktasına vurma ve bileği hafif bükme 8. Çift ayakla ve dengeli bir şekilde düşme. Amaç: Voleybol derslerinde çalışmalarını yapmaya istekli oluş Davranışlar: 1. Öğretmenin açıklamalarını dinleme 2. Öğretmen komutlarına uyma 3. Çalışmaları belirlenen alan içinde yapma 4. Çalışmaları istenilen sayıda yapma 5. Hareketleri istenilen nitelikte yapma	1. Smaç 2. Servis 3. Oyun 2. Eğitsel oyun	Anlatım, bilgisayar yardımı ile becerilerle ilgili hazırlanan power point sunuları gösterilir. Videolar izletilir. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir. Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. Soru – cevap yolu ile sorular cevaplandırılır. Ev ödevleri verilir. Konunun hazırlanan internet sitesinden takip edilmesi hatırlatılır. Teorik konular uygulama esnasında sözlü olarak anlatılır. Öğrencilerin dersi sevmeleri ve zevk alabilmeleri için derslerin sonunda belli bir süre eğitsel oyunlar oynatılır.	* Bilgisayar * Projeksiyon * Voleybol topu * Antrenman şapkası * File * Düdük	
SÜRE				ÜNİTE: ÖLÇME DEĞERLENDİRME				
N İ S A N	07-11	2. HAFTA	2 SAAT	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 1-Ölçme ve değerlendirme Voleybol temel becerilerden yapılacaktır. 2-Ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinden kalan sürede yetersiz görülen konuların tekrarı yapılacaktır. 3- Raporlu öğrencilere ayrıca sınav yapılacaktır.				
SÜRE				ÜNİTE: BASKETBOL				
N İ S A N	14-18	3. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Basketbol oyun kuralları ve saha ölçüleri bilgisi Davranışlar: 1- Basketbol oyun kurallarını söyleme 2- Basketbol saha ölçülerini söyleme Amaç: Basketbol ile ilgili temel beceriler edinebilme Davranışlar: 1-Göze ve kulağa hitabeden uyarılarla ile yer değiştirme. 2-Çeşitli şekillerde paslaşma. 3- Alçak ve yüksek top sürme 4-El değiştirerek ve rakipten top saklayarak top sürme.	1- Oyun kuralları 2- Saha ölçüleri 3- Pas 4- Top Sürme	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. istek grupları yaptırılır.	* Basketbol topu * Antrenman şapkası * Düdük	Çeşitli şekillerde paslaşabiliyor mu? Çeşitli şekillerde top sürebiliyor mu?

**ÇUBUK ANADOLU LİSESİ BEDEN EĞİTİMİ DERSİ 9.SINIF
ÜNİTELENDİRİLMİŞ YILLIK DERS PLANI**

EK 7

AY	TARİH	HAFTA	DERS	HEDEF VE DAVRANIŞLAR	KONULAR	ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ VE TEKNİKLERİ	DEĞERLENDİRME HEDEF VE DAVRANIŞLARA ULAŞILMA DÜZEYİ
SÜRE								
NİSAN	21-25	4. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Basketbol ile ilgili temel beceriler edinebilme Davranışlar: 1- Top sürme 2- Turnike Amaç: Basketbol ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme. Davranışlar: 1-Tam saha boyunca, top sürme, paslaşma, çembere sıçrayarak top atma ve turnike atış hareketlerini bağlantılı olarak yapma 2-Tam saha boyunca; değişik şekil ve düzende paslaşma ve top sürme. 3-Alınan pasla çembere sıçrayarak top atma ve turnike atışa yapma.	1- Atatürk ve 23 nisanın önemi 2- Top sürme 3- Turnike	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. istek grupları yaptırılır.	* Basketbol topu * Antrenman şapkası * Düdük	Tam saha alçak ve yüksek top sürebiliyor mu? Çembere top atabiliyor mu? Birkaç beceriyi kombine şekilde yapabiliyor mu?
SÜRE								
NİSAN	28-02	5. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Basketbol ile ilgili temel beceriler edinebilme Davranışlar: 1- Turnike 2- Şut Amaç: Basketbol temel becerileri edinebilme Davranışlar: 1-Çeşitli yerleşme düzenlerinde turnikeyi kapsayan oyunlar oynama. 2-Paslaşmayı kapsayan oyunlar oynama. 3-Top sürmeyi kapsayan oyunlar oynama. 4-Durarak veya sıçrayarak çembere top atmaya kapsayan oyunlar oynama. 5-Turnikeyi kapsayan oyunlar oynama. 6-Paslaşma, top sürme ve atışları pekiştirici eğlenceli yarışmalar yapma. 7- Potaya top atma	1- Turnike 2- Tekrar 3- Şut	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. istek grupları yaptırılır.	* Basketbol topu * Antrenman şapkası * Düdük	Çeşitli formlarda turnike atışını yapabiliyor mu? Daha önce öğrendiği becerileri kombine şekilde yapabiliyor mu?
SÜRE								
MAYIS	05-09	1. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Basketbol ile ilgili temel beceriler edinebilme Davranışlar: 1- Kombine çalışmalar sonrası şut atma 2- Şut atmadan önce aldatma yapma Amaç: Basketbolu dostça oynama, kazanamı kutlama, kaybetmeyi kabullenebilme. Davranışlar: 1-Grupla oynamaya istekli olma. 2- Oyun içerisinde kendi ve rakip takım oyuncularına saygılı olma. 3-Yöneticilerin uyarılarına ve hakem kararlarına saygılı olma. 4-Başarılı olduğunda aşırı öğünmeme. 5-Oyun ve yarışmalarda kaybettiğinde ileride başarılı olmak için daha çok çalışmaya istekli olma. 6-Kazanmak için kural dışı yollara başvurmama. 7-Oyun ve yarışmalarda başarının sevincini, kaybetmenin üzüntüsünü arkadaşları ile paylaşma.	2- Şut 3- Aldatma	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. istek grupları yaptırılır.	* Basketbol topu * Antrenman şapkası * Düdük	Çeşitli formlarda şut atışını yapabiliyor mu? Çeşitli formlarda aldatma yapabiliyor mu?
SÜRE				ÜNİTE: HENTBOL				
MAYIS	12-16	2. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Hentbol oyun kuralları ve saha ölçüleri bilgisi Davranışlar: 1- Hentbol oyun kurallarını söyleme 2-Hentbol saha ölçülerini söyleme Amaç: Hentbol ile ilgili temel becerileri edinebilme. Davranışlar: 1-Top tutma çalışması yapma. 2- Pas çalışmaları yapma Amaç: Hentbol oynamaya istekli olabilme. Davranışlar: 1-Çeşitli yerleşme düzenlerinde, top tutmaya yönelik oyunlar oynama. 2-Paslaşmayı kapsayan oyunlar oynama.	1- Oyun kuralları 2- Saha ölçüleri 3- Top tutma 4- Pas	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. istek grupları yaptırılır.	* Hentbol topu * Antrenman şapkası * Düdük	İstenilen niteliklere uygun pas yapabiliyor mu?
SÜRE								
MAYIS	19-23	3. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Hentbol ile ilgili temel becerileri edinebilme. Davranışlar: 1-Top sürme çalışması yapma. 2- Temel pas çalışmaları yapma 3- Bilek pas çalışmaları yapma AMAÇ: Hentbol ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme Davranışlar 1. Topla ve topsuz gölge oyunu oynama 2. Top sürdükten sonra pas yapma 3. Belirlenmiş alanda bilek pas ile on pas oyunu oynama 4. Aldatma ile pas yapma	1- Atatürk ve 19 Mayısın anlam ve önemi 1- Top sürme 2- Pas 3- Aldatma	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. istek grupları yaptırılır.	* Hentbol topu * Antrenman şapkası * Düdük	Top sürme sonrası pas yapabiliyor mu? Temel ve bilek pas yapabiliyor mu Aldatma yapabiliyor mu?

AY	TARİH	HAFTA	DERS	HEDEF VE DAVRANIŞLAR	KONULAR	ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ VE TEKNİKLERİ	DEĞERLENDİRME HEDEF VE DAVRANIŞLARA ULAŞILMA DÜZEYİ
SÜRE				ÜNİTE: HENTBOL				
MAYIS	26-30	4. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Hentbol ile ilgili temel becerileri edinebilme. Davranışlar: 1- Topsuz şut atma 2- Top ile şut atma 3- Aldatma ile şut atma Amaç: Hentbol ile ilgili temel becerileri edinebilme. Davranışlar: 1-Çeşitli şekillerde top sürme sonrası şut atma. 2- Çeşitli şekillerde paslaşma sonrası aldatma ve şut atma.	2- Şut 3- Aldatma	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. istek grupları yaptırılır.	* Hentbol topu * Antrenman şapkası * Düdük	Çeşitli şekillerde şut atabiliyor mu? Şut öncesi aldatma yapabiliyor mu?
SÜRE								
HAZİRAN	02-06	1. HAFTA	2 SAAT	Amaç: Hentbol ile ilgili temel becerileri edinebilme. Davranışlar: 1- Topla ve topsuz kaleci çalışması yapma. 2- 7 m atışı yapma 3- Serbest atış çalışması yapma AMAÇ: Hentbol ile ilgili koordinasyonu geliştirebilme Davranışlar: 1-Top sürmeyi kapsayan oyunlar oynama. 2-Kale atışını kapsayan oyunlar oynama. 3-Top sürme, paslaşma ve atışları pekiştirici eğlenceli yarışmalar yapma.	1- Kaleci çalışması 2- 7m atış 3- Serbest atış	Anlatım, hareketin gösterilmesi ve uygulama metodu uygulanır. Basitten zora basamaklama ile konunun tümü verilir.Amaç anlatılır, hareket açıklanıp gösterilir. Öğrenciye yardım edilir. Hatalar düzeltilir. Hareketin en doğru şeklinin modelleştirilmesi ve akıcı hale getirilmesi sağlanır. istek grupları yaptırılır.	* Hentbol topu * Antrenman şapkası * Düdük	Kaleci çalışmaları yapabiliyor mu? 7m atışı yapabiliyor mu? Serbest atış yapabiliyor mu?
SÜRE				ÜNİTE: ÖLÇME DEĞERLENDİRME				
HAZİRAN	09-13	5. HAFTA	2 SAAT	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 1-Ölçme ve değerlendirme Hentbol temel becerilerden yapılacaktır. 2- Ölçme ve değerlendirme Basketbol temel becerilerden yapılacaktır. 3-Ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinden kalan sürede yetersiz görülen konuların tekrarı yapılacaktır. 4- Raporlu öğrencilere ayrıca sınav yapılacaktır.				

AÇIKLAMALAR: Bu ünitelendirilmiş yıllık plan hazırlanırken:

- 1) Ağustos 2003-2551 sayılı tebliğler dergisi,
- 2) 2504 sayılı tebliğler dergisi Atatürkçülük konuları,
- 3) İlköğretim Beden Eğitimi dersi öğretim programı,
- 4) Beden Eğitimi öğretmenin ders içi ve ders dışı çalışmaları rehber kitabı dikkate alınarak hazırlanmıştır. Ayrıca hava şartları ve okulun mevcut imkanları, öğrenci ilgi ve yeteneklerine göre plan içerisinde konularda yer değişikliği, ekleme ve çıkarma yapılabilir.

Beden Eğitimi Öğretmeni

UYGUNDUR

Okul Müdürü

GÜNLÜK DERS PLANI

Plan No:1

Bölüm 1

Okulu: Çubuk Anadolu Lisesi**Ders:** Beden Eğitimi**Sınıf:** 9**Süre:** 40+40 dk.**Ünite:** Voleybol**Konu:** Voleybolda parmak pas.**Hedef:** Voleybolda parmak pas becerisinin kriterlerini açıklayabilme.**Hedef Davranışlar:**

1. Parmak pası tanımlama
2. Voleybolda parmak pas becerisinde görülebilecek hataları söyleme
3. Voleybolda parmak pası oluşturan öğelerin temel özelliklerini söyleme

Hedef: Derse istekle katılabilme**Hedef Davranışlar:**

1. Verilen dönütleri dikkatlice dinleme
2. Arkadaşına gerekli dönütleri verme
3. Derste verilen sorumlulukları yerine getirme

Hedef: Voleybolda parmak pas becerisini yapabilme**Hedef Davranışlar:**

1. Dizler bükülü şekilde temel duruş pozisyonunu alma
2. Baş parmaklar ve işaret parmakları ile üçgen şeklini oluşturma
3. Topu izleme
4. Topa vuruş için elleri alnın üzerinde tutma
5. Topa parmakların ilk boğumları ile temas etme
6. Topa temas esnasında bilekleri ve dirsekleri hafifçe bükme
7. Topu gönderme esnasında vücutla yapılan bir açılma ile topu yollama
8. Topun ilerleyişini kollarla izleme

Hedef: Voleybolda vücudu hazır hale getirebilme.**Hedef Davranışlar:**

1. Isınma koşusu yapma
2. Esneklik çalışmaları yapma

Bölüm 2:

Kavramlar, Semboller	• Oyun kuralları • Saha ölçüleri • Pas
Yöntem-Teknikler	• Düz anlatım • Görsel işitsel materyal kullanımı • Bilgisayar destekli öğrenme • Soru cevap • Gösterip yaptırma
Araç ve Gereçler	• Spor salonu • Bilgisayar • Projeksiyon • Voleybol topu(8 adet) • Antrenman şapkası • Düdük

Kullanılan saha		Okul spor salonu, Bahçe
Süre	BAŞLAMA DEVRESİ	Şekiller
20dk	* Öğretmenin öğrencileri selamlaması ve yoklamayı alması. * Öğretmenin bugün voleybolda parmak pas becerisini öğreneceksiniz diyerek öğrencileri konudan haberdar etmesi. * Öğretmenin öğrencilere ‘aranızda voleybol maçı izleyen var mı?’ gibi sorular sorması ve öğrencilerin dikkatlerini çekerek hazır bulunuşluluk düzeylerinin ölçülmesi. * Öğrencilere bilgisayar destekli olarak teorik bilginin anlatılması * Öğrencilerin becerilere ait videoların basamaklamalara göre parçalanmış hallerini ve beceriye ait diğer görüntüleri bilgisayar ortamında izlemesi. * Öğrenciler becerilerle ilgili videoları izlerken öğretmenin beceriler ile ilgili ipuçları vermesi * Öğrencilerin bilgisayarda gördükleri becerileri topsuz olarak sınıf ortamında yapmaları ve her birinin video kameraya kaydedilmesi * Öğrencilerin saha etrafında 3 tur ısınma koşusu yapması. * Öğrencilerin esneklik çalışmaları yapması	

Süre	ESAS DEVRE	Şekiller
40dk	* Öğrencilerin parmak pas becerisini gösteren öğretmeni izlemesi * Öğrencilerin izledikleri beceriyi uygulaması * Yapılan olası hataları bilgisayarda gösterilen parmak pas becerisine ait videodan izlemeleri. * Öğrencilerin; bu çalışmalar esnasında öğretmenin dijital kameraya kaydedip dizüstü bilgisayara aktardığı, beceriyi yapan bir öğrencinin görüntüsünü izlemesi. <u>Alıştırmalar:</u> * Öğrencilerin dağınık düzende pozisyon almaları ve öğretmenin komutuyla birlikte parmak pas tekniğini topsuz olarak göstermeleri. * İki öğrencinin karşılıklı pozisyon alması .Birinin attığı topa diğerinin parmak pas yapması. * Öğretmenin öğrenciler arasında dolaşarak dönütler vermesi. * İki öğrencinin aralarında 3m mesafe olacak şekilde karşılıklı pozisyon alması.Bir öğrencinin diğerine sağa ve sola olmak üzere top atması, diğer öğrencinin kayma adımı yaparak atılan topa parmak pas tekniği ile karşılık vermesi. * Öğretmenin öğrencilerin arasında dolaşarak dönütler vermesi. * Öğrencilerin karşılıklı 5m mesafe olacak şekilde parmak pas yapması. * Öğretmenin öğrencilerin arasında dolaşarak dönütler vermesi.	

	* İki öğrencinin aralarında 4m mesafe olacak biçimde pozisyon alması ve gelen topu parmak pas ile kontrol ederek tekrar parmak pas ile atması. * Öğretmenin öğrencilerin arasında dolaşarak dönütler vermesi.	
--	---	--

	EĞİTSEL OYUN VE DERSİ BİTİRİŞ	Şekiller
20	Parmak pas sayı oyunu * Parmak pas ile hedefe isabet oyununun oynanması (Öğrenciler iki guruba ayrılırlar. Öğretmenin belirlediği bir hedefe –minder- öğrenciler parmak pas ile top atarlar. Hangi gurup daha fazla isabet sağlarsa o gurup kazanmış sayılır) * Bu oyun esnasında öğretmen dijital kamera ile kayıt yapar ve dizüstü bilgisayara aktarır. Dersin sonunda tüm öğrencilere izlettirilir. Hata yapılan yerlerde durdurulur ve arkadaşınız şimdi hangi hatayı yaptı’ şeklinde sorular sorularak öğrencilerin yaptığı hatalara dönüt verilmesi sağlanır. * Hazırlanan power point sunumu ile çok kısa özet yapılır. * Esneklik hareketleri yapılır. * Sonraki ders hakkında bilgi verilmesi ve öğrencilerin internet sitesinden voleybolda parmak pas konusuna ait bölümü takip etmelerinin ve konu ile ilgili resim araştırmalarının istenmesi. Bunun için belli bir sınır konulması. * Öğrencilere teşekkür edilmesi ve dersin bitirilmesi	

Bölüm 3

Bireysel Öğrenme Etkinliklerini Ölçme-Değerlendirme	* Parmak pas becerisinde uyulması gereken teknik basamaklama nasıl olmalıdır? * Oyunda hangi durumlarda parmak pas atışı kullanılmalıdır?
Grupla Öğrenme Etkinliklerini Ölçme-Değerlendirme	* 3erli gruplarda parmak pas yapabiliyor mu?
Diğer Derslerle ilgisi	* Beden Eğitimi Dersi, özelliğinden dolayı okulun genel disiplinini doğrudan etkilemektedir. Dersin işlenişinde titizlikle uygulanan kurallar diğer derslere de olumlu etki yapacaktır.

Bölüm 4

Planın Uygulanmasına İlişkin Açıklamalar	
---	--

Ders/Sınıf Öğretmeni

Uygundur.../.../....
İmza
Adı Soyadı
Okul Müdürü

EK: 9

T.C.
ÇUBUK KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

07 MAR 2008

BÖLÜM: Eğitim-Öğretim
SAYI : B.08.4.MEM.4.06.03-310/2910
KONU : Voleybol Becerilerinin
Eğitimi.

ANADOLU LİSESİ MÜDÜRLÜKLERİNE

ÇUBUK

İLGİ : İl Milli Eğitim Müdürlüğünün 24/03/2008 tarih ve B.08.4.MEM.4.06.00.04-312/29186 sayılı yazısı

ilgi sayılı yazıdan bilgi edinilmesi, yazı doğrultusunda işlem yapılmasını rica ederim.

ÇUBUK ANADOLU LİSESİ
GELEN EVRAK
Tarih : 7.4.2008
Sayı : 310/381

Eki: 14adet yazı

Salih KAHRAMAN
Müdür a.
Şube Müdürü

EĞİTİM DANIŞMA
%100
DESTEK 444 0 632
HATTI

Adres : İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
Yavuz Selim Mahallesi Hükümet Cad. No : 7 Çubuk /ANKARA
Tel : 0 312 837 18 30 - 837 94 05 Fax : 0312 837 10 92
E Posta : cubukmem@hotmail.com

EK:9

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

BÖLÜM : Strateji Geliştirme

SAYI : B.B.08.4.MEM.4.06.00.04-312/ 31370

KONU : Emre CÖCEK

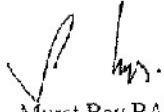
28.01.2008

BOLU İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
(Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü)

İLGİ : a) 09.01.2008 tarih ve 8 sayılı yazınız.
b) 14.01.2008 tarih ve 29185 sayılı Valilik Oluru.

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi öğrencilerinden Emre GÖCEK'in ilgi (a) yazınız ekindeki tez çalışması kapsamında anket uygulama isteği ilgi (b) Valilik Oluru ile uygun görülmüş olup, konu hakkında anket uygulanacağı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bilgi verilmiştir.

Mühürlü anket örneğinin (Beden Eğitimi ve Tutum Ölçeği 2 sayfa, 24 madde, Volcbyel Testi 5 sayfa Gözlem Formu 4 sayfa'dan oluşan) Çubuk Anadolu Lisesi'nde uygulanarak uygulama yapılacak sayıda çoğaltılması ve çalışmanın bitiminde iki örneğinin (CD/ disket) Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme Bölümüne gönderilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Murat Bey BALTA
Vali a.
Milli Eğitim Müdürü

EK: 1-Ölçek (2 sayfa)
2-Test (5 sayfa)
3- Gözlem Formu (4 sayfa)
4-Valilik Onayı (1 sayfa)

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

EK:9

BÖLÜM: Strateji Geliştirme
SAYI : B.B.08.4.MEM.4.06.00.04-312/29186
KONU : Emre GÖCEK

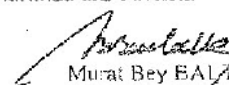
24.03.2008

VALİLİK MAKAMINA

- İLGİ : a) M.E.B. Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi.
b) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün 06.03.2008 tarih 175 sayılı yazısı.

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi Öğretmenliği Anabilim Dalı tezli yüksek lisans öğrencilerinden Emre GÖCEK'in "9.Sınıflarda Bilgisayar Destekli Eğitimin Voleybol Becerilerinin Öğrenimi Üzerindeki Etkisi" konulu tezi ile ilgili araştırma çalışmalarının, ilimiz okullarında uygulama isteği ilgi (a) yönerge doğrultusunda Müdürlüğümüz Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenmiş olup, Çubuk Anadolu Lisesi'nde gönüllülük esasına dayalı olarak (Tutana Ölçeği 2 sayfa 24 madde, Gözlem Formu 4 sayfa, Voleybol Testi 30 madde 5 sayfa'dan oluşan) anket uygulama isteği Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde Olurlarınıza arz ederim.

Murat Bey EAL/TA
Milli Eğitim Müdürü

OLUR
21.11.2008
Mehmet KURBANLI
Vali Yardımcısı

Eklere:

1-Anket ve Ölçekler (1 sayfa)

Ek: 9

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

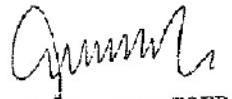
SAYI : B.30.2.ABÜ.Ö.E1.00.00.403-8
KONU : Araştırma İzni

09/01/2008

ANKARA VALİLİĞİ
(İl Millî Eğitim Müdürlüğüne)

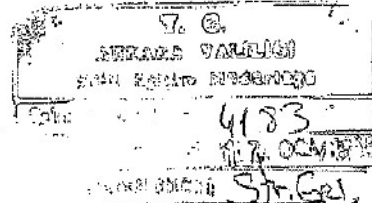
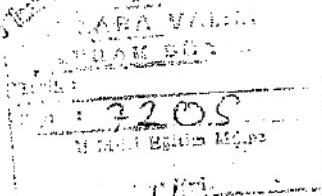
Enstitümüz, Beden Eğitimi Öğretmenliği Anabilim dalı yüksek lisans programı öğrencilerinden Emre GÖCEK, "9.Sınıflarda Bilgisayar Destekli Öğretimin Voleybol Becerilerinin Üzerine Etkisi" isimli tez çalışmasına veri sağlamak amacıyla Ankara İl Çubuk İlçesi merkezinde bulunan Çubuk Anadolu Lisesinde öğrenim gören 9. sınıf öğrencilerine yönelik anket uygulamak istemektedir.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Uğur ESER
Enstitü Müdürü

EKLER :

- 1- Araştırma Anketi (5 sayfa)
- 2- Araştırma Önerisi (22 sayfa)
- 3- Yıllık, Aylık ve Günlük Ders Planları (20 sayfa)
- 4- Compact disk (1 adet)
- 5- Kaynakça (2 sayfa)

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı	: Emre GÖCEK
Sürekli Adresi	: Yavuz Selim Mah. Duru Sok. 13/5 Çubuk-ANKARA
Doğum Yeri ve Yılı	: Çayıralan-1983
Yabancı Dili	: İngilizce
İlköğretim	: Çubuk-1996
Ortaöğretim	: Çubuk Sağlık Meslek Lisesi-2000
Lisans	: Abant İzzet Baysal Üniversitesi -2005
Yüksek Lisans	: Abant İzzet Baysal Üniversitesi -2009
Anabilim Dalı	: Beden Eğitimi Öğretmenliği
Yayımları	:
Seminerler	▪ Beden Eğitiminde Çoklu Zeka Kullanımı, Bolu-(2004) ▪ Beden Eğitiminde Teknoloji Kullanımı, Bolu-(2004) ▪ Spor Eğitim Semineri (Antrenman Bilgisi, Beceri Öğrenimi, Sporda Beslenme Bolu-(2005) ▪ 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi (2006)
Makaleler	▪ 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Makale sunumu (2006) ▪ Bilgisayar Destekli Öğretimin Basketbol Becerilerinin Öğrenimi Üzerine Etkisi(Makale -Spor Yönetimi Dergisi)
Çalışma Hayatı	: Memur